SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK

1965–66

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1968

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK OF FORESTRY 1965—66

THE NATIONAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHLSTRÖMS TRYCKERI AB
STOCKHOLM 1968

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den femtonde årgången av Skogsstatistisk årsbok. Årsboken, som är avsedd att ge en samlad redovisning av skogliga statistiska uppgifter, är uppställd efter i stort sett samma principer som sina föregångare 1951—1964/65. I denna årsbok har emellertid ett flertal större tabeller, som tidigare varit placerade i texten, flyttats över till huvudtabellerna och dessa har därvid omnumrerats. Denna omredigering har bedömts nödvändig för att uppnå bättre textsammanhang och ökad överskådlighet av redovisat siffermaterial.

Årsboken innehåller utöver skogsstyrelsens egen statistik även material från andra myndigheter, institutioner, organisationer och föreningar.

Bland nyheter och förändringar i årets upplaga kan för övrigt nämnas följande. I kapitlet A I »Areal, äganderättsförhållanden och ägostruktur» redogör universitetslektor Ingvar Fridell för lantmäteristyrelsens inventering 1967 av förbättringsbehovet beträffande skogsmarkens arrondering. Kapitel A III »Mark- och skogsvärden» har omarbetats inom skogsstyrelsen i samband med redovisning av föreliggande resultat från 1965 års fastighetstaxering. I kapitlet B I »Skogstekniska arbeten m m» lämnas bl a resultat från Forskningsstiftelsen skogsarbetens inventering av det skogliga mekaniseringsläget hösten 1966. I kapitlet D III »Avverkningskostnader» har kostnaderna — efter samråd med skogshögskolan och det praktiska skogsbruket — fr o m denna årsbok redovisats per skogskubikmeter.

I årsboken redovisas förutom uppgifter för kalenderåret 1966 (avverkningsåret 1965/66) även vissa tillgängliga uppgifter av senare datum från respektive ämnesområden. I de fall då de redovisade resultaten inte är definitiva anges detta i texten till respektive tabeller. I detta sammanhang bör framhållas att skogsstyrelsens strävan att inhämta så aktuella uppgifter som möjligt i vissa fall mött betydande svårigheter och lång tidsutdräkt. Härigenom har tidpunkten för årsbokens utgivande försenats oskäligt länge, ett förhållande som är otillfredsställande och beklagas.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter ävensom av enskilda personer, institutioner och organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet. Stockholm i februari 1968.

Fredrik Ebeling
Zachris Tamminen
Bert Hellberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid.

Förord 3
Innehållsförteckning 5
Förkortningar 17
Karta 19

A. Skogsmarken och skogskapitalet .. 20
I. Areal, äganderättsförhållanden och ägostruktur 20
1. Areal produktiv skogsmark 20
2. Äganderättsförhållanden 21
3. Privatskogarnas ägostruktur ... 24
4. Skogsmarkens arrondering 27

II. Bonitet, ålder, virkesförråd och tillväxt 30
1. Bonitet 30
2. Ålder 33
3. Virkesförråd 34
4. Tillväxt 34
III. Mark- och skogsvärden 146
IV. Skogens föryngring och vård 36
1. Frö- och planttillgång m m 36
2. Reproduktionsåtgärder 42
3. Röjning 47
4. Gallring 47
5. Skogsgödsling 47

V. Skador på skogen 50
1. Skogsbränder 50
2. Snöbrott, storm- och torkskador 53
3. Viltskador 53
4. Insektsskador 54
5. Svampskador 54

B. Skogstekniska arbeten och avverkningarnas mekanisering 56
I. Skogsvägar 56
II. Skogsdikning 58
III. Flottleder 59
IV. Skogsindelning 60
V. Avverkningarnas mekanisering ... 62

C. Skogskapitalets tillgodogörande 64
I. Avverkning, transport m m 64
1. Utsyning 64
2. Avverkning 64

CONTENTS

Page

Preface 3
Contents 5
Abbreviations 17
Map 19

A. Forest land and forest capital 20
I. Area, ownership and land utilization 20
1. Productive forest land 20
2. Ownership 21
3. Land utilization in private (excl. companies') forests 24
4. Re-allotment of forest land ... 27
II. Site quality, age, timber resources and annual growth 30
1. Site quality 30
2. Age 33
3. Timber resources 34
4. Annual growth 34
III. Value of forest land and forests ... 146
IV. Regeneration and tending of forests 36
1. Availability of plants and seed etc. 36
2. Sowing and planting 42
3. Cleaning 47
4. Thinning 47
5. Forest soil fertilizing 47
V. Damage to the forest 50
1. Fires 50
2. Windfalls, snow-breaks and drought damage 53
3. Wild animals 53
4. Insects 54
5. Fungi 54

B. Technical activities incl. mechanization of fellings 56
I. Forest roads 56
II. Draining 58
III. Floatways 59
IV. Management plans 60
V. Mechanization of loggings 62

C. The utilization of forest capital .. 64
I. Felling and transport 64
1. Marking 64
2. Logging 64

	Sid.		Page
3. Virkesmätning	65	3. Timber measuring	65
4. Flottning	72	4. Floating	72
5. Järnvägstransporter	75	5. Railway transports	75
6. Lastbilstransporter	76	6. Lorry transports	76
7. Fartygstransporter	76	7. Sea transports	76
8. Havsflottning	77	8. Sea rafting	77
II. Virkesförbrukning och skogsindustrins produktion	77	II. Timber consumption and production of forest products	77
1. Sågverksindustrin	78	1. Sawmill industry	78
2. Fanér- och plywoodindustrin	79	2. Veneer and plywood industry	79
3. Massaindustrin	79	3. Pulp industry	79
4. Wallboardindustrin	80	4. Fibreboard industry	80
5. Spånskiveindustrin	81	5. Particle board industry	81
6. Förbrukning av brännved m m	31	6. Consumption of fuelwood etc	81
III. Export och import	82	III. Foreign trade	82
1. Obearbetade trävaror	82	1. Unprocessed wood	82
2. Sågat virke	83	2. Sawnwood	83
3. Fanér och plywood	85	3. Veneer and plywood	85
4. Massa, papper och träfiberplattor	85	4. Pulp, paper and fibreboard	85
5. Trätjära och träkol	87	5. Wood tar and charcoal	87
6. Förbrukat rundvirke och exporterade träprodukter	88	6. Roundwood consumption and exports of wood products	88
7. Sammanlagt värde	88	7. Total value	88
D. Virkespriser och omkostnader	89	**D. Timber prices and production costs**	89
I. Rotpriser	89	I. Prices of timber on root	89
II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved	91	II. Prices of cut timber	91
III. Avverkningskostnader	93	III. Costs of logging	93
IV. Priser på sågade trävaror och massa	94	IV. Prices of sawnwood and pulp	94
E. Arbetarförhållanden	96	**E. Labour market conditions**	96
I. Löner och avtal	96	I. Wages and collective wages agreements	96
II. Sysselsättning	98	II. Employment	98
III. Olycksfall och arbetarskydd	102	III. Accidents and protection against accidents	102
F. Viltillgång och jakt	109	**F. Wild animals hunting**	109
G. Övriga skogliga frågor	116	**G. Other matters relating to forestry**	116
I. Administration	116	I. Administration	116
1. Domänverket	116	1. The Swedish State Forest Service	116
2. Skogsstyrelsen	117	2. The National Board of Private Forestry	117
3. Skogsvårdsstyrelserna	117	3. The County Forestry Boards	117

	Sid.		Page
II. Skoglig utbildning	118	II. Forestry training	118
III. Föreningar och organisationer	123	III. Associations and organizations	123
1. Ideella föreningar m m	123	1. Non-profit-making associations	123
2. Ekonomiska intresseföreningar	126	2. Business organizations	126
3. Arbetsmarknadens föreningar	128	3. Labour market associations	128
4. Föreningar för skogsbrukets rationalisering	130	4. Associations for rationalization in forestry	130
IV. Anslag för skogsvårdande ändamål	131	IV. State subsidies for silviculture	131
V. Investeringar och underhåll i skogsbruket	132	V. Investments and maintenance costs in forestry	132
VI. Årsavverkningarnas penningvärde	136	VI. Value of annual cuts	136
H. Internationell översikt	137	**H. International review**	138
I. Sammanfattning på engelska	149	**I. Summary**	149
J. Källförteckning	157	**J. Literary sources**	157

Tabeller i texten

Tables in the text

	Sid.		Page
Tabell A. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägargrupper år 1965. Län	22	Table A. Productive forest area by owner and by county in 1965	22
Tabell B. Skogsmarkens procentuella fördelning på bonitetsklasser. Län	30	Table B. Forest area in per cent by site quality. Counties	30
Tabell C. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper. Skogsmark inkl hagmark. Län	31	Table C. Average ideal site quality by owner and by county	31
Tabell D. Skogsmarkens genomsnittliga produktionsförmåga. Län	32	Table D. Average producing capacity. Counties	32
Tabell E. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder. Län	33	Table E. Forest area in per cent by age growing stock. Counties	33
Tabell F. Virkesförråd på bark fördelat på diametergrupper och trädslag. Landsdelar	35	Table F. Growing stock incl. bark by size and species. Main parts of country	35
Tabell G. Total årlig tillväxt på bark samt årlig tillväxt per hektar för samtliga trädslag på skogsmark. Landsdelar	36	Table G. Total annual growth and annual growth per hectare of all species on forest land. Main parts of country	36
Tabell H. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket åren 1962—1966 utklängt skogsfrö. Län	39	Table H. Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1962—1966. Counties	39
Tabell I. Under år 1966 beviljade införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd	41	Table I. Importlicenses given in 1966 for plants and seed of forest trees	41

Sid.

Tabell J a. Under åren 1963—1965 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län 43

Tabell J b. Under åren 1964—1966 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län 44

Tabell K. Reproduktionsåtgärder och röjning åren 1942—1966 46

Tabell L. Utförd skogsgödsling åren 1962—1966 48

Tabell M. Utförd skogsgödsling åren 1965 och 1966. Län 49

Tabell N. Genomsnittlig gödselgiva i kg per ha av olika växtnäringsämnen åren 1962—1966 50

Tabell O. Skogsbrändernas antal, vållade skador m m åren 1957—1966 ... 51

Tabell P. Antal skogsbränder, total avbränd areal och avbränd areal per brand fördelade efter skogsbrandperioder åren 1965 och 1966 52

Tabell Q. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning åren 1965 och 1966. Län 56

Tabell R. De av virkesmätningsföreningarna inmätta kvantiteternas relativa fördelning på olika mätplatstyper under avverkningssäsongen 1965/66 68

Tabell S. Den av virkesmätningsföreningarna inmätta virkesvolymens relativa fördelning på olika mätmetoder under avverkningssäsongen 1965/66 69

Tabell T. Den av virkesmätsningsföreningarna stickprovsmätta volymens relativa andel av totalinmätt kvantitet under avverkningssäsongerna 1963/64—1965/66 70

Tabell U. Den av virkesmätningsföreningarna apteringsmätta volymens relativa andel av total inmätt kvantitet under avverkningssäsongerna 1963/64—1965/66 70

Page

Table J a. Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1963—1965. Counties 43

Table J b. Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1964—1966. Counties 44

Table K. Silvicultural measures taken in the years 1942—1966 46

Table L. Soil fertilizing of forest land in 1962—1966 48

Table M. Soil fertilizing of forest land in 1965 and 1966. Counties 49

Table N. Average consumption of different nutrient substances in 1962—1966 50

Table O. Number of forest fires, damage etc. in 1957—1966 51

Table P. Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire. By forest fire period in 1965 and 1966 52

Table Q. The relative extent of forest road building and draining in 1965 and 1966. Counties 56

Table R. Relative distribution of timber measured by timber measurement associations by type of measurement locality in 1965/66 68

Table S. Timber measured by timber measurement associations distributed by measurement method in 1965/66 69

Table T. Sample-measured timber in per cent of total by measurement associations measured volume in 1963/64—1965/66 70

Table U. Marking and measuring of entire felled trees in per cent of total measured timber volume in 196364—1965/66 70

Sid.

Tabell V. Virkesmätningsföreningarnas fält-, kontroll- och förvaltningskostnader år 1965/66 71

Tabeller

Sid.

Tabell 1. Rikets landareal vid 1966 års slut fördelad på produktiv skogsmark, inägor, impediment och vatten. Produktiv skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Län 161

Tabell 2 a. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1965 års slut. Län 162

Tabell 2 b. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1966 års slut. Län 164

Tabell 3 a. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelses tillsyn samt total skogsmarksareal vid 1965 års slut. Län 166

Tabell 3 b. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelses tillsyn samt total skogsmarksareal vid 1966 års slut. Län 168

Tabell 4. Antal brukningsenheter åren 1962—1964 inom privatskogsbruket efter åkerareal och skogsinnehav. Landsdelar 170

Tabell 5. Antal brukningsenheter och skogsmarksareal åren 1962—1964 inom privatskogsbruket efter åkerareal och skogsinnehav 172

Tabell 6. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Skogsmarksareal till jordbruksenheter av olika storlek i privat ägo åren 1962—1964. Län 174

Tabell 7. Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diametergrupper. Samtliga ägoslag och ägare. Län 175

Tables

Page

Table 1. Productive forest area, other productive land, unproductive land at the end of 1966. Productive forest area per inhabitant and per ha cultivated land. Counties 161

Table 2 a. Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1965. Counties 162

Table 2 b. Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1966. Counties 164

Table 3 a. Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1965. Counties 166

Table 3 b. Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1966. Counties 168

Table 4. Number of agricultural units in private possession in 1962—1964 by field area and forest area. Main parts of country 170

Table 5. Number of agricultural units and forest area in private possession in 1962—1964 by field area and forest area 172

Table 6. Forestry in and without combination with agriculture. Forest land areas of agricultural units in private possession in different sizes in 1962—1964. Counties 174

Table 7. Growing stock incl. bark on all ground by species, size-groups and county 175

Sid.

Tabell 8. Virkesförråd på bark, per ha skogsmark, inom skilda åldersklasser och ägargrupper. Samtliga trädslag exkl torrskog och vindfällen. Län 182

Tabell 9. Total årlig tillväxt, på bark, fördelad på olika trädslag. Län ... 184

Tabell 10 a. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder år 1965, fördelade på skogsägargrupper. Län 186

Tabell 10 b. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder år 1966, fördelade på skogsägargrupper. Län 188

Tabell 11. Antal skogsbränder, bränd areal, skadornas värde m m år 1966. Län 190

Tabell 12 a. Antal skogsbränder och bränd areal år 1965 fördelade efter brandorsak. Län 191

Tabell 12 b. Antal skogsbränder och bränd areal år 1966 fördelade efter brandorsak. Län 192

Tabell 13. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S. Regioner 193

Tabell 14 a. Skogsbilvägar färdigbyggda år 1965, fördelade på skogsägargrupper. Län 194

Tabell 14 b. Skogsbilvägar färdigbyggda år 1966, fördelade på skogsägargrupper. Län 195

Tabell 15 a. Under år 1965 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län 196

Tabell 15 b. Under år 1966 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län 197

Tabell 16. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1949/50—1965/66 198

Tabell 17. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha åren 1956—1966 199

Page

Table 8. Growing stock per ha forest land by age and owner. All species excl dead standing trees and windfalls. Counties 182

Table 9. Total annual growth incl. bark, by species. Counties 184

Table 10 a. Silvicultural measures taken in 1965, by owner. Counties ... 186

Table 10 b. Silvicultural measures taken in 1966, by owner. Counties ... 188

Table 11. Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1966. Counties 190

Table 12 a. Number of forest fires, area destroyed, by cause in 1965. Counties 191

Table 12 b. Number of forest fires, area destroyed, by cause in 1966. Counties 192

Table 13. Privat permanent roads with road-character S. Regions 193

Table 14 a. Forest roads completed in 1965. By owner. Counties 194

Table 14 b. Forest roads completed in 1966. By owner. Counties 195

Table 15 a. Draining ditches completed in 1965. By owner. Counties 196

Table 15 b. Draining ditches completed in 1966. By owner. Counties 197

Table 16. Estimated annual removals, by assortment, in the fellingseasons 1949/50—1965/66 198

Table 17. Fellings in State forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, total and per ha, in the years 1956—1966 199

Sid.

Tabell 18. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar år 1965. Län 200

Tabell 19. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar år 1966. Län 201

Tabell 20. Avverkning enligt stubbinventeringarna med fördelning på trädslag under drivningsåren 1952/53—1965/66. Samtliga ägoslag 202

Tabell 21. Avverkning enligt stubbinventeringarna i genomsnitt per år åren 1956/57—1965/66. Trädslag, diameterklasser och landsdelar 203

Tabell 22. Avverkning enligt stubbinventeringarna i genomsnitt per år för perioderna 1956/57—1960/61 och 1961/62—1965/66 hos skilda skogsägarkategorier. Samtliga trädslag. Landsdelar 204

Tabell 23. Av virkesmätningsföreningarna eller under deras tillsyn inmätta virkeskvantiteter säsongerna 1963/64—1965/66 205

Tabell 24. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmätningsföreningarna under drivningssäsongerna 1964/65 och 1965/66 206

Tabell 25. Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1961/62—1965/66 207

Tabell 26. Flottat och levererat virke år 1966 208

Tabell 27. Utflottnings- och skiljningskostnader m m år 1966 209

Tabell 28. Flottleder och flottningsföreningar år 1966 210

Tabell 29. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt däri fullgjorda dagsverken år 1966 211

Page

Table 18. Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1965. Counties 200

Table 19. Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1966. Counties 201

Table 20. Total fellings by species during the felling-seasons 1952/53—1965/66 according to the stump enumerations. All types of land 202

Table 21. Average annual fellings according to the stump enumerations during 1956/57—1965/66. Species, sizeclasses and main parts of country 203

Table 22. Average annual fellings during the periods 1956/57—1960/61 and 1961/62—1965/66 according to the stump enumerations. All species. Forest owner groups 204

Table 23. Volume of timber measured either by timber measurement associations or under their supervision by forest industries during the felling-seasons 1963/64—1965/66 205

Table 24. Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1964/65 and 1965/66 206

Table 25. Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1961/62—1965/66 207

Table 26. Wood floated and delivered in 1966 208

Table 27. Floating and sorting costs in 1966 209

Table 28. Floatways and floating associations in 1966 210

Table 29. Personnel employed in floating activity and number of dayworks performed in 1966 211

Sid.

Tabell 30. Lastbilstransporter av rundvirke åren 1954/55, 1961/62—1965/66. Transporterade kvantiteter, transportarbete och medeltransportavstånd. Länsgrupper 212

Tabell 31. Kumulerade antal sågar i storleksklasser efter fallande total virkesproduktion per såg och motsvarande kumulerade kvantiteter sågat virke av furu och gran åren 1953, 1958 och 1965 213

Tabell 32. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1962—1966 214

Tabell 33. Förbrukning av sågtimmer vid samtliga sågar år 1965. Träslag. Län 215

Tabell 34. Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1965. Län 216

Tabell 35 a. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion år 1965. Län 217

Tabell 35 b. Massa- och wallboardsfabrikernas huvudsakliga produktion år 1966. Län 218

Tabell 36. Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa åren 1962—1966 219

Tabell 37. Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa åren 1962—1966 222

Tabell 38. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp importländer åren 1965 och 1966 225

Tabell 39. Sammansättning, medelpris m m för stämplingsposter, sålda på rot från privatskogar drivningsåret 1965/66 229

Tabell 40. Domänverkets medelpriser vid försäljning av rotposter åren 1961—1966 230

Page

Table 30. Transports of roundwood by lorries in 1954/55, 1961/62—1965/66. Transported quantities, transport work and average transport distance. Groups of counties 212

Table 31. Cumulative numbers of sawmills in size, groups and corresponding cumulative quantities of sawnwood of pine and spruce in 1953, 1958 and 1965 213

Table 32. Annual consumption of roundwood by forest industries in 1962—1966 214

Table 33. Timber consumption by sawmills in 1965. Species, Counties ... 215

Table 34. Production of sawn and planed goods in 1965. Counties 216

Table 35 a. Pulp and fibreboard production in 1965. Counties 217

Table 35 b. Pulp and fibreboard production in 1966. Counties 218

Table 36. Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp in 1962—1966 219

Table 37. Imports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1962—1966 222

Table 38. Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by country of destination and origin in 1965 and 1966 225

Table 39. Composition, average prices obtained etc. of standing timber on farmers' forests in the felling-year 1965/66 229

Table 40. Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root in 1961—1966 230

Sid.

Tabell 41. Råvettovärden för virkesuttagen på kronoskogar åren 1957—1966. Län 231

Tabell 42. Bruttopriser för drivningsåret 1965/66. Sågtimmer av furu och gran 232

Tabell 43. Bruttopriser för drivningsåret 1965/66. Massaved 234

Tabell 44. Avverkningskostnader för drivningsåret 1965/66. Län 235

Tabell 45. Exportpriser på sågade barrträvaror och på massa åren 1961—1966 236

Tabell 46. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster avverkningssäsongerna 1961/62—1965/66. Län 237

Tabell 47. Löneutvecklingen 1956—1966 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa, pappers- och pappersvaruindustri och hela den egentliga industrin samt för manlig kontorspersonal inom hela industrin 238

Tabell 48. Den förvärvsarbetande befolkningen i samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk år 1965. Län 239

Tabell 49. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket år 1965 fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning 240

Tabell 50. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket åren 1965, 1960 och 1950 fördelad efter ålder och kön 241

Tabell 51. Sysselsättningen i skogsbruket åren 1965 och 1966 vid domänverket och 54 större skogsbolag 242

Tabell 52. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken åren 1965 och 1966 fördelade efter landsdel på skogsägaren och dennes familjemedlemmar respektive lejd arbetskraft 243

Page

Table 41. Net value of wood cut in State forests in 1957—1966. Counties 231

Table 42. Gross prices during the felling-season 1965/66. Coniferous timber 232

Table 43. Gross prices during the felling-season 1965/66. Pulpwood ... 234

Table 44. Felling costs in the felling-season 1965/66. Counties 235

Table 45. Export prices of coniferous sawnwood and of wood pulp in 1961—1966 236

Table 46. Average daily wages of forest workers in the felling-seasons 1961/62—1965/66. Counties 237

Table 47. Development of wages of adult male workers in forestry agriculture and in wood, pulp and paper industry and in total mining and manufacturing and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1956—1966 238

Table 48. The economically active population in all industries and in forestry in 1965. Counties 239

Table 49. The economically active population in forestry in 1965 by subgroup of industry and by status ... 240

Table 50. The economically active population in forestry in 1965, 1960 and 1950 by age and sex 241

Table 51. Number of forest workers in State forests and in 54 of the largest companies' forests in 1965 and 1966 242

Table 52. Number of day-works performed in farmers' forests in 1965 and 1966. Owners and hired labour. Main parts of country 243

Sid.

Tabell 53. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket åren 1964—1966 244

Tabell 54 a. Antal arbetstimmar och arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten år 1963 245

Tabell 54 b. Antal arbetstimmar och arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten år 1964 246

Tabell 55 a. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbete år 1963 248

Tabell 55 b. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbete år 1964 250

Tabell 56 a. Arbetsolycksfall 1963, i procent samt per 1 milj arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel 252

Tabell 56 b. Arbetsolycksfall 1964, i procent samt per 1 milj arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel 253

Tabell 57. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar under perioderna 1946/50—1961/65 (årsmedeltal) samt åren 1963—1966. Län 254

Tabell 58. Antalet fällda villebråd under perioderna 1946/50—1961/65 (årsmedeltal) samt åren 1962—1965 255

Tabell 59. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1965/66 256

Page

Table 53. Labour exchange activities in forestry in 1964—1966 244

Table 54 a. Number of working-hours and industrial accidents in forest work and floating in 1963 245

Table 54 b. Number of working-hours and industrial accidents in forest work and floating in 1964 246

Table 55 a. Number of working-days lost per 1 000 working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1963 248

Table 55 b. Number of working-days lost per 1 000 working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1964 250

Table 56 a. Industrial accidents at actual work-place in 1963 in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body ... 252

Table 56 b. Industrial accidents at actual work-place in 1964 in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body 253

Table 57. Number of elks killed during legal shooting seasons in the years 1946/50—1961/65 (yearly averages) and 1963—1966. Counties 254

Table 58. Number of game killed during the periods 1946/50—1961/65 (yearly averages) and in the years 1962—1965 255

Table 59. Forestry vocational training in the year 1965/66 256

Sid.

Tabell 60. Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen samt av riksdagen angivna rambelopp för bidragsbeviljning 258

Tabell 61. Under budgetåret 1965/66 genom Kungl Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogsvårdsstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder. Län 260

Tabell 62. Investeringar och underhållskostnader inom det svenska skogsbruket åren 1951—1966 262

Tabell 63. Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde åren 1955—1966 263

Tabell 64. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen i vissa länder år 1965 264

Tabell 65. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning åren 1964 och 1965 265

Tabell 66. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer år 1965 ... 266

Tabell 67. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel år 1965 267

Tabell 68. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror år 1965 268

Tabell 69. Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1957 och 1965 269

Tabell 70. Jämförelse mellan 1938, 1952, 1957 och 1965 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar på landsbygden 270

Page

Table 60. Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament and maximum amounts prescribed for the making of grants 258

Table 61. State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget year 1965/66. Counties ... 260

Table 62. Investments and maintenance costs in Swedish forestry in 1951—1966 262

Table 63. Estimated volume and value of annual fellings in Sweden in 1955—1966 263

Table 64. Total landarea, number of inhabitants and forest area (total, per caput and in per cent of total land area) in certain countries in 1965 264

Table 65. Removals in certain countries with an extensive logging in 1964 and 1965 265

Table 66. Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1965 266

Table 67. Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade in 1965 267

Table 68. Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1965 268

Table 69. Values of forest ground and growing forest in the rural country in 1957 and 1965 269

Table 70. Comparison between values of forest ground and growing forest per hectare in the rural country in the years 1938, 1952, 1957 and 1965 270

Diagram

		Sid.
1	Antal plantskolor och plantskolornas areal 1915—1965	40
2	Skogsodlad areal i riket 1955—1966	45
3	Avverkningsmetodernas volymmässiga fördelning år 1966	62
4	Antalet enheter för terrängtransport år 1966 samt resp grupps genomsnittliga årsproduktion	63
5	Avverkningarnas sortimentssammansättning under perioden 1951/52—1965/66	66
6	Tillsläppt flottgods, medelflottningslängd och transportkostnad (exkl kostnader för separatflottning) fördelad på den tillsläppta kvantiteten åren 1962—1966	74
7	Leveranspriser fritt bilväg i volymvägda medeltal för timmer och massaved samt avverkad kvantitet av dessa sortiment åren 1956/57—1965/66	92
8	Löneutveckling åren 1956—1966 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom hela egentliga industrin	97
9	Älgavskjutning i antal djur per 1 000 ha åren 1959—1966. Landsdelar	115
10	Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde åren 1955—1966	136

Charts

		Page
1	Number of nurseries and corresponding areas in 1915—1965	40
2	Planted and sawn areas in 1955—1966	45
3	Felling methods in 1966. Distribution according to volume	62
4	Number of units in forest transports in 1966 and average annual production of transport groups	63
5	Composition of assortments in removals in 1951/52—1965/66	66
6	Wood admitted in the floatways, average floating distance and floating (excl costs for private floating) in 1962—1966	74
7	Delivery prices (weighed averages) of timber and pulpwood and corresponding felled quantities in 1956/57—1965/66	92
8	Development in 1956—1966 of cutters' and hauliers' wages, wages of male farm workers and wages of male workers in total mining and manufacturing	97
9	Number of elks killed per 1 000 hectares in 1959—1966. Main parts of country	115
10	Estimated volume and value of annual fellings in Sweden in 1955—1966	136

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Intet att redovisa	—	Nil
Mindre än $\begin{cases}0{,}5\\0{,}05\end{cases}$ av enheten	$\begin{cases}0\\0{,}0\end{cases}$	Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig	..	Not available
Logiskt omöjlig uppgift	.	Logically impossible
Preliminär eller uppskattad uppgift	*	Provisional or estimated figure
Centimeter	cm	Centimetre
Meter	m	Metre
Kilometer	km	Kilometre
Hektar	ha	Hectare
Kvadratkilometer	km^2	Square kilometre
Kubikmeter	m^3	Cubic metre
Kubikmeter fast mått	m^3 f	Cubic metre solid volume
Kubikmeter travat mått	m^3 t	Cubic metre piled volume
Kubikmeter löst mått	m^3l	Cubic metre stacked volume
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m^3 sk	Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)
Fot (engelsk)	f el ′	Foot (English)
Tum (»)	″	Inch (English)
Kubikfot (engelsk)	f^3	Cubic foot (English)
Flottningskubikfot	f^3 fl	Floating cubic foot
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f^3 to	Cubic foot by measuring on the top of the log
Kubikfot (topprotmått)	f^3 tr	Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log
Standard	std	Standard (Petersburg)
Kilogram	kg	Kilogramme
Helbarkad	hb	Completely barked
Obarkad	ob	Unbarked
På bark (med bark)	pb	On (or with) bark
Under bark (utan bark)	ub	Under (or without) bark
Mittmått	mi	Measured at the middle of the log
Brösthöjd	brh	Breast height
Osorterat (sågad vara kval. I—IV)	o/s	Unsorted
Kvinta (» » » V)	V	Quinta
Utskott (» » » VI)	VI	Sixths
Cirka	ca	Approximately
Kronor	kr	Swedish crowns
Stycken	st	Pieces
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
Sveriges officiella statistik	SOS	Swedish Official Statistics
Sveriges offentliga utredningar	SOU	Investigations by the Swedish Government
Svensk författningssamling	SFS	Swedish statute register

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

Nb	Norrbottens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbottens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län			Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vnr	Västernorrlands län	Sdm	Södermanlands län		
Gvl	Gävleborgs län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Kpb	Kopparbergs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Vrm	Värmlands län	Äbg	Älvsborgs län	Krs	Kristianstads län
Ör	Örebro län	Jkp	Jönköpings län	Mlm	Malmöhus län
Vstm	Västmanlands län	Krb	Kronobergs län		

I vissa tabeller är länen sammanslagna i tre grupper (se karta s. 19):

I	Norrland	Nb, Vb, Jtl, Vnr och Gvl
II	Svealand	Kpb, Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth och Sdm
III	Götaland	Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb, Klm, Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 19):

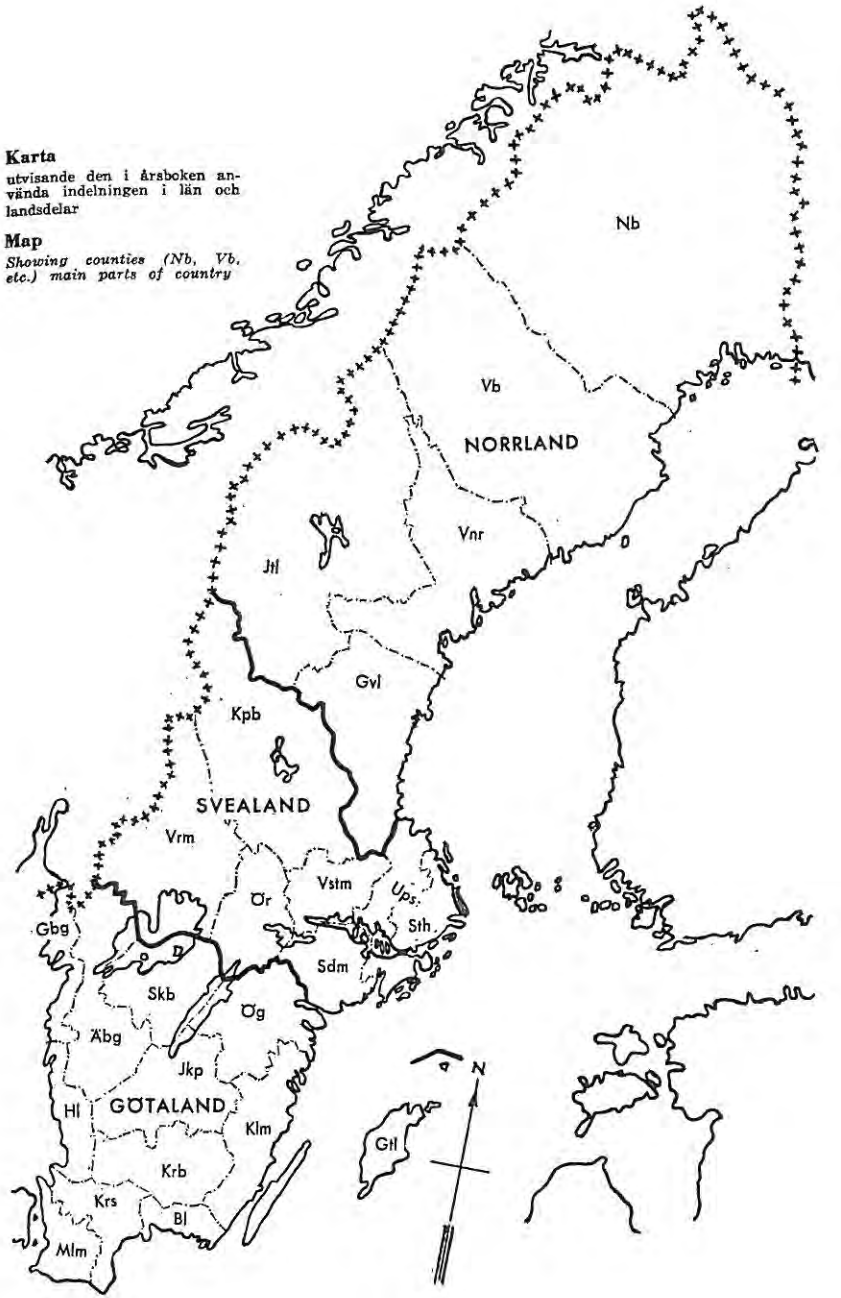
I tab 13 samt i tabläerna på sid 37 är länen sammanslagna till fem skogliga huvudområden:

I	Övre Norrland	Nb and Vb
II	Mellersta Norrland	Jtl (excl Härjedalen) and Vnr
III	Nedre Norrland och Dalarna	Gvl, Kpb and Härjedalen
IV	Mellansverige och Småland	Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb and Klm
V	Södra och västra kustlänen	Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs and Mlm

In table 13 and in tableaux on page 37 the counties are grouped in five major regions:

Karta
utvisande den i årsboken använda indelningen i län och landsdelar

Map
Showing counties (Nb, Vb, etc.) main parts of country

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Areal, äganderättsförhållanden och ägostruktur.

1. Areal produktiv skogsmark

Skogsmark med en idealbonitet av minst 1 m³sk per ha och år hänföres enligt gällande terminologi till »produktiv skogsmark». Beträffande skogsmarksboniteter se sid. 30. De vanligen tillämpade boniteringsprinciperna medför emellertid att gränsdragningen mellan produktiv skogsmark och impediment blir osäker. Troligen blir produktionsförmågan på de svagaste markerna — främst i det norrländska inlandet — systematiskt överskattade, varigenom betydande arealer som rätteligen borde vara impediment, blir redovisade som produktiv skogsmark. Alla statistiska uppgifter om skogsmarksarealernas storlek bör därför bedömas med försiktighet.

Rikets skogsmarksareal redovisas länsvis i tabellerna 1—3 (sid. 161). Enligt dessa tabeller, grundade på slutgiltiga beräkningar från tredje riksskogstaxeringen, uppgick den totala arealen produktiv skogsmark till 22 794 000 ha. Denna areal understiger den vid andra riksskogstaxeringen redovisade produktiva skogsmarksarealen med 124 000 ha eller 0,5 %. Denna minskning beror dels på arealomföringar av skogsmark till andra ägoslag, dels på att marker med låg produktionsförmåga, som tidigare hänförts till skogsmark, nu i viss utsträckning redovisas som impediment. Minskningen skulle emellertid ha varit större, om den ej motvägts av den ökning av skogsmarksarealen, som skett genom den i vissa områden ganska betydande igenplanteringen av gammal åker.

Enligt 1965 års fastighetstaxering beräknades den produktiva skogsmarksarealen till 22 619 000 ha. Denna areal kan ej jämföras med riksskogstaxeringens då fastighetstaxeringens areal endast innefattar fastigheter som taxerats som jordbruksfastighet. Detta innebär att vissa skogar bl a i städerna och ej taxerade skogar i fjälltrakterna ej har redovisats.

I 1966 års jordbruksräkning har inte någon beräkning av skogsmarksarealerna gjorts.

Beträffande överförandet av jordbruksmark till skogsmark skulle enligt Struktur- och befolkningsutredningen (SOB — utredningen utförd av jordbrukets utredningsinstitut) ca 30 000 ha/år odlad jord ha tagits ur produktion under tiden 1951—61. Minskningen av åkerarealen har därefter skett i ökande takt. Enligt jordbruksinventeringen 1966 (Statistiska Centralbyråns årliga stickprovsundersökning) uppgick åkerarealen för brukningsenheter med mer än 2,0 ha åker till 3 133 000 ha vilket innebär en minskning med 163 000 ha i förhållande till motsvarande areal år 1961 d v s en minskning med ca 33 000 ha per år. Under periodens tre senaste år har den genomsnittliga årliga minskningen varit ca 55 000 ha. Utöver den här redovisade åkermarken tas för närvarande 10 000—15 000 ha kultiverad och naturlig betesmark ur produktionen varje år.

Strukturgruppen inom 1960 års jordbruksutredning har framräknat åkerarealen 1975 efter två alternativ, 2,90 milj ha resp 2,65 milj ha, vilket innebär att 400 000 resp 650 000 ha åker skulle tas ur produktionen under perioden 1961—75 d v s 27 000 resp 43 000 ha per år. Av den ur produktionen tagna jordbruksmarken skogsplanteras för närvarande ca 12 000 ha med stöd av statsmedel. Därutöver planteras ca 5 000 utan statsbidrag och en lika stor areal torde växa igen med skog av godtagbar beskaffenhet. Totalt överförs således årligen drygt 20 000 ha jordbruksmark till skogsmark. Av den övriga jordbruksmarken torde avsevärda arealer tas i anspråk för permanent- och fritidsbebyggelse, för övriga fritidsändamål samt för vägar och trafikanordningar.

Lantbruksstyrelsen har 1967 sökt kartlägga omfattningen och läget av den åkerjord som kan anses utgöra produktionsunderlag för jordbruk på lång sikt. För riket i dess helhet uppgår de arealer som uppfyller de uppställda kraven till 1,93 milj ha. Undersökningen pekar på att åkerarealen från 1966 till 1980 kommer att minska med 1,1 milj ha och att minst 0,6 milj ha kan förväntas bli tagna ur produktionen fram till 1975 vilket innebär en åkerareal sistnämnda år av drygt 2,4 milj ha, alltså ännu lägre värden än tidigare publicerade utredningar.

Skogsvårdsorganisationen har under 1967 i samråd med lantbruksverket och naturvårdsråden översiktligt undersökt hur den ur produktionen tagna jordbruksjorden bör disponeras. Den f n outnyttjade arealen beräknas uppgå till 242 000 ha varav ca 163 000 ha anses lämplig att skogsodla med hänsyn till läge, biologiska möjligheter, objektstorlek m m. 50 000 ha bedöms inte vara lämpliga för skogsplantering och 29 000 ha bör hållas öppna för naturvårdsändamål, fritidsbebyggelse och rörligt friluftsliv.

Skogsvårdsstyrelserna bedömer att av den framtida ur produktionen tagna jordbruksmarken bör ca 65 procent skogsodlas. Tillämpas denna andel på den av lantbruksverket bedömda nedläggningen till 1975, 0,6 milj ha åker, — med hänsyn till nedlagd betesmark ökad till 0,75 milj ha — uppstår ett ytterligare skogsodlingsbehov av ca 500 000 ha fram till 1975 vilket tillsammans med ovan nämnda 242 000 ha ger ett totalt skogsodlingsbehov på nedlagd jordbruksjord av 650 000 ha inom mindre än 10 år.

I tab 1 redovisas skogsmarksarealens andel av totala landarealen länsvis. Av tabellen framgår att variationerna mellan olika län är betydande. I Gävleborgs län är nära 80 % av totalarealen bevuxen med skog, i Malmöhus län endast 13,5 %. Skogsmarksarealen per invånare är störst i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län. Dessa tre län har också den största arealen skogsmark per ha inägomark. Medan det i Norrbottens län går nära 43 ha skogsmark på en ha inägomark är motsvarande relation för Malmöhus län 0,2 ha. Vid jämförelser av skogsmarksarealer bör dock ihågkommas de stora skillnaderna i produktionsförmåga per hektar mellan olika landsdelar.

2. Äganderättsförhållanden

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs), bolagsskogar och privatskogar. Som framgår av tab

Tabell A. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1966. Län. (Sammandrag av tabellerna 2 och 3)

Productive forest area by owner and by county in 1966. (Summary of tables 2 and 3)

Län och landsdel *County*	Allmänna skogar *Public forests*		Enskilda skogar *Private forests*		Samtliga skogar *All forests*
	Kronoskogar *State forests*	Övriga allmänna skogar *Other public forests*	Aktiebolagsskogar *Companies' forests*	Privatskogar[1] *Other private forests*	
	Procent av skogsmarksarealen *Per cent of forest area*				Areal 1 000 ha
Nb	54	7	10	29	3 957,0
Vb	32	5	24	39	3 202,0
Jtl	5	6	46	43	2 549,0
Vnr	7	3	44	45	1 899,0
Gvl	6	6	42	46	1 454,0
Kpb	13	11	33	43	2 031,0
Vrm	2	4	38	56	1 271,0
Ör	18	7	28	47	535,0
Vstm	12	13	24	51	371,0
Ups	2	18	35	44	293,0
Sth	6	16	11	67	391,0
Sdm	7	11	7	75	338,0
Ög	8	9	14	68	552,0
Skb	9	8	7	76	351,0
Åbg	5	6	6	83	648,0
Jkp	5	5	5	85	666,0
Krb	5	6	12	77	607,0
Klm	10	4	6	80	689,0
Gtl	4	8	4	84	137,0
Gbg	7	11	2	80	151,0
Hl	6	7	2	85	200,0
Bl	3	5	3	89	173,0
Krs	7	4	3	86	265,0
Mlm	8	9	2	81	64,0
Norrland	27	6	29	38	13 061,0
Svealand	9	10	30	51	5 230,0
Götaland	7	6	7	80	4 503,0
Riket *Entire country*	19	7	25	50	22 794,0

[1] 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »övriga enskilda skogar».

A, där den absoluta och relativa fördelningen på ovan nämnda ägarkategorier redovisas länsvis och för hela riket, omfattar de allmänna skogarna och bolagsskogarna vardera 25 % av den totala skogsmarksarealen, medan den återstående hälften tillkommer privatskogarna[1].

Tab A har sammanställts på grund-

[1] 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »övriga enskilda skogar», d v s enskilda skogar exkl aktiebolagsskogar.

val av huvudtabellerna 2 och 3. I dessa huvudtabeller redovisas den produktiva skogsmarks- och impedimentarealen fördelad på olika tillsyns- och/eller förvaltningsorgan samt på län. Domänverkets arealuppgifter i tabellerna har erhållits från verkets årliga officiella statistik, medan arealuppgifterna för övriga allmänna skogar grundar sig på till skogsstyrelsen årligen inkomna rapporter från berörda myndigheter. Bolagens arealuppgifter har hämtats från tredje riksskogstaxeringen. Arealuppgifterna för privatskogar har slutligen framkommit som en restpost mellan den totala arealen, som grundar sig på tredje riksskogstaxeringen och de tidigare uppräknade ägarkategorierna.

Som framgår av tab A råder stora olikheter mellan skilda delar av riket ifråga om arealfördelningen på ägargrupper. Således upptar de allmänna skogarna i Norrbottens och Västerbottens län 61 resp 37 % av den totala skogsmarksarealen. Relativt hög andel allmänna skogar, 22—25 %, uppvisar vidare Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län. Förhållandevis låg andel allmänna skogar upptar Värmlands och Blekinge län med 6 resp 8 % av totala skogsmarksarealen. Bolagsskogarna har sin tyngdpunkt framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län, där de når ungefär samma storleksordning som privatskogarna. I Värmlands och Uppsala län uppgår bolagsskogarnas areal till drygt en tredjedel av totala skogsmarksarealen. I Svealand och i ännu högre grad i Götaland är privatskogarna helt dominerande.

En omarbetad jordförvärvslag trädde i kraft den 1 juli 1965. Till sin allmänna uppläggning liknar den nya lagen jordförvärvslagen från den 3 juni 1955. Den skiljer sig dock från 1955 års lag genom sin positivare inställning till bolagen som köpare av jordbruks- och skogsfastigheter, varigenom dessa givits avsevärt ökade förvärvsmöjligheter.

Lagen upptar inga obligatoriska förvärvshinder utan i stället anges olika fall då förvärvstillstånd må vägras. Ett sådant är när egendomen i fråga bör tas i anspråk för att underlätta bildandet av brukningsenheter med ändamålsenlig storlek och ägoarrondering.

Förvärvstillstånd må vidare vägras om det finns anledning anta att förvärvarens huvudsakliga syfte med fånget inte är att själv yrkesmässigt och varaktigt ägna sig åt jordbruk på egendomen eller driva skogsbruk där som stöd åt förvärvaren tillhörigt jordbruk. Denna regel får dock inte utan särskilda skäl tillämpas gentemot förvärvare som industriellt förädlar jordbruks- och skogsprodukter eller handlar med jordbruksprodukter och vars huvudsakliga syfte med fånget är att varaktigt tillgodogöra sig egendomens alster i rörelsen.

Någon nämnvärd förändring av ägandeförhållandena efter det att den nya lagen trädde i kraft har dock hittills inte kunnat konstateras. Under tiden 1/7 1965—30/6 1967 har skogsförädlande företags nettoförvärv av skog omfattat ca 18 500 ha och domänverkets ca 4 500 ha. Kommunerna har förvärvat ca 16 500 ha skogsmark.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna skogar. Tillsyn över statliga skogar utövas även av fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lantbruksstyrelsen och sjöfartsstyrelsen. De ecklesiastika boställsskogarna sorterar under stiftsnämnderna. Samtliga övriga skogar

såväl allmänna som bolagsskogar och privatskogar står under tillsyn av skogsvårdsstyrelserna med skogsstyrelsen som centralmyndighet. Följande schema visar skogsmarkens indelning i administrativt avseende. De arealer, som hänförs till de olika grupperna, återfinns i tabellerna 2 och 3.

I Domänstyrelsen
- A Kronoskogar (Kronoskogsförordningen den 10 maj 1935 nr 157)
  - 1 kronoparker samt skogsjordbruk m m under skogsförvaltningen
  - 2 kronoholmar och skär
  - 3 kronoöverloppsmarker
  - 4 oavmätta kronomarker
  - 5 civila boställsskogar
- B Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn
  - 1 bergverksskogar (KF den 27 maj 1898)[1]
  - 2 renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
  - 3 vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap IV 24 §)
  - 4 kronans inrättningar, allmänningar (1894 års skogsordning 4 §)
  - 5 allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehas med stadgad åborätt (1894 års skogsordning, kap V)
  - 6 nationalparker

II Andra statliga myndigheter
- A Fortifikationsförvaltningen
- B Vattenfallsstyrelsen
- C Lantbruksstyrelsen
- D Sjöfartsstyrelsen

III Stiftsnämnder (ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932)

IV Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237)
- A Allmänna skogar
  - 1 häradsallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
  - 2 allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)
  - 3 skogar tillhöriga landsting, hushållningssällskap — även skogar förvaltade av landsting men ägda av donationsfonder — skogsvårdsstyrelser o d
  - 4 skogar tillhörande städer och övriga primärkommuner
  - 5 kronohemman och kronolägenheter, vilka innehas med stadgad åborätt
  - 6 skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o d) med undantag av dem, som nämnts ovan under I B:5
- B Enskilda skogar
  - 1 bolagsskogar
  - 2 privatskogar
    - a skogar tillhöriga föreningar, stiftelser, enskilda personer o d
    - b gods- och bondeskogar

Av skogssällskapet förvaltade skogar redovisas under vederbörande ägargrupp, medan skogssällskapets egna skogar hänförs till ägargrupp IV B:2 enligt ovan.

3. Privatskogarnas ägostruktur

Som framgått tidigare omfattar privatskogarna hälften av rikets produktiva skogsmarksareal. Ur skilda synpunkter är denna grupp förtjänt av speciellt intresse. Skogsstatistiska uppgifter ingick endast i begränsad omfattning i 1961 års jordbruksräkning. Vissa bearbetningar och jämförelser avseende skogsmarksarealerna mellan jordbruksräkningen och RLF:s jordbruksregister har dock gjorts och publicerats i Statistiska Centralbyråns meddelande J 1964:31, ur vilket följande tabeller 4,5 och 6 sammanställts.

Enligt tabellerna 4 och 5, som framför allt ger en bild av bondeskogsbrukets samband med jordbruket, uppgick 1962—64 antalet jordbruksenheter utan skogsmark i riket till 81 215 (enligt 1956 års räkning 102 400). 78 % av dessa låg i Svealand och Götaland. Som jämförelse kan nämnas, att i samma områden låg 68 % av totala antalet jordbruksfastigheter med privatskog. Av tabellerna framgår också att antalet brukningsenheter med privatskog nämnda år uppgick till 264 429 (283 000 1956) varav dock 64 861 (53 000 1956) utgjordes av brukningsenheter utan jordbruk d v s rena skogsfastigheter eller sådana jordbruksfastigheter, där ägaren arrenderat ut jorden men behållit skogen, vilket i regel är fallet vid utarrendering. Andelen brukningsenheter utan jordbruk i procent av totala antalet brukningsenheter med skogsmark utgjorde för de olika landsdelarna: Norrland 17 %, Svealand 34 %, Götaland 24 % samt för hela riket 25 %.

I samband med den strukturomvandling som jord- och skogsbruket för närvarande genomgår nedläggs eller sammanslås ett betydande antal brukningsenheter. I »Lantbrukets strukturutveckling» (SOU 1964:37) lämnas länsvisa på jordbruksräkningarna baserade uppgifter om förändringarna i antalet brukningsenheter 1956—1961, vilka ligger till grund för nedanstående tablå.

[1] 1966 års riksdag godkände en avveckling av bergverksskogarna med fördelning på domänfonden och nyttjanderättshavarna. Den 31/12 1967 var avvecklingen avslutad.

Förändring av antalet brukningsenheter med över 2 ha åker 1956—61

Län	Förändring		Län	Förändring	
	absolut	relativ		absolut	relativ
Nb	—1 607	—12,4	Ög	—1 113	—11,4
Vb	—1 691	— 9,1	Skb	—2 037	—11,4
Jtl	—1 190	—12,2	Äbg	—2 344	—11,8
Vnr	—2 157	—14,5	Jkp	—1 659	—12,1
Gvl	—1 727	—15,6	Krb	—1 272	—11,0
Kpb	—2 391	—23,2	Klm	—1 323	—12,1
Vrm	—2 584	—15,4	Gtl	— 565	—11,9
Ör	—1 424	—17,3	Gbg	—1 092	—12,0
Vstm	— 694	—11,8	Hl	— 842	— 8,3
Ups	— 761	—14,4	Bl	— 687	—14,4
Sth	—1 013	—18 4	Krs	—2 281	—14,7
Sdm	— 904	—15,4	Mlm	—1 814	—12,1

Som framgår av tablån sker minskningen av antalet brukningsenheter mycket snabbt i rikets samtliga län. För hela riket uppgick denna minskning till 35 172 enheter eller 13,1 % under femårsperioden 1956—1961. I

detta sammanhang är de relativa förändringarna i antalet brukningsenheter fördelade på åker och skogsmarksareal av speciellt intresse. Nedanstående tablåer, som baseras på utredningar företagna av Jordbrukets utredningsinstitut, ger en bild av förändringarna 1956—61 samt 1961—66. Utredningarna är utförda som stickprovsundersökningar varför en viss osäkerhet behäftar redovisade uppgifter.

Förändring i procent i antal brukningsenheter med fördelning på storleksgrupper efter åker- och skogsmarksareal 1956—1961 och 1961—1966.

Åkerareal ha	Skogsmarksareal ha				
	0—25	25—50	50—100	100—	Summa
	Förändring i procent 1956—1961				
2—10	—17,1	—10,6	— 2,5	— 7,8	—13,9
10—20	—11,6	— 3,3	— 7,0	+19.4	— 7,8
20—30	— 1,2	+ 7,3	+25,9	—16,7	+ 1,9
30—	+ 4,1	+ 4,4	± 0,0	± 0,0	+ 3,3
Totalt	—12,9	— 6,7	— 1,7	— 1,4	—10,1

Åkerareal ha	Skogsmarksareal ha					
	1	1—25	26—50	51—100	101—	Summa
	Förändring i procent 1961—1966					
2,1—10	— 36,7	— 27,6	— 21,4	— 11,4	+ 0,4	— 24,9
10,1—20	— 2,8	— 13,2	— 11,7	+ 4,2	— 4,5	— 12,9
20,1—30	— 8,4	+ 3,2	+ 15,9	+ 33,8	(+ 40,0)	+ 5,2
30,1—	+ 15,0	+ 17,6	+ 63,4	+ 20,3	+ 36,8	+ 23,6
Totalt	— 21,8	— 20,0	— 11,7	— 1,3	+ 5,9	— 15,4

Övergången till allt mera mekaniserade driftsformer kräver stora brukningsenheter. Som en följd härav har lönsamheten för mindre brukningsenheter blivit så försämrad att en nedläggning av dessa eller en sammanslagning med närliggande brukningsenheter ofta blivit nödvändig. Av tablåerna framgår också att minskningen av antalet brukningsenheter framför allt drabbat fastigheter med liten åkerareal medan antalet brukningsenheter med större åkerareal i allmänhet ökat.

Den sammanlagda arealen skogsmark, tillhörande de ca 200 000 enheter (230 000 år 1956) där ägaren bedrev skogsbruk i kombination med jordbruk, omfattade 1962—64 enligt tab 6 8,4 milj ha skogsmark (9,0 milj ha 1956) eller 75 % (79 % 1956) av totala skogsmarksarealen inom ägargruppen »privatskogar». Av tabellen framgår även att skogsbruk utan kombination med jordbruk, omfattade inom gruppen ifråga ca 2,75 milj ha i vilka såsom ovan sagts, också ingår skogsmark sammanhörande med utarrenderade jordbruk, men där skogen disponeras av ägaren. Sistnämnda kategori uppgår till ca 1,8 milj ha inom denna ägargrupp. De största sammanlagda skogsarealerna i enskild ägo innehas, som tabell 6 utvisar, av jordbruksfastigheter med 5,1—10,0 ha åkerareal, för vilka 1961 redovisas en sammanlagd skogsmarksareal på ca 2,5 milj ha. Av tabell 6 framgår emellertid också att en avsevärd del av den privatägda skogsmarken är knuten till fastigheter med ingen eller obetydlig åkerareal. Skog hörande till enheter utan åker, med åkern utarrenderad eller med en åkerareal mindre än 2 ha motsvarar nära en tredjedel av den totala privatskogen. Medräknas även gruppen 2,1—5,0 ha ökar andelen till hälften.

4. Skogsmarkens arrondering

På grund av olikheter ifråga om miljö och geografisk belägenhet samt sättet för det nuvarande fastighetsbeståndets uppkomst varierar arronderingsförhållandena starkt i skilda delar av landet.

I södra och mellersta Sverige söder om Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län är skogsmarkens arrondering i huvudsak god eller godtagbar. De förekommande bristerna består främst i allt för små fastigheter och brukningsenheter inom privatskogsbruket. Strövis förekommer dock områden med dålig skiftesarrondering. Genom samverkan över ägogränserna inom ramen för skogsbruksområden reduceras emellertid den ogynnsamma effekten av nämnda brister.

I Värmland, Dalarna och Norrlands kustland försvåras drivningsplanläggningen ofta av smala och mycket långsträckta skiften — av s k skobandstyp — utan anpassning till vägar, vattendrag och vattendelare. Inom speciellt Dalarna kompliceras förhållandena ytterligare av oklara fastighets- och äganderättsförhållanden.

De inre delarna av Norrland kännetecknas av att arronderingen till övervägande del är god eller godtagbar.

Under senare år har utförts flera undersökningar som siffermässigt belyser arronderingsförhållandena och behovet av arronderingsförbättring.

Vid en stickprovsundersökning som utfördes 1963—1966 av lantmäteristyrelsen i samråd med Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (se meddelande nr 3:1966 från lantmäteristyrelsen) beskrevs *skogsmarkens arronderingsförhållanden* i fråga om bl a skogsskiftenas storlek, produktionsförmåga per år, bredd samt avståndsförhållanden. Dessutom gjordes beräkningar av hur stor del av skogsmarken som inte uppfyller vissa minimikrav i fråga om dels årsproduktion i m³sk per skogsskifte och dels skiftesbredd för att skiftet skulle kunna godkännas som driftsekonomisk produktionsenhet. Beräkningarna har differentierats för dels det egentliga storskogsbruket och dels det övriga skogs-

Behov av arronderingsförbättring — **Procent av arealen**

	Lägre krav betr		Högre krav betr	
	prod. förmåga	skiftesbredd	prod. förmåga	skiftesbredd
Det egentliga storskogsbruket	3	2	15	9
Övrigt skogsbruk	12	11	27	35
Hela skogsbruket	8	7	21	23

bruket. För vardera gruppen har räknats med tvenne alternativ. För följande procent av skogsmarken uppfylldes icke uppställda krav enligt de båda alternativen.

Underlaget vid fixerandet av dessa krav är dock relativt osäkert, varför resultaten av beräkningarna måste betraktas som tämligen approximativa.

Under 1967 har genomförts en inventering av behovet av arronderingsförbättring i skogsmark (se meddelande nr 4:1967 från lantmäteristyrelsen). Här återges följande från undersökningsredogörelsens sammanfattning.

För riket i dess helhet har framkommit ett totalt behov av arronderingsförbättring berörande 3,0 milj ha skogsmark (13 % av landets skogsmarksareal) och 70 000 brukningsenheter. Åtgärdsbehovet har uppdelats i en högre angelägenhetsgrad och en lägre. För 2,1 milj ha (9 %) har den högre angelägenhetsgraden ansetts föreligga och för 0,9 milj ha (4 %) den lägre.

Uppdelning har skett för olika delområden av landet. Arronderingsbehovet är nästan helt lokaliserat till västra och norra Mellansverige och Norrlands kustland. Inom dessa båda områden ligger sålunda 2,7 milj ha, eller 90 % av den totala berörda arealen. Inom Götaland och östra Svealand, faller 0,2 milj ha eller 6 % och inom Norrlands inland 0,1 milj ha eller 3 %. Inom Götaland och östra Svealand utgör den arronderingsbehövande arealen endast 4 % av den totala skogsmarksarealen och i Norrlands inland är motsvarande procenttal 1 %. Dålig arrondering kan därför sägas föreligga praktiskt taget endast i västra och norra Mellansverige samt Norrlands kustland. Men här är arronderingsbehoven betydande: 31 % resp 22 % av skogsmarken i de båda områdena har ansetts i behov av arronderingsförbättring.

Sex län dominerar helt i fråga om arronderingsbehov, nämligen Kopparbergs, Västernorrlands, Värmlands, Norrbottens, Gävleborgs och Västerbottens län i nu nämnd ordning. Dessa län representerar tillsammans 91 % av behovet av förbättring av arronderingsförhållandena. Största behovet uppvisar som väntat Kopparbergs län med en berörd areal av 0,9 milj ha, vilket utgör 45 % av totala skogsmarksarealen i länet och 30 % av den totala arronderingsbehövande arealen i landet. För nästan hela den arronderingsbehövande arealen i detta län har vidare den högre angelägenhetsgraden ansetts föreligga.

Uppdelning av arronderingsbehovet har skett också på olika ägarkategorier. Den del av den arronderingsbehövande arealen som tillhör kronan är förhållandevis begränsad, ca 30 000 ha, vilket utgör endast 1 % av den totala berörda arealen i landet och mindre än 1 % av kronans totala skogsmarksareal. Motsvarande tal för övriga allmänna skogar är 70 000 ha samt 2 % och 5 %. För aktiebolagen är den berörda arealen väsentligt större, 0,7 milj ha, vilket utgör 23 % av det totala åtgärdsbehovet och 12 % av aktiebolagens skogsmarksareal. Det klart största behovet finns dock inom privatskogarna, 2,2 milj ha, vilket motsvarar 74 % av den totala berörda arealen i landet och 20 % av privatskogsbrukets totala areal. Nära tre fjärdedelar av åtgärdsbehovet är sålunda lokaliserat till privatskogsbruket och nära en fjärdedel till industriskogsbruket medan behovet för övriga ägarkategorier bedömts vara tämligen ringa.

Också sambanden mellan arronderingsbehov och belägenheten inom och anslutningen till skogsbruksområden och samverkansområden har undersökts. Av den arronderingsbehövande arealen tillhörande privatskogsbruket är 71 % (1,7 milj ha) belägen inom skogsbruksområde och 24 % (0,5 milj ha) ansluten till skogsbruksområde. Motsvarande tal för samverkansområden är i de delar av landet, där sådana områden förekommer, ca 25 % (0,3 milj ha) resp ca 20 % (0,2 milj ha). Genom att de båda slagen av områden ofta täcker varandra får siffrorna inte adderas med varandra.

Slutligen har vid inventeringen gjorts en viss beskrivning av arronderingsförhållandena inom de objekt som betecknats som arronderingsbehövande. I första hand har därvid ägoskiftenas storlekar och bredder antecknats. Totalt för hela riket är 27 % av den arronderingsbehövande arealen lokaliserad till skogsskiften med en högsta storlek av 10 ha och 54 % till skiften med en högsta storlek av 20 ha. Motsvarande data beträffande bredderna är 20 % till skiften med en högsta bredd av 50 m och 58 % till skiften med en högsta bredd av 100 m. Ganska stora olikheter föreligger dock i dessa hänseenden mellan olika län. Av de sex län som har de största arronderingsbehoven representeras ytterlighetsfallen av Värmlands län, där inom den arronderingsbehövande arealen skiftena är väsentligt mindre och smalare, och Västerbottens län, där de är väsentligt större och bredare.

Omfattningen av verksamheten med omarrondering av skogsmark har undersökts av lantmäteristyrelsen (se meddelande nr 4:1967 från lantmäteristyrelsen). Inventeringen avsåg tidsperioden 1/1 1955—31/12 1965, d v s 11 år.

Resultaten pekade på en total omfattning inom landet av skogsmarksbyten i arronderingssyfte under perioden berörande 1 135 500 ha skogsmark och 9 320 markägare, d v s i medeltal per år drygt 100 000 ha. För den berörda arealen förelåg följande uppdelning på olika typer av omarronderingsföretag:

1. Mera genomgripande fastighetsregleringar, som genomförs genom fastighetsbildningsförrättning, vanligen laga skifte eller ägoutbyte, och berörande minst 10 sakägare eller minst 100 ha ..... 27 %
2. S k skogsbyten, bolagsbyten e d, som genomförs genom fastighetsbildningsförrättning, där parterna till betydande del svarar för planläggning och värdering och där kartläggning kan ske tämligen enkelt ..... 47 %
3. Övriga fastighetsbildningsförrättningar i arronderingssyfte 9 %
4. Fastighetsrationalisering i arronderingssyfte som utförs utan fastighetsbildningsförrättning (exempelvis byte av hela registerfastigheter) ..... 17 %

Förutom genom fastighetsrationalisering i arronderingssyfte av ovan behandlade slag påverkas arronderingen också genom fusioner mellan skogsbolag, storleksrationalisering inom privatskogsbruket, förvärv av enklaver o dyl. Omfattningen av dessa senare slag av verksamhet ingår ej i de ovan angivna uppgifterna.

II Bonitet, ålder, virkesförråd och tillväxt

1. Bonitet

Boniteten är ett uttryck för ståndortens (markens och klimatets) virkesproducerande förmåga. Uppskattning och indelning av denna produktionsförmåga kan ske på flera olika sätt och efter olika system.

Vanligast är att boniteten klassificeras efter den beräknade genomsnittliga produktionen i m³sk per år och ha under en 100-årig växttid. Man skiljer då på *idealbonitet*, den produktionsförmåga man får vid bästa tänkbara skötsel av beståndet och på *normalboniteten*, den produktionsförmåga som kan uppnås i praktiskt skogsbruk.

På grund av att ett flertal faktorer påverkar boniteten kan den svårligen uppskattas exakt, man tillämpar därför i allmänhet klassindelningar.

Vid riksskogstaxeringarna används *Jonsons boniteringschema* som avser idealbonitet. Med ledning av tabeller, med ingångsvärden efter beståndens medelhöjd och ålder, bedöms härvid produktionsförmågan i klasser betecknade med romerska siffror varvid klass I motsvarar den högsta och klass VIII den lägsta produktionsförmågan. Om idealboniteten understiger 1,0 m³sk betraktas marken som impediment, över 1,0 m³sk rubriceras den som produktiv skogsmark.

Tabell B. Skogsmarksarealens procentuella fördelnig på bonitetsklasser (enligt riksskogstaxeringen åren 1953—1962). Län

Forest area in per cent by site quality according to the National Forest Survey in 1953—1962. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län *County*	Areal (1 000 ha) *Area 1 000 hectares*	Bonitetsklasser enligt Jonsson. Procent *Site quality groups. Per cent*								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Summa *Total*
Nb	3 957	—	—	—	2	17	42	30	9	100
Vb	3 202	—	—	—	6	35	37	17	5	100
Jtl	2 549	—	—	1	10	28	35	20	6	100
Vnr	1 899	—	1	7	23	37	23	7	2	100
Gvl	1 454	—	1	13	36	32	13	4	1	100
Kpb	2 031	—	2	12	24	28	22	10	2	100
Vrm	1 271	1	10	27	29	20	9	3	1	100
Ör	535	1	8	44	31	11	3	2	0	100
Vstm	371	1	10	40	32	11	3	2	1	100
Ups	293	—	7	40	41	8	3	1	0	100
Sth	391	0	7	33	36	16	5	2	1	100
Sdm	338	1	13	44	31	7	3	1	0	100
Ög	552	2	14	43	29	8	3	1	0	100
Skb	351	2	15	49	24	7	2	1	0	100
Äbg	648	2	15	41	27	9	4	2	0	100
Jkp	666	2	17	45	26	6	2	2	0	100
Krb	607	1	16	47	26	7	2	1	0	100
Klm	689	1	13	42	32	9	2	1	0	100
Gtl	137	0	0	4	21	33	25	13	4	100
Gbg	151	3	14	32	27	15	7	2	0	100
Hl	200	4	20	43	22	8	2	1	0	100
Bl	173	4	30	49	13	3	1	0	0	100
Krs	265	8	27	47	13	3	1	1	0	100
Mlm	64	24	36	31	6	2	1	0	0	100

Med utgångspunkt från den av Jonson antagna medelproduktionsförmågan i de olika klasserna har en genomsnittlig idealbonitet i m³sk beräknats och redovisas här i tabell C för olika län och ägarkategorier.

Tabell C. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark inklusive hagmark. Län

Average ideal site quality by owner and by county. According to the National Forest Survey 1953—1962

Län *County*	Skogsägarkategori *Owner group*				
	Allmänna skogar *Public forests*	Aktiebolagsskogar *Companies' forests*	Godsskogar *Estate forests*	Bondeskogar *Farmers' forests*	Samtliga skogar *All forests*
Nb	2,3	2,5	—	2,5	2,4
Vb	2,6	2,8	—	2,9	2,8
Jtl	2,5	2,8	—	2,9	2,8
Vnr	3,2	3,4	—	3,7	3,5
Gvl	3,6	4,0	—	4,1	4,0
Kpb	3,1	3,7	—	3,9	3,7
Vrm	5,0	4,6	—	4,9	4,8
Ör	5,2	5,0	5,6	5,4	5,3
Vstm	5,1	5,4	5,3	5,2	5,2
Ups	5,2	5,2	5,4	5,1	5,2
Sth	4,8	5,1	5,0	4,9	4,9
Sdm	5,2	5,2	5,7	5,5	5,5
Ög	5,4	5,3	5,6	5,6	5,5
Skb	5,6	5,4	6,1	5,7	5,7
Äbg	5,7	5,3	5,6	5,5	5,5
Jkp	5,5	5,6	6,0	5,8	5,7
Krb	5,7	5,6	5,7	5,7	5,7
Klm	5,4	5,4	5,3	5,5	5,5
Gtl	3,0	3,0	3,2	3,3	3,2
Gbg	5,2	5,2	5,4	5,2	5,2
Hl	6,1	6,1	6,6	5,8	5,9
Bl	6,7	6,7	6,7	6,4	6,5
Krs	6,9	6,9	7,3	6,3	6,6
Mlm	7,6	7,6	8,5	7,0	7,6

Tabell D. Skogsmarkens genomsnittliga produktionsförmåga beräknad på grundval av »Riksskogstaxeringens produktionsöversikter». Län

Average producing capacity estimated on the basis of »Yield Tables from the National Forest Survey». Counties

Län *County*	Produktionsförmåga m^3sk per ha och år *Producing capacity, m^3sk per ha and year*	Län *County*	Produktionsförmåga m^3sk per ha och år *Producing capacity, m^3sk per ha and year*
Nb	1,82	Skb	5,70
Vb	2,32	Äbg	5,30
Jtl	2,46	Jkp	5,50
Vnr	3,23	Krb	5,50
Gvl	3,85	Klm	5,40
Kpb	3,45	Gtl	3,10
Vrm	4,90	Gbg	4,90
Ör	5,50	Hl	6,20
Vstm	5,30	Bl	6,80
Ups	5,40	Krs	7,00
Sth	5,10	Mlm	8,50
Sdm	5,60	Riket *Entire country*	3,60
Ög	5,40		

I tabell B redovisas den produktiva skogsmarksarealen fördelad på bonitetsklasser enligt riksskogstaxeringen 1953—62.

På grund av att produktionsundersökningar ännu inte har genomförts i tillräcklig omfattning är underlaget för den tillämpade *idealboniteringen enligt Jonson* alltjämt mycket osäkert. Detta gäller särskilt för de högproduktiva markerna i södra Sverige och för de lågproduktiva höjdlägesmarkerna i Norrland och Dalarna. Alla jämförande bedömningar av produktionsförutsättningarna mellan ägarkategorier samt län och länsgrupper med ledning av tabell C måste därför ske med stor försiktighet.

Den praktiskt möjliga produktionsförmågan, normalboniteten, kan beräknas ur den uppskattade idealboniteten med hjälp av vissa reduktionstal, olika för olika geografiska områden. Vid regionsvisa beräkningar får det emellertid anses betydligt säkrare att använda den beräkningsmetod som utgör underlag för tabell D varvid produktionsförmågan beräknats på följande sätt: från riksskogstaxeringens produktionsöversikter (N E Nilsson 1961) har för olika tillväxtområden erhållits medelproduktionsvärden enligt vad som gäller för 2:a riksskogtaxeringens i slutenhetshänseende bättre hälft av skogsmarksarealen vid en viss växttid för skogen för olika regioner. Genom att väga dessa medelvärden med de olika bonitetsklassernas andel av arealen har den genomsnittliga produktionsförmågan erhållits. Enligt dessa beräkningar skulle landets skogar ha en uthållig avkastningsförmåga av ca 80 milj m^3sk under förutsättning att vi hade en jämn åldersklassfördelning med samma slutenhet som 2:a riksskogstaxeringens bättre hälft. I tabell D redovisas produktionsförmågan länsvis.

Tabell E. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder (enl riksskogstaxeringen 1953—1962). Län

Forest area in per cent by age of growing stock. According to the National Forest Survey 1953—1962. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län *County*	Areal (1 000 ha) *Area*	Beståndens ålder, år *Age of stands, years*						Summa *Total*
		Kalmark 0—2 *Reproduction area and waste land*	3—20	21—40	41—80	81—120	121 o. däröver *121 and over*	
Nb	3 957	9	5	9	20	27	30	100
Vb	3 202	9	5	10	22	34	20	100
Jtl	2 549	8	4	5	26	35	22	100
Vnr	1 899	6	4	10	35	33	12	100
Gvl	1 454	7	8	12	39	26	8	100
Kpb	2 031	8	5	8	33	29	17	100
Vrm	1 271	9	10	12	41	23	5	100
Ör	535	4	10	16	48	20	2	100
Vstm	371	6	9	15	50	18	2	100
Ups	293	6	12	17	45	16	4	100
Sth	391	8	8	15	45	20	4	100
Sdm	338	6	11	23	42	14	4	100
Ög	552	6	12	17	45	16	4	100
Skb	351	6	11	21	46	14	2	100
Äbg	648	6	8	18	50	17	1	100
Jkp	666	5	10	22	49	13	1	100
Krb	607	5	11	27	47	9	1	100
Klm	689	4	10	24	47	13	2	100
Gtl	137	9	5	9	36	31	10	100
Gbg	151	7	9	24	47	13	0	100
Hl	200	7	14	31	41	6	1	100
Bl	173	5	12	34	45	4	0	100
Krs	265	5	13	28	45	8	1	100
Mlm	64	7	16	26	35	14	2	100

2. Ålder

Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder redovisas i tabell E för samtliga län enligt tredje riksskogstaxeringen. Taxeringsresultatet i tabellen ger en bild av skogarnas ojämna ålderssammansättning. Plantbestånd förekommer enligt uppgift från riksskogstaxeringen

endast till i genomsnitt 3 à 4 % av skogsmarksarealen. Bristen på skog under 20 års ålder är påtaglig inom flertalet län. I södra och mellersta Sverige dominerar de medelålders bestånden under det att i norra Sverige föreligger stort överskott av äldre skog. I Norrbottens och Västerbottens län upptar skog över 120 års ålder en fjärdedel av skogsmarksarealen. Från första till tredje riksskogstaxeringen har kalmarksarealen ökat endast inom Norrbottens och Västerbottens län där avverkningen av den övermogna skogen under de senaste 15 åren skett i form av mera målmedvetna föryngringshuggningar. Gallringsbeståndens (20—80 år) andel i skogsmarken har minskat i Norrland och Dalarna men ökat i södra Sverige. Den överåriga skogen har ökat betydligt i hela landet.

En beräkning av andelen överårig skog för olika ägarkategorier har gjorts på grundval av tredje riksskogstaxeringens resultat. Som överårig skog har för Norrland, Svealand och Götaland räknats skog över resp 120, 100 och 80 år. Allmänna skogar, bolagsskogar och privatskogar skulle enligt dessa beräkningar ha 30 %, 17 % resp 14 % överårig skog. Procenttalen avser andelar av resp grupps samlade areal i landet.

3. Virkesförråd

Enligt riksskogstaxeringen 1953—62 uppgår virkesförrådet av rå skog på samtliga ägoslag inom hela landet till 2 223 milj m³sk. Knappt hälften eller 48,5 % av detta förråd finns i norrlandslänen som har drygt 57 % av landets skogsmarksareal.

I tabell F redovisas virkesförrådet på bark fördelat på diametergrupper och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Virkesförrådet i landet har mellan de båda taxeringarna ökat med 308 milj m³sk eller 1,2 % per år. En viss del av denna ökning beror emellertid på att något högre kuberingstal har tillämpats vid 3:e riksskogstaxeringen. Virkesförrådets sammansättning av olika trädslag är i stort sett oförändrat mellan de båda taxeringarna. Beträffande dimensionssammansättningen visar sista taxeringen högre procent grovskog.

I tabell 7 redovisas virkesförrådet fördelat på trädslag och diametergrupper och i tabell 8 virkesförrådet per hektar produktiv skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper länsvis. Av virkesförrådet på produktiv skogsmark i hela landet har allmänna skogar 20 %, aktiebolag 26 % och privatskogar 54 %. Respektive grupper har 77,97 och 101 m³sk per ha.

4. Tillväxt

Den årliga tillväxten har vid riksskogstaxeringen 1953—1962 beräknats till 78 miljoner m³sk eller 3,4 m³sk per ha (tabell G). Motsvarande tal vid andra riksskogstaxeringen var 63 miljoner m³sk resp 2,7 m³sk. Den beräknade totala årliga tillväxten var enligt dessa siffror 24 % större vid den tredje än vid den andra riksskogstaxeringen. Jämförelsen är dock mycket approximativ, eftersom tillväxten hänför sig till olika perioder och då det ej gjordes någon justering av tillväxten att avse normalklimat vid den andra riksskogstaxeringen.

Tillväxtintensiteten är mycket olika i skilda landsdelar och stiger ju längre söderut man kommer. Detta framgår av följande tal som anger årlig tillväxt i procent: Norrland 3,2, Svealand 3,7 och Götaland 4,4. Den genom-

Tabell F. Virkesförråd på bark (exkl torrskog o vindfällen) fördelat på diametergrupper (brösthöjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar. Milj m³sk och procent

Growing stock incl. bark (excl. dead standing trees and windfalls) by size (DHB) and species according to the National Forest Survey in 1953—1962 and 1938—1952. Main parts of country. Million m³sk

Grovlek / *Size*		Landsdel / *Main part of country*			
		Norrland	Svealand	Götaland	Hela riket / *Entire country*
Trädslag / *Species*	Taxeringsår	Milj m³sk			
grovlek (diameter i cm vid brh)					
size (cm DBH)	1953—1962	365	145	109	619
0—14,9 cm	1938—1952	335	155	102	592
15—24,9 cm	1953—1962	440	253	202	895
	1938—1952	368	232	177	777
25 + cm	1953—1962	273	197	239	709
	1938—1952	205	163	178	546
samtliga *All*	1953—1962	1 078	595	550	2 223
	1938—1952	908	550	457	1 915
trädslag *species*	1953—1962	436	256	205	897
tall *Pine*	1938—1952	350	235	184	769
gran *Spruce*	1953—1962	475	271	245	991
	1938—1952	402	252	190	844
björk *Birch*	1953—1962	144	51	57	252
	1938—1952	132	49	49	230
övr. löv *Other broadleaved*	1953—1962	23	17	43	83
	1938—1952	24	14	34	72
samtliga *All*	1953—1962	1 078	595	550	2 223
	1938—1952	908	550	457	1 915
grovlek / *size*		%			
0—14,9 cm	1953—1962	34	24	20	28
	1938—1952	37	28	22	31
15—24,9 cm	1953—1962	41	43	47	40
	1938—1952	40	42	39	41
25 + cm	1953—1962	25	33	53	32
	1938—1952	23	30	29	28
samtliga *All*	1953—1962	100	100	100	100
	1938—1952	100	100	100	100
trädslag *species*	1953—1962	41	43	37	40
tall *Pine*	1938—1952	39	43	40	40
gran *Spruce*	1953—1962	44	46	45	45
	1938—1952	44	46	41	44
björk *Birch*	1953—1962	13	9	10	11
	1938—1952	14	9	11	12
övr. löv *Other broadleaved*	1953—1962	2	2	8	4
	1938—1952	3	2	8	4

Tabell G. Total årlig tillväxt på bark i milj m³sk för samtliga trädslag samt årlig tillväxt per hektar. Skogsmark. Enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar

Total annual growth incl. bark in million m³sk. and annual growth per hectare of all species on forest land according to the National Forest Survey in 1953—1962 and 1938—1952. Main parts of country

Landsdel *Main part of country*	Taxeringsår	Årlig tillväxt, milj m³sk. *Annual growth, million m³sk.*	Årlig tillväxt per hektar m³sk. *Annual growth, per hectare. m³sk.*
Norrland	1953—1962	32,6	2,6
	1938—1952	24,5	1,8
Svealand	1953—1962	21,6	4,1
	1938—1952	19,3	3,7
Götaland	1953—1962	23,5	5,2
	1938—1952	19,1	4,3
Riket Entire country	1953—1962	77,7	3,4
	1938—1952	62,9	2,7

snittliga tillväxtprocenten beräknades vid tredje riksskogstaxeringen till 3,6.

Tabell 9 innehåller totala årliga tillväxten fördelad på olika trädslag länsvis.

Den totala tillväxten i landet fördelades på ägarkategorier med 20 % på allmänna skogar, 24 % på aktiebolag och 56 % på privatskogarna. Respektive grupper har en tillväxt av 2,8, 3,2 och 3,8 m³sk per ha produktiv skogsmark.

III. Mark- och skogsvärden

På grund av dröjsmål med uppgifter från 1965 års fastighetstaxeringsvärden har redogörelsen för *mark- och skogsvärden* placerats efter den *internationella översikten* i slutet av boken på sid 146—148.

IV Skogens föryngring och vård

1. Frö- och planttillgång m m

Insamling av uppgifter angående skogsträdens blomning och fruktsättning liksom analyser av insända kottprover ombesörjs av Institutet för skogsförbättrings (Föreningen skogsträdsförädlings station Sundmo inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län samt landskapet Jämtland och av Skogshögskolan inom övriga delar av landet.

Hösten 1965 rapporterades genomsnittligt mycket jämn och god tillgång på tallkott inom hela landet. Fröutbytet per hl kott var dock flerstädes under det normala. Tillgången på grankott var mycket dålig och insända prover till stor del förstörda av insekter. Insamling av kott under 1965—66 kunde endast rekommenderas för tall.

Följande år, hösten 1966, kunde stationen i Sundmo meddela att frökvaliteten inom dess verksamhetsområde var god både för tall och gran, men på grund av den ringa kottsättningen avråddes från insamling i större skala. Skogshögskolan angav för sin del att kvaliteten hos tallfröet var mycket god och kunde medge långvarig lagring, varför man rekommenderade ett tillvaratagande av fröskörden i största möjliga utsträckning. Tillgången på grankott var däremot obetydlig och fröet i allmänhet insektsskadat.

Av nedanstående tablåer framgår den genomsnittliga tillgången på kott uttryckt i antalet kottar per träd länsgruppsvis åren 1956—66.

Tall

År	Länsgrupp[1]				
	I	II	III	IV	V
1956 ...	5	44	88	38	40
1957 ...	59	30	121	59	77
1958 ...	36	126	28	127	65
1959 ...	97	58	129	123	196
1960 ...	62	18	40	55	36
1961 ...	128	170	200	100	90
1962 ...	78	50	64	80	110
1963 ...	104	82	52	98	98
1964 ...	32	12	36	33	38
1965 ...	110	90	110	90	130
1966 ...	50	32	98	101	144

[1] Indelning i länsgrupper sid 18

Gran

År	Länsgrupp				
	I	II	III	IV	V
1956 ...	36	48	46	60	35
1957 ...	0	0	9	13	20
1958 ...	40	41	13	42	49
1959 ...	0	20	37	25	15
1960 ...	29	40	32	21	27
1961 ...	9	9	0	0	0
1962 ...	0	10	29	35	27
1963 ...	19	12	0	0	14
1964 ...	27	13	19	58	58
1965 ...	20	5	5	15	10
1966 ...	22	28	16	6	6

Genom skogsvårdsstyrelsernas försorg insamlades 1965 24 hl tallkott och 35 116 hl grankott. Ingen insamling av ek- eller bokollon förekom.

1966 insamlades 2 589 hl tallkott, ingen grankott och 842 kg ek- och bokollon.

I början av 1950-talet igångsattes ett landsomfattande arbete med anläggning av skogsfröplantager, vilket fortfarande pågår. Därvid samverkar plantageägarna med Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik, institutionen för skogsgenetik vid Skogshögskolan samt Institutet för skogsförbättring (Föreningen skogsträdsförädling). Programmets omfattning och färdigställd plantageareal framgår av nedanstående tablå ur SOU 1966:52. Plantagerna är med några få undantag fortfarande i anläggningsstadiet, varför de ännu inte lämnar några skördar av större betydelse.

Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket utklängt skogsfrö framgår av tabell H. Här skall endast framhållas att i den under 1966 klängda kvantiteten kott kan ingå en större eller

Sammanställning över planerad och därav färdigställd plantageareal i hela landet

Fördelning på trädslag	Allmänna plantager[1]			Enskilda plantager[2]			Allm o ensk plantager		
	Planerad areal i ha	Anl areal i ha	Ej anl areal i ha	Planerad areal i ha	Anl areal i ha	Ej anl areal i ha	Planerad areal i ha	Anl areal i ha	Ej anl areal i ha
Tall	326,8	271,0	55,8	250,0	189,0	61,0	576,8	460,0	116,8
Gran	210.7	103,6	107,1	47,0	28,5	18,5	257,7	132,1	125,6
Lärk	38,4	38,4	—	5,1	5,1	—	43,5	43,5	—
Pinus Cembra	0,5	—	—				0,5	0,5	—
Pinus contorta	1,0	1,0	—	0,5	0,5	—	1,5	1,5	—
Pinus austriaca	1,0	1,0	—				1,0	1,0	—
Picea omorika	0,6	0,6					0,6	0,6	—
Douglasgran	3,0	3,0	—				3,0	3,0	—
Silkagran	1,0	—	1,0				1,0	—	1,0
Ek	8,5	8,5	—				8,5	8,5	—
Bok	9,1	9,1	—				9,1	9,1	—
Summa	600,6	436,7	163,9	302,6	223,1	79,5	903,2	659,8	243,4

[1] tillhörande skogsvårdsstyrelser och domänverket

[2] tillhörande skogsbolag och allmänningar

mindre mängd kott som insamlats före detta år.

Enligt inom skogsstyrelsen tillgängliga uppgifter uppgick 1965 antalet fröklängar tillhöriga skogsvårdsstyrelser, skogsbolag och enskilda företagare till 45 st med en sammanlagd kapacitet av ca 1 050 hl kott per dygn. Den totala klängningskapaciteten per säsong torde uppgå till ca 150 000 hl kott, då på grund av svårigheten att lagra den oklängda kotten klängningarna vanligen ej kan drivas mer än 150 à 175 dygn per säsong. Frökällare tillhörande nämnda ägare hade en kapacitet av ca 200 000 kg frö.

Av plantskolearealen i landet, vilken 1965 uppgick till ca 1 500 ha, innehade skogsvårdsstyrelserna drygt 800 ha, domänverket ca 150 ha, bolagen ca 350 ha, privata merkantila plantskolor ca 115 ha, godsplantskolor ca 35 ha och övriga ca 40 ha. Den starka utökningen av plantskolearealen som framför allt pågick under 1950-talet har sedan avstannat något. Utvecklingen mot färre plantskolor med större medelareal fortsätter dock med oförminskad intensitet. Detta framgår vad beträffar skogsvårdsstyrelsernas plantskolor av diagram 1, sid 40, vilket omfattar åren 1915—65. Medelarealen har exempelvis från 1950—1965 stigit från ca 2 ha till 14 1/2 ha. Under samma tid minskade antalet plantskolor med ungefär hälften.

I början av 1960-talet förekom lokalt besvärande plantöverskott. Detta berodde delvis på konjunkturläget för skogsbruket och tillämpningen av större förband vid planteringarna. Samtidigt hade de under 1950-talet utökade planskolorna kommit i full produktion. Under 1966 förekom ingen överproduktion. Beträffande gran var efterfrågan större än tillgången inom landet, men bristen kunde täckas genom import.

Tabell H. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1962—1966 utklängt skogsfrö. Län

Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1962—1966. Counties

Måttenhet: kg
Unit of measurement:

Län *County*	Utklängt skogsfrö kg *Production of seed kg*									
	1962		1963		1964		1965		1966	
	tall *pine*	gran *spruce*	tall *pine*	gran *spruce*	tall *pine*	gran *spruce*	tall *pine*	gran *spruce*	tall *pine*	gran *spruce*
Skogsvårdsstyrelserna *County Forestry Boards*										
Nb	1 113	—	—	—	--	—	—	—	—	—
Vb	55	—	264	—	—	—	—	—	—	—
Jtl	568	—	—	—	167	—	—	18	29	—
Vnr	50	—	93	—	47	—	—	34	91	—
Gvl	327	—	—	—	120	—	—	19	172	—
Kpb	250	—	—	—	—	—	9	920	234	—
Vrm	2 122	—	—	994	33	—	—	3 212	—	—
Ör	—	—	5	135	83	23	2	850	76	—
Vstm	31	—	20	47	227	—	7	263	227	—
Ups	52	—	24	—	3	—	—	208	—	—
Sth	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Sdm	40	—	40	369	134	—	1	79	48	—
Ög	57	7	—	—	—	—	—	1 982	79	—
Skb	—	—	—	—	—	—	—	2 556	10	—
Äbg	—	—	—	116	—	—	—	7 476	—	—
Jkp	708	—	114	416	922	500	—	5 502	—	—
Krb	205	—	4	51	430	—	—	1 396	—	—
Klm	—	—	122	106	1 699	—	—	124	300	—
Gtl	—	—	3	—	61	—	—	—	107	—
Gbg	4	—	—	—	—	—	—	200	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	594	—	—
Bl	4	—	—	—	22	—	—	387	—	—
Krs	—	—	14	1	89	—	—	707	38	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	201	—	—
Summa *Total*	5 586	7	703	2 245	4 039	523	19	26 730	1 411	—
Domänverket *State Forest Service*	15 170	—	70	100	480	—	—	3 200	100	—
Riket *Entire country*	20 756	7	773	2 345	4 519	523	19	29 930	1 511	—

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har under åren 1959—65 för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogssådd utlämnat frö och ollon i kg enligt tabellen på sid 40.

I tab på sid 42 redovisas i 1 000-tal antalet plantor som utlämnats från skogsvårdsstyrelsernas plantskolor

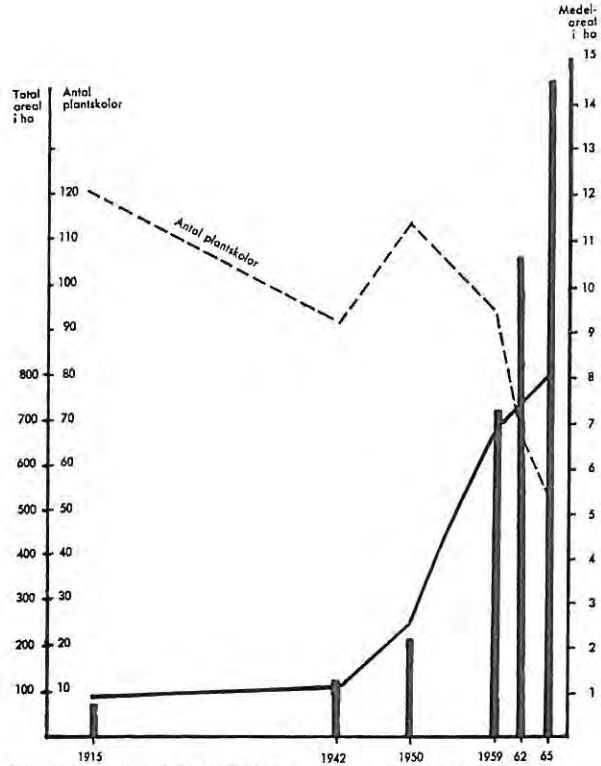

Diagram 1. Antal plantskolor — — — — streckad linje
plantskolornas areal ——— heldragen linje,
medelareal per plantskola = staplarna 1915—1965.

Kg frö utlämnat av	År	Tall	Gran	Ek och bok	Övriga lövträd
Skogsvårdsstyrelserna[1]	1959	4 911	8 163	9 836	262
	1960	5 742	6 973	1 728	301
	1961	5 327	5 404	6 297	168
	1962	4 253	5 035	1 129	147
	1963	3 798	4 415	138	326
	1964	8 095	6 134	795	198
	1965	2 753	3 476	7 278	73
	1966	3 951	5 055	—	157
Domänverket	1959	1 939	2 207	17 620	112
	1960	1 849	1 644	1 266	122
	1961	1 700	1 360	1 398	116
	1962	1 892	962	—	46
	1963	1 553	1 054	—	22
	1964	1 428	709	—	146
	1965	1 208	634	1 250	62
	1966	1 216	663	20	—

[1] Viss dubbelredovisning kan föreligga enär domänverket brukar erhålla en del frö av skogsvårdsstyrelserna.

Tabell I. Under 1966 beviljade införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd

Import licenses given in 1966 for plants and seed of forest trees

Exportland *Exporting country*	Tall *Pinus silvestris*		Gran *Spruce* *Picea abies*		Övr. barrträd *Other conif.*		Ek och bok *Oak and beech*		Övriga lövträd *Other broadleaved*		Summa	
	plantor *plants* 1 000-tal	frö *seed* kg	plantor *plants* 1 000-tal	frö *seed* kg	plantor *plants* 1 000-tal	frö *seed* kg	plantor *plants* 1 000-tal	ollon *acorn nuts* kg	plantor *plants* 1 000-tal	frö *seed* kg	plantor *plants* 1 000-tal	frö *seed* kg
Västtyskland	1 800	—	17 925	100	239	1	90	—	123	1	20 177	102
Danmark	—	—	7 833	44	703	71	181	63	401	21	9 118	199
Polen	370	—	5	2 046	—	258	1	—	27	—	403	2 304
Norge	50	200	320	—	—	—	—	—	—	—	370	200
Holland	—	—	—	—	30	—	30	—	10	—	70	—
Rumänien	—	—	—	1 200	—	—	—	—	—	—	—	1 200
Tjeckoslov.	—	—	—	937	—	—	—	—	—	15	—	952
Sovjet	—	25	—	858	—	15	—	—	—	—	—	898
Finland	—	—	—	200	—	—	—	—	—	1	—	201
Canada	—	—	—	—	—	187	—	—	—	—	—	187
Japan	—	—	—	—	—	103	—	—	—	—	—	103
USA	—	—	—	—	—	84	—	—	—	—	—	84
Summa *Total*	2 220	225	26 083	5 385	972	719	302	63	561	38	30 138	6 430

samt antalet plantor som utsatts genom domänverkets försorg.

Plantor utlämnade av		Tall + Gran	Övriga
Skogsvårds-styrelserna	1959	171 200	2 675
	1960	194 201	2 934
	1961	179 461	2 692
	1962	176 958	2 721
	1963	170 984	1 930
	1964	196 587	2 072
	1965	204 882	2 164
	1966	189 592	1 784
Domänverket	1959	28 000 15 000	2 200
	1960	35 500 17 900	2 000
	1961	31 400 21 400	2 400
	1962	26 900 23 100	1 700
	1963	23 500 21 100	1 500
	1964	32 200 20 000	1 500
	1965	30 900 20 700	900
	1966	29 300 19 100	700

Import av plantor startade i blygsam skala under senare delen av 1940-talet. Under 1950-talet ökade intresset för skogsodling, särskilt plantering. De svenska plantskolorna kunde inte bygga ut i tillräckligt snabb takt varför köp utifrån blev nödvändigt. Således uppgick importen av plantor 1950 till 1,9 milj för att 1956 ha stigit till 73,3 milj, det högsta antal plantor som under ett år införts till Sverige. Efter 1956 sjönk importen successivt fram till 1963 (17,7 milj). De senaste åren har importsiffrorna hållit sig strax över 30 milj. Fördelning av plant- och fröimporten under 1966 på länder och trädslag återfinns i tabell I.

Beträffande importen av granplantor svarade skogsvårdsstyrelserna för 63 %, domänverket för 5%, bolag för 10 % och övriga importörer för 22 %. Det bör uppmärksammas att från den senare gruppen en stor del av plantorna levererades till skogsvårdsstyrelser och bolag.

Intresset för granfrö av mellan- och östeuropeiska provenienser är stort. Under år 1966 beviljades införseltillstånd för 5 385 kg.

2. Reproduktionsåtgärder

Omfattningen av återväxtåtgärderna under 1965 och 1966 framgår av tabellerna 10 a och 10 b. Enligt dessa planterades och såddes under respektive år 138 109 och 150 487 ha inklusive s k åkerplantering, vilket är de största skogsodlingsarealer som någonsin redovisats. Ökningen under senare år torde huvudsakligen kunna hänföras till mer fullständig redovisning från samtliga ägarkategorier. Hur skogsodlingsverksamheten varierat under åren 1955—1965 framgår av diagram 2, till vilket uppgifter hämtats ur tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok.

Skogsodling på f d jordbruksmark — åker och betesmark — har alltjämt en i förhållande till jordbrukets nedläggning låg omfattning. Under 1965/66 torde ca 17 000 ha f d inägomark ha planterats. Särskild redovisning av detta slags skogsodling har hittills ej förekommit, varför uppgiften är skattad med ledning av skogsvårdsstyrelsernas rapporter om beviljade statsbidrag till resp slutavsyningar av skogsodlingsföretag på åker. Till dessa bidragsarealer har lagts en bedömd areal för storskogsbrukets del. Till detta utgår nämligen i regel ej statsbidrag. Under åren 1961/62—1965/66 kan inägoplanteringarna enligt samma härledning bedömas ha omfattat 12 000, 16 500, 17 000, 17 500 och 17 000 ha.

Den relativa omfattningen av skogsodlingsverksamheten redovisas länsvis i tabellerna J a och J b. Liksom tidigare år var denna verksamhet mera

Tabell Ja. Under 1963—1965 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1963—1965. Counties

Måttenhet: *Unit of measurement:* ha

Län *County*	Skogsodling 1965 *Sowing and planting in 1965*					Skogsodling *Sowing and planting*	
	Kronoskogar *State forests*	Övr. allmänna skogar *Other public forests*	Bolagsskogar *Companies' forests*	Privatskogar *Other private forests*	Samtliga *All*	1964 Samtliga *All*	1963 Samtliga *All*
Nb	4,1	2,2	3,7	1,1	2,9	3,1	2,3
Vb	6,7	3,9	8,4	3,2	5,6	5,5	4,6
Jtl	13,4	3,0	7,4	2,2	5,2	5,2	4,1
Vnr	8,3	4,0	8,5	0,9	4,9	4,9	3,3
Gvl	5,3	2,4	8,0	2,0	4,7	4,6	3,7
Kpb	4,4	3,5	8,5	1,1	4,2	4,2	4,2
Vrm	12,7	11,0	14,9	5,6	9,5	7,9	4,1
Ör	9,4	15,7	17,1	2,8	8,7	7,3	16,0
Vstm	7,4	10,5	11,9	3,6	6,9	6,7	7,5
Ups	13,1	10,0	12,4	5,7	8,9	9,7	3,9
Sth	14,1	7,7	17,5	4,7	7,2	5,8	6,4
Sdm	9,4	9,9	20,2	7,1	8,4	10,9	7,6
Ög	12,2	13,6	14,8	5,2	7,9	12,4	11,2
Skb	17,8	18,6	25,4	13,4	15,1	11,5	10,5
Åbg	18,4	18,3	10,7	6,1	7,6	7,8	8,0
Jkp	10,1	13,9	22,7	10,0	10,9	9,5	8,3
Krb	15,0	7,7	16,6	8,2	9,6	10,3	8,2
Klm	15,1	11,0	17,3	8,2	9,1	8,5	6,9
Gtl	2,0	8,2	2,5	3,9	4,1	4,3	2,7
Gbg	16,4	12,2	9,0	9,6	10,3	8,8	5,4
Hl	12,4	20,5	30,0	13,4	13,7	15,8	9,8
Bl	25,5	10,7	22,5	17,4	17,4	9,1	10,7
Krs	21,1	24,5	16,1	10,5	12,0	14,5	14,9
Mlm	39,8	16,7	—	12,4	14,6	17,8	23,9
Riket *Entire country*	6,6	6,4	9,3	4,6	6,2	6,2	5,2
1964	6,1	6,4	9,4	4,6	6,2		

Tabell Jb. Under 1964—1966 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1964—1966. Counties

Måttenhet: ha
Unit of measurement:

Län *County*	Skogsodling 1966 *Sowing and planting in 1966*					Skogsodling *Sowing and planting*	
	Krono-skogar *State forests*	Övr allmänna skogar *Other public forests*	Bolags-skogar *Companies' forests*	Privat-skogar *Other private forests*	Samtliga *All*	1965 Samtliga *All*	1964 Samtliga *All*
Nb	4,2	1,6	2,2	1,8	2,9	2,9	3,1
Vb	5,3	6,3	7,3	4,5	5,5	5,6	5,5
Jtl	9,8	4,9	5,4	3,6	4,8	5,2	5,2
Vnr	9,2	3,3	7,0	1,4	4,4	4,9	4,9
Gvl	7,5	4,8	8,4	3,2	5,7	4,7	4,6
Kpb	4,4	4,0	9,8	2,1	5,1	4,2	4,2
Vrm	12,0	11,4	15,3	6,5	10,2	9,5	7,9
Ör	6,8	9,5	16,0	6,6	9,4	8,7	7,3
Vstm	6,2	5,3	10,2	3,0	5,4	6,9	6,7
Ups	10,1	10,1	11,4	6,5	8,9	8,9	9,7
Sth	9,1	6,7	13,8	6,2	7,3	7,2	5,8
Sdm	5,5	14,0	12,4	10,6	10,7	8,4	10,9
Og	14,5	11,8	15,6	16,3	15,7	7,9	12,4
Skb	16,0	19,2	24,4	9,5	12,1	15,1	11,5
Åbg	15,9	19,3	14,6	8,6	9,8	7,6	7,8
Jkp	10,3	17,0	30,0	10,5	11,8	10,9	9,5
Krb	18,1	10,6	20,0	8,9	10,8	9,6	10,3
Klm	15,1	9,6	14,6	8,7	9,2	9,1	8,5
Gtl	2,4	7,7	2,7	5,0	5,0	4,1	4,3
Gbg	12,1	12,9	24,0	9,1	10,0	10,3	8,8
Hl	13,6	19,3	15,8	18,0	17,8	13,7	15,8
Bl	22,3	5,1	29,3	20,6	20,1	17,4	9,1
Krs	20,5	24,3	12,6	17,2	17,6	12,0	14,5
Mlm	30,4	10,7	—	16,5	16,8	14,6	17,8
Riket *Entire country*	6,0	6,7	8,6	6,1	6,8	6,2	6,2
1965	6,6	6,4	9,3	4,6	6,2		

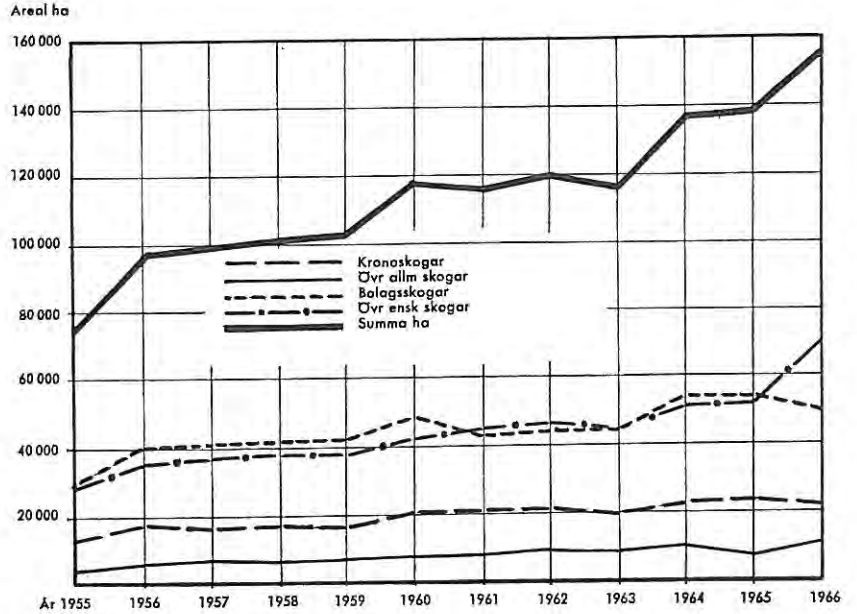

Diagram 2. Skogsodlad areal 1955—1966

omfattande i de södra och mellersta delarna av landet än i de norra.

Utöver allmänt gynnsammare förutsättningar för lönsam skogsproduktion torde den intensivare verksamheten med igenplantering av gamla åkrar, fäladsmarker och dylikt i de förra delarna av landet medverka till det nämnda förhållandet. Av ägarkategorierna utförde skogsbolagen 1965 och 1966 liksom under de föregående åren de mest omfattande skogsodlingarna, 9,3 resp 8,6 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark (f å 7,8 ha). Uppgifterna i tabellerna J a och J b måste emellertid ses mot bakgrunden av bl a sådana faktorer som skogens åldersstruktur, utförda föryngringshuggningar, möjligheten att erhålla naturlig återväxt m m.

Hyggesrensningarna har 1965 och 1966 enligt uppgift omfattat totalt ca 205 000 och 233 000 ha, vilket innebär ungefär samma omfattning som tidigare år. Uppgifterna i tabellerna 10 a och 10 b avseende privatskogsbruket torde under de sista åren ha blivit säkrare på grund av bättre redovisning från samtliga ägarkategorier.

Markberedning inklusive hyggesbränning utfördes under 1965 och 1966 på 73 000 resp 98 000 ha. Den förbättrade redovisningen är särskilt märkbar för år 1966 såsom framgår av tabell 10 b. Av olika delrapporter synes framgå att bränningarna allmänt tenderar att minska i omfång, medan den maskinella markberedningen ökar.

Återväxtåtgärdernas omfattning under åren 1942—1966 redovisas i tabell K. Enligt tabellen har allt större

Tabell K. Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942/46 —1957/61 i årsmedeltal samt åren 1962—1966

Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1962—1966

Måttenhet: 1 000 ha
Unit of measurement:

År *Year*	Hyggesrensning *Removal of waste from a cut area*	Markberedning (inkl. hyggesbränning) *Scarification (incl. broadcast burning)*	Skogsodling *Planting and sowing*	Röjning *Thinning in seedlings and young stands*
1942/46	76	11	23	46
1947/51	108	26	37	63
1952/56	174	60	69	160
1957/61	202	73	107	221
1962	202	63	119	235
1963	210	94	116	239
1964	222	77	137	232
1965	205	73	138	222
1966	233	98	150	218

arealer behandlats under den nämnda tidsperioden. I detta sammanhang bör dock nämnas att uppgifterna i tabellerna K och 10 icke redovisar den behandlade nettoarealen; en eller flera av dessa åtgärder kan nämligen ha utförts på samma yta, som således kan förekomma på flera ställen i tabellen.

Skogsstyrelsens återväxttaxering beskrevs i årsboken 1963—64. Redogörelsen för tillvägagångssättet upprepas därför ej här. Taxeringsmaterialet har publicerats under 1966. Förutom ett dåligt genomsnittstillstånd i självföryngringarna visade återväxttaxeringen bl a en oroväckande bild av resultaten av de unga planteringarna. Detta var en av orsakerna till att skogsstyrelsen 1964 beslöt utnyttja en del av taxeringsmaterialet i en omtaxering. Av återväxttaxeringarna från 1960—63 har fem unga planteringar eller självföryngringar på varje skogsvårdskonsulentdistrikt utlottats och ånyo taxerats 1964—65. Drygt 1 400 objekt med tillsammans över 20 000 cirkelytor (10 m²) har ingått.

Vid omtaxeringen visade sig att andelen enligt skogsvårdsstyrelsen bedömt nöjaktiga planteringar ökat ca 5 % i södra delen av landet men sjunkit någon procent i Norrland. De unga självföryngringarna har genomgående förbättrats, men deras nöjaktighetsnivå ligger ändå 15—20 % under skogsodlingarnas.

Endast en mindre del av de vid första taxeringen behövliga hjälpåtgärderna har utförts. Antalet döda plantor är större än antalet nytillkomna på planteringar i Norrlands inland. I övriga föryngringar har som regel hjälpkultur och självsådda plantor ersatt avgången. Nio år efter planteringen lever i genomsnitt högst 60 % av de utsatta tallplantorna i Västerbottens lappmark och Jämtland. I åkerplanteringarna är avgången ännu kraftigare markerad de allra första åren. Ca 20—30 % av de utsatta granplantorna är där döda efter 4 år i södra Sverige. Bearbetningen av omtaxeringsmaterialet är ännu ej avslutad.

Den andra återväxttaxeringen, som startade 1964 och vars utformning beskrevs i årsboken 1963—64, pågår. Fältarbetet avslutas sommaren 1968.

3. Röjning

Enligt uppgifterna i tabellerna 10 a, 10 b och K verkställdes under 1965 och 1966 plant- och ungskogsröjning på totalt 222 000 resp 218 000 ha, vilket innebär en fortsatt minskning från 1963 och 1964. (Röjningarna med beredskapslag ökade 1965/66 och omfattade detta år 31 200 ha mot 25 400 ha 1964/65, d v s en ökning med ca 20 %).

Vid bedömandet av nämnda röjningsarealer bör beaktas att i redovisningen ingår såväl plantröjning som röjning i något äldre bestånd (tidigare stundom benämnt röjningsgallring), där visst utbyte av klenmassaved eller motsvarande sortiment erhållits.

4. Gallring

Omfattningen av de årliga gallringarna, d v s de huggningar där större delen av det utfallande virket nått avsättningsbara dimensioner och tillvaratages, kan inte statistiskt belysas. Särredovisning till Skogsstatistisk årsbok av olika huggningsformer göres ej av flertalet uppgiftslämnare. Under 1940—50-talen har avverkningar i stort sett bedrivits så att ca 50 % av den årliga avverkningskvantiteten tagits ut vid slutavverkningar, medan 50 % härrört från gallringar. Under senare år har slutavverkningars andel av den årliga virkesfångsten ökat och enligt olika delrapporter torde den 1964 ha uppgått till mellan 55 och 60 % av årets virkesfångst. Samtidigt föreligger en tendens till färre men starkare gallringar.

5. Skogsgödsling

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens kommitté för skogliga växtnäringsfrågor har under de senaste fem åren insamlat statistiska uppgifter över skogsgödslingens omfattning i Sverige. Underlaget för denna statistik utgöres av rapporter från skogsvårdsstyrelser, domänverket, skogsbolag, m fl. Dessa rapporter innehåller uppgifter bl a om förbrukning av olika handelsgödselmedel och kalk för användning till skilda gödslingsobjekt (fastmark, torvmark m m), liksom objektens areal. Efter sammanställning av primäruppgifterna har dessa jämförts och kompletterats med uppgifter från dels Svenska Lantmännens Riksförbund och dels flygföretag. De slutliga resultaten redovisas i tabellerna L och M. Enligt tabell L gödslades under 1966 107 000 ha skogsmark, varav fastmarker utgjorde 99 % och torvmarker endast 1 %.

Enligt tabell L har skogsgödslingen från en mycket ringa början år 1962 nu fått avsevärd omfattning och kan lokalt betraktas som ett väsentligt inslag i skogsskötseln. Den under 1966 gödslade arealen var således mer än tjugo gånger större än motsvarande areal år 1962.

Huvudparten av gödslingen har hela tiden varit beståndsgödsling på fastmark. Samtidigt som denna under de gångna åren kontinuerligt har ökat sin andel, såväl absolut som relativt,

Tabell L. Utförd skogsgödsling 1962—1966. Hektar

Soil fertilizing of forest land in 1962—1966. Hectares

År Year	Fastmark *Solid ground*	Torvmark *Peat land*	Plantskola *Nursery*	Fröplantage *Seed-brechard*	Summa *Total*
1962	4 017	749	432	30	5 228
1963	5 996	1 102	1 046	114	8 258
1964	11 500	1 021	964	155	13 640
1965	40 208	765	1 229	170	42 372
1966	106 131	906	1 292	(685)	109 014

har torvmarksgödslingen minskat i motsvarande mån.

Tyngdpunkten för gödsling av bestånd på fastmark har under de fem åren legat i Norrland. Emellertid har viss utjämning skett vilket följande procenttal vittnar om. 1963—1964 utgjorde den gödslade fastmarksarealen i Svealand och Götaland endast 5—6 % av den totala i riket, men uppgick 1966 till mer än 30 %.

Den under året gödslade torvmarksarealen har, såsom framgår av tabell L, varit föga omfattande under 1962—1966. Den har avtagit i Norrland men ökat något i Götaland. I Svealand är den mycket ringa.

Vid beståndsgödsling på fastmark har uteslutande kvävegödsling kommit ifråga och av kvävegödselmedlen har nästan enbart urea varit i bruk. Detta preparat är genom sin höga kvävehalt (46 % N) mycket fördelaktigt ur såväl transport- som spridningssynpunkt, då de mängder som skall hanteras blir avsevärt mindre än för kvävegödselmedel med mindre innehåll av kväve. På vissa marker ger emellertid urea inte lika höga tillväxteffekter som andra kvävegödselmedel — ex kalammonsalpeter.

Också för torvmarker är kväve ett aktuellt växtnäringsämne, men i regel är fosfor och kalium här de viktigaste bristämnena, varför tillförsel av dessa är nödvändig för att stimulera skogsväxten. Det framgår av statistikmaterialet, att man vid gödsling av torvmark uteslutande har använt sig av s k sammansatta gödselmedel, d v s sådana som innehåller två eller flera verksamma ämnen, nämligen fosfor och kalium eller kväve, fosfor och kalium.

Tabell N visar de genomsnittliga mängderna av tillförd växtnäring till olika gödslingsobjekt. Mycket klart framträdande är den allt större kvävegiva som tillförs vid gödsling av bestånd på fastmark. Bakom denna utveckling ligger såväl direkta forskningsresultat som på praktiska erfarenheter. Det är mycket sannolikt att den optimala kvävegivan för flertalet marker ligger avsevärt högre. Man har sålunda anfört att tillväxtökningen är proportionell mot kvävetillförselns storlek åtminstone upp till ca 200 kg kväve (N) per ha.

Tabell M. Utförd skogsgödsling 1965 och 1966. Hektar

Soil fertilizing of forest land. Completed in 1965 and 1966. Hectares

Län *County*	1965					1966				
	Fastmark *Solid ground*	Torvmark *Peat land*	Plantskola *Nursery*	Fröplantage *Seed-orchard*	Summa *Total*	Fastmark *Solid ground*	Torvmark *Peat land*	Plantskola *Nursery*	Fröplantage *Seed-orchard*	Summa *Total*
Nb	4 890	40	21	—	4 951	5 953	—	25	12	5 990
Vb	5 819	120	84	77	6 100	10 208	70	98	153	10 529
Jtl	10 208	—	37	—	10 245	11 996	—	37	—	12 033
Vnr	5 151	20	93	4	5 268	31 821	—	42	117	31 980
Gvl	2 772	175	64	52	3 062	10 732	164	109	56	11 061
Kpb	1 093	—	48	—	1 141	10 322	30	56	20	10 428
Vrm	1 868	11	212	10	2 101	3 473	5	118	20	3 616
Ör	358	—	38	5	400	5 954	—	52	20	6 026
Vstm	292	—	10	—	302	294	—	17	1	312
Ups	3 997	3	47	8	4 055	10 141	—	34	45	10 220
Sth	—	5	22	—	26	21	—	20	2	43
Sdm	1 900	—	74	—	1 974	5	—	54	10	69
Ög	320	17	79	10	426	1 099	33	95	10	1 237
Skb	164	—	10	—	164	750	—	57	56	862
Älvg	80	3	86	—	170	299	28	111	19	457
Jkp	340	—	35	—	375	1 184	30	38	—	1 252
Krb	572	326	53	—	951	729	505	46	—	1 280
Klm	319	—	37	—	356	451	8	41	—	500
Gtl	0	0	7	—	8	1	—	8	—	16
Gbg	28	—	20	—	48	60	2	21	3	86
Hl	34	41	3	—	78	90	22	50	15	177
Bl	11	—	37	—	48	340	8	40	7	395
Krs	2	3	94	4	102	154	1	100	55	310
Mlm	0	0	20	—	20	54	—	23	58	135
Riket	40 208	765	1 229	170	42 372	106 131	906	1 292	685	109 014
Entire country										

Tabell N. Genomsnittlig gödselgiva i kg per ha av olika växtnäringsämnen åren 1962—1966

Average consumption, kg per hectare, of different nutrient substances in 1962—1966

Växtnäringsämnen *Nutrient substances*	År Year	Fastmark *Solid ground*	Torvmark *Peat land*	Plantskola *Nursery*
Kväve (N) Nitrogen	1962	61,0	59,4	56,6
	1963	63,6	58,2	61,0
	1964	66,9	55,1	82,4
	1965	91,2	55,8	79,6
	1966	111,5	53,4	85,6
Fosfor (P_2O_5) Phosphorus	1962	3,2	85,7	63,9
	1963	1,8	94,5	46,6
	1964	1,6	91,5	42,3
	1965	0,2	83,7	40,3
	1966	—	89,7	45,4
Kalium (K_2O) Potassium	1962	1,5	57,5	110,5
	1963	1,6	66,9	91,8
	1964	1,2	61,6	91,3
	1965	0,1	56,2	90,5
	1966	—	67,1	84,6
Magnesium (Mg) Magnesium	1962	—	—	—
	1963	—	—	—
	1964	—	—	17,4
	1965	—	—	18,2
	1966	—	—	18,4
Svavel (S) Sulphur	1962	—	—	-
	1963	—	—	—
	1964	—	—	147,2
	1965	—	—	140,0
	1966	—	—	114,7

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

I Sverige är skador genom skogsbrand numer av ganska begränsad omfattning, vilket främst torde få tillskrivas en effektiv brandbevakning och brandbekämpning samt det förhållandet att väderleken och skogs- och marktyperna endast mera sällan föranleder ödeläggande brandrisker. I vissa andra länder har däremot speciella åtgärder (anläggande av särskilda vägar, »överdriven» bredd på skogsbilvägar etc) ansetts nödvändiga för att minska skadeverkningarna.

Följande redogörelse för skogsbränderna under 1965 och 1966 (tabellerna 11, 12 a, 12 b, O och P) har sammanställts på grundval av uppgifter inkomna från Statens brandinspektion, vars redovisning omfattar samtliga landets skogar såväl allmänna som enskilda.

Tabell O. Skogsbrändernas antal, vållade skador m m 1957—1966

Number of forest fires, damage etc in 1957—1966

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komna skogsbränder.

År *Year*	Antal *No. of fires*	Bränd areal ha *Burnt area ha*		Skada *Damage*	Släckningskostnad *Costs of extinguishing fires*	Bevakningskostnad *Fire watching costs*
		produktiv skogsmark *productive forest area*	impediment *unproductive forest area*	1 000 kr *in 1 000 Sw. cr.*		
1957	1 501	712	418	357	479	209
1958	1 607	1 123	484	739	566	345
1959	7 093	4 501	4 526	4 654	3 766	609
1960	2 480	2 103	1 205	. .	1 836	455
1961	1 360	601	485	516	618	379
1962	1 254	401	323	387	292	343
1963	1 904	2 199	1 149	1 730	836	405
1964	3 099	2 245	2 797	2 527	1 436	372
1965	2 196	956	1 114	1 176	979	444
1966	2 136	3 540	773	2 200	1 460	559
Medeltal 1957—1966 ... *Average*	2 463	1 838	1 327	1 587	1 227	412

Skogsbrandstatistiken grundar sig på av brandcheferna resp skogsbrandfogdarna insända skogsbrandrapporter, på av länsbrandinspektörerna gjorda sammanfattningar över skogsbrandbevakningens omfattning och kostnader och — ifråga om flygbevakningen — på av flygbascheferna insända månadsrapporter. Fr o m 1961 redovisades beträffande brandskada endast densamma för växande skog, vilket värde beräknas efter en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan (se brandinspektionens meddelande 1963:5 om skogsbrandstatistik).

Numer omfattar skogsbrandstatistiken alla bränder, som kan betecknas som skogsbränder, hur liten den avbrända arealen än är. Alltsedan 1957 rapporteras emellertid för småbränder, s k B-bränder, (tillbud under 0,1 ha) endast antalet och ej arealer eller beräknad skada. Kännedom om småbrändernas frekvens möjliggör studium av brandorsaker, meteorologiska faktorers inverkan på brandfrekvens och brandspridning samt brandbekämpningens effektivitet. Småbrändernas (s k B-bränder) sammanlagda areal är, liksom det beräknade värdet av deras skada, obetydlig i jämförelse med den avbrända arealen och de värdemässiga skadorna vid skogsbränder med en avbränd areal överstigan-

Tabell P. Antal skogsbränder, total avbränd areal[1]) och avbränd areal per brand[1] fördelade efter skogsbrandperioder 1965[2] och 1966

Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire[1]). By forest fire period in 1965[2] and 1966

Skogsbrand-period *Forest fire period*	1965					Skogsbrand-period *Forest fire period*	1966				
	Antal bränder *No. of fires*		Avbränd areal, ha *Burnt area, hectare*				Antal bränder *No. of fires*		Avbränd areal, ha *Burnt area, hectare*		
	totalt *total*	%	totalt *total*	%	per brand *per fire*		totalt *total*	%	totalt *total*	%	per brand *per fire*
1. 1/1—30/3	30	1,4	0	0,0	0,00	1. 1/6— 7/6	990	46,3	521	12,1	0,53
2. 31/3— 5/4	155	7,0	42	2,0	0,27	2. 8/6—23/6	523	24,5	3 318	76,9	6,34
3. 6/4—28/4	259	11,8	68	3,3	0,24	3. 24/6—31/12	623	29,2	474	11,0	0,76
4. 29/4— 8/5	705	32,1	710	34,3	1,07						
5. 9/5—21/5	210	9,6	72	3,5	0,34						
6. 22/5— 8/6	571	26,0	906	43,8	1,59						
7. 9/6—31/12	266	12,1	272	13,1	1,02						
Summa	2 196	100,0	2 070	100,0	0,94	Summa	2 136	100,0	4 313	100,0	2,02

[1] Exkl tillbudens areal. — *Excl area of forest fires less than 0,1 hectare burnt.*

[2] Perioderna nr 2, 4 och 6 var »torrperioder». — *Periods no. 2, 4, and 6 were »dry periods».*

de 0,1 ha (s k A-bränder). I nedanstående tablå har sammanställts antalet småbränder i procent av totala antalet skogsbränder under tioårsperioden 1957—1966.

År	%	År	%
1957	68	1962	71
1958	68	1963	68
1959	77	1964	67
1960	70	1965	73
1961	74	1966	73

Antalet rapporterade skogsbränder uppgick 1965 till 2 136 (f å 2 196) varav 73 % utgjordes av s k B-bränder (f å 73 %). Den avbrända arealen var 1966 enligt rapporterna 4 313 ha (f å 2 070 ha) varav 3 540 ha produktiv skogsmark (f å 956 ha). Antalet skogsbränder under år 1966 motsvarar det årliga genomsnittet under perioden 1956—1965, medan den avbrända arealen samma år överstiger med 60 % det årliga medeltalet under nämnda period.

Fr o m 1965 redovisas skogsbränderna fördelade efter brandperioder. Förutom en intensiv brandperiod i övre Norrland i mitten på juni, då 77 % av årets brandskadade areal brändes av (period 2), var bränderna år 1966 relativt jämt fördelade över säsongen från början av april till slutet av oktober. Huvuddelen av storbränderna över 10 ha (40 av 55) inträffade också under juniperioden. Dessa 40 bränder svarade för 71 % av den under året avbrända arealen och samtliga 55 för 83 % av samma areal. Av dessa 55 bränder hade fem bränder en avbränd areal större än 200 ha.

I nedanstående tablå redovisas skogsbrändernas procentuella fördelning på brandorsaker.

Av orsakerna att döma i här nämnda tablå torde gräs- och risbränning »lusteldar» och barns lek med eld vara de vanligaste brandorsakerna. Bränder orsakade av barn är många, men i allmänhet upptäcks de snart varför avbränd areal per brand i detta fall blir liten. Brandorsaker med störst avbränd areal under året var åskslag, 34 %, och hyggesbränning, 24 %. För 93 % av den genom åskslag avbrända arealen svarade 12 storbränder (över 10 ha) och för 96 % av den genom hyggesbränning avbrända arealen svarade 16 storbränder.

Orsak	Antal i %		Avbränd areal per brand[1] ha	
	1965	1966	1965	1966
Åskslag	1,3	7,5	0,95	9,18
Järnväg	5,0	4,7	0,18	0,60
Hyggesbränning	2,0	2,6	4,10	17,81
Andra arbetseldar	12,9	11,1	2,16	1,97
Camping	2,4	3,1	1,54	1,24
Minderåriga	19,7	20,3	0,19	0,16
Tobaksrökning	2,6	2,5	0,55	0,14
Annan känd orsak	20,2	14,0	1,07	1,53
Okänd orsak	33,9	34,2	0,76	0,93
Summa	100,0	100,0	0,94	2,02

[1] Exkl tillbudens areal. — Excl. area of forest fires less than 0.1 hectare burnt.

Brandskadan på växande skog, beräknad enligt en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan uppgick 1965 till 1,2 milj kr och 1966 till 2,2 milj kr.

Statsverkets kostnader för släckning uppgick 1965 till 0,98 milj kr och 1966 till 1,46 milj kr och kostnad per arbetstimme för brandkår utgjorde 1965 17 kr och 1966 15 kr.

Från och med 1964 sker skogsbrandbevakning enbart från flygplan och 1966 företogs dylik i de tio nordligaste länen, där ca 77 % av landets produktiva skogsmark finns. Bevakningskostnaden för flygbevakat område uppgick 1966 till ca 3 kr per km².

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Uppgifterna i detta avsnitt samt i det följande om viltskador har liksom tidigare år hämtats från skogsvårdsstyrelsernas årsberättelser, denna gång året 1965/66, i vilka ingår kortfattade omnämnanden av de olika skador på skogen som uppmärksammats under året.

Skogsvårdsstyrelserna hade föga att nämna angående de i detta avsnitt redovisade skadetyperna under året 1965/66. Den långvariga, kalla och snörika vintern medförde inga nämnvärda skador på skogen. Ett tiotal skogsvårdsstyrelser ansåg dock att förekomsten av snöbrott haft större omfattning än normalt. Beträffande andra skador rapporterades torkskador på planteringar i Blekinge och lokal förekomst av sommarfrost i Jämtland.

Lokala skador genom stormfällning rapporterades från Västernorrlands län och mycket obetydliga från Göteborgs och Bohus och Värmlands län.

3. Viltskador

Skadegörelsen på skogen genom älgens betning synes ha ytterligare minskat under 1965/66 av skogsvårdsstyrelsernas berättelser att döma. Till denna utveckling har hårdare avskjutning men även ökade hyggesarealer bidragit.

Från Stockholms och Kopparbergs län rapporterades skadegörelse av rådjur som rätt vanlig i föryngringar och plantskogar av tall.

Efter den kraftiga decimering av kaninstammen, som myxomatosen var orsak till för några år sedan, anses stammen åter igen börja öka på Gotland, medan i Skåne sjukdomen fortfarande förekommer och håller kaninstammen nere på en ofarlig nivå.

Sorkskador rapporterades från nästan hela landet. Sorkangreppen på särskilt planteringar torde ha främjats av den djupa snön och den otjälade marken. Vintern 1965/66 var långvarig, snörik och kall, men då snön kom redan i november hade marken i stor utsträckning ej hunnit bli tjälad.

4. Insektsskador

Några större insektshärjningar inträffade ej under sommaren 1965, vilken därför kan karakteriseras som normal.

I Nordmalingstrakten i södra Västerbotten inrapporterades ett angrepp av tallusen *(Pineus pini)*. Tallbarkstinkflyet *(Aradus cinnamomeus)* uppträdde på flera platser i övre Norrland och i södra Halland.

Angrepp av större tallviveln eller hartsviveln *(Pissodes pini)* förekom i några tallplanteringar i övre Norrland. Snytbaggen *(Hylobius abietis)* rapporterades ha åstadkommit skada på flera platser i landet från Skåne till Norrbotten. Märgborren *(Blastophagus piniperda)* förekom i större mängd i Uppland, Småland och södra Skåne. På enstaka ställen i Småland förekom skadegörelse i mindre omfattning av granbarkborren *(Ips typographus)*. I norra Norrland konstaterades tilltagande förekomst av barrätande chrysomelider såsom *Cryptocephalus*arter och *Lupe-*

rus pinicola på naturföryngringar och kulturer på stora hyggen.

Fjällbjörkmätaren *(Oporinia autumnata)* uppträdde under 1965 i större skala i några områden i övre Norrland bl a Peljekaise nationalpark och i Norra Värmland. Angrepp av frostfjärilar *(Cheimatobia brummata* och *C.fagata)* lindmätaren *(Erannis defoliaria)* och ekvecklaren *(Tortrix viridána)* rapporterades från många platser i södra och mellersta Sverige. I Östergötland uppträdde en glasvingefjäril *(Sesia culiciformis)* och åstadkom en mindre skadegörelse. Ett mindre angrepp av lärkträdsmalen *(Coleophora laricella)* förekom i Blekinge.

Lilla tallstekeln *(Diprion pallipes)* uppträdde i liten utsträckning under året på enstaka platser i övre Norrland. Däremot rapporterades större förekomst av röda tallstekeln *(Diprion sertifer)* från flera platser i Mellansverige särskilt i Södermanland, Östergötland och södra Skåne. Från södra Skåne meddelades även angrepp av lilla lärkstekeln *(Lygaeonematus laricis)*.

5. Svampskador

De till skogshögskolan under året insända proven av skadesvampar visar, att en varm och torr sommar hindrade uppkomsten av mycket fuktighetskrävande svampar, såsom fallsjuke- och mögelsvampar. Sålunda inrapporterades fallsjukesvampen *Fusarium* endast från en plantskola i Örebro län, samt gråmöglet (*Botrytis cinerea*) likaledes från endast en plantskola i Jämtlands län.

Tallens skyttesvamp (*Lophodermium pinastri*) förekom i plantskolor i Älvsborgs och Kopparbergs län. Snöskytte

(Phacidium infestans) uppträdde i plantskola i Jämtlands län och en annan svamp med skyttekaraktär (Sclerophoma pithyophila) konstaterades i bestånd i Värmlands län.

Scleroderris lagerbergii (Crumenula abietina), tallens gren- och granens topptorka, orsakade förluster i både plantskola och bestånd i Uppsala, Kronobergs, Kopparbergs och Jämtlands län.

Mycket omfattande skador på både tall och gran förorsakades av den hårda vintern och den sena våren med mycket låga temperaturer. Köldskadorna, som fysiologiskt är att betrakta som torkskador, förekom sålunda i stor utsträckning över hela landet.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN OCH AVVERKNINGARNAS MEKANISERING

I. Skogsvägar

Kostnaderna för biltransporter utgör numer en mycket stor andel av de totala produktionskostnaderna för skogsindustriernas virkesråvara. Det är därför väsentligt för skogsbruket att vägsystemen är rationellt utbyggda.

Vägnätets utbyggnadsgrad och tillstånd

I rapport nr 8/1965 från Institutionen för skogstaxering vid skogshögskolan »Skogsbrukets vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963» refererad i föregående årsbok redovisas uppgifter om väglängd, vägtäthet, vägbredd m m för den del av det permanenta enskilda vägnätet som har speciellt intresse för skogsbruket. Den sammanlagda längden av dessa vägar var 1957—1963, som närmare framgår av tab 13, 164 490 km. Därefter har en viss utbyggnad av skogsvägnätet skett. På basis av den kontinuerliga statistiken över utförda skogsvägbyggnader (se nedan) kan det permanenta enskilda skogsvägnätet år 1966 beräknas ha en längd av ca 184 000 km. Beräkningen är dock behäftad med viss osäkerhet, eftersom vägbyggnadsstatistiken inte innehåller närmare uppgifter om i vilken utsträckning befintliga vägar ersatts med de redovisade färdigbyggda vägarna. Andelen egentlig nybyggnad har därför måst uppskattas på basis av erfarenheter från skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

Tabell Q. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per 1 000 ha produktiv skogsmark) 1965 och 1966. Län

The relative extent of forest road building and draining (metres per 1 000 hectares of productive forest land) in 1965 and 1966. Counties

Län *County*	Väg-byggnad *Road building*		Dikning *Draining*		Län *County*	Väg-byggnad *Road building*		Dikning *Draining*	
	1965	1966	1965	1966		1965	1966	1965	1966
Nb	158	96	34	106	Krb	262	292	316	414
Vb	144	124	229	182	Klm	204	242	76	79
Jtl	182	102	163	170	Gtl	9	35	52	19
Vnr	210	113	331	102	Gbg	175	54	96	77
Gvl	113	188	192	206	Hl	327	250	302	274
Kpb	129	184	68	54	Bl	292	259	134	125
Vrm	153	290	162	148	Krs	188	267	146	209
Ör	162	231	247	155	Mlm	391	292	495	745
Vstm	279	336	296	244	Norrland	162	117	168	147
Ups	157	143	90	118	Svealand	150	219	130	109
Sth	104	84	72	40	Götaland	229	252	158	177
Sdm	155	243	120	138	Hela riket *Entire country*	172	167	157	144
Ög	203	188	104	49	1964	170		150	
Skb	98	203	94	56					
Äbg	393	330	173	210					
Jkp	168	306	128	173					

Måttenhet: meter per 1 000 ha produktiv skogsmark
Unit of measurement: metres per 1 000 hectares of productive forest land.

Utförda vägbyggnader

Den kontinuerliga statistiken om skogsvägbyggnader, under året färdigbyggda skogsbilvägar, redovisas i tabellerna 14 a, 14 b och Q. Byggandet av permanenta skogsbilvägar har ökat betydligt under senaste tioårsperiod, vilket framgår av tablån här nedan.

Skogsvägbyggnadsverksamheten var 1965 och 1966 störst, absolut sett, i de fem norrlandslänen samt Kopparbergs och Värmlands län som tillsammans svarade för 65 resp 60 % av de under året färdigställda vägarna.

Behovet av skogsvägbyggnader är givetvis beroende på förekomsten av övriga vägar och andra transportleder samt av terrängens beskaffenhet, skogens produktionsförhållanden m m. Relationstal som utvisar antalet meter färdigställda skogsbilvägar per 1 000 ha skogsmark kan dock anses ha visst upplysande värde och dylika relationstal redovisas i tab Q. I övriga allmänna skogar färdigställdes 1965 och 1966 största antalet meter skogsbilvägar per 1 000 ha skogsmark nämligen 233 m resp 237 m. I bolagsskogar uppgick samma antal till 213 m resp 169, i privatskogar till 155 m resp 180 m, i kronoskogar till 144 m resp 107 m. Genomsnittet för samtliga skogar uppgick 1965 och 1966 till 172 m resp 167 m per 1 000 ha skogsmark.

För beviljande av statsbidrag till anläggandet av skogsbilvägar anslog riksdagen under skogsvägsanslaget för budgetåret 1964/65 11,0 milj kr och för budgetåret 1965/66 13,5 milj kr. Utbetalda bidrag avräknas från bilskattemedlen.

Med stöd från nämnda anslag färdigställdes under budgetåren 1964/65, 1965/66 887 resp 690 km skogsbilvägar varför antalet km för skogsbilvägar byggda med statsbidrag fr o m 1933

Färdigbyggda permanenta skogsbilvägar 1956—1965

År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index	År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index
1956	2 700	100	1961	3 768	140
1957	2 868	106	1962	3 585	133
1958	2 402	89	1963	3 328	123
1959	3 043	113	1964	3 885	144
1960	3 302	122	1965	3 930	146
			1966	3 805	141

t o m budgetåret 1965/66 uppgår till 14 294 km.

För att motverka arbetslösheten i områden med sysselsättningssvårigheter har arbetsmarknadsstyrelsen ställt beredskapsmedel till skogsstyrelsens förfogande för statsbidragsgivning till bl a skogsvägbyggnadsföretag. Genom skogsvårdsstyrelsernas medverkan har sålunda sedan budgetåret 1959/60 t o m budgetåret 1965/66 färdigställts 894 km skogsbilvägar vilka utförts som beredskapsarbeten. För budgetåren 1964/65 och 1965/66 utgick 8,8 milj kr resp 7,0 milj kr. Av nämda belopp har 3,7 milj kr resp 2,7 milj kr uppskattats vara fördyringar p g a att arbetena utförts som beredskapsarbete. Av återstående belopp avser en viss del domänverkets andelar i samfällda företag. Nämnda år färdigställdes 185 km resp 185 km skogsbilvägar.

Vidare har genom domänverkets försorg utförts betydande vägbyggnader i form av beredskapsarbeten. Sålunda har under 1965 utgått 21,3 milj kr varvid nybyggnad och förbättring av 398 km väg utförts. Dessa vägbyggnader inkluderas i gruppen »kronoskogar» i tabellerna 14 a och b.

II. Skogsdikning

Enligt undersökningar vid tredje riksskogstaxeringen, redovisade i 1955 års skogsvårdsutrednings betänkande »Skogsvården å enskilda skogar», betraktas fortfarande avsevärda arealer försumpad skogsmark som dikningsvärda ur biologiska synpunkter. De uppskattades i dessa undersökningar till ca 1,2 milj ha, men den ur tekniska och ekonomiska synpunkter dikningsvärda sumpmarksarealen torde vara betydligt mindre. Utöver nämnda areal tillkommer betydande arealer myrmarker, som genom dikning eller dikning kombinerad med gödsling kan göras skogbärande. En areal av 2—2,5 milj ha har nämnts.

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten under senaste tioårsperiod belyses av intillstående tablå, där under respektive år slutavsynade diken redovisas med absoluta tal och indextal.

1956	2 934 km	100
1957	3 359 »	114
1958	3 342 »	114
1959	2 732 »	93
1960	2 656 »	91
1961	3 180 »	108
1962	3 518 »	120
1963	3 116 »	106
1964	3 411 »	116
1965	3 587 »	122
1966	3 292 »	112

Under åren 1965 och 1966 färdigställda och slutavsynade diken redovisas länsvis i tabellerna 15 a och b. Med en antagen båtnadsareal av 6 ha per km dikeslängd motsvarar de under 1965 och 1966 upptagna dikena 21 500 resp 20 000 ha skogsmark. I den redovisade längden av under året färdigställda (slutavsynade) diken är inräknad sådan bäckrensning, som är att jämställa med nydikning, däremot inte fortlöpande underhållsrensning av vare sig diken eller bäckar. Av de under 1965 och 1966 utförda dikningsarbetena kom 6 resp 4 % på kronoskogar, 6 resp 3 % på övriga allmänna skogar, 58 resp 55 % på aktiebolagsskogar samt 30 resp 38 % på privatskogar. Samtliga dessa ägarkategorier redovisade under 1965 ökning av dikningsverksamheten under året utom kronoskogarna där dikningsverksamheten minskade med ung 9 %. Under 1966 minskade däremot dikningsverksamheten i samtliga skogar utom i privatskogarna, där dikningsverksamheten ökade med 15 %.

Slutförda och avsynade dikningsföretag

	Antal företag	Båtnadsareal, ha	Beviljade statsbidrag, kr
Statens skogsförbättringsanslag			
1963/64	320	2 717	253 818
1964/65	254	2 043	210 291
1965/66	182	1 491	162 587
Norrländska skogsproduktionsanslaget			
1963/64	103	2 157	131 927
1964/65	98	1 547	151 209
1965/66	117	3 388	196 272
Samtliga anslag			
1963/64	423	4 874	385 745
1964/65	352	3 590	361 500
1965/66	299	4 879	353 859

Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom länen 1965 och 1966 framgår av tabell Q. Totalt uppgick antalet under året färdigställda diken per 1 000 ha produktiv skogsmark till 157 m 1965 och 144 m 1966.

Statliga bidrag från statens skogsförbättringsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikning. I ovanstående tablå lämnas uppgifter om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1963/64—1965/66.

III. Flottleder

De allmänna flottlederna inom riket hade 1965 och 1966, såsom det framgår av tab 28, en sammanlagd längd av 30 544 km resp 30 509 km. Under 1965 minskade flottlederna med 535 km eller 1,7 % och 1966 med 35 km eller 0,1 %. Båda åren avsåg minskningen biflottleder i vilka flottningen var alldeles nedlagd d v s flottning hade inte bedrivits på flera år.

Under 1965 och 1966 utgjorde sammanlagda längden av de trafikerade

flottlederna 15 835 km resp 14 696 km d v s omkring hälften av den befintliga flottledslängden.

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad redan före första världskriget, längden av utbyggda flottleder var således redan år 1912 ca 30 000 km. Utvecklingen går numer i den riktningen, att vissa kustälvar och biflottleder upphör att trafikeras för att slutligen avlysas. Nedläggning av flottning även i vissa huvudälvar har aviserats. Orsakerna till denna utveckling mot minskning av flottledernas längd torde inte bara sammanhänga med rationalisering av själva transportledet. Speciellt när det gäller nedläggning av hela flodsystem inverkar även en rad indirekta vinster som kan göras vid övergång till landtransport sammanhängande med minskad lagerhållning, större kontinuitet på arbetsplatserna i skogen, minskade virkesförluster i form av sjunkning och skador av olika slag, förändringar i själva industriproduktionen, varigenom färsk ved får ett relativt högre värde än lagrad ved samt slutligen utnyttjandet av flottningsvattnet för elkraftproduktion. Av de sydsvenska lederna är numer endast ett fåtal i bruk.

I samband med utbyggnaden av vattenkraften har särskilda anordningar för att leda virket förbi kraftstationerna blivit nödvändiga. Vid lösflottning utgörs i regel dessa av rännor eller tunnlar kombinerade med olika inmatningsanordningar. Vid buntflottning förekommer olika typer av mekaniska buntlyftverk.

Vidare förekommer arbeten i flottleder i form av rensning och färdigställande av centralavlägg regelmässigt i de flesta större flottleder.

Slutligen må nämnas de under senare år införda anordningarna för att mekanisera arbetet vid skiljeställena. Sålunda kom det mekaniska skiljet vid Sandslån i Ångermanälven i funktion säsongen 1965.

IV. Skogsindelning

Inom storskogsbruket har utarbetandet av planer för skogsbrukets bedrivande under en viss period — vanligen tio år — sedan länge varit ett normalt led i verksamheten. Dessa planer grundas i regel på linje- eller provytetaxering oftast kombinerad med okulärtaxering. I tablån på sid 61 redovisas domänverkets planläggning under åren 1952—1966. Någon samlad statistik för hela storskogsbruket finns för närvarande inte.

Inom det privata mindre skogsbruket sker skogsbruksplanläggningen inte lika regelmässigt. Planerna här — även dessa vanligen för tio år — grundar sig till största delen enbart på okulärtaxering. Här sker planläggningen dels separat av enskilda fastigheter dels av större intresseområden med flera fastigheter där även ingående smärre skiften tillhörande storskogsbruket i vissa fall tas med. I tablån redovisas skogsvårdsstyrelsernas fastighetsvisa planläggning under åren 1952—1966 jämte deras områdesvisa planläggning under budgetåren 1964/65—1965/66 d v s från den tidpunkt då den i sin f n tillämpade utformning började få större omfattning. Den av skogsvårdsstyrelserna och skogsägarföreningarna bedrivna fastighetsvisa planläggningen omfattar de senaste åren sammanlagt drygt 300 000 ha per år eller ca 3 % av det privata mindre skogsbrukets areal. Den framförallt av skogsvårdsstyrelserna bedrivna områdesplanläggningen visar en markant stegring.

För storskogsbruket liksom för det privata mindre skogsbruket går planerna bl a alltmer ut på en effektivisering av skogsdriften. Områdesplanläggningen inriktas inte minst på tillskapande av bättre beståndsarrondering och klarläggande av samverkansmöjligheter för skogsägarna.

Under 1952—1965 utförda skogsindelningsarbeten

År	Domänverket	Skogsvårdsstyrelserna		
		fastighetsvisa planer	områdesplaner	därav fastighetsvisa planer
	1 000-tal hektar			
1952	1 514	66		
1953	214	78		
1954	234	81		
1955	185	108		
1956	267	103		
1957	292	114		
1958	360	128		
1959	308	164		
1960	343	116		
1961	370	192		
1962	404	180		
1963	360	171		
1964	249	203		
1965	398	215	154 (64/65)	87[1])
1966	187	303	298 (65/66)	123[1])

1 Ej redovisat separat

Den inom hela skogsbruket numer mycket utbredda användningen av flygbilder vid planläggningen ger ett bättre grepp om planläggningsobjekten och om hur planläggningen skall bedrivas och möjliggör rationellare inventeringsarbete. Sedan år 1948 då flygbilderna i större omfattning började användas har utvecklingen gått snabbt. Förutom storskogsbrukets flygbildsinnehav finns numer centrala flygbildsarkiv hos flera skogsvårdsstyrelser och/eller lantmäterikontor jämte flygbilder för fältbruk hos flertalet av skogsvårdsstyrelsernas konsulentdistrikt. Bilderna förnyas i takt med omfotograferingarna. Skogsbruket förbrukar dessutom årligen mer än 1 000 flygbilder i den löpande planläggningsverksamheten.

V. Avverkningarnas mekanisering

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten företog hösten 1966 med hjälp av en enkät en översiktlig inventering av det skogliga mekaniseringsläget i Sverige.

Enkätsvaren representerade ca 60 % av landets årliga avverkning. För den återstående delen (40 %) kunde på relativt goda grunder en bedömning göras av de olika drivningsmetodernas förekomst. Genom sammanvägning av enkätsvar och bedömning erhölls dels en uppskattning av de olika drivningsmetodernas relativa förekomst (diagram 3), dels mycket grova siffror på olika terrängtransportmedels absoluta förekomst och årliga genomsnittsproduktion (diagram 4).

Vid en liknande undersökning som gjordes år 1962 av dåvarande Forskningsstiftelsen SDA framkom att stam- och trädmetoderna praktiskt taget ännu ej hade börjat tillämpas, att terrängtransport med traktor omfattade ca 20 % och terrängtransport med häst ca 80 % av den årliga avverkningsvolymen och att griplastarutrustade traktorer ännu terrängtransporterade mindre än 5 % av densamma.

Beträffande mekanisering av huggningsarbetet kan nämnas att praktiskt taget alla heltidssysselsatta huggare för

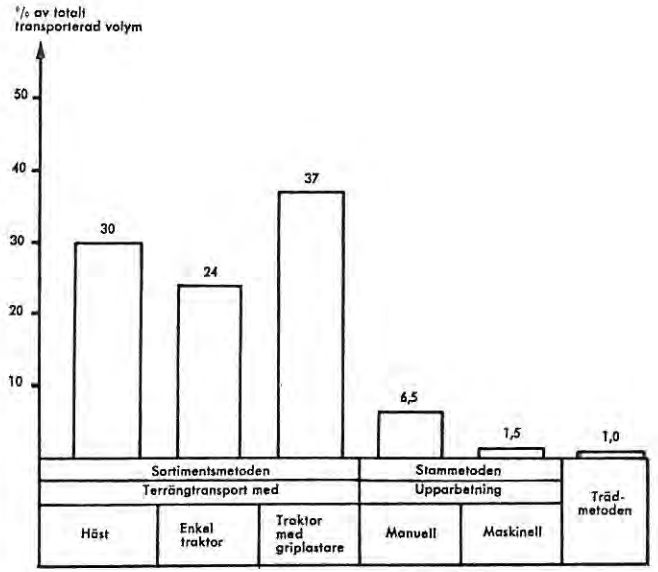

Diagram 3. Avverkningsmetodernas volymmässiga fördelning 1966. Terrängtransport med häst och enklare typer av traktorer och utrustning dominerar fortfarande och svarar för sammanlagt 54% av totalvolymen. Stam- och trädmetoden har ännu en blygsam andel eller tillhopa 9 %. Stammetod med manuell upparbetning av virket överväger med 6,5 %.

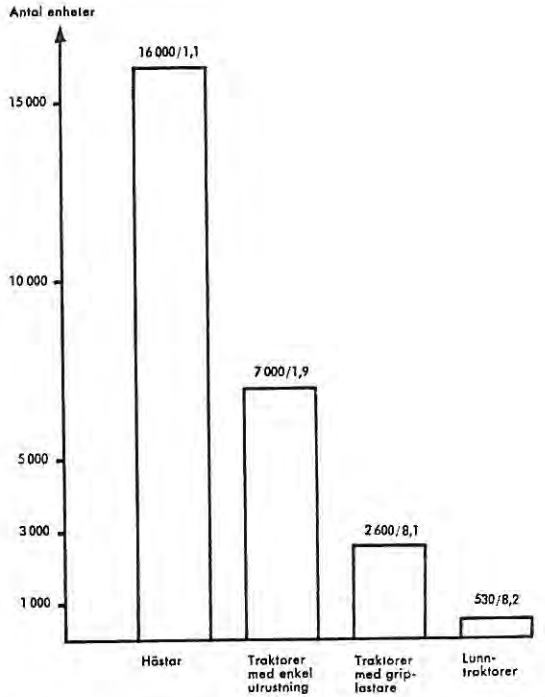

Diagram 4. Antalet enheter för terrängtransport 1966. Siffrorna under bråkstrecket på staplarna anger den genomsnittliga prestationen i 1 000 m³sk per år och enhet.

närvarande använder motorsåg. Enligt en undersökning av Föreningen skogsbrukets arbetsgivare 1966 hade 96 % av årssysselsatta huggare i norra och mellersta Sverige egen motorsåg.

Enligt uppgift från Forskningsstiftelsen SDA har t o m 1965 försålts ca 300 000 motorsågar i landet och den årliga försäljningen uppgår för närvarande till 35 000 à 40 000 sågar. Ett kraftigare utnyttjande av motorsågen främst för kvistning, som möjliggjorts tack vare lättare sågar, innebär högre mekaniseringsgrad med större prestation och lättare arbete per huggardagsverke. Även det förhållandet att den manuella skogsbarkningen har ersatts med maskinell barkning vid väg eller industri har bidragit till en avsevärd minskning av dagsverksåtgången per avverkad m³sk. Enligt Statistik rörande domänverkets arbetskraft 1966 har dagsverksåtgången för virkets tillredningen i medeltal minskat från 0,14 dv/m³sk 1963 till 0,11 dv/m³sk 1966. För samtliga skogsarbeten minskade dagsverksåtgången under åren 1957—1966 från 0,69 till 0,31 dv per avverkad m³sk.

C. SKOGSKAPITALETS TILLGODOGÖRELSE

I. Avverkning, transport m. m.

1. Utsyning

Bland skogsvårdsstyrelsernas arbetsuppgifter på skogar under deras tillsyn ingår biträdandet vid utsyning för avverkning som en mycket viktig del. Den areella omfattningen av denna verksamhet, som uteslutande berör privatskogarna, redovisas årligen i skogsvårdsstyrelsernas statistik. En sammanställning för de sex sista kalenderåren lämnas i följande tablå. Arealen röjning eller röjningsgallring har ej medräknats.

Landsdel	1961	1962	1963	1964	1965	1966
	Utsynad areal i 1 000-tal ha					
Norrland	100	58	61	86	82	77
Svealand	67	33	35	47	34	26
Götaland	100	64	66	74	50	40
Hela riket	267	155	162	207	166	143
Därav föryngringshuggning	47	27	35	59	47	45

Siffrorna över den utsynade arealen tyder på att verksamheten minskat under den redovisade perioden — undantag utgör dock föryngringshuggningarna — trots att den årliga avverkade kubikmassan ökat i framförallt södra och mellersta Sverige. Denna trend torde i huvudsak vara följden av ökad självverksamhet hos den enskilde skogsägaren samt en fortlöpande anslutning till s k skogsbruksområden med tillgång till fackutbildad personal bl a för utsyning.

Den sammanlagda av skogsvårdsstyrelserna utsynade kvantiteten har uppskattats till 10,0 milj m³sk för 1965 och 9,3 milj m³sk 1966. Mot bakgrund av den minskande areella omfattningen är dessa kvantiteter större än förväntat. Det är tydligt, att förskjutningen mot ökad sluthuggningsareal i förening med hårdare gallringar inneburit en höjning av det genomsnittliga virkesuttaget per ha skogsmark. En viss del av ökningen torde även kunna förklaras av den allmänna förbättring av skogsmarkens bestockning, som den senaste riksskogstaxeringen givit vid handen. Utsyningarna på allmänna skogar och bolagsskogar sker regelmässigt med egen personal. Flertalet större godsskogar ombesörjer likaså sina utsyningar med egna anställda.

2. Avverkning

Avverkningsförhållandena under säsongen 1965/66 präglades i hög grad av den mycket kalla och snörika vintern. Redan i november täcktes de otjälade markerna av ett snötäcke, som i större delen av landet låg kvar ända till i april. Under inverkan av den djupa snön, kylan och den dåliga markbärigheten blev avverkningarnas omfattning under den egentliga säsongen avsevärt mindre än normalt. En intensifierad avverkning i säsongens slutskede förmådde ej kompensera det avverkningsbortfall, som inträffat under dess tidigare del. Särskilt beträffande privatskogsbruket var minskningen märkbar.

På grundval av tillgängliga uppgifter om konsumtion, lagerförändringar, export och import m m har skogsstyrelsen beräknat den totala avverkningen i riket till 60,2 milj m³sk under 1964/65 och till 58,8 milj m³sk 1965/66 (tab 16). Säkerheten i de gjorda avverkningsberäkningarna bör givetvis ses mot bakgrunden av de felmarginaler som vidlåder den statistik på vilken beräkningarna bygger.

Beträffande de allmänna skogarna och bolagsskogarna erhålles uppgifter om avverkningens storlek grundade på bokföring. En sammanställning av dessa ges i tab 17 i vilken under respektive år sålda men kvarstående rotposter på de allmänna skogarna ingår. Avverkningen på allmänna skogar, fördelad på län redovisas i tabellerna 18 och 19.

Av tab 16 framgår även den beräknade årsavverkningens fördelning på sortimentsgrupper. Mängden timmer och massaved har härletts via industrins produktions- och förbrukningsstatistik. Denna statistik täcker i det närmaste all förbrukad industrived med undantag av sågverksindustrin, där täckningsgraden är ca 90 %.

Brännvedsavverkningen blev föremål för en ingående undersökning år 1965. En närmare redogörelse återfinns i avsnitt II i detta kapitel. Sortimenten props, kolved och gruvtimmer inom gruppen »övrigt virke» har helt mist sin tidigare betydelse på virkesmarknaden. Skogsindustrins virkesförbrukning utgör för närvarande ca 90 % av den årliga avverkningen.

Diagram 5 ger en belysning av den förändring som skett i avverkningarnas sortimentssammansättning under de senaste femton åren. Andelen massaved har kraftigt ökat och är för närvarande det kvantitetsmässigt viktigaste sortimentet. Timmerkvantiteterna visar en långsam men stadig ökning medan däremot sortimenten brännved och övrigt virke undergått en motsvarande minskning.

I samband med riksskogstaxeringen utför skogshögskolan en lågprocentig stubbinventering, som utmynnar i en beräkning av den årliga avverkningen i riket. Resultaten för de senaste fjorton åren har sammanställts i tab 20 med fördelning av kvantiteterna på landsdelar och trädslag i tabellerna 21 och 22. På grund av de betydande medelfel som vidlåder inventeringsresultaten kan avvikelserna från skogsstyrelsens på helt andra grunder beräknade kvantiteter (tab 16) för enskilda år bli rätt stora. Däremot borde överensstämmelsen bli god om jämförelsen utsträckes över en längre period. Detta har emellertid ej varit fallet. En jämförelse avseende de sista fjorton åren visar nämligen att skogsstyrelsens beräkningar överskrider skogshögskolans med inte mindre än 5,7 %. Tidigare var överensstämmelsen bättre, men detta förhållande var endast skenbart, eftersom stubbinventeringen även omfattar träd av klenare

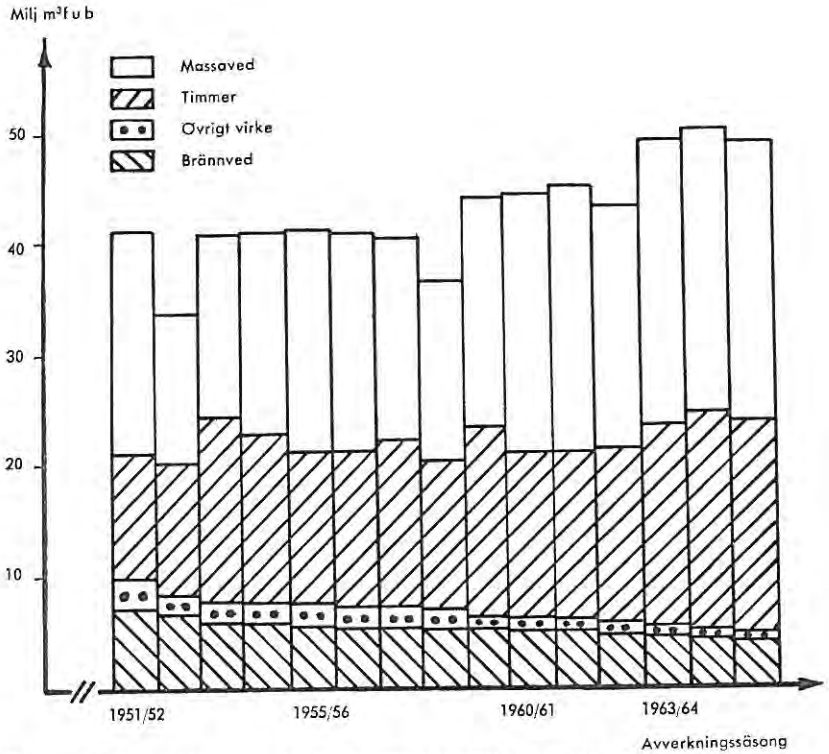

Diagram nr 5. Avverkningarnas sortimentssammansättning under perioden 1951/52—1965/66.

dimensioner från röjningar och hyggesrensningar, vilka lämnats kvar i skogen. Skogsstyrelsens beräkningsresultat däremot omfattar endast tillvarataget virke med tillägg för bark och toppar. Denna kvarlämnade kvantitet har efter tre års inventeringar visat sig vara oväntat stor, 6 à 7 %. Den verkliga skillnaden skulle sålunda för perioden ifråga uppgå till drygt 12 %. Mot bakgrund av denna avsevärda differens mellan beräkningsmetoderna fanns anledning misstänka att beräkningarna påverkades av vissa systematiska fel i tillämpade kuberingsfunktioner resp åtgångstal för virkesförbrukning samt tilläggsprocenter för bark och toppar. Under i huvudsak hösten 1966 genomfördes i skogsstyrelsens regi en stamundersökning, vars preliminära resultat i stort sett bekräftat misstankarna. De vunna erfarenheterna motiverade för skogsstyrelsens del en sänkning av åtgångstalet för framställning av sågade trävaror med 4,7 % till 8,50 m³f ub per std och för tilläggsfaktorn för bark och toppar en minskning från 1,23 till 1,20 (se vidare tab 16). Åtgångstalen för framställning av massa, papper, board och plywood m m har inte berörts av denna undersökning och kommer därför ej att ändras. För stubbinventeringens del har undersökningsresultaten inneburit att de med Näslunds större funktioner kuberade volymerna tills vidare höjs med 3,5 %. Denna ökning av gagnvirkesvolymen kan i huvudsak förklaras av den lägre stubbhöjd, som ett mera allmänt bruk av motorsågar bidragit till.

Vid en summering av de ovan nämnda korrigeringarnas samlade effekt finner man, att överensstämmelsen mellan de två hittills tillämpade metoderna för avverkningsberäkning blir avsevärt bättre. Fortfarande kvarstår dock för perioden 1952/53—1965/66 en differens på 3,4 %. Med hänsyn till stubbinventeringens karaktär av stickprov, är denna metod alltid behäftad med ett visst medelfel. Medelfelet för en enskild avverkningssäsong omfattande hela riket och samtliga trädslag uppges vara av storleksordningen ± 5 %. Sannolikheten för att få en absolut avvikelse större än 5 % skulle således vara mindre än 31 % under förutsättning att avvikelsen är normalfördelad.

Skogsstyrelsens beräkningar å andra sidan är helt beroende av noggrannheten i den officiella industristatistiken samt att de tillämpade åtgångstalen är riktiga. En fortlöpande uppföljning av dessa åtgångstal är därför synnerligen nödvändig.

Virkesutlagens omfattning i våra skogar har sedan början av 1950-talet, med undantag för vissa år med utpräglag lågkonjunktur, stadigt ökat. Trots denna ökning av avverkningarna sker en fortlöpande ökning av virkesöverskottet i södra och mellersta Sverige. I Norrland och norra Svealand däremot föreligger enligt Virkesbalansutredningen risk för allvarlig virkesbrist år 1970, om de utbyggnadsplaner med vilka man räknat i utredningen blir förverkligade och inga speciella åtgärder vidtas för att stimulera skogarnas tillväxt.

Under den gångna tioårsperioden har en betydande förflyttning av avverkningens tyngdpunkt mot landets södra delar ägt rum. Enligt tab 22 framgår vid en jämförelse mellan femårsperioderna 1956/57—1960/61 och 1961/62—1965/66 att den samlade avverkningen i Norrland endast ökat obetydligt, medan ökningen i Svealand och Götaland varit 12 resp 23 %.

3. Virkesmätning

Landets 12 auktoriserade virkesmätningsföreningar inmätte under 1965/66 omkring 33,6 milj m³f gagnvirke. I denna andel ingår då även sådant virke som mäts av de virkesmottagande industriernas egen personal men där föreningarna utövar viss tillsyn och ombesörjer redovisningen. Räknat per sortiment omfattar föreningarnas mätning ca 90 % av massavedens och 45—50 % av timrets årliga totalkvantitet. Den övriga delen av timmerfångsten inmäts i regel av köparna själva. I synnerhet gäller detta de mindre sågarna i södra och mellersta Sverige, vilka vanligen tillgodoser sitt virkesbehov genom inköp av rotposter eller genom avverkningar från egna skogar.

Fr o m hösten 1963 har virkesredovisningen vid de sex nordligaste virkesmätningsföreningarna övertagits av Skogsbrukets Datacentral i Sundsvall. Övergången till registrering av mätresultaten på pennstanskort med efterföljande automatisk databehandling har möjliggjort betydande rationaliseringar på personalsidan samtidigt som redovisningen kunnat göras snabbare utan

att kostnaderna för den skull ökat. Med anledning av bl a de positiva erfarenheter som erhållits i norra Sverige kommer Wermländska inmätningsföreningen och Dalälvarnas virkesmätningsförening fr o m den 1 sept 1967 samt Mellansvenska, Sydvästra och Sydöstra Sveriges virkesmätningsföreningar fr o m den 1 sept 1968 att anlita datacentralen för redovisning av sågtimmer. Massaveden däremot, uteslutande mätt i travat mått, kommer som tidigare att kuberas vid resp förenings kontor.

Mätningsförhållandena under vintern 1965/66 var till följd av de stora snömängderna och den stränga kylan ytterst besvärliga. En betydande virkesanhopning i slutet av avverkningssäsongen medförde att mätningsarbetet drog ut på tiden.

I tab 23 redovisas de virkesmängder som under de tre sista åren inmätts av virkesmätningsföreningarna inkl den del som mätts av industrins egen personal, men där virkesmätningsföreningen utövat viss tillsyn.

Den av virkesmätningsföreningarna inmätta virkesvolymens relativa fördelning på olika mätplatstyper redovisas nedan i tab R.

Tabell R. De av virkesmätningsföreningarna inmätta kvantiteternas relativa fördelning på olika mätplatstyper avverkningssäsongen 1965/66

Virkesmätningsförening	Skog	Bilväg	Järnväg	Flottled eller strand	Flottläggn.-plats	Skilje	Industri	Hamn
	relativ andel av totalinmätt kvantitet							
Norrbottens	16	11	—	4	13	16	40	—
Skellefteå	16	18	—	3	25	18	20	—
Umeå	34	4	—	7	1	23	31	—
Örnsköldsviks	9	5	—	2	—	3	81	—
Ångermanälvens ...	47	11	—	6	—	10	26	—
Sundsvalls	33	14	—	3	—	—	50	—
Ljusnans	—	29	—	5	—	—	66	—
Dalälvarnas	—	42[1]	4	—	4	—	50	—
Wermländska	9	44	8	8	—	—	31	—
Sydvästra Sveriges .	4[2]	74	—	—	—	—	22	—
Mellansvenska	2[2]	51	2	—	8	—	34	3
Sydöstra Sveriges ...	6[2]	53	—	—	5	—	35	1

[1] Ingår även virke inmätt vid flottled och järnväg. [2] Apteringsmätning.

Skogsbrukets ansträngningar i syfte att minska kostnaderna för virkeshanteringen har i hög grad inriktats på virkesmätningen. Tack vare de rationaliseringsmöjligheter som de statistiska urvalsmetoderna erbjuder har de allt mer satt sin prägel på mätningens utförande. Man skiljer härvid mellan TF-, UF- och VF-mätning. Med TF-mätning avses mätning av visst virkes bruttovolym i travat mått (m³t) och fastställande av virkesvolym i fast mått per m³t genom mätning av stockarna i stickprovsenheter. Vid UF-mätning sker uppräkning och fastställande av virkesvolym i fast mått per stock genom mätning av stockarna i slumpmässigt uttagna grupper av stockar, travar e d eller genom mätning av stockar som uttagits systematiskt på mekanisk väg. VF-mätning innebär vägning och fastställande av virkesvolym i fast mått per viktenhet genom mätning av stockarna i stickprovsenheterna. Gemensamt för de nämnda metoderna är att de kräver viss minimikvantitet för att över huvud taget kunna tillämpas. Sålunda föreskrivs i dispens utfärdad av skogsstyrelsen, att i leveranskollektiv omfattande en volym av 500 000 f³ eller mer, skall så stora stickprov uttas att det bedömda enkla medelfelet ej överstiger en procent av volymen i fast mått. För leveranskollektiv av mindre omfattning än 500 000 f³ skall så många stickprov uttas att det bedömda enkla medelfelet ej överstiger 2 %. Erforderligt antal stickprovsenheter beräms med hänsyn till relativ spridning och erforderlig säkerhet: dock skall i leveranskollektiv stickprovet omfatta minst 30 enheter.

De nämnda minimikvantiteterna är emellertid av sådan storlek, att det övervägande antalet från isynnerhet privata skogsägare måste inmätas på konventionellt sätt d v s genom totalmätning. Man har i dessa fall strävat efter att i så stor utsträckning som möjligt förlägga mätningen av dessa partier till industrin för att därigenom nedbringa kostnaderna för administration och resor för mätarna. För större leverantörer, exempelvis domänverk och bolag, har emellertid stickprovsmetoderna inneburit väsentligt förbilligad mätning utan att kraven på noggrann mätning åsidosatts.

Som framgår av tabellerna S och T har utvecklingen under säsongerna 1963/64, 1964/65, 1965/66 raskt gått emot ett ökat stickprovsförfarande.

Inom de tre sydligaste virkesmätningsföreningarnas verksamhetsområden har under de senaste avverkningssäsongerna tillämpats s k apteringsmät-

Tabell S. Den av virkesmätningsföreningarna inmätta virkesvolymens relativa fördelning på olika mätmetoder under avverkningssäsongen 1965/66.

Virkesmätningsförening	Uppräkning	UF-mätning	Travat mått	TF-mätning	Vägning	VF-mätning	Fast mått
	relativ andel av totalinmätt kvantitet						
Norrbottens	14	27	7	29	1	—	22
Skellefteå	9	24	—	38	—	—	29
Umeå	5	42	5	13	—	—	35
Örnsköldsviks ...	5	11	9	31	5	26	13
Ångermanälvens .	7	42	9	10	—	—	32
Sundsvalls	24	26	16	8	—	—	26
Ljusnans	—	—	60	13	—	—	27
Dalälvarnas	3	—	79	2	—	—	16
Wermländska ...	—	—	42	8	—	—	50
Sydvästra Sveriges	—	—	65	—	—	—	35
Mellansvenska ...	—	—	71	6	—	—	23
Sydöstra Sveriges	—	—	72	—	—	—	28

Tabell T. Den av virkesmätningsföreningarna stickprovsmätta volymens relativa andel av totalinmätt kvantitet.

Virkesmätningsförening	Avverkningssäsong		
	1963/64	1964/65	1965/66
	relativ andel av totalinmätt kvantitet		
Norrbottens	25	54	56
Skellefteå	25	48	61
Umeå	10	38	55
Örnsköldsviks	55	74	68
Ångermanälvens ...	40	42	52
Sundsvalls	26	32	34
Ljusnans	—	10	13
Dalälvarnas	—	1	1
Wermländska	—	2	8
Mellansvenska	—	—	6

ning av sågtimmer. Med stöd av dispens har kvalitetsbedömningen utförts med hänsynstagande endast till stockens översida. Kontroll av apteringsmätningen har utförts under virkesmätningsföreningens tillsyn. Omfattningen av apteringsmätningen framgår av tab U.

I tab 24 anges medelvolymen per stock — timmer och massaved — av det genom mätningsföreningarna i fast mått inmätta virket. Jämfört med föregående år ökade under 1965/66 medelkubiken för grantimmer medan värdena för furutimmer var tämligen oförändrade. Ökningen bekräftar alltså den prissänkning för året som i allmänhet drabbade grantimret men ej i lika hög grad furutimret. Medelvolymen för massaved av tall och gran minskade på de flesta håll några procentenheter.

Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader vid mätning av virke på konventionellt sätt framgår av tab 25. En jämförelse av kostnadsutvecklingen

Tabell U. Den av virkesmätningsföreningarna apteringsmättta volymens relativa andel av totalinmätt kvantitet.

Virkesmätningsförening	Avverkningssäsong		
	1963/64	1964/65	1965/66
	relativ andel av totalinmätt kvantitet		
Mellansvenska ...	—	1	2
Sydvästra Sveriges	—	1	4
Sydöstra Sveriges .	—	3	6

Tabell V. Virkesmätningsföreningarnas fält-, kontroll- och förvaltningskostnader, kr/m³f, under 1965/66

Timber measurement associations. Field, control and administration costs in 1965/66

Måttenhet: *Unit of measurement:* kr/m³f

Virkesmätningsförening *Association*	Fältkostnader per mätmetod, kr/m³f *Field costs of measurement methods*				Kontrollkostnader, samtliga mätmetoder *Control costs. All measurement methods*	Förvaltningskostnader, samtliga mätmetoder *Administration costs. All measurement methods*
	Uppräkning och UF-mätning	Travat mått och TF-mätning	Vägning och VF-mätning	Fast mått *Total measurement Solid volume*		
	Sample measurement Cubic measuring of sample of logs					
	Counting of all logs	*Stacked wood measuring of all piles*	*Weighing of the whole consignment*		kr/m³f	kr/m³f
Norrbottens	0,66	0,44	0,27	2,24	0,04	0,22
Skellefteå	1,19	0,43	—	2,35	0,10	0,28
Umeå	1,16	0,31	—	2,48	0,04	0,32
Örnsköldsviks	0,81	0,40	0,18	2,33	0,03	0,13
Ångermanälvens ...	1,36	0,30	—	2,30	0,02	0,26
Sundsvalls	0,89	0,42	—	2,27	0,03	0,13
Ljusnans	—	—	—	—	0,01	0,30
Dalälvarnas	—	0,36	—	1,59	0,01	0,16
Wermländska	—	0,27	—	1,60	0,12	0,17
Mellansvenska	—	0,26	—	0,83	0,07	0,12
Sydvästra Sv	—	0,48	—	1,33	0,12	0,16
Sydöstra Sv	—	0,56	—	1,95	0,07	0,14

under en femårsperiod med början 1961/62 visar att kostnadsökningen under periodens tidigare del var tämligen moderat. Vissa år redovisades t o m kostnadssänkningar vid mätning i travat mått. Under det gångna året har emellertid kostnaderna vid konventionell mätning stigit kraftigt. Utvecklingen torde framför allt stå i samband med den stegrade manuella kostnadsandelen men påverkas sannolikt även av stickprovsmätningarnas ökade omfattning, som dels reducerat en stor del av den konventionella mätningens kostnadsunderlag, dels kommit att beröra virkespartier som redan tidigare kunde mätas till förhållandevis låg kostnad.

Kostnadsuppgifterna i tab 25 avser endast det pris föreningarna debiterar sina uppdragsgivare — i regel köparparten — för själva fältarbetet, administration och vissa serviceuppdrag. Med virkesmätningen följer dessutom vissa kostnader för arbeten och åtgärder som normalt åvilar leverantören.

På grundval av virkesmätningsrådets årsredovisning har tab V gjorts för att belysa virkesmätningsföreningarnas

förvaltnings-, fält- och kontrollkostnader per m³f under 1965/66. Kostnaderna för mätningsarbetet i fält har beräknats per volymsenhet inmätt virke enligt olika mätmetoder. Förvaltnings- och kontrollmätningskostnaderna har inte kunnat fördelas på resp mätmetod, varför tabellvärdena avser genomsnittlig kostnad för hela den årliga inmätta virkesmängden inom varje förening. I tabellen ingår inte kostnader för virkesredovisning och s k separata uppdrag. Med separata uppdrag avses sådana av föreningen utförda arbeten som inte har samband med mätning. De förhållandevis höga kostnaderna för mätning i fast mått hos de norra föreningarna förklaras delvis av att volymen i denna landsdel bedöms medelst den mer personal- eller tidskrävande topprotmätningen. Dessutom påverkas kostnaderna för fastmåttsmätning i norra Sverige indirekt i fördyrande riktning av bitstorleken hos det inmätta virket i det avseendet att topprotmätning utförs på både sågtimmer och massaved, medan toppmätningen i de södra föreningarna endast omfattar sågtimmer. De i kol »Travat mått» och »TF-mätning» införda kostnaderna är icke helt jämförbara med varandra, eftersom uppgifterna för norra Sverige avser genomsnittet för bägga metoderna, medan däremot uppgifterna för södra Sverige nästan uteslutande hänför sig till mätning i travat mått.

En betydande liberalisering av virkesmätningen inträffar i och med den nya virkesmätningslagens ikraftträdande den 1 sept 1967. Enligt denna lag skall virkesmätning, som avser sågtimmer av barrträd eller massaved och som skall ligga till grund för beräkning av vederlag för virket, utföras enl föreskrifter som skogsstyrelsen utfärdar. Den nya lagen ger ett större spelrum än tidigare lagstiftning för enskilda överenskommelser beträffande kvalitetsbedömning av försålda partier av sågtimmer och massaved. Skogsstyrelsens föreskrifter har kompletterats med bestämmelser om precisionskrav, uttag av stickprov och mätningsmetodik vid fastställande av virkes volym genom stickprov. Bland nyheter kan även nämnas att virkesmätning av massaved av lövträd hädanefter får utföras genom vägning utan dispensförfarande.

Skogsbrukets parter inom området Ljungans ådal och norrut har — under våren 1966 — tillsatt en arbetsgrupp, vars uppgift varit att förutsättningslöst utreda organisation av virkesmätning och flottning inom området. Förslag till organisation av virkesmätning har avlämnats våren 1967 innebärande följande omedelbara åtgärder. Virkesmätningen inom området organiseras i tre virkesmätningsföreningar nämligen

1) Norrbottens virkesmätningsförening, omfattande nuvarande Norrbottens virkesmätningsförening

2) Övre Norrlands virkesmätningsförening, omfattande nuvarande Skellefteå, Umeå och Örnsköldsviks virkesmätningsföreningar.

3) Mellersta Norrlands virkesmätningsförening, omfattande i huvudsak Ångermanälvens och Sundsvalls virkesmätningsföreningar.

4. Flottning

Löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har åren 1924—62 publicerats i Kommersiella meddelanden. Från och med 1963 publiceras denna statistik av Statistiska centralbyrån.

Flottning i allmänna flottleder ombesörjs av flottningsföreningar och regleras genom lagen från 19 juli 1919.

Under vintern 1965/66 var snömängderna i allmänhet större än normalt med undantag av Skellefteälvens tillrinningsområde där det var normala mängder. Inom torneälvsområdet samt i allmänhet i de övre fjällområdena konstaterades snömängder under det normala. Isarnas bärighet var i regel förhållandevis låga på grund av rikliga snöfall tidigt på vintern. Snösmältning och islossning inträffade i allmänhet sent och fick därför häftigt förlopp med högt vattenstånd och översvämningar som följd. Under högsommaren och hösten orsakade vattenbrist i vissa älvar svårigheter att fullfölja flottningen. I Kalixälven kvarstannade närmare en fjärdedel av flottgodset.

Arbetskraftstillgången var under 1966 med vissa undantag tillräcklig. Nya avtal för säsongen innebar en höjning av timlönerna med ca 12 %. Ackordspriserna som i huvudsak berörde arbeten vid skiljeställena höjdes med 3,5—4 %.

Under 1966 bedrevs lösflottning och delvis buntflottning av 41 flottningsföreningar, under 1964 och 1965 var respektive antal 59 och 57. Den trafikerade flottledslängden minskade till 14 696 km år 1966 från 15 835 km 1965. Se tab 28.

I nedanstående tabell redovisas flottade kvantiteter av timmer och massaved 1922—66 som femårsmedeltal och 1962—66 dessutom för varje år. Siffrorna avser tillsläppning av flottgods i milj m³f. Inom parentes är angivet flottgodsets andel i procent av beräknad total avverkning av ovan nämnda sortiment i landet.

1922—26	12,3		1962	11,3	(29)
1927—31	15,4		1963	10,0	(26)
1932—36	13,3		1964	9,8	(22)
1937—41	14 0	(57)	1965	8,9	(20)
1942—46	11,4	(54)	1966	8,0	(18)
1947—51	12,6	(49)			
1952—56	12,0	(38)			
1957—61	11,5	(33)			
1962—66	9,6	(23)			

Flottningens minskning såväl absolut som relativt orsakas bland annat av nedläggning av flottleder och därmed ökad andel biltransporterat virke, men dessutom av att tyngdpunkten för avverkningarna förskjutits söderut och att avverkningen av lövvirke har ökat.

I tab 26 redovisas tillsläppningen fördelad på olika sortiment i de viktigaste flodområdena samt redovisat flottgods under 1966. Av det tillsläppta virket gick ca 52 % till Ångermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. Av totala kvantiteten utgjorde sågtimmer inkl fanér- och plywoodvirke 26 %, granmassaved 43 % samt tallmassaved m m 31%. 1965 var resp tal 26 %, 42 % och 32 %.

Den genomsnittliga volymen per flottad stock har varit avtagande med undantag av senaste femårsperioden.

Medelvolym per flottad stock

1922—26	0,105	m³f	1947—51	0,076	m³f
1927—31	0,099	»	1952—56	0,072	»
1932—36	0,099	»	1957—61	0,071	»
1937—41	0,092	»	1962—66	0,074	»
1942—46	0,088	»			

Under 1966 redovisades och avlämnades till ägarna totalt en flottgodsmängd på i runt tal 107, 2 milj stockar utgörande 7,7 milj m³f medan den tillsläppta mängden var 110,5 milj stockar och 8,0 milj m³f. Den redovisade flottgodsvolymen var 1966 14 % mindre än motsvarande mängd 1965. Vidare redovisades under 1966 120 000 m³f som kvarliggande i flottle-

derna mot 68 000 m³f år 1965, vilket utgör 1,5 % och 0,8 % av den för respektive år totalt redovisade flottgodsmängden.

Flottningsföreningarnas kostnader under 1966 redovisas i tab 27. Utvecklingen av totala kostnaderna (inkl separatflottning) 1957—66 redovisas i nedanstående tablå.

År	Totalt milj kr	Kr per m³f redovisat flottgods
1957	81,0	6,20
1958	77,4	6,35
1959	66,1	6,76
1960	74,9	6,29
1961	77,5	6,70
1962	79,8	7,17
1963	73,7	7,47
1964	72,1	7,57
1965	69,4	7,75
1966	67,6	8,76

Kostnaderna per redovisad volymenhet har under 10-årsperioden haft en jämn ökning med undantag av 1960 och 1966. Den markanta stegringen under 1966 torde förklaras med minskning av flottningsunderlaget, kraftigt stegrade löneavtal och delvis besvärliga flottningsförhållanden.

Av 1966 års totala kostnader exkl separatkostnader fördelade sig 56 % på utflottning, 31 % på skiljning, buntning o d samt 13 % på förvaltning m m. Lönerna till arbetarpersonalen uppgick till 33,1 milj kr eller 55 % av totala kostnaderna, motsvarande andel 1965 var 65 %.

Flottningen har under senare år undergått en betydande rationalisering detta gäller särskilt beträffande skiljeställena. Antalet sysselsatta och utförda dagsverken redovisas i tabell 29.

I intillstående diagram ges en översiktlig bild av flottningen under åren 1962—66.

Av diagrammet framgår att flottgodsmängden minskat från drygt 11 milj m³f till 8 milj m³f. Medelflottningslängden har ökat från 17 till 19 mil, vilket gör att transportkostnaden per tonkm har varit ganska konstant omkring 6 öre trots ökningen av flottningskostnaden per m³f från 6,50 kr till 7,50 kr. Av samma anledning låg kostnaden per f³ och mil omkring 1 öre.

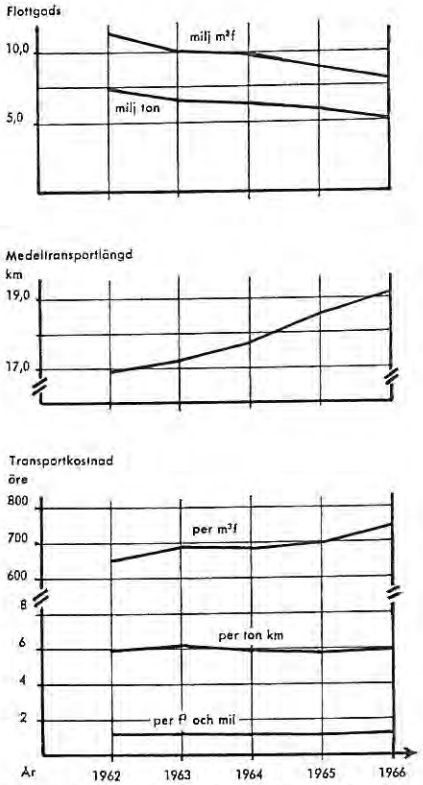

Diagram 6. Tillsläppt flottgods, medelflottningslängd och transportkostnad (exkl kostnader för separatflottning) fördelad på den tillsläppta kvantiteten.

5. Järnvägstransporter

På grund av vårt lands goda tillgång på för flottning lämpliga flottleder har järnvägstransporterna kommit att spela en underordnad roll när det gäller rundvirkestransporter. Efter kriget har både järnvägen och flottningen fått vidkännas hård konkurrens från lastbilarna, som genom vägnätets utbyggnad och förbättring samt bilarnas allt större lastkapacitet successivt ökat sin andel av rundvirkestransporterna.

Med järnväg transporterades 1965 och 1966 resp 1,6 milj ton och 1,8 milj ton rundvirke. Som jämförelse kan nämnas att lastbilstransporterna verksamhetsåret 1964/65 uppgick till 33,8 milj ton rundvirke och flottningen år 1965 och 1966 till ca 5,8 resp 5,2 milj ton.

I nedanstående tablå redovisas rundvirkestransporterna för tiden 1942—1966.

Enligt tablån fraktades under åren 1942—1946 i medeltal per år nära 3 milj ton eller ca 7 milj m³t bränved på järnväg. Även en stor del av den under dessa år fraktade massaveden användes för bränsleändamål. Från och med år 1947 återgick transporterna på järnväg av oförädlade skogsprodukter till normala förhållanden. Behovet av brännved har under den redovisade perioden kraftigt minskat och lastbilar har övertagit en stor del av de kortare rundvirkestransporterna.

Åren 1964—1966 ökade emellertid rundvirkestransporterna med järnväg, möjligen som indirekt följd av nedlagda flottleder. Ökningen från 1963 till 1964 uppgick till 28 %, från 1964 till 1965 till 17 % och från 1965 till 1966 till 15 %.

Det järnvägstransporterade virket 1965 och 1966 utgjordes, med avseende på vikten, av 91 % resp 91 % massaved. Som jämförelse kan nämnas att massavedsvolymen vid 1965 och 1966 års flottningar utgjorde 73 resp 74 %. Då massaveden utgörs av de lättare sortimenten torde den viktmässiga andelen ha varit något lägre.

Transporter på järnväg av rundvirke o d 1942—1966, 1 000-tal ton

År	Sågtimmer, stolpar etc [1] [2]	Massaved [2]	Brännved, kolved o d [1]	Summa
1942—1946 [3] ...	431	356	2 859	3 646
1947—1951	425	908	542	1 875
1952—1956	340	1 040	61	1 441
1957—1961	172	797	10	979
1960	188	807	4	999
1961	159	1 146	5	1 310
1962	166	961	4	1 131
1963	190	871	3	1 065
1964	144	1 214	2	1 360
1965	136	1 456	3	1 595
1966	165	1 661	4	1 830

[1] 1942—1951 hänfördes kolved till sågtimmer och stolpar.
[2] T o m 1959 samredovisades massaved och props.
[3] Femårsmedeltal.

6. Lastbilstransporter

Primärmaterial till tab 30 »Lastbilstransporter av rundvirke» har varit tre utredningar företagna av Skogsbrukets motortransportkommitté, nämligen »Biltransportutredning 1955», »Stickprovsundersökning om regionala förändringar i skogsbrukets lastbilstransporter avseende lastbilsparkens kapacitet och transportprestationer åren 1961/62—1964/65» samt »Biltransportstudier 1966». För mer detaljerade uppgifter, metodfrågor m m hänvisas till nämnda utredningar.

Av tab 30 framgår att lastbilstransporterna av rundvirke ökat betydligt under de senaste tio åren. De transporterade kvantiteterna rundvirke fördubblades i det närmaste under perioden, medeltransportlängden fördubblades och transportarbetet nästan fyrfaldigades. Enligt tabellen ökade det biltransporterade rundvirket mest i länsgrupp II. Minskningen av transportkvantiteterna i länsgrupp III under säsongen 1965/66 orsakades av låga avverkningar, speciellt i Götaland. Under fyraårsperioden 1961/62—1964/65 var medeltransportavståndet störst i länsgrupp I medan transportarbetet ökade mest i länsgrupp II. De i utredningarna redovisade uppgifterna bygger på stickprovsundersökningar varför man får tolka förändringarna mellan länsgrupper och år med en viss försiktighet.

1954/55 lastbilstransporterades 18 milj ton rundvirke (1 m³f beräknas approximativt väga 600—700 kg), järnvägstransporterades 1,4 milj ton rundvirke och tillsläpptes i flottlederna 8,2 milj ton (650 kg/m³f) flottgods. Enligt motortransportkommitténs beräkningar uppgick medeltransportlängden för lastbilstransporterna till 32 km, för järnvägstransporterna till 250 km och för flottningsvirket till 150 km.

1962/63 lastbilstransporterades 29 milj ton rundvirke och flottades 7,3 milj ton rundvirke. Enligt kommitténs beräkningar uppgick transportarbetet detta år till 1 423 milj tonkm för lastbilar och till 1 250 milj tonkm vid flottning samt medeltransportavståndet till 49 km för lastbilar och 169 km vid flottning.

För att belysa hur landsvägstransporterna av rundvirke fördelar sig över det allmänna vägnätet företogs inom Kungl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen två inventeringar. Insamlingen av primärmaterialet till den första inventeringen omfattande norra Sverige utfördes av Skogsbrukets transportutredning och resultaten finns sammanställda på översiktliga kartblad i »Skogstransportkarta 1959/60» (utgiven av Kungl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen). Den andra inventeringen omfattande mellersta och södra Sverige utfördes i samarbete mellan skogsstyrelsen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och resultaten finns sammanställda på kartblad i »Skogstransportkarta 1962» (utgiven av Kungl skogsstyrelsen och Kungl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen). Virkestransporternas omfattning i ton kan avläsas på dessa kartblad för de flesta vägar i riket.

7. Fartygstransporter

För transporter av oförädlat virke till utlandet är fartyg det viktigaste transportmedlet. Inrikes fartygstransporter av oförädlat virke är däremot av obetydlig omfattning i jämförelse med flottled, järnväg och lastbil bl a beroende på att fartygstransporter nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

I och med föreliggande årsbok upphör redovisningen i tabellform av »i rikets hamnar och lastageplatser lossat oförädlat virke i inrikes fartygstransporter». Fortsättningsvis kommer endast de totala kvantiteterna oförädlat virke i inrikes fartygstransporter att redovisas. Sålunda transporterades under år 1966 i inrikes fart — enligt uppgifter från Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik — 900 m³f brännved (f å 230 m³f) och 43 600 m³f obearbetat eller barkat virke (f å 44 200 m³f) d v s mindre än 0,1 % av den totala årsavverkningen. Ungefär 80 % av det fartygstransporterade rundvirket lossades i vänerhamnar.

8. Havsflottning

Enligt Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik hade 1965 och 1966 omkring 8,0 resp 6,0 milj m³f rundvirke eller ca 89 resp 78 % av det vid skiljeställena under året levererade godset transporterats i timmerflottar (buntade) till magasin vid industri eller vid lastageplats. Av dessa 8,0 resp 6,0 milj m³f rundvirke hade 4,1 resp 2,2 milj m³f rundvirke transporterats i timmerflottar inom samma tulldistrikt. Den övervägande delen av transporterna berör endast norrlandskusten. Dock transporterades på detta sätt 1,7 resp 0,7 milj m³ f på Vänern 1965 och 1966. Av Sveriges import 1965 och 1966 av rundvirke från Finland havsflottades omkring 0,1 resp 0,2 milj m³f rundvirke.

II. Virkesförbrukning och skogsindustrins produktion

År 1964 tillsattes den s k virkesbalansutredningen och i juni 1966 framlade utredningen det dittills sammanställda utredningsmaterialet i »Preliminära virkesbalanser för Norrland och nordöstra Svealand». Beträffande vissa avsnitt av utredningsarbetet, skogstillstånd och virkesförbrukning, omfattade redovisningen i den första delen av utredningen hela landet. I de upprättade virkesbalanserna jämförs den beräknade tillgången inom ett område med det förutsatta virkesbehovet inom detsamma. För varje område är det alltså fråga om en självförsörjningsbalans, som belyser virkessituationen sådan den ter sig under vissa angivna betingelser bl a med avseende på avsättningsläge. Som virkestillgång har räknats de möjliga avverkningsvolymer — med beaktande av ekonomiskt sett tveksamma avverkningskvaniliteter — som framkommit enligt bruttoavverkningsberäkningens olika alternativ med tillägg av avverkning på annan mark än skogsmark och av torrskog. Mot virkestillgången har i balanserna ställts det virkesbehov som svarar mot den faktiska eller förväntade förbrukningen av olika sortiment åren 1964, 1967 och 1970 inom de olika områdena.

Enligt beräkningarna i »Preliminära virkesbalanser för Norrland och nordöstra Svealand» uppgick den totala virkesförbrukningen inom landet av samtliga sortiment med beaktande av sjunkningsförlust vid flottning samt

avlumning men exklusive rundvirkesexport till 49 milj m³f ub år 1964 och förväntades uppgå år 1967 till 54 milj m³f ub och år 1970 till 63 milj m³f ub motsvarande en ökning från 1964 med 12 % respektive 30 %.

1. Sågverksindustrin

Under år 1966 företogs i Statistiska centralbyråns regi en allmän sågverksinventering. Resultaten från denna återfinns i »Sågverk 1965. Redogörelse för 1965 års sågverksinventering» i centralbyråns serie Statistiska meddelanden med nr I 1966:57. Inventeringen omfattade samtliga anläggningar inom landet och var upplagd efter i huvudsak samma mönster som de båda föregående totalundersökningarna 1953 och 1958. Inventeringen hade till syfte att undersöka aktuella produktionsförhållanden vid landets sågverk och att genom jämförelser med tidigare sågverksinventeringar belysa utvecklingstendenserna inom sågverksindustrin. I Skogsstatistisk årsbok 1964—65 presenterades vissa resultat från inventeringen och i det följande redovisas ytterligare några resultat. En strukturrationalisering av betydande mått har på senare tid präglat sågverksrörelsen. Antalet sågar i drift minskade totalt mellan åren 1958 och 1965 med 32 % samtidigt som totalproduktionen av sågat virke i landet ökade med 26 %. Följande tal belyser denna utveckling.

	1958	1965
Antal sågar i brukbart skick	7 804	5 379
» » i drift	6 589	4 465
Totalproduktion (furu och gran) i 1 000-tals stds	1 710	2 163

Medelproduktionen per verk och år har följaktligen stigit under jämförelsetiden från ca 260 till 485 stds. Under åren 1953—1958 tog sig strukturförändringen i huvudsak uttryck i en minskning av antalet små sågar, främst husbehovssågar, medan antalet avsalusågar praktiskt taget var oförändrat. 1965 års uppgifter, i vilka husbehovssågarna ej särskiljs som grupp, ger anledning att anta att den fortsatta och accelererade minskningen av antalet sågar till stor del beror på nedläggning av husbehovssågarna. Emellertid är strukturförändringarna i den egentliga sågverksindustrin av större intresse än förändringar bland de för landets näringsliv mindre betydelsefulla husbehovssågarna.

För att belysa de strukturella förändringar sågverksnäringen på senare tone undergått presenteras i tab 31 en sammanställning över samband mellan antal, antalsandelar och produktionsandelar beräknade för storleksklasser av sågverk. Enligt sågverksinventeringen har storleksklasserna erhållits genom kumuleringar där sågarna ordnats efter avtagande produktionsstorlek varvid nuvarande storleksklassindelning tillämpats. Beräkningarna är enligt inventeringen inte helt korrekta därför att storleksklassindelningen avser totala virkesproduktioner medan produktionsandelarna avser virke av furu och gran. Lövträproduktionen i olika storleksklasser är nämligen ej känd för åren 1953 och 1958. Beräkningarna torde ha något överskattat produktionsandelarna för de större sågarna d v s något övedrivit den totala koncentrationen.

Regionalt inom landet sker sedan länge en successiv förskjutning mot söder av sågverksindustrins tyngdpunkt. Nedanstående produktionsuppgifter i 1 000-tal stds barrvirke för de säkrast kända åren i senare tid belyser denna utveckling.

	1953		1958		1964		1965	
Norrland	545	36 %	571	34 %	650	32 %	678	31 %
Svealand	453	29 »	517	30 »	600	30 »	622	29 »
Götaland	538	35 »	622	36 »	757	38 »	863	40 »
Hela riket	1 536	100 »	1 710	100 »	2 007	100 »	2 163	100 »

I tab 34 lämnas en redovisning på län av produktionen av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1965. Produktionen av sågade trävaror redovisas i tabellen dels vid samtliga sågar enligt sågverksinventeringen och dels vid i industristatistiken ingående arbetsställen. Sågar med minst fem personer sysselsatta svarade för 88 % av 1965 års totala barrvirkesproduktion.

Förbrukningen av sågtimmer för 1965 års produktion av sågade trävaror redovisad i tab 33 (uppgifter i tab 32 avser anläggningar med minst fem sysselsatta) — ökade med 26 % jämfört med förbrukningen 1958 och uppgick år 1965 till 19,3 milj m³f ub, varav 51 % utgjorde talltimmer (57 % 1958), 47 % grantimmer (41 % 1958) och 2 % lövtimmer (2 % 1958). Götaland ökade sin andel av timmerförbrukningen 1965 till 39 % mot 36 % 1958. Götalands ökade andel beror delvis på gynnsammare tillväxtförhållanden, delvis på att massaindustrierna är mindre utbyggda i södra Sverige.

Förbrukningen av barrtimmer 1965 uppgick till 19,0 milj m³f ub och produktionen av sågade trävaror av barrträ samma år uppgick till 2,16 milj stds vilket ger åtgångstalet 8,8 m³f ub/std[1]. Nästan exakt samma åtgångstal konstaterades beträffande såväl 1953 som 1958 års sågning.

Lövvirkesproduktionen vid sågverken, som 1958 var 37 100 stds, steg 1965 till 45 800 stds d v s med 23 %. Timmeråtgången för 1965 års lövvirkesproduktion uppgick till 342 000 m³f ub (288 000 m³f ub 1958).

[1] Med tillägg för omätt stötmån kan man räkna med ganska precis 9 m³f ub som riksmedeltal.

2. Fanér- och plywoodindustrin

Verksamheten vid denna industrigren ökade med ca 10 % 1965 från året innan.

Produktionen av plywood (kryssfanér) av barr- och lövträd blev 29 500 ton (1964 ca 26 500 ton). För lamell- och skiktträ redovisas 12 200 ton exklusive snickeriprodukten lamellgolv.

Av enkelfanér tillverkades ca 13 400 ton (1964 ca 13 500 ton), varav omkring två tredjedelar var av utländska trädslag.

Den totala råvaruförbrukningen vid samtliga fanér- och plywoodfabriker var, som framgår av tab 32 ca 197 000 m³f ub (1964 ca 188 000 m³f ub), utländskt virke inräknat.

I detta sammanhang kan tillfogas, att tändsticksfabrikerna under 1965 förbrukade ca 44 000 m³f ub svenskt asptimmer.

3. Massaindustrin

Den västeuropeiska marknaden, den viktigaste för svensk export av massa och papper, hade under 1964 varit kraftigt expanderande. Under 1965 försämrades denna gynnsamma utveckling till följd av lagerminskningar i de viktigaste konsumentländerna. Massaproduktionen i riket ökade samtidigt under året med 5 % varför producentlagren växte till besvärande stor-

lek och kraftig prisglidning nedåt inträdde under 2:a halvåret 1965.

Avsättningen på den västeuropeiska marknaden förbättrades åter 1966 och den totala massaexporten år 1966 översteg 1965 års med 8,5 %. Exportpriserna minskade under året med 4,5 %. En produktionsminskning 1966 med 2 % samtidigt med den ökade exporten medförde en betydande avtappning i de tidigare mycket stora producentlagren. Från föregående år minskade produktionen år 1966 av dissolvingmassa med 20 %, av oblekt sulfit med 6 % och av oblekt sulfat med 1 %, medan produktionen av övriga kvaliteter i stort sett var oförändrad från 1965 till 1966. I tablån på denna sida redovisas de senaste tio årens massaproduktion i 1 000 ton torrvikt. S k dissolvingmassa ingår fr o m 1966 helt i blekt sulfitcellulosa. (Tidigare uppdelad på blekt sulfit- och blekt sulfatmassa).

Länsuppgifter för 1965 och 1966 om produktion och antal fabriker återfinns i tabellerna 35 a och b.

Produktion av massa. 1 000 ton torrvikt

År	Mekanisk och halvkemisk massa	Sulfitcellulosa		Sulfatcellulosa		Summa
		blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1957	960	955	775	504	1 051	4 245
1958	905	946	742	547	951	4 091
1959	996	969	737	623	1 060	4 385
1960	1 147	1 125	773	720	1 229	4 994
1961	1 221	1 143	814	782	1 310	5 270
1962	1 175	1 064	729	898	1 260	5 126
1963	1 235	1 154	694	1 116	1 475	5 674
1964	1 347	1 331	765	1 300	1 615	6 358
1965	1 423	1 386	775	1 400	1 693	6 675
1966	1 427	1 339	728	1 372	1 675	6 541

Rundvirkesåtgången för 1965 års produktion uppgick (tab 32) till 25,9 milj m³f ub varav 3,9 milj m³f ub lövved. Härutöver använde cellulosafabrikerna ca 8,4 milj m³ löst mått sågverkshack och ca 600 000 travat mått (m³t) ribb- och bakaved. Uttryckt i fast mått utgjorde totala virkesförbrukningen ca 29,4 milj m³f ub.

Rundvirkesförbrukningen 1966 har enligt preliminära uppgifter beräknats till 25,6 milj m³f ub varav 3,7 milj m³f ub lövved. Härutöver förbrukades 8,9 milj m³ löst mått sågverkshack, 440 000 m³t ribb- och bakaved och 172 000 m³ löst mått diverse avfall. Totala virkesåtgången 1966 motsvarade ungefär 29,2 milj m³f ub.

4. Wallboardindustrin

Såväl 1965 som 1966 karakteriserades av sjunkande efterfrågan på träfiberplattor. Lageravveckling i Storbritannien och Västtyskland förklarar en del av tillbakagången. Konkurrens från andra material främst spånskivor men även fiberboard av tropiska träslag var en annan bidragande orsak till nedgången. Produktionen av wallboard ökade däremot 1965 men minskade något under 1966 bl a till följd av dämpad aktivitet inom inhemsk byggnadsverksamhet. Per capita förbrukningen i Sverige som ökat kontinuerligt från 24 kg 1959 till 45 kg 1965, minskade 1966 till 41 kg.

Länsuppgifter för 1965 och 1966 om produktion och antal fabriker återfinns i tabellerna 35 a och b. De sista tio årens produktionsresultat har varit följande (i 1 000-tal ton):

1957	513	1962	650
1958	542	1963	664
1959	556	1964	701
1960	614	1965	741
1961	623	1966	685

Rundvirkesförbrukningen 1965 utgjorde, som anges i tab 32, nära 0,5 milj m³f ub varav större delen klenvirke (boardved) och sulfatved. Dessutom användes sågverkshack, ca 2,3 milj m³ löst mått, ribb- och bakaved ca 570 000 m³t, samt diverse avfall, mest sågspån, ca 1,0 milj m³ löst mått. Efter måttomvandling kan totala råvaruförbrukningen 1965 anges till 2,0 milj m³f ub.

Rundvirkesförbrukningen 1966 har preliminärt beräknats till 460 000 m³f ub, sågverkshack till 2,0 milj m³ löst mått, ribb- och bakaved till 403 000 m³t samt diverse avfall, mest sågspån till 1,3 milj m³ löst mått. Totalåtgången motsvarar 1,9 milj m³f.

5. Spånskiveindustrin

Industrin introducerades i slutet av 1950-talet och produktion och konsumtion har alltsedan dess visat en aktningsvärd stegring, drygt 15 % årligen.

Liksom beträffande wallboard är det även för spånskivor hemmamarknaden, som svarar för det mesta av ökningen. Den svenska förbrukningen är nu uppe i 12,4 kg per capita 1965 och 13,2 kg per capita 1966, d v s något mera än hälften av motsvarande i Tyskland och Norge.

Svenska spånplattor tillverkas nu vid nio fabriker, flera av dem dock med rätt liten kapacitet. Sammanlagt uppgick årsproduktionen enligt tillgängliga uppgifter till 103 000 ton 1965 och 127 000 ton 1966.

Råvaruåtgången håller sig omkring 2,1 m³f ub per ton. Mest används klenare barr- och lövved, i någon mån även träavfall från sågverk och fanérfabriker.

6. Förbrukning av brännved m m

Samma uppgifter beträffande brännved gäller som redovisades i föregående årsbok. Enligt en stickprovsundersökning företagen av virkesbalansutredningen i samarbete med skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna uppgick brännvedsavverkningen under säsongen 1964/65, vilket ansågs motsvara konsumtionen under påföljande bränsleår, till totalt 7,2 milj m³ travat mått (m³t), varav 4,1 milj m³t lövved. I tab 16 har den avverkade brännveden 1964/65 beräknats till 3,8 milj m³f ub efter omräkning med faktorn 0,54. Överensstämmelsen mellan skogsstyrelsens årsvisa beräkningar och Virkesbalansutredningens stickprovsundersökning kan således anses tillfredsställande. Enligt undersökningen svarade privatskogsbruket för 5/6 av brännvedsproduktionen och av denna andel användes 80 % för husbehov.

Utöver ovan nämnda direkttillverkade skogsved kommer viss konsumtion för bränsleändamål av ribb, bakar och sågspån samt inom skogsindustrin

bark, men kvantiteterna är endast ofullständigt kända.

Den sista träkolshyttan (Svartå i Närke) nedlades 1966, varför vedbehov för kolning ej längre är att räkna med.

Inom jordbruket använt rundvirke — förutom sågtimmer — till hägnader, hässjor m m har uppskattningsvis angetts till 140 000 m³f, vilken kvantitet dock kommer att sjunka i relativt snabb takt.

III. Export och import

1. Obearbetade trävaror

1965

Sveriges export (tab 36 och 38) av rundvirke är obetydlig i förhållande till vår utförsel av industriellt bearbetade trävaror. Den ökade emellertid under åren 1961—1965. År 1965 steg rundvirkesexporten med 28 % till 2,2 milj m³f representerande ett värde av 173,2 milj kr. 1965 års exportökning hänförde sig huvudsakligen till massaved.

Importen av rundvirke (tab 37 och 38) minskade under åren 1961—1964 och ökade obetydligt 1965 till 0,39 milj m³f ub. Barrtimmer- och massavedimporten från Finland ökade obetydligt 1965 till 139 000 m³f ub från 137 000 m³f ub 1964. Motsvarande import från Norge ökade 1965 med 13 % till 188 000 m³f ub (f å 166 000 m³f ub). Värdet av 1965 års import av obearbetade trävaror uppgick till 50,2 milj kr.

Norge, det viktigaste avnämnarlandet, mottog 1965 ensamt 74 % av vår rundvirkesexport. Dess andel har under senare år ökat och exporten till Norge uppgick 1965 till 1 596 000 m³f ub (f å 1 271 000 m³f ub). Exporten till Tyskland minskade betydligt 1965 till 204 000 m³f ub medan densamma till Finland ökade kraftigt till 248 000 m³f ub (f å 51 000 m³f ub). Av rundvirkesexporten 1965 gick således 94 % till Norge, Finland och Förbundsrepubliken Tyskland.

1966[1]

Rundvirkesexporten som ökat under åren 1961—1965 minskade 1966 med 8,5 % till 1,99 milj m³f ub (f å 2,17 milj m³f ub). Exporten av massaved, huvudsakligen till Norge, minskade med 23 % medan exporten av barrsågtimmer, framför allt till Finland, ökade med nästan 80 %. Norge var även 1966 det viktigaste avnämarlandet och mottog 1 352 000 m³f ub (f å 1 596 000 m³f ub) 68 % av vår rundvirkesexport. Finland mottog 281 000 m³f ub (f å 248 000 m³f ub) och Tyskland 173 300 m³f ub (f å 204 000 m³f ub). Av vår rundvirkesexport 1966 gick således 91 % till Norge, Finland och Förbundsrepubliken Tyskland.

Den i och för sig obetydliga importen av rundvirke minskade 1966 med ca 4 % till 374 600 m³f ub (f å 389 300 m³f ub). Importen av huvudsakligen massaved från Finland ökade emellertid 1966 till 181 800 m³f ub (f å 139 100 m³f ub) d v s med ca 30 %. Importen av rundvirke från Norge 1966 minskade till 136 800 m³f ub (f å 188 000 m³f ub) eller med 27 %. Värdet av 1966 års import av obearbetade trävaror uppgick till 47,5 milj kr.

I nedanstående tablå redovisas export och import av rundvirke 1957—1966 fördelade på de viktigaste sortimentsgrupperna. I gruppen »övrigt rundvirke» ingår bl a såg- och fanérstämmer av lövträd, pålar, stolpar men ej brännved.

I tabellerna 36—38 redovisas export och import av skogs- och skogsindustriprodukter.

[1] Samtliga uppgifter som avser export och import 1966 är preliminära.

Exporterat och importerat rundvirke 1957—1966 i 1 000 m³fub.

År	Sågtimmer m m av barrträd		Massaved		Props		Övr. rundvirke		Summa	
	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp
1957	106	131	890	299	457	—	79	49	1 532	479
1958	146	331	646	274	288	—	90	55	1 170	660
1959	200	167	339	315	208	—	135	34	882	516
1960	206	308	407	603	18	—	145	45	776	956
1961	212	234	528	1 224	14	2	137	33	891	1 493
1962	203	127	653	894	6	—	168	45	1 030	1 066
1963	143	90	1 011	456	11	—	139	40	1 304	586
1964	223	46	1 310	259	23	—	141	44	1 697	349
1965	295	36	1 695	305	17	—	163	48	2 170	389
1966* ...	528	29	1 314	298	3	0	140	48	1 985	375

2. Sågat virke

1965

Sverige intar internationellt sett en framträdande plats inom handeln med sågade trävaror. Exporten av sågade och hyvlade barrträvaror uppgick 1965 till 1 135 000 stds (inkl lådbräder och slipers) d v s 72 000 stds eller 6 % mindre än 1964. De svåra skeppningsförhållanden som rådde under december synes till en del ha påverkat resultatet. Enligt »Konjunkturläget 1966» kan detta avläsas i de förhållandevis stora s k »contract balances», d v s försålda kvantiteter som ej hunnit levereras före årsskiftet. Prisnivån förbättrades och exportvärdet blev 1 349 milj kr. Genomsnittspriset på sågade trävaror av barrträ ökade således från 1 073 kr/std 1964 till 1 188 kr/std 1965.

Importen av sågade varor ökade under 1965. Totalt importerades 52 400 stds mot 47 700 stds 1964. Lövträvaror utgjorde 40 % av importen.

Enligt »Konjunkturläget 1966» steg trävaruförbrukningen 1965 i långsammare takt än under 1964 i de viktigaste avnämarländerna. Lagerhållningen i nämnda länder låg vid slutet av år 1965 på en högre nivå än ett år tidigare. Sveriges andel av Storbritanniens import av barrträvaror fortsätter att minska och var 1965 endast hälften av vad den var för tio år sedan. I Nederländerna, Västtyskland och Danmark var den svenska marknadsandelen i stort sett oförändrad under 1965, medan den i Spanien ökade. Nämnda fem länder jämte Frankrike svarade

för närmare 90 % av den svenska trävaruexporten 1965. EFTA-ländernas andel av den svenska exporten av sågade barrträvaror var densamma 1965 som 1964 d v s 41 %. EEC-ländernas andel minskade från 47 % 1964 till 46 % 1965. Av importen kom den övervägande delen eller 88 % av barrträvarorna från Finland medan Polen, Japan, Danmark och Burma svarade för 62 % av vår import av lövträvaror.

Exportvärdet för de i ovanstående sammanställning redovisade huvudgrupperna uppgick till 0,8 milj kr för »slipers», 43,2 milj kr för »bjälkar och sparrar» och 1 304,7 milj kr för »övriga sågade barrträvaror». Priset per std för motsvarande grupper resp 847 kr, 827 kr och 1 206 kr. Jämfört med 1964 har priset på barrträvarorna ökat i samtliga grupper i tablån. Exportvärdet för sågade och hyvlade varor av lövträd uppgick till 4,1 milj kr motsvarande 1 653 kr/std, vilket skulle innebära en prisökning från föregående år med ca 5,5 %.

1966

Exporten av sågade och hyvlade barrträvaror uppgick 1966 till 1 074 000 stds (inkl lådbräder och slipers) d v s 61 000 stds eller 5,5 % mindre än 1965. Enligt »Konjunkturläget i Reviderad nationalbudget 1967» minskade det europeiska importbehovet av sågade och hyvlade trävaror under 1966 till följd av stagnerande förbrukning samt lageravveckling, vilket alltså förklarar exportnedgången 1966. För hela året registrerades också en prissänkning med ca 1 %. Genomsnittspriset på sågade trävaror av barrträ minskade sålunda från 1 188 kr/std 1965 till 1 173 kr/std 1966.

Även importen av sågade varor minskade under 1966. Totalt importerades 39 300 stds mot 52 400 stds 1965. Lövträvaror utgjorde 52 % av importen.

Såsom ovan sagts orsakades exportnedgången av stagnerande förbrukning och lageravveckling i avnämarländerna. Exportnedgångar noterades på alla viktiga marknader, d v s Storbritannien, Holland, Danmark och Västtyskland, medan exporten till Frankrike och Belgien ökade något. Däremot förbättrades Sveriges importandelar i vissa länder bl a Storbritannien och Danmark. Danmark, Nederländerna, Västtyskland, Storbritannien, Frankrike och Spanien svarade för 87 % av den svenska exporten av sågade och hyvlade barrträvaror. EFTA-ländernas andel av den svenska exporten av sågade barrträvaror 1966 var större än 1964 och uppgick till 43 %. EEC-ländernas andel minskade från 46 % 1965 (och 47 % 1964) till 45 % 1966. Av importen kom den övervägande delen eller 88 % av barrträvarorna från Finland medan Danmark, Polen, Japan och Burma svarade för 65 % av vår import av lövträvaror.

Exportvärdet för de i ovanstående sammanställning redovisade huvudgrupperna uppgick till 0,8 milj kr för »slipers», 45,4 milj kr för »bjälkar och sparrar» och 1 212,6 milj kr för »övriga sågade barrträvaror». Priset per std för motsvarande grupper utgjorde resp 887 kr, 869 kr och 1 188 kr. Jämfört med föregående år har priset på »slipers» och »bjälkar och sparrar» ökat från föregående år, medan priset på »övriga sågade barrträvaror» minskat från 1965. Exportvärdet för sågade och hyvlade varor av lövträd uppgick till 4,7 milj kr motsvarande 1 926 kr/std, vilket skulle innebära en prisökning från föregående år med ca 16,5 %.

Detaljerade uppgifter om handeln med sågade trävaror återfinns i tabellerna 36—38.

3. Fanér och plywood

1965

De senaste årens tendens, minskad export och ökad import, fortsatte under 1965. Detta år minskade exporten ytterligare med 4 % till 5 729 ton. Minskningen kom helt på enkelfanér medan kryssfanérexporten även 1965 ökade något. Värdet av den totala fanérexporten uppgick till 11,0 milj kr.

Importen uppgick totalt till 33 436 ton, en ökning från föregående år med 21 %. Sortimentet enkelfanér ökade med 10 % och kryssfanér eller plywood med 23 %. Då det totala importvärdet uppgick till 77,6 milj kr blev det värdemässiga importöverskottet 66,6 milj kr. En betydande del av vår fanérkonsumtion, som huvudsakligen faller inom byggnads- och möbelindustrin, tillgodoses med import. Huvudparten (86 %) av denna kom 1965 från Finland, Danmark och Västtyskland.

1966[1]

De senaste årens tendens, minskad export och ökad import, förbyttes i sin motsats 1966 till ökad export och minskad import. Exporten av enkelfanér fortsatte visserligen även 1966 att minska, men exportökningen av kryssfanér- eller plywood blev däremot ganska kraftig, nämligen 19 %. Exporten uppgick till 6 447 ton (f å 5 729 ton) representerande ett värde av 12,8 milj kr. Av den totala fanérexporten utgjordes 20 % av enkelfanér och 80 % av kryssfanér eller plywood.

[1] Se not sid 82.

Fanérimporten minskade, för första gången på flera år, med 5,5 % till 31 577 ton varav 4 978 ton enkelfanér och 26 599 ton kryssfanér. Det totala importvärdet utgjorde 72,9 milj kr och det värdemässiga importöverskottet blev således 60,1 milj kr. Huvudparten (86 %) av fanérimporten kom även 1966 från Finland, Danmark och Västtyskland.

4. Massa, papper och träfiberplattor

1965

Massa, papper och träfiberplattor utgör en mycket betydande del av den svenska exporten och exportvärdet av dessa produkter uppgick 1965 till 4 112 milj kr motsvarande 20 % av detta års totala export. I tablån på sid 86 har sammanställts den kvantitativa exportutvecklingen fördelad på träfiberplattor och olika slag av massa under åren 1957—1966. Till sulfitcellulosa har fr o m 1959 överförts en relativt obetydlig kvantitet dissolving, som framställts vid sulfatfabriker; halvkemisk massa exporterades i nämnvärd kvantitet först 1961 (2 000 ton).

Utfallet för massaexporten under 1965 blev genom en opåräknat kraftig ökning i december något bättre än vad som hade förväntats. Den totala massaexporten (exkl pappersavfall och pappersmakulatur) uppgick till 3 342 000 ton d v s 4,2 % mindre än 1964 års export. Betydande exportminskningar ägde under året rum till Storbritannien, Frankrike, Västtyskland och Öststaterna. Exporten i USA ökade under året och densamma till Italien återhämtades efter 1964 års avmattning. Lagerminskningar i Storbritannien och Västtyskland bidrog till exportminskningen. EFTA:s andel av vår export var densamma som före-

Sveriges export av massa och träfiberplattor. 1 000 ton torrvikt

År	Mekanisk o. halvkemisk massa	Sulfitcellulosa				Sulfatcellulosa			S:a massa	Träfiberplattor
		pappersmassa		dissolving	S:a	oblekt	blekt	S:a		
		oblekt	blekt							
1957	413	479	356	363	1 198	454	395	849	2 460	340
1958	345	414	399	316	1 129	418	465	883	2 357	350
1959	360	417	466	341	1 224	544	550	1 094	2 678	396
1960	413	426	475	416	1 317	616	585	1 201	2 931	418
1961	415	386	468	371	1 225	517	574	1 091	2 731	416
1962	361	350	509	341	1 200	524	755	1 279	2 841	421
1963	402	362	580	389	1 331	554	927	1 481	3 214	421
1964	450	377	684	392	1 453	562	1 025	1 587	3 490	439
1965	453	353	610	361	1 324	542	1 023	1 565	3 342	394
1966	462	363	743	332	1 438	534	1 191	1 726	3 626	363

gående år d v s 36 %. På samma sätt förhöll sig med EEC:s andel som såväl 1965 som 1964 uppgick till 44 %. England var liksom tidigare vår största kund och mottog 61 % av den mekaniska massan. Av de kemiska massasortimenten mottog England och EEC 26 resp 48 % sulfitmassa, 24 resp 45 % sulfatmassa och 27 resp 45 % dissolvingmassa. Exporten till USA uppgick 1965 till 173 000 ton sulfat- och sulfitmassa (f å 136 000 ton). Exklusive pappersavfall och pappersmakulatur uppgick värdet av 1965 års massaexport till 2 215 milj kr (f å 2 263 milj kr).

Exporten av träfiberplattor (wallboard) minskade under 1965 framförallt till Storbritannien, Italien, Latinamerika samt Östeuropa. Exporten till Västtyskland ökade däremot. Exporten av träfiberplattor uppgick totalt till 394 000 ton d v s 10 % mindre än föregående år och värdet av exporten till 181,4 milj kr d v s 6 % mindre än 1964. Till England gick 30 % av årets export, till EEC-länderna 29 % och till USA 19 %.

Importen av träfiberplattor och pappersmassa uppgick till 21 000 ton varav 19 000 ton massa.

Av sortimentet spånplattor exporterades 25 900 ton (f å 22 300 ton) och importerades 18 000 ton (f å 91 000 ton).

Exporten av tidningspapper minskade under året medan övriga papperskvaliteter ökade i varierande utsträckning. Totalt uppgick exportökningen endast till 0,5 % och under 1965 exporterades 1 899 000 ton med ett exportvärde av 1 694 milj kr.

1966[1]

Utfallet av massaexporten 1966 enl »Konjunkturläget: Reviderad nationalbudget» visade en volymökning (exkl pappersavfall och pappersmakulatur) med drygt 8 % och ett prisfall med 3 %. Den relativt kraftiga ökningen hade sannolikt samband med ett lätt omslag i lagercykeln och förmodligen vissa andelsvinster. Den totala massaexporten (exkl pappersavfall och pappersmakulatur) uppgick till 3 626 000 ton (f å 3 342 000 ton). Exporten under året ökade till de vanliga avnämarländerna. Till USA var den emellertid i stort sett oförändrad. EFTA:s andel av vår export ökade till 37 % (f å 36 %) och EEC:s ökade till 45 % (f å 44 %). England var liksom tidigare vår största kund och av den mekaniska massan gick 57 % 1966 till England. Av de kemiska massasortimenten mottog England och EEC 25 resp 47 % sulfitmassa, 24 resp 47 % sulfatmassa och 18 resp 48 % dissolvingmassa. Exporten till USA uppgick 1966 till 172 000 ton sulfat- och sulfitmassa (f å 173 000 ton). Exklusive pappersavfall och pappersmakulatur uppgick värdet av 1966 års massaexport till 2 332 milj kr (f å 2 215 milj kr).

[1] Se not sid 82.

Exporten av träfiberplattor (wallboard) fortsatte att gå tillbaka under 1966. Den fortgående tillbakagången förklaras av stark konkurrens från andra material främst spånskivor men även fiberboard av tropiska träslag. Exporten av träfiberplattor uppgick 1966 till 363 000 ton d v s 8 % mindre än föregående år och värdet av exporten till 166,5 milj kr d v s också 8 % mindre än 1965. Till England gick 28 % av årets export, till EEC-länderna 30 % och till USA 17 %.

Importen av träfiberplattor och pappersmassa uppgick till 14 000 ton varav 13 000 ton massa.

Av sortimentet spånplattor exporterades 29 300 ton (f å 25 900 ton) och importerades 21 300 ton (f å 18 000 ton).

Exporten av tidningspapper minskade med 0,6 % under året medan övriga pappersvaliteter ökade i varierande utsträckning. Totalt uppgick exportökningen för papper och papp till 7,2 % och under 1966 exporterades 2 035 000 ton med ett exportvärde av 1 832 milj kr.

5. Tjära och träkol

Exporten av dessa förr betydande skogsprodukter är nu av ringa omfattning. Tjära har funnit användning vid gummitillverkning, sedan dess funktion som träimpregneringsmedel alltmer övertagits av andra kemikalier. Tjärexporten uppgick 1965 till 3 600 ton (2,1 milj kr) och 1966 till 3 600 ton (2,1 milj kr). Importen var obetydlig.

En mindre träkolsexport förekommer alltjämt. 1965 och 1966 exporterades 37 200 m³l resp 36 000 m³l. Motsvarande exportvärden var 2,7 resp 2,4 milj kr. England och Norge var de

Sortiment och användning	Förbrukade (förädlade) kvantiteter rundvirke, milj m³fub	Därav exporterat. Evalverat till rundvirke, milj m³fub
Sågtimmer av barrträd	18,2	11,2
därav för prod av trävaror	18,0	11,0
exporttimmer	0,2	0,2
Massaved av barr- o. lövträd	26,1	21,8
därav för massatillverkning	24,0	20,0
för boardtillverkning	0,8	0,5
exportmassaved	1,3	1,3
Brännved	4,0	—
Övrigt virke	1,0	0,2
Summa	49,3	33,2

	1962		1963		1964		1965		1966*	
	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp
Obearbetade trävaror[1]	93	81	105	57	142	42	177	51	172	48
Sågat virke	998	68	1 072	82	1 300	87	1 353	99	1 264	87
Fanérskivor	13	41	13	50	12	61	11	78	13	73
Massa	1 683	2	1 934	6	2 263	3	2 215	4	2 332	5
Papper och papp	1 287	53	1 460	63	1 663	74	1 694	89	1 832	99
Träfiber- och spånplattor	189	4	193	5	206	7	197	13	184	14
Tjära och träkol	4	0	5	0	5	1	5	1	5	1
Summa (milj kr)	4 267	249	4 782	263	5 589	275	5 652	335	5 802	327

[1] Inkl. brännved och träavfall.

helt dominerande köparna. Det är främst inom den kemiska industrin i dessa länder som träkolen kommer till användning.

6. Förbrukat rundvirke och exporterade träprodukter

I tablån på sid 87 redovisas under år 1964 förbrukade (förädlade) kvantiteter rundvirke samt exporterade träprodukter evalverade till rundvirke. Enligt tablån utgjorde de exporterade träprodukterna 67 % av under 1964 förbrukade (förädlade) rundvirkeskvantiteter.

7. Sammanlagt värde

De av föreliggande redogörelse berörda sortimenten har alla mer eller mindre sitt ursprung från skogen. Omsättningsvärdet i milj kr under perioden 1962—1966 för denna del av landets utrikeshandel framgår av ovanstående tablå.

Biprodukter såsom terpentin, träsprit o dyl har här ej medtagits. Exporten av dessa produkter är av liten omfattning.

Värdet av Sveriges totala export av samtliga varor 1965 och 1966 uppgick till 20,6 resp 22,1 miljarder kr. Omkring 26 à 27 % härav kommer följaktligen på produkter vartill råvaran erhållits från skogen. Den relativa andelen har på senare år minskat främst till följd av metall- och verkstadsindustrins snabba expansion. Av tablån framgår dock att exporten i absoluta tal ökat med ca 35 % under den senaste femårsperioden.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

I. Rotpriser

Privatskogar

Bland de uppgifter som åvilar skogsstyrelsen ingår bl a att genomföra vissa statistiska undersökningar på det skogliga området. Alltsedan 1953 har sålunda skogsstyrelsen med medverkan av skogsvårdsstyrelserna utfört årliga stickprovsundersökningar avseende priser och övriga data av intresse för bedömning av prisutvecklingen på rotposter salubjudna av det privata skogsbruket. Resultatet från undersökningen avseende drivningsåret 1965/66 redovisas i tabell 39. I förhållande till tidigare år var materialet av normal omfattning vad beträffar antalet poster. Däremot var den genomsnittliga kubikmassan per stämplingspost och medelvolymen per träd större än tidigare år. Anledningen torde vara att söka i ökad rationalisering i form av större drivningstrakter och större andel slutavverkning.

Man har brukat räkna med att i stort sett en tredjedel av bondeskogsbrukets virkesuttag sker i form av rotpostförsäljningar. Någon riksomfattande undersökning har veterligen ej skett för landet i dess helhet, men under förutsättning att antagandet är riktigt, skulle det senast insamlade stickprovsmaterialet utgöra ca 7 % av allt under året rotförsålt virke från de privata skogarna.

Även om den genomsnittliga stickprovsprocenten och materialets storlek vad beträffar hela riket torde vara betryggande, är det svårt att bedöma resultaten för de enskilda länen. Praktiskt taget samtliga av landets 300 skogsvårdskonsulentdistrikt finns representerade i materialet. I syfte att höja säkerheten vid undersökningen, främst i län med låg representation, har konsulenterna instruerats att endast välja ut poster, som ej avviker allt för mycket från det för området normala. Statistiskt sett bör emellertid säkerheten vara större för grupper av län t ex de i tabellen angivna riksdelarna Norrland, Svealand och Götaland. För att eliminera de variationer, som måste uppkomma på grund av att stickprovens fördelning på län och riksdelar inte är densamma från år till år, sker sammanvägningen av riksmedeltalen för posternas rotpriser, sammansättning, medelvolymer m m efter riksdelarnas beräknade andel i privatskogsbrukets totalavverkning inom landet.

För att möjliggöra jämförelser mellan skilda år har i slutet av tabell 39 införts årliga riksmedeltal fr o m 1956/57. Under den gångna 10-årsperioden har medelkubikmassan per rotpost mer än fördubblats. Utvecklingen var i början av perioden tämligen lugn medan den egentliga ökningen inträffat först under de allra senaste åren. Den konstaterade trenden är en helt naturlig följd av skogsbrukets anpassning till mekaniseringens krav. Drivningsarbetets mekanisering kan inte bli ekonomiskt försvarbar förrän bl a kravet på drivningstrakter av en viss minimistorlek blivit tillgodosett. Följaktligen blir de små

posterna i de flesta fall föga begärliga för köparna. Tidsserien visar även att medelvolymen per träd ökat. Anledningen till detta står närmast att finna i den ökande andelen slutavverkning med uttag av övervägande gammal skog. I södra Sverige kan den konstaterade ökningen av grovskogsprocenten delvis vara orsaken. De relativt sett goda sågtimmerpriserna på senare år har gynnat denna ur skogsskötselsynpunkt fördelaktiga utveckling.

Drivningsvägens medellängd för riket som under de sex föregående åren varit ca 0,9 km, har enligt den senaste undersökningen minskat till 0,7 km. De största förkortningarna av väglängden noteras för Norrbottens och Jämtlands län. De föregående årens konstanta drivningsväg torde för södra Sveriges del kunna förklaras av att någon väsentligare utbyggnad av skogsbilvägnätet inte ägt rum där, medan i Norrland utbyggnaden av vägnätet ökat på grund av flottledsnedläggningen.

Trädslagsblandningen, som under föregående år varit tämligen konstant, uppvisade för det senast redovisade året en minskning av tall och en motsvarande ökning av gran. Tendensen var likartad även beträffande riksdelarna.

En viss höjning av rotpriserna skedde i förhållande till året innan. Utvecklingen av leveranspriserna för sågtimmer var svårare att generellt överblicka, men i huvudsak torde priserna för furu ha ökat något medan granpriserna varit oförändrade eller i en del områden t o m sänktes några procent. Riksmedeltalet för rotposterna blev 35,49 kr/m³sk.

Vid en jämförelse mellan det rånettovärde för sågtimmer som erhålles om bruttopriserna vid leverans (tab 42) minskas med de drivningskostnader, som årligen inhämtas av skogsstyrelsen, och medeltalet för rotpostpriserna inom resp område, visar det sig att dessa värden tämligen väl överensstämmer. Motsvarande rånettovärde för barrmassaved ligger betydligt lägre. Med hänsyn till att en stor del av posterna i stickprovsmaterialet innehåller en betydande andel massavedträd, finns det anledning förmoda att rotpostförsäljningen ur prissynpunkt i ett stort antal fall varit en bättre affär för säljaren än för köparen. En korrekt jämförelse kan emellertid i det enskilda fallet vara svår att göra.

Eftersom medelpriserna för olika län och år är starkt beroende av medelvolym per träd och drivningsvägens längd måste vederbörlig hänsyn tas till dessa faktorer för att en jämförelse skall bli meningsfull.

Kronoskogar

Under 1965 såldes från domänverkets skogar sammanlagt 1 275 693 m³sk i form av rotposter, motsvarande ca 17 % av allt sålt och utlämnat virke. Större delen därav utbjöds enligt försäljningslängd och såldes på auktion eller genom anbudsförfarande under hösten. Övriga försäljningar på rot, ca 1/4 av kubikmassan, vari ingick all slags skog från pålträd och grov timmerskog till klen ved och störskog, avyttrades i annan ordning under 1965. Den under senare år uppåtgående pristrenden för rotförsålt virke avbröts under det gångna året. Sålunda kunde för hela riket noteras en genomsnittlig prisminskning av 5,2 %. Den största nedgången ägde rum i Norrland och Dalarna med inte mindre än 8 % medan minskningen i övriga Sverige inskränkte sig till 3,7 %. Medelpriset för auktions- och utbudsposterna blev 42,74 kr/m³sk och för de övriga posterna 16,93 kr/m³sk. Det genomsnittliga priset för allt rotsålt virke var 35,54 kr/m³sk (tab 40).

Under 1966 såldes sammanlagt 1 153 461 m³sk för 38 099 030 kr. Av de i försäljningslängderna upptagna posterna såldes 827 553 m³sk på auktion eller genom anbudsförfarande för 30 759 492 kr motsvarande 71,7 % av den rotsålda volymen och 80,7 % av den totala försäljningssumman. Övriga försäljningar på rot omfattade följaktligen 325 908 m³sk för 7 339 538 kr eller i medeltal 22,52 kr/m³sk. Medelpriset för allt rotsålt virke var 33,03 kr/m³sk — en minskning jämfört med föregående år med 2,51 kr/m³sk.

En jämförelse mellan privatskogsbrukets och kronans rotpriser visar att prisnivån för riket i stort sett är ungefär densamma för de båda grupperna. Inom riksdelarna är emellertid variationerna större. I norra Sverige har prisnivån fram till och med år 1966 varit ungefär lika. Ett undantag var dock 1965, då domänverkets priser låg ca 3 kr högre än privatskogsbrukets. För södra och mellersta Sveriges del har kronan i regel erhållit genomsnittligt högre priser per m³sk än privatskogsbruket. Detta förhållande gör sig även gällande under de två senaste åren även om en viss tendens till utjämning tycks föreligga.

De vid samtliga virkesuttag från kronoskogarna — däri även inbegripna i egen regi utförda avverkningar — erhållna rånettovärdena under de senaste tio åren framgår av tab 41. För 1966 redovisas ett medeltal för riket av 23,47 kr/m³sk jämfört med 25,80 kr/m³sk 1965. Det skall dock tilläggas, att domänverket i sin redovisning icke borträknar de s k sociala arbetsgivaravgifterna som drivningskostnad — däremot givetvis semesterersättning.

II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved

Prisförhandlingar om leveranspriser för huvudsortimenten sågtimmer och massaved inleds årligen under hösten före den kommande drivningssäsongen. Förhandlingarna, som ibland kan vara rätt segslitna, leder fram till områdesvisa prisuppgörelser för resp sortiment. Avtalsslutande parter är — förutom domänverket — det enskilda skogsbrukets och industriernas olika intresseorganisationer (se under C III). Dessa mer eller mindre centralt avtalade priser tillämpas därefter vid merparten av alla virkesaffärer under instundande säsong. Undantag görs emellertid isynnerhet av mindre utanför organisationerna stående köpare, som erbjuder sig att köpa till andra priser eller efter annorlunda prissättningsgrunder än de centralt fastställda.

Brännveden saknar idag betydelse som avsalusortiment. Den avverkning av sortimentet som sker, syftar i regel till att tillgodose det egna behovet och för den kvantitet som salubjuds råder ej någon fast prisbildning. Affärerna sker vanligen direkt från avverkare till konsument mot prisöverenskommelser från fall till fall.

Prisnoteringar för olika sortiment införskaffas årligen till skogsstyrelsen och redovisas beträffande säsongen

1965/66 i tabellerna 42 och 43. Prisutvecklingen det senaste året kan sammanfattas i grova drag på följande sätt. Det sedan föregående år dämpade konjunkturläget för skogsprodukter återverkade helt naturligt på höstens prisförhandlingar. Inom prisområdet Ljungan Torneälven blev priset på furutimmer i stort sett oförändrat, medan priset på grantimmer sjönk kraftigt med inte mindre än ca 15 %. Priset för både furu och gran blev helt oförändrat i Ljungans flodområde och ett flertal prisområden söder därom. De prissänkningar, som genomfördes i övriga områden, drabbade uteslutande granvirket. Sänkningarna var måttliga och översteg i regel ej 4 %. För furan förekom i vissa områden prishöjningar, t ex i Älvsborgs län, norra delen, noterades 7 %.

Massavedspriserna undergick inga större förändringar. De prishöjningar om en eller två procent som noterades avsåg i allmänhet helbarkad tallmassaved. Priset för obarkad tallmassaved sänktes nästan genomgående. Störst var sänkningen i södra Sverige, där den uppgick till 4 %. I norra Sverige sänktes priset på helbarkad granmassaved ca 1 % medan priserna i övriga områden var oförändrade. För obarkad granmassaved däremot blev prissänkningen mer allmän och uppgick till 4 % inom vissa län.

Den sammanlagda avverkningen under drivningssäsongen 1965/66 blev något mindre än under föregående år. Till viss del kan denna minskning hänföras till vinterns stränga klimat och den inom vissa områden djupa snön. Samtidigt torde även de lägre leveranspriserna ha bidragit till att en del av de privata skogsägare, som inte varit absolut beroende av kapitalinkomster, inställt sina avverkningar i väntan på bättre priser. Enligt de sammanställningar som utförts av skogsstyrelsen råder ett klart samband mellan virkesuttagens storlek och leveranspriserna, även om störningar på grund av ogynnsamma drivningsförhållanden kan förekomma. Sambandet belyses av nedanstående diagram.

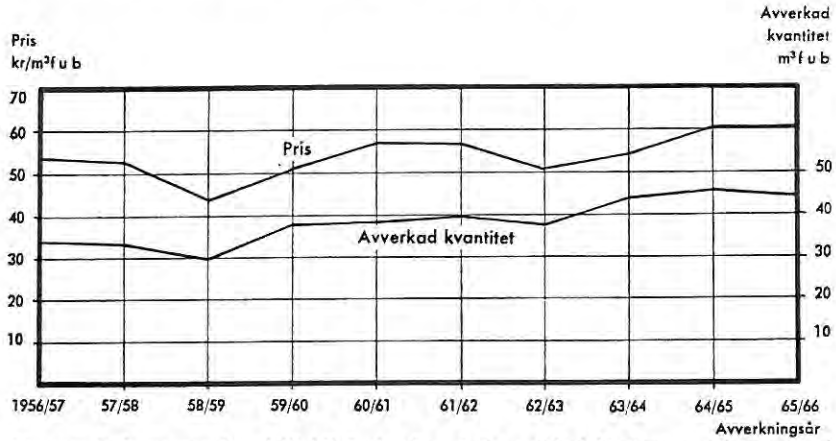

Diagram 7. Leveranspriser fritt bilväg i volymvägda medeltal för timmer och massaved samt avverkad kvantitet av dessa sortiment. Hela riket.

III. Avverkningskostnader

I tab 44 redovisas skogsstyrelsens beräkning av avverkningskostnader för säsongerna 1964/65 och 1965/66. Kostnaderna är angivna i kronor per m³sk och avser obarkat virke, samtliga sortiment och trädslag. Körningen omfattar endast kortvägstransporten i terrängen.

Tidigare år har kostnaderna redovisats per handelssortiment. Under våren 1967 då frågan om statistiken över avverkningskostnaderna diskuterades med representanter för bl a skogshögskolan, domänverket, bolag och det privata skogsbruket var dessa eniga kring ett förslag om redovisning per m³sk. Denna kostnadsredovisning har den fördelen att man får uppgifter för den måttenhet skogsproduktionen vanligen räknas i, direkt jämförbara för olika delar av landet. Vidare innebär t ex övergången till trädprisavtal och modernare avverkningsmetoder med hela träd och stammar oftast att prissättning för olika handelssortiment bortfaller.

Det bör framhållas att de i tab 44 redovisade siffrorna endast är grova medeltal för kostnaderna inom varje län där stora variationer kan förekomma beroende på olika avverkningsmetoder, körningsavstånd, huggningssvårigheter, dimensions- och trädslagsfördelningar m m. Det vore önskvärt med en mera utförlig differentiering av kostnaderna med hänsyn till ovan nämnda faktorer men en sådan beräkning har tills vidare ej kunnat genomföras.

Beräkningarna i tab 44 grundas på domänverkets kostnadsuppföljning för virkesrörelsen, uppgifter från bolagens bokförda kostnader sammanställda av Skogsindustriernas samarbetsutskott, samt avverkningkostnader i privatskogsbruket enligt uppskattning av skogsvårdsstyrelserna.

De tre gruppernas kostnader har sedan för varje län sammanvägts till en genomsnittskostnad med hänsyn till

Arbetsgivaravgifter och semesterersättning

	Procent på arbetspriser		
	för tidlöne-arbetare	för ackordsarbetare	
		huggning	hästkörning
Drivningsår 1966/67			
1 ATP-avgift	5,70	4,79	3,38
2 Sjukförsäkring	2,05	1,74	1,33
3 Yrkesskadeförsäkring	0,49	0,42	0,31
4 Grupplivförsäkring Avgångsbidrag	0,52	0,44	0,34
5 Tillägg å 1—4 för semestertiden	0,79	0,62	0,31
Summa 1—4	9,55	8,01	5,67
6 Semesterersättning	9,00	8,33	5,85
Summa 1—6	18,55	16,34	11,52
Drivningsår 1965/66	17,61	16,34	10,40
» 1964/65	17,46	16,19	10,31
» 1963/64	16,97	15,78	10,03
» 1962/63	12,67	11,67	7,52

sortimentsfördelningen i olika delar av landet, gruppernas beräknade avverkningsandelar och säkerheten i redovisade kostnader.

Avverkningskostnaderna redovisas sålunda fr o m denna årsbok i kr/m³sk länsvis för samtliga trädslag och sortiment sammanslagna. I övrigt ansluter sig kostnadsuppgifterna till tidigare indelning i direkta och indirekta eller gemensamma avverkningskostnader.

Från och med drivningsåret 1963/64 har till de direkta kostnaderna även förts semesterlön och sociala arbetsgivaravgifter. Detta bör alltså beaktas vid kostnadsjämförelser som sträcker sig över det angivna året.

De sociala reformerna i förening med speciella åtaganden av social natur från arbetsgivarnas sida har inneburit, att semesterersättning och s k arbetsgivaravgifter för närvarande utgör en inte oväsentlig del av de direkta drivningskostnaderna. Reglerna för dessa ersättningars beräknande är komplicerade och förbigås därför. Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare har förmedlat siffrorna i tablån på sid 93, som således gäller för norra och mellersta Sverige. Procentsatserna är giltiga endast under förutsättning att de ställs i relation till den genomsnittliga inkomsten för en helårsarbetande skogsarbetare, i någon av de kategorier som finns upptagna i tablån på sid 93. Sammanställningen, som även visar storleken av nämnda avgifter under de senast föregående åren, bekräftar deras allt mer ökade betydelse och inverkan på de sammanlagda avverkningskostnaderna.

IV. Priser på sågade trävaror och massa

Den under år 1965 inträffade försämringen av marknaden för sågade trävaror fortsatte att göra sig gällande även under år 1966. Trots den starkt minskade aktiviteten på export- och importmarknaden var emellertid priserna på virke av furu och gran i o/s-kvalité tämligen stabila. Priset på basdimensionen 2 ½″ × 7″ furu av o/s-kvalité steg med 20 kr/std under året medan motsvarande pris för gran sänktes med 10 kr/std. De största prisreduktionerna drabbade V-kvalitéerna av furu och gran för vilka priserna sänktes med 55 resp 115 kr/std under tiden januari—december.

I tab 45 har sammanställts exportpriser på trävaror och massa för mer detaljerad jämförelse av utvecklingen fr o m 1961.

De priser som för resp månad anges i tabellen motsvarar de medelpriser, som erhållits för sågade trävaror vid leverans fritt fartygssida inom Nederbottens skeppningsdistrikt. Beträffande massa däremot gäller medeltalen för den period under vilken kvantiteten utskeppats, oberoende av när prisavtalet ingåtts.

Av tab 45 framgår att priserna för sågade trävaror hävdat sig väl i förhållande till priserna på massaprodukter. Under det att priserna på trävaror i stort sett följt de allmänna kostnads-

År	Mek. massa	Dissolving	Sulfitcellulosa		Sulfatcellulosa	
			blekt	oblekt	blekt	oblekt
1948	100	100	100	100	100	100
1954	100	122	112	104	112	104
1955	101	126	116	111	115	113
1956	113	126	116	115	117	115
1957	112	124	114	109	114	113
1958	102	119	108	102	108	103
1959	98	112	100	94	103	94
1960	97	113	103	99	103	101
1961	98	115	103	104	102	105
1962	98	106	94	94	93	94
1963	98	107	95	96	95	101
1964	96	115	102	103	102	110
1965	103	119	106	106	105	110
1966	99	114	100	101	99	106

stegringarna, vilka sedan 1948 ungefär fördubblats, har de nominella priserna på massa endast ökat obetydligt.

Prisutvecklingen belyses i ovanstående tablå där de löpande priserna för resp massaprodukt uttryckts i procent av motsvarande priser år 1948.

E. ARBETSFÖRHÅLLANDEN

I. Löner och avtal

Under år 1965 tillämpades de avtal och priser som enligt uppgörelserna den 22 och 27 april 1964 skulle gälla för 2:a avtalsåret av perioden 1/1 1964—31/12 1965.

Förhandlingar om nya skogsavtal påbörjades under hösten 1965 men inte förrän den 29 april 1966 träffades definitiv avtalsuppgörelse.

De avtalsslutande parterna var på arbetsgivarsidan domänverket, Föreningen skogsbrukets arbetsgivare och Skogs- och lantarbetsgivareföreningen medan arbetstagarsidan utgjordes av Svenska skogsarbetareförbundet, Riksförbundet landsbygdens folk samt lokala samorganisationer av träindustridepartementet inom Sveriges arbetares centralorganisation. Uppgörelsen var treårig och anslöt sig i allt väsentligt till uppgörelsen mellan SAF och LO.

Det nya avtalet, som var av rätt omfattande natur, innehöll bl a överenskommelse om att den ordinarie arbetstiden från och med den 1 jan 1968 skulle vara 42 ½ timme per vecka. 1967 års fastställda löner skall i anslutning till denna arbetstidsförkortning höjas med 5,8 %. Frihet gavs åt parterna att själva bestämma den förkortade arbetstidens förläggning. Tid- och ackordslönerna för huggningsarbete under det första avtalsåret, t o m 31/12 1966, höjdes med 12,1 resp 3,2 %. Samtidigt infördes nya avtalssystem för prissättning av huggning enligt sortiments-, stam- eller trädmetoderna i Norrland och norra Svealand. Särskild semesterlön och semesterersättning skulle med början detta år beräknas på 85 % av huggnings- och barknings- samt 65 % av hästkörningsförtjänsten.

Inför det andra avtalsåret (1967) höjdes det genomsnittliga förtjänstläget per arbetad timme för vuxna arbetare med 14 öre. Dessutom garanterades arbetstagaren en förtjänstökning av minst 27 öre per timme utöver den avtalsmässiga löneökningen under föregående år (1966). Motsvarande garanterade löneökning skulle gälla även under det tredje avtalsåret (1968).

I tab 46, baserad på uppgifter från domänverket, redovisas skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster länsvis under drivningssäsongerna 1961/62—1965/66. Det bör påpekas att redovisningen avser vägda genomsnitt, vilket innebär att den vägda genomsnittslönen för »hela riket» blir högre än den ovägda, då avverkningarna varit större i norra Sverige samtidigt som förtjänstläget där varit högre. Enligt tabellen var för »hela riket» den genomsnittliga dagsförtjänsten för huggare 73 kr 1964/65 och 79 kr 1965/66 samt för körare (häst och karl) 103 resp 109 kr. Dagsförtjänsten ökade således under avverkningssäsongen 1965/66 med 8,2 % för huggare och med 5,8 % för körare. Emedan denna redovisning endast omfattar domänverket torde en viss försiktighet vara påkallad vid bedömandet av skogsarbetarkårens dagsförtjänster. Talen torde emellertid ge en ungefärlig bild av lönenivåns förändringar år från år men kan endast anses utgöra en grov uppskattning av dess faktiska läge vid angiven tidpunkt. I detta sammanhang bör även påpekas att de tal som redovisas i tabellerna 46 och 47 (uppgifter inhämtade av Statistiska centralbyrån och beträffande skogsarbetare från domänverket) samt i diagram 8 (från uppgifterna i tab 47 inte bör omräknas till månadslöner, och inte heller bör ev framräknade månadslöner evalveras till årslöner, då bl a säsongvariationer i avverkningarna alltjämt medför att skogsarbetare i många fall inte kan erhålla kontinuerligt arbete hela året. Samtidigt bör emellertid uppmärksammas att utvecklingen rörande anställningsförhållandena inom storskogsbruket under de senaste decennierna gått i riktning mot kontinuerligt helårsarbete. Detta gäller framför allt huggare och maskinförare. Redan vid mitten av 1950-talet hade enligt utredningen »Skogsbrukets arbetsmarknad» (SOU 1956:36) 80 % av skogsbrukets arbetare antingen helårsanställning med minst 200 dagar per år eller säsonganställning med minst 60 dagar per år hos en och samma arbetsgivare. Vidare utgjorde enligt utredningen den relativa andelen

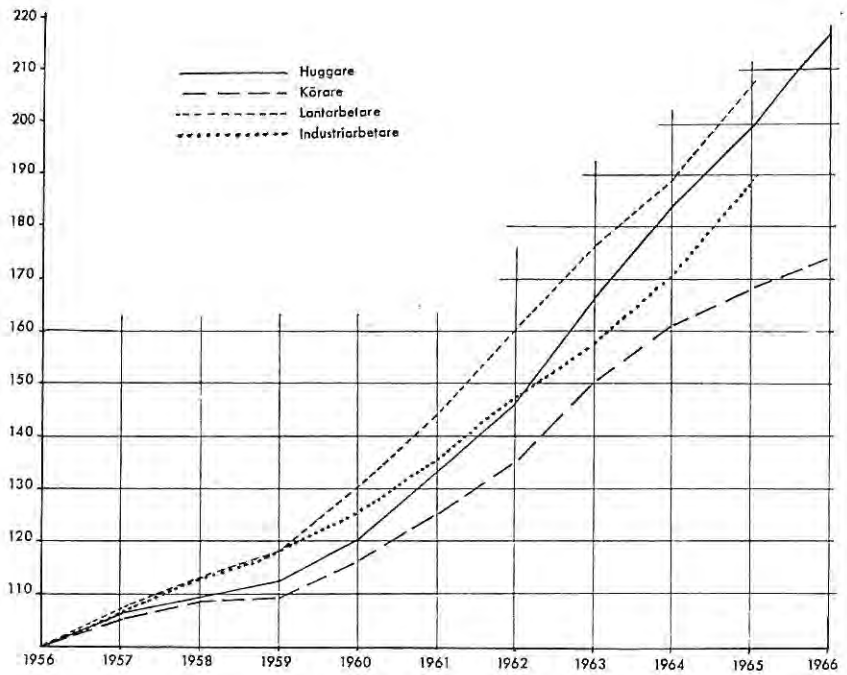

Diagram 8. Löneutvecklingen 1956—1966 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom hela egentliga industrien.

fasta årsarbetare (huvudsakligen huggare) ca 40 % av antalet skogsarbetare inom storskogsbruket. Som en aktuell illustration till den successiva förbättringen av anställningsförhållandena kan nämnas, att av de 2,14 milj dagsverken, som redovisades av domänverket 1965, utfördes ca 65 % av arbetstagare med mer än 200 arbetsdagar under året. Redan 1964 var den procentuella andelen likaså 65 % medan den 1963 var något lägre och stannade vid 60 %.

Tab 46 ger belägg för det kända förhållandet, att såväl huggare som körare genomsnittligt har högre dagsförtjänster i norrlandslänen och Kopparbergs län än längre söderut.

I tab 47 redovisas löneutvecklingen 1956—1965 (1966) för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk, trä-, pappers-, pappersvaru- och massaindustri och inom hela den egentliga industrin samt för manlig kontorspersonal inom hela den egentliga industrin. Enligt tabellen har lönerna stigit i en ganska jämn takt. Största ökningen har skett för lantarbetarna och huggarna och minsta för hästkörarna. Skillnaden i löneökning mellan de olika arbetarkategorier, som redovisas i tabellen, kan i någon mån hänföras till olika lönenivåer under basåret för de olika kategorierna. För hästkörarna brukar alltid viss eftersläpning föreligga. Denna kategori kan inte heller direkt jämföras med övriga grupper, då begreppet »körare» inkluderar både häst och karl. I diagram 8 åskådliggörs löneutvecklingen från och med 1956 för arbetare inom skogs- och jordbruk samt hela egentliga industrin.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utförs huvudsakligen av två kategorier arbetare. Till den ena kategorin hänförs de personer, som till övervägande del är sysselsatta inom jordbruket men tidvis, framför allt under vintern, arbetar inom skogsbruket. Till den andra hänförs de arbetare, som huvudsakligen är verksamma inom skogsbruket. Längre tillbaka i tiden ansåg man med stöd av företagna uppskattningar att dessa båda arbetarkategorier utförde ungefär hälften vardera av skogsarbetet. Under de senaste decennierna har skogsarbetets karaktär alltmer förändrats i riktning mot att bli ett huvudyrke för sina utövare. Såväl inom storskogsbruket som inom privatskogsbruket[1] har antalet fast anställda skogsarbetare ökat samtidigt som tidigare starka säsongvariationer i arbetsvolymen alltmer utjämnats. Inom privatskogsbruket har i samband med bildandet av s k skogsbruksområden organiserats årsanställda skogsarbetare som handhar avverkning och skogsvårdsarbeten på medlemmarnas skogar. Härigenom kan arbetskraften även för dessa skogar få mer kontinuerlig sysselsättning, samtidigt som förutsättningarna för arbetets mekanisering starkt förbättrats. Den manuella skogsbarkningen har numer obetydlig omfattning och har mer eller mindre helt ersatts av maskinbarkning eller genom övergång till leverans av obarkat virke. Virkets terrängtransport sker i allt större omfattning med traktor.

[1] 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »övriga enskilda skogar», d v s bonde-, godsskogar m m. I tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har benämningen »bondeskogsbruk» använts.

Uppgifter om sysselsättningsförhållandena för den kategori arbetare, som huvudsakligen är verksam inom skogsbruket, lämnas bl a av folkräkningarna. Från 1965 års folk- och bostadsräkning lämnas i tabellerna 48, 49 och 50 uppgifter om den förvärvsarbetande befolkningen i skogsbruket i de olika länen och efter yrkesställning och ålder.

Löpande statistik över sysselsättningen inom storskogsbruket har sammanställts av arbetsmarknadsstyrelsen sedan år 1951. Från och med andra halvåret 1963 övertogs denna redovisning av Statistiska centralbyrån. Statistiken avser avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och anläggningsarbeten vid domänverket och ursprungligen 54 större skogsbolags skogar. Till följd av fusioner och andra organisatoriska förändringar har antalet uppgiftslämnande enheter reducerats till 45 aktiebolag och en ekonomisk förening. I statistiken ingår även de i egen regi bedrivna avverkningsarbeten, som avser rotposter inköpta på hemmansskogar. Sysselsättningen inom storskogsbruket 1965 och 1966 redovisas enligt denna statistik i tab 51, vilken omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare.

Om man betecknar totala antalet arbetare sysselsatta med huggning (d v s avverkningsarbete exkl körning enligt tab 51) i storskogsbruket under febr 1957 med 100, kan utvecklingen av det manuella arbetet med avverkning under olika årstider perioden 1957—1966 i domänverkets och de större skogsbolagens skogar avläsas av nedanstående relativa tal.

	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Domänverket										
februari	25	25	21	21	19	18	16	14	12	11
maj	12	12	9	9	9	10	7	7	8	9
augusti	8	7	7	7	7	7	7	6	6	5
november	18	14	15	15	15	13	13	12	11	10
Skogsbolagen										
februari	75	62	50	56	59	56	43	41	38	34
maj	47	39	32	37	42	40	28	26	25	29
augusti	44	34	35	37	39	37	31	29	27	25
november	58	46	50	51	53	45	37	36	34	33
Summa										
februari	100	87	71	77	78	74	59	55	51	45
maj	59	51	41	46	51	50	35	33	33	38
augusti	52	41	43	44	46	44	38	35	33	31
november	76	60	65	66	48	58	50	48	45	43

Tablån utvisar bl a att det genomsnittliga antalet arbetare i huggningsarbete har sjunkit mycket kraftigt under 10-årsperioden samtidigt som de

säsongmässiga variationerna i sysselsättningen gått mot utjämning.

Inom arbetsmarknadsstyrelsen började man 1961 även sammanställa en kontinuerlig statistik över sysselsättningen inom privatskogsbruket, vilken från och med andra halvåret 1963 också den överförts till Statistiska centralbyrån. Statistikuppgifterna avser samma månader och även samma veckor som statistiken för storskogsbruket och redovisar sysselsättningsförändringarna i privatskogsbruket, med vilket förstås gårdar (brukningsenheter), som tillhör andra enskilda skogsägare än aktiebolag.

Uppgifterna bygger på undersökningar företagna på ett urval jordbruksfastigheter i RLF:s register och omfattar 1/28 eller ca 6 000 av samtliga brukningsenheter med en produktiv skogsareal av minst 10 ha i Götaland och Svealand och minst 25 ha i Norrland, vilka brukningsenheter totalt utgör ca 160 000. Enligt tidigare undersökningar (t ex »Jordbruks förstärkande med skog», SOU 1957:8) sysselsätter skogsbruk under dessa storleksgränser en obetydlig del av den ur arbetsmarknadssynpunkt viktiga kategorin lejd arbetskraft. Urvalet har erhållits genom systematisk stratifierad sampling ur nämnda register och urvalets storlek anses ge önskvärd noggrannhet beträffande förändringar i sysselsättningen mellan olika tidpunkter. Jämförelser kan sålunda göras mellan sysselsättningen i storskogsbruket och privatskogsbruket. För storskogsbruket anges emellertid antal sysselsatta vid avverkningsarbeten (inklusive rotposter), skogsvårdsarbeten samt vid i skogsförvaltningarnas egen regi bedrivna anläggnings- och husbyggnadsarbeten andra helgfria tisdagen i febr, maj, aug och nov, medan för privatskogsbruket motsvarande uppgifter (exklusive rotposter) avser antal dagsverken under den vecka i ovannämnda månader, då andra helgfria tisdagen infaller, varjämte uppgifterna redovisas fördelade dels på skogsägaren eller dennes familjemedlemmar över 15 år, dels på fast anställd eller tillfälligt lejd arbetskraft. Det bör även observeras att uppgifterna för storskogsbruket baseras på totalundersökningar av sysselsättningen medan uppgifterna för privatskogsbruket bygger på uppräkning av material från urvalsundersökning med en dyliks brister beträffande bl a mätosäkerhet och svarsbortfall.

I tab 52 — baserad på uppgifter från Statistiska meddelanden 1967:9, utgiven av Statistiska centralbyrån — redovisas resultaten från undersökningarna för privatskogsbruket 1965 och 1966. Enligt tabellen minskade antalet utförda dagsverken i febr 1966 kraftigt jämfört med samma månad föregående år, vilket till stor del torde förklaras av den stränga kylan under febr 1966. De övriga månaderna (maj, aug, nov) utvisade en något högre sysselsättningsvolym 1966 än 1965. Andelen lejd arbetskraft var lika 1966 och 1965 i febr men mindre 1966 än 1965 de tre övriga månaderna.

I tab 52 redovisas i privatskogsbruket utförda dagsverken fördelade på landsdel. Enligt tabellen var den lejda arbetskraftens arbetsinsats i privatskogsbruket under de båda åren relativt sett störst i Svealand och minst i Norrland. Under den kalla februarimånaden 1966 minskade sysselsättningsvolymen till en tredjedel i Götaland och Svealand och till hälften i Norrland av samma volym febr 1965.

Det genomsnittliga antalet dagsverken per brukningsenhet enligt stickprovsurvalet vid de olika undersökningarna redovisas från och med 1962 i nedanstående tablå

	Febr	Maj	Aug	Nov
1962	3,3	2,1	1,3	1,8
1963	3,0	1,8	1,1	1,8
1964	3,4	1,6	1,2	2,1
1965	3,4	1,7	1,2	1,9
1966	1,4	1,8	1,3	2,0

En jämförelse av sysselsättningsförändringarna 1965—1966 inom privatskogsbruket enligt tab 52 med motsvarande förhållande inom storskogsbruket enligt tab 51 visar att sysselsättningen såväl inom privatskogsbruket som storskogsbruket minskade under febr 1966 jämfört med febr föregående år. Beträffande övriga undersökningsmånader minskade antalet sysselsatta under 1966 i storskogsbruket medan antalet dagsverken ökade i privatskogsbruket.

Såsom framgår av tab 17 minskade avverkningarna under 1965/66 jämfört med 1964/65. Efterfrågan på arbetskraft minskade, vilket medförde en större omfattning av beredskapsröjningarna 1965/66 (31 200 ha) än 1964/65 (25 500 ha). Under budgetåret 1965/66 ställdes till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för igångsättande av beredskapsarbeten i arbetslöshetsbekämpande syfte 45,3 milj kr (f å 38,4 milj kr) varav 27,0 milj kr (f å 27,1 milj kr) för skogsvårdsåtgärder.

Såsom framgår av tablån här nedan minskade antalet registrerade arbetslösa skogsarbetare 1965/66 jämfört med 1964/65.

De arbetare, som under våren och sommaren friställts från avverkningsarbeten o d, ägnar sig i Norrland, Dalarna och Värmland ofta under denna tid åt flottningsarbeten. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten uppvisar ojämnheter betingade av växlingar i flottgodsmängd och vattenförhållanden men trenden är starkt fallande. Se tab 29.

I tablån »Indextal», sid 102, baserad på tab 29, redovisas sysselsättningen inom flottningsverksamheten som indextal för åren 1961—1965, där antalet sysselsatta den 15 maj 1961 satts lika med 100.

Registrerad arbetslöshet inom skogsbruket 1964/65—1965/66

	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Genomsnitt per månad
1964/65													
Arbetslöshetsförsäkrade arbetslösa	995	1 328	1 220	1 129	1 365	1 371	1 461	1 142	1 232	2 178	2 460	921	1 400
Icke „ „	244	339	370	367	349	264	330	250	281	307	385	197	307
S:a	1 239	1 667	1 590	1 496	1 714	1 635	1 791	1 392	1 513	2 485	2 845	1 118	1 707
1965/66													
Arbetslöshetsförsäkrade arbetslösa	542	749	759	769	1 178	1 285	1 782	2 131	1 814	2 202	2 169	845	1352
Icke „ „	155	217	183	206	242	171	326	263	271	297	306	183	235
S:a	697	966	942	975	1 420	1 456	2 108	2 394	2 085	2 499	2 475	1 028	1 587

Indextal

	Flottning o d					Skiljning o d				
	1961	1962	1963	1964	1965	1961	1962	1963	1964	1965
omkring 15 maj	100	72	85	69	50	16	10	9	8	9
» 1 juli	63	66	52	54	42	52	48	40	32	28
» 15 aug	22	23	23	22	17	45	46	35	29	25

Antalet sysselsatta i flottningsarbete per den 15 maj under åren 1961—1965 var resp 8 314, 5 966, 7 076, 5 717 och 4 163. För 1965 års flottning åtgick sammanlagt 613 000 (f å 722 000) dagsverken. Av dessa kom 64 % på flottningsarbete och 36 % på skiljningsarbete.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för 1964—1966 återfinns i tab 53. Såsom framhålles i not till tabellen ingår däri även flottningspersonal. Endast en ringa del av skogsbrukets arbetskraft tillsätts dock via arbetsförmedlingarna.

III. Olycksfall och arbetarskydd

Statistiken över yrkesskador bygger på uppgiftsmaterial (skadeanmälningar) som härrör från yrkesskadeförsäkringen. Den 1 jan 1955 trädde lagen den 14 maj 1954 om yrkesskadeförsäkring i kraft. Till följd av samordning med den samtidigt ikraftträdda lagen om allmän sjukförsäkring utges vid yrkesskada sjukersättning under den s k samordningstiden (i regel de 90 första dagarna efter den då skadan inträffade) av de allmänna sjukkassorna och inte av yrkesskadeförsäkringsinrättningarna.

Den obligatoriska yrkesskadeförsäkringen omfattar i stort sett alla arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, d v s alla, som är fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare. I yrkesskadeförsäkringslagen har arbetstagarbegreppet, liksom i sjukförsäkringslagen, samma innebörd som inom civilrättslig lagstiftning på andra områden.

Riksförsäkringsverket, som sammanställer och publicerar yrkesskadestatistik fr o m 1955 i publikationen »Yrkesskador», redovisar i sin statistik tre skadetyper, nämligen färdolycksfall, arbetsolycksfall, vilka utgör huvudparten, samt yrkessjukdomar, varmed avses alla yrkesskador som uppkommit på annat sätt än genom olycksfall. Uppgifterna i tabellerna 54 a och b, 55 a och b och 56 avser endast arbetsolycksfall som inträffat under 1963 och 1964.

Näringsgrensindelningen i denna yrkesskadestatistik är i allt väsentligt baserad på en av Förenta Nationernas Ekonomiska och Sociala Råd stadfäst internationell industrinomenklatur »International Standard Industrial Classification of All Economic Activities» (ISIC) och i princip en indelning efter företagens art, medan i allmänhet hänsyn ej tagits till de anställdas individualyrken. Fr o m 1960 redovisas ett företag endast inom *en* näringsgren, den huvudsakliga, och därmed också arbetstimmarna, utförda av samtliga anställda, t ex såväl kontorsfolk som skogsarbetare, och arbetsolycksfallen. Näringsgrensindelningen är dessutom fr o m 1960 något förenklad, varför för skogsbrukets del redovisning sker endast på två undergrupper mot fem 1959 och tidigare. Fr o m 1955 redovisas arbetsmängden genomgående i 1 000-tal arbetstimmar. I riksförsäkringsverkets yrkesskadestatistik särredovisas fr o m 1960 endast två arbetsgivarkategorier nämligen å ena sidan staten och å andra sidan samtliga övriga arbetsgivare. I Skogsstatistisk årsbok 1960 och tidigare årsböcker redovisades endast yrkesskadestatistiken för större arbetsgivare (exkl staten). I och med årsboken 1961 redovisas samtliga arbetsgivare (inkl staten, bl a domänverket). Riksförsäkringsverket indelar yrkesskadorna i tre svårighetsklasser, övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall samt graderar sjukligheten efter antal dagar — sammanfattningsvis benämnda sjukersättningsdagar — för vilka sjukpenning eller hempenning utgått. Dagar med halv sjukpenning har medräknats med halva antalet. Som invaliditetsfall har räknats alla fall med invalidränta. Dessa har indelats efter invaliditetsgraden vid livräntans början, varvid fall med s k anpassningsförhöjning medräknats med den normala invaliditetsgraden d v s utan hänsyn till förhöjningen. Om därvid den normala invaliditetsgraden understiger 10 %, i vilket fall den inte närmare fastställts vid skaderegleringen, har den antagits utgöra 5 %. Yrkesskador, som föranlett invalidlivränta och senare haft dödlig utgång, har inte medräknats som dödsfall.

En viss uppfattning om yrkesskaderiskens storlek inom olika näringsgrenar eller för olika grupper av arbetstagare får man av de frekvenskvoter som anger antal arbetsolycksfall och antal yrkessjukdomsfall per en milj arbetstimmar. Dessa kvoter är dock inte helt tillfredsställande som riskmått, enär de påverkas lika mycket av obetydliga skadefall som av svåra fall. Man bör därför jämsides med antalet skadefall betrakta antalet däribland förekommande invaliditets- och dödsfall. Mest rationellt torde vara att låta den sammanlagda arbetstid, som till följd av skadorna går förlorad genom sjukdom, invaliditet eller död, vara ett uttryck för riskens storlek. Det riskmått, som under benämningen s v å r h e t s t a l används i yrkesskadestatistiken fr o m 1955, motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda arbetstimmar. I enlighet med internationella rekommendationer har vid konstruktionen av detta riskmått en sjuktid av 365 dagar förutsatts innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. I svårhetstalen ingående antal sjukdagar omfattar förutom antalet sjukersättningsdagar, beräknat enligt ovan, ytterligare två dagar för varje skada, motsvarande två karensdagar efter dagen för yrkesskadans inträffande, för vilka sjukpenning inte skall utgå. Slutligen skall nämnas att i den statistiska bearbetningen inte medtagits sådana fall, för vilka anmälningsskyldighet enligt yrkesskadeförsäkringsla-

gen inte förelegat, d v s skador, som kunnat slutregleras av sjukkassa utan att kassan behövt utgiva sjuk- eller hempenning enligt sjukförsäkringslagen och som alltså varit lättare skador, vilka inte föranlett sjukskrivning efter utgången av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

Sedan 1955 gäller samma definitioner av begreppen olycksfall och sjukersättningsdag. Såsom ovan nämnts redovisas däremot fr o m 1960 års yrkesskadestatistik en arbetsgivare endast inom en näringsgren, medan han 1959 och tidigare kunde redovisas inom två och ibland även flera näringsgrenar. Den förändrade redovisningsprincipen har emellertid medfört ett ökat antal företagare inom skogsbruket i yrkesskadestatistiken fr o m 1960 jämfört med tidigare år till följd av medtagandet av mindre företagare. Enligt tabellerna 54 a och b och nedanstående tablå uppgick antalet olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1963 och 1964 till 5 916 resp 5 836. Motsvarande antal 1955—1962 framgår av tablån.

	Antal olycksfall m m i skogs- och flottningsarbete									
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Arbetsolycksfall ..	8 426	8 879	8 775	7 181	6 792	6 428	6 977	6 367	5 916	5 836
Arbetstimmar (milj) .	149,0	151,0	148,0	131,9	116,8	113,8	117,4	115,6	107,8	104,3
Sjukersättningsdagar .	176 695	176 756	183 220	157 429	143 922	134 974	145 804	138 471	130 427	138 062

Antalet arbetstimmar i dessa arbeten 1963 och 1964 uppgick till 107,8 resp 104,3 milj timmar och antalet sjukersättningsdagar till 130 427 resp 138 062 dagar. Den genomsnittliga invaliditetsprocenten var år 1963 och 1964 för skogs- och flottningsarbeten 21,8 resp 24,7 mot 20,6 resp 21,3 för samtliga näringsgrenar. Enligt tablån på sid 105 var förhållandena i detta hänseende gynnsammare åren 1955—1960 i skogs- och flottningsarbeten än i genomsnitt för samtliga näringsgrenar men mindre gynnsamma åren 1961—1964.

Yrkesskaderiskens storlek inom olika arbetsområden illustreras bl a av »Antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar» i tabellerna 55 a och b. Detta antal uppgick för skogs- och flottningsarbeten år 1963 och 1964 till 54,9 resp 55,9 och för samtliga näringsgrenar samma år till 20,5 resp 21,3. Enligt dessa relationstal är olycksfallsrisken betydande för skogsarbetare jämfört med övriga yrkesutövare (se tablån). Antalet förlorade arbetsdagar per olycksfall har däremot varit mindre inom skogs- och flottningsarbeten än genomsnittligt för övriga näringsgrenar. Detta relationstal hade följande värden 1963 och 1964: skogs- och flottningsarbeten 53 resp 66 och samtliga näringsgrenar 66 resp 68. I tabellerna 55 a och b och i tablån på sid 105 redovisas även svårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker inom skogs- och flottningsarbeten å ena sidan samt samtliga näringsgrenar å andra sidan. Till olycksfallsorsakerna i kolumn 10 (»övriga») har hänförts hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Invaliditetsprocent och yrkesskaderisk

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Genomsnittlig invaliditets-% i skogs- o flottn arb i samtl näringsgrenar	17,2	18,0	16,2	18,5	18,6	18,0	20,4	22,4	21,8	24,7
	20,5	21,0	20,0	19,4	20,2	20,0	19,9	21,1	20,6	21,3
Olycksfall per 1 milj arbtim i skogs- o flottn arb i samtl näringsgrenar	56,5	58,8	59,3	54,5	59,7	56,5	59,4	55,1	54,9	55,9
	24,5	24,2	23,0	21,9	22,2	21,4	22,3	21,1	20,5	21,3
Förlorade arb dag per olycksfall i skogs- o flottn arb i samtl näringsgrenar	45	45	51	55	46	58	49	57	53	66
	69	67	67	68	68	71	68	68	66	68
Svårhetstal[1] i skogs- o flottn arb i samtl näringsgrenar	2,53	2,67	3,00	2,97	2,75	3,29	2,90	3,16	2,92	3,71
	1,69	1,64	1,54	1,48	1,50	1,52	1,51	1,44	1,34	1,44

[1] Förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar.

Enligt tabellerna 55 a och b är olycksfallsrisken för skogsarbetare uttryckt i svårhetstal större än den i genomsnitt är för arbetare inom samtliga näringsgrenar. Skillnaden är dock här inte så stor som då risken uttrycks i antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar. Detta senare riskmått påverkas lika mycket av övergående fall som av invaliditetsfall och dödsfall, medan däremot svårhetstalet, såsom redan påpekats, innefattar all genom skador förlorad arbetstid och sålunda är ett bättre uttryck för riskens storlek. Enligt tabellerna 55 a och b uppgick svårhetstalet totalt för skogs- och flottningsarbeten 1963 och 1964 till 2,92 resp 3,71 och delsvårhetstalen härrörande från sjukdom, invaliditet och död till 1,08, 1,21 och 0,63 år 1963 och 1,18, 1,53 och 1,01 år 1964. Motsvarande svårhetstal för samtliga näringsgrenar 1963 var 1,34, 0,42, 0,50 och 0,42 samt 1964 resp 1,44, 0,44, 0,55 och 0,45. Totala svårhetstalet för skogs- och flottningsarbeten är avgjort större än detsamma i medeltal för samtliga näringsgrenar. Emellertid är flera yrkeskategorier utsatta för allvarligare olycksfallsrisker än skogsarbetare och detta gäller bland annat stuveriarbetare, personal inom sjöfart, gruvarbetare samt väg- och anläggningsarbetare.

I tabellerna 55 a och 55 b redovisas också delsvårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker. De vanligaste 1963 och 1964 i skogs- och flottningsarbeten var »Handverktyg och redskap» med 1,12 resp 0,83, »Fordon m m» med 0,50 resp 0,95 och »Fall, halkning» med 0,39 resp 0,28 samt »Fallande föremål, ras» 0,36 resp 0,87. I genomsnitt för samtliga näringsgrenar var de vanligaste olycksfallsorsakerna 1963 och 1964 följande: »Motor m m» med 0,34 resp 0,37, »Fordon m m» med 0,31 resp 0,31 och »Fall, halkning» med 0,29 resp 0,31.

I tab 56 redovisas arbetsolycksfall i procent samt per 1 milj arbetstimmar fördelade efter skadad kroppsdel. Av alla olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1963 och 1964 var de oftast förekommande de som resulterat i höftleds-, knä- och benskador med 30,1 % resp 28,2 %, i handleds- och handskador med 20,6 resp 21,3 % samt i fotleds- och fotskador med 19,5 %

resp 20,9 %. Genomsnittligt för alla näringsgrenar var sådana olycksfall vanligast 1963 och 1964 liksom även tidigare år, som resulterat i handleds- och handskador med 36,5 % resp 36,5 %, fotleds- och fotskador med 20,8 % resp 21,2 % samt höftleds-, knä- och benskador med 12,6 % resp 12,4 %.

I syfte att nedbringa olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket och att öka arbetssäkerheten för dess personal pågår såväl vid statliga myndigheter som inom enskilda organisationer t ex Föreningen Skogsbrukets Arbetarskydd arbeten för förbättring av verktyg och arbetsmetoder samt upplysning i säkerhetsfrågor. Statens verksamhet på detta område handhas främst av skogsyrkesinspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen. Även genom domänverket och skogshögskolan bedriver staten forskning och upplysning avseende ökad säkerhet för arbetarna i skogen. Bland enskilda organisationer som verkar för rationalisering av arbetsredskap och maskiner m m märks de skogsarbetsstudieorganisationer, vilkas verksamhet behandlas på sid 130.

Enligt skogsyrkesinspektionens statistik över anmälda yrkesskador 1965 och 1966, redovisad i nedanstående tablå, hade under 1965 till inspektionen anmälts 9 012 yrkesskadefall. Detta innebär en minskning från 1964 med 9 %. År 1966 uppgick antalet yrkesskadefall till 7 965 d v s en minskning från föregående år med 11 %. Minskningen torde till stor del vara föranledd av inskränkning i avverkningarna på grund av den kalla och snörika vintern. Av de i nedanstående tablå redovisade yrkesskadorna vid skogsavverkning år 1966 utgjorde enligt arbetarskyddsstyrelsens skogssektion 78 % skador vid huggning och 22 % vid transport. Antalet dödsfall uppgick 1965 till 34 och 1966 till 21. Antalet olycksfall på väg till och från arbetet utgjorde 1965 och 1966 respektive 236 och 230.

Yrkesskador 1965 och 1966 anmälda till skogsyrkesinspektionen

Arbetsområde	Vuxna		Minderåriga		Totalt		Därav dödsfall	
	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966
Skogsvård	467	325	22	16	489	341	1	—
Skogsavverkning	7 778	7 086	352	219	8 130	7 305	30	20
Flottning	198	164	3	6	201	170	3	1
Flottledsbyggnad m m	145	128	7	—	152	128	—	—
Summa	8 588	7 703	384	241	8 972	7 944	34	21
Yrkessjukdom[1]	39	20	1	1	40	21	—	—
Totalt	8 627	7 723	385	242	9 012	7 965	34	21
Olycksfall på väg till och från arbetet	230	220	6	10	236	230	7	6

[1] Dessa fall avser nästan uteslutande senskideinflammation.

I ovan redovisade statistik ingår olycksfall hos såväl större som mindre arbetsgivare (inkl staten), vilket även är fallet fr o m 1960 med riksförsäkringsverkets yrkesskadestatistik redovisad i tabellerna 54 och 55. Emellertid

Antal motorsågsolycksfall vid olika arbetsmoment år 1966 i hela landet

Arbetsmoment	Antal	%
Fällning	292	16
Kvistning	935	53
Därav kastning	. .	50—55
Kapning	225	13
Förflyttning	63	4
Obestämt	254	14
Totalt	1 769	100
Därav motorsågen kastar ... (kick back)	820	46

omfattar skogsyrkesinspektionens yrkesskadestatistik även de kortvariga fallen på högst tre dagar, varför den icke är helt jämförbar med riksförsäkringsverkets statistik, vilken dessutom i föreliggande årsbok avser år 1963 och 1964.

Arbetarskyddsstyrelsens skogsyrkesinspektion uppmärksammade under år 1965 framför allt användningen av motorsåg och bl a undersöktes risken för koloxidförgiftning. Olyckor i samband med trädfällning har enligt vad skogsyrkesinspektionen kunnat konstatera under senare år visat en stark ökning.

Så gott som hela huggningsarbetet, fällning, kvistning och kapning utförs numera med motorsåg. På grund av motorsågens buller har huggaren praktiskt taget ingen ljudkontakt med omgivningen. I de flesta fall har också de påfällda varit sysselsatta med kvistning med motorsåg och ej hört varningsropen från dem, som fällt de träd med vilka olyckorna skett.

Enligt arbetarskyddsstyrelsens skogssektion var motorsågningens andel av antalet skador vid huggning inom norra distriktet (Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län) år 1963—1966 följande: 19 %, 26 %, 39 % och 45 %.

Skogsyrkesskador vid motorsågning drabbade i 70 % av fallen händerna och i mindre än 10 % huvud och axlar.

Den snabba mekaniseringsprocess som skogsbruket för närvarande genomgår har givit arbetarskyddsstyrel-

Arbetsolycksfall vid traktorkörning av virke år 1966 anmälda till skogsyrkesinspektionen

Skadeorsak	Ant skador	% av tot antalet	Dödlig utgång	Skadad kroppsdel							
				huvud, hals	öga	axel, arm	hand, handled	bål	ben	fot, fotled	övr
Fordon	141	22	1	9	—	17	40	20	22	22	11
Lastapparat	107	16	—	23	2	10	36	6	16	13	1
Last och omgivning	186	28	—	21	3	9	32	19	51	47	4
Övrigt	223	34	2	9	6	26	68	41	34	30	9
Summa	657	100	3	62	11	62	176	86	123	112	25
%	100			9	2	9	27	13	19	17	4

Anm: Av skadeorsakerna behöver endast orsaken »övrigt» närmare anges. Denna omfattar bl a halkning, klämning och sträckning samt skador utan angiven orsak.

sens skogsyrkesinspektion anledning att uppmärksamma användningen av och säkerheten hos de skogstraktorer som alltmer kommer till bruk vid skogsavverkning. I tabellen nederst på sid 107 redovisas yrkesskador i samband med skogstraktorkörning år 1966.

Av tabellen framgår ej — men detta är skogsyrkesinspektionens erfarenhet — att det största antalet skador inträffar vid traktorer utrustade med wirekran. Vältning eller överstörtning, som tidigare varit en vanlig skadeorsak och där utgången oftast varit dödlig, har nästan helt eliminerats som skadeorsak sedan störtsäker båge eller hytt gjorts obligatorisk. Nedkörning genom is, ofta med drunkning som följd, är en mindre vanlig men allvarlig skadeorsak, som måste uppmärksammas.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Svenska Jägareförbundet erhåller årligen rapporter från landets samtliga länsjaktvårdsföreningar angående såväl uppskattad vilttillgång som avskjutning under det gångna jaktåret. I synnerhet beträffande småviltet, där avskjutningsstatistiken uteslutande bygger på skattningar, torde uppgifterna vara tämligen osäkra.

Åtgärder har emellertid på senare år vidtagits för att förbättra viltstatistiken. Det är vidare fullt möjligt att med statistiska stickprovsmetoder erhålla relativt säkra uppgifter beträffande fällt villebråd — vilket framför allt ur viltforskningssynpunkt vore angeläget — men tyvärr skulle kostnaderna vid ett allmänt införande av dessa metoder bli alltför höga för att planerna skulle kunna genomföras.

Ur jägareförbundets verksamhetsberättelse för tiden 1/7 1965—30/6 1966 har följande sammandrag gjorts av redogörelse för vildnadsförhållandena 1/3 1965—28/2 1966.

Väderleken syns inom huvuddelen av landet ha varit ogynnsam för föryngringen. Den i nästan hela landet torra och varma våren efterföljdes av en mycket regnig och kylig sommar. Goda föryngringsresultat redovisas endast från några spridda län.

Från vissa håll rapporteras en uppgång i harstammen och även relativt goda kläckningsresultat för ett flertal fågelarter. Inflytandet av den gynnsamma våren reducerades sedermera av den regniga och kyliga sommaren varvid kullarna blev små och föryngringen svag.

Vintern var i hela landet, med undantag för Norrbottens län, där den var ovanligt godartad, synnerligen svår. Redan från och med andra veckan i november var landet i huvudsak snötäckt. I större delen av södra Sverige varierade snödjupet under vintern mellan 0,6—1,0 meter, samtidigt som kylan tidvis var ovanligt sträng. Förhållandena förvärrades på sina håll på grund av skarbildning.

Med anledning av den tidiga, svåra vintern utfärdades inom så gott som hela landet — efterhand som förhållandena så krävde — hundförbud. Den egentliga jakten avbröts på grund av den otjänliga väderleken i allmänhet mycket tidigt, vilket bl a medförde förhållandevis låg avskjutning av rådjur.

Utomordentliga insatser gjordes för att underlätta förhållandena för viltet och den hjälputfodring som ägde rum saknar förmodligen motstycke i svensk viltvård. Trots alla ansträngningar skördade vintern emellertid ett stort antal rådjur och fältvilt. Dovhjortstammarna reducerades på många håll kraftigt och likaså omkom ett antal älgar till följd av det hårda klimatet.

Den djupa snön tvingade viltet, framförallt högviltet, fram till vägar och järnvägar. Härigenom inträffade ett stort antal viltkollisioner, vilka främst drabbade älg och rådjur.

En för rådjuren speciellt besvärande plåga var räven, som under denna vinter uppträdde som predator i större omfattning än vanligt. Även lodjuren anställde vissa relativt svåra men dessbättre begränsade skador. Detta förhål-

lande får i huvudsak tillskrivas två orsaker, nämligen dels att lodjuren genom den djupa snön ogärna förflyttade sig så långa sträckor som kan anses normalt för arten, dels att rådjuren i stor utsträckning var koncentrerade till foderplatsernas närhet.

Antalet fall av rådjursrivningar genom hundar ökade trots hundförbuden kraftigt. Dessbättre inträffade icke något med säkerhet belagt fall av rivning i samband med jakt.

Sammanfattningsvis kan sägas att den av många befarade katastrofen för rådjursstammen och fältviltstammarna så gott som helt uteblev. Genom de omfattande viltvårdsåtgärderna har skadeverkningarna flerstädes kunnat hållas inom tolerabla gränser. Endast inom vissa extremt hårt drabbade områden kan en markerad nedgång av bestånden sägas vara för handen.

I maj 1966 framlade 1949 års jaktutredning sitt slutbetänkande (SOU 1966:46) med rubriken »Jaktstadgan m m». Betänkandet innehåller bl a ett ur principiell synpunkt genomgripande förslag beträffande fridlysningsordningen. Den nya ordningen innebär i korthet att varje däggdjurs- eller fågelart är fridlyst, såvida det inte är uttryckligen medgivet att den får jagas. Den långa förteckningen över fridlysta djur- och fågelarter i den nuvarande jaktstadgan utgår sålunda och ersätts med de arter på vilka jakt är tillåten under året eller del därav.

Sedan gammalt äger var och en rätt att på annans jaktområde jaga varg och järv, som bevisligen uppehåller sig i trakten. Motsvarande gäller beträffande säl. Denna form av allmän jakträtt föreslås av utredningen bli avskaffad.

De statliga skottpengarna för varg och järv skall slopas men däremot ej för säl. Beträffande utfärdandet av skottpengar föreslås en mer restriktiv gränsdragning än tidigare.

I fråga om de omdebatterade fångstmedlen gift, sax och snara har utredningen inte valt att helt förbjuda deras användning men väl sökt att i sina förslag begränsa, humanisera och anpassa deras användning till dagens jakt och jaktvård.

Jakten med drivande hund — särskilt vid jakt efter rådjur — har ägnats stort intresse. Utredningen är av den uppfattningen, att det är hundens mentalitet och icke dess storlek som i huvudsak är avgörande för dess lämplighet som rådjursdrivare.

Hundförbuden föreslås skärpta såtillvida att undantag endast må medgivas för jakt med hund vilken *icke driver eller eljest jagar* det villebråd, vars skyddande avses med förordnandet. Rätten att under vissa omständigheter döda löslöpande hund föreslås vidare utökad.

Bestämmelserna för licensjakt efter älg har omarbetats för att på ett bättre sätt än hittills kunna medverka till en kvalitativt och kvantitativt sett bättre älgstam utan att skogs- och jordbruket tillfogas för stor skada.

De fyra stora rovdjuren och deras framtid i svensk natur behandlas ingående. Vargen bör enligt utredarna även i fortsättningen vara totalfredad och järven — nu helt fredlös — fridlysas under yngeltiden eller under månaderna mars—maj. För björn och lo skall däremot anslås speciella jakttider inom de delar av landet där jakt kan anses motiverad med hänsyn till stammarnas numerär. Samtidigt med det ökade fridlysningsskyddet måste emellertid det allmänna träda emellan och i ökad omfattning gottgöra de skador, som de stora rovdjuren vållar på ren och tamboskap.

Tillgången på *älg* under tiden 1/3 1965—28/2 1966 rapporteras oförändrad i samtliga län utom i Västerbottens och Norrbottens län. För Västerbottens län anges någon minskning, medan denna för Norrbottens län är betydande.

Enligt domänstyrelsens statistik gav jakten under 1966 29 307 djur mot 30 830 föregående år. Under förutsättning att avskjutningssiffrorna på ett riktigt sätt avspeglar älgstammens storlek, skulle statistiken över fällda älgar under de senaste åren tyda på en svag minskning för landet i dess helhet. En analys av antalet fällda älgar per 1 000 ha landareal exkl fjäll och inägor ger vid handen, att utvecklingen inom de olika riksdelarna varit något olika.

Enligt diagram 9 har avskjutningen i Norrland stadigt minskat sedan 1959. I Svealand uppnåddes maximum 1961, medan avskjutningen i Götaland konstant ökat med undantag för en lätt minskning år 1966. För de i respektive länsgrupp ingående länen kan de årliga variationerna i avskjutning vara stora och den genomsnittliga trenden svår att ange.

Utöver antalet vid legal jakt fällda älgar tillkommer ett antal olaga och/eller olovligt fällda älgar samt sådana som dödats vid trafikkollisioner. Den snörika vårvintern 1966 medförde i synnerhet i mellersta Norrlands kustland en betydande åderlåtning av älgstammen. Förutom att den djupa snön underlättade tjuvjakt på älg tvingades älgarna ut mot kusten, där stora flockar uppehöll sig i farlig närhet av allmänna kommunikationsleder samt i ett par uppmärksammade fall vandrade ut på Bottenvikens is och förolyckades. Någon utredning i denna fråga har under året inte gjorts av jägareförbundet, men sammanlagda antalet älgar dödade av nämnda orsaker torde med säkerhet överstiga de siffror som angavs för förra året vilka uppskattades till mellan 2 000—3 000 djur.

För att minska risken för viltkollisioner har vägmyndigheterna ombesörjt uppsättning av viltspeglar utefter vissa starkt trafikerade vägsträckor genom viltrika trakter. Resultaten har hittills visat sig goda och antalet sammanstötningar har avsevärt minskat utefter berörda vägsträckor.

Älgens skadegörelse på plant- och ungskogar har enligt rapporterna inom stora delar av landet varit av minskad omfattning. Inom vissa begränsade områden, framförallt i skogslandet närmast fjällkedjan, är dock skadorna omfattande.

Skadorna på växande eller avmejad men ej bärgad gröda uppges ha minskat eller varit av normal omfattning utom i Östergötlands, Jönköpings, Hallands, Göteborgs- och Bohus, Älvsborgs och Västernorrlands län där skadorna varit omfattande.

De av länsstyrelserna godkända skadeståndskraven uppgick till ca 1 125 000 kronor. Endast inom Södermanlands län har behållningen i länsälgskadefonden ej täckt de godkända skadeståndsanspråken. Ur den för landet gemensamma älgskaderegleringsfonden har Kungl. Maj:t anvisat Södermanlands läns älgskadefond 21 500 kr och Hallands läns jaktvårdsförening 21 450 kr, vilket senare belopp avsåg om- och nybyggnad av älgskyttebanor.

Den svenska stammen av *kronhjort* med tyngdpunkt i Skåne är fortfarande svag. Under året har ett flertal län rapporterat sporadisk förekomst, i synnerhet de västligaste länen, vilket skulle tyda på en viss invandring från Norge. Av de under året fällda 51 djuren rapporteras 46 från Skåne, 3 från Västmanlands län, 1 från Kopparbergs län och 1 från Uppsala län.

De lokala stammarna av *dovhjort* har enligt rapporterna ökat i Södermanlands och Örebro län, medan i övriga län inga större förändringar inträtt. Sammanlagt fälldes under året ca 1 220 djur (f å ca 1 160). Störst var avskjutningen i Östergötlands län med 350 djur, därnäst Skåne och Örebro län med 300 resp 250 djur vardera.

*Rådjurs*stammen betecknades med undantag av Gotland, Västerbottens och Norrbottens län såsom medelgod till över medelgod. Den stränga vintern satte givetvis sina spår och medförde en minskning av stammarna inom de av den djupa snön svårast drabbade områdena. Detta gäller speciellt Kalmar, Östergötlands, Södermanlands, Älvsborgs, Göteborgs- och Bohus, Västernorrlands och Västerbottens län. Anmärkningsvärt är att trots rådande förhållanden stammarna uppges ha ökat i Örebro, Kopparbergs och Gävleborgs län. Från övriga län rapporteras oförändrad tillgång. Rådjursjakten beräknas ha avkastat ca 43 000 djur (f å 48 600).

Tillgången på *skogshare* uppges i flertalet län förutom de sydligare götalandslänen vara medelgod. I samtliga län utom Norrbottens län, där stammen rapporteras ha minskat, var tillgången oförändrad eller förbättrad jämförd med föregående år. Under jaktåret beräknades avkastningen till ca 102 400 djur mot 109 820 föregående år. Fångstens fördelning på riksdelar var följande: Norrland 64 500, Svealand 9 690 och Götaland ca 28 200.

Enligt rapporterna saknades *fälthare* i de fyra nordligaste länen. Av övriga län hade endast Gotlands län en över medelgod stam medan den i resten av länen betecknades som medelgod eller under medelgod. I allmänhet var tillgången oförändrad. Undantag utgjorde Östergötlands och Hallands län, där stammen ökat, samt Skåne och Blekinge där den minskat. Jakten på fälthare beräknades ha avkastat 49 850 djur, varav 39 260 fällts i Götaland, 10 540 i Svealand och 50 i Norrland.

Stammen av *vildkanin* i Skåne och angränsande delar av Halland och Blekinge samt Gotland har under de senaste åren kraftigt decimerats på grund av virussjukdomen myxomatos. På Gotland upptäcktes det första fallet i oktober 1962. Efter ett snabbt spridningsförlopp var vid midsommartiden 1963 hela ön infekterad. Vissa försök att totalutrota kaninen gjordes, men dessa har inte krönts med någon större framgång. Sålunda rapporterades att tillgången beträffande Gotland under det senaste året ökat. Den totala avskjutningen uppgick till ca 77 430 djur varav 53 000 på Gotland och 12 000 i Skåne.

Stammen av *rödräv* är fortfarande kraftig i hela riket med undantag av vissa områden där valpsjukan härjat.

I Gävleborgs län samt på Gotland rapporterades tillgången ha minskat, medan den ökat i södra Kalmar län och i Värmlands län. Den över hela landet tämligen jämt fördelade avskjutningen beräknades omfatta ca 71 130 djur (f å 72 000).

Grävlingens naturliga utbredningsområde omfattar hela landet utom Gotland och Norrbottens län. Tack vare frånvaron av naturliga fiender och en obetydlig jakt visar tillgången på grävling en tendens att öka inom ett flertal län. Avskjutningen rapporterades uppgå till 7 286 djur (f å 8 300).

Förekomsten av *utter* var i huvudsak koncentrerad till Blekinge och Norrbottens län. Övriga län rapporterade mindre god tillgång samt oförändrad eller minskande stam. Årets fångst uppgick till 240 djur (f å 390).

*Mårds*tammen fortsatte under året att öka i ett flertal län fördelade över hela landet. Tillgången varierar från mycket riklig i Norrland, Halland och Kronobergs län till medelgod eller ringa i övriga län utom på Gotland, där mården saknas helt. Avskjutningen beräknades till ca 3 260 djur (f å 3 000) varav 2 550 i Norrland.

Tillgången på *vildmink* är fortfarande större i hela landet än vad som är önskvärt ur viltvårdssynpunkt. Propagandan för intensivare minkfångst har emellertid resulterat i att endast Gotlands och Norrbottens län rapporterat ökning medan en minskning konstaterats i Jönköpings, Kronobergs, Hallands och Göteborgs- och Bohus län. Fångsten under det aktuella året har minskat till ca 18 300 djur från 21 400 året 1964/65, vilket skulle kunna tyda på en viss minskning av stammen.

Tillgången på *tjäder* betecknades som medelgod i Kronobergs och Jämtlands län medan övriga länsjaktvårdsföreningar rapporterade under medelgod förekomst. Av de län som anmält förändrad tillgång svarade nio län för ökning och två län för minskning av stammen. Avskjutningen i de län där jakt varit tillåten beräknades till ca 16 000 (f å 19 500) varav 12 750 i Norrland.

Orren rapporterades ha ökat i Östergötlands, Skaraborgs, Örebro, Kopparbergs, Jämtlands och Västerbottens län medan minskning redovisas i Göteborgs- och Bohus län och Norrbottens län. Orrstammen var i allmänhet under medelgod med undantag för fyra län som uppgett medelgod stam. Totalt fälldes ca 13 000 orrar varav ca 10 000 i Norrland.

Järpen som rapporterades förekomma i hela landet utom i Skåne, Blekinge och på Gotland uppges ha ökat i Östergötlands, Örebro, Jämtlands och Västerbottens län. I övriga län var tillgången oförändrad och övervägande under medelgod. Endast i Östergötlands län rapporterades över medelgod förekomst. Jakten på järpe, som var tillåten i Norrland samt i Värmlands, Örebro, Kopparbergs och Uppsala län, gav ca 16 000 fåglar (f å 11 500) av vilka de flesta fälldes i Norrland.

Dalripan förekom under året endast i norrlandslänen samt i Kopparbergs län. Tillfälligt förekom den även i Värmlands och Örebro län. Från Kopparbergs, Jämtlands och Norrbottens län rapporteras medelgod tillgång medan den är under medelgod i övriga Norrlands län. De två nordligaste länen jämte Värmlands län har haft ökad förekomst. Jakten beräknades ha avkastat ca 39 300 ripor (f å 30 000) huvudsakligen från Norr- och Västerbottens län.

Fjällripan vars länsvisa utbredning i stort sett överensstämmer med dalripans rapporterades ha ökat i Västerbottens län. Tillgången var medelgod i Jämtlands och Norrbottens län och under medelgod i övriga län. De tre nordligaste länen svarade för hela avskjutningen som uppgick till ca 20 500 fåglar (f å 18 500).

Tillgången på *rapphöns* uppgavs vara medelgod i Östergötlands län och på Gotland. I övriga län var förekomsten under medelgod eller blott tillfällig. I Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län saknades den helt. Endast i Örebro län och på Gotland hade en ökning av stammen konstaterats, medan den minskat i sju län. Avkastningen under året blev ca 5 000 fåglar (f å 6 500).

Fasanstammen tycks efter den återhämtning, som skedde i början på sextiotalet, ha stagnerat. Under jaktåret uppgavs tillgången ha ökat i Stockholms, Östergötlands, Hallands och Örebro län medan en minskning skett i Kronobergs, Gotlands och Värmlands län. Avskjutningen beräknades till ca 60 300 fåglar

(f å 80 000) varav ungefär hälften fälldes i Skåne och på Gotland.

Tillgången på *gräsänder* rapporterades i allmänhet vara oförändrad med en viss tendens till minskning. Sålunda angavs minskning i fyra län medan endast tre län redovisade en ökning av förekomsten. Denna var i halva antalet län medelgod, i övriga län under medelgod. Avskjutningen gav omkring 71 000 fåglar (f å 73 000). De övriga *simänderna* — krickan, årtan, bläsanden, stjärtanden, skedanden m fl — uppvisade i stort sett samma oförändrade och svaga tillgång som under tidigare år. Av dessa arter var det endast krickan som i vissa län hade en medelgod stam. Sammanlagt fälldes av dessa änder ca 24 000 fåglar (f å 27 000) varav omkring 13 000 krickor.

Förekomsten av *dykänder* 1965/66 angavs i stort sett vara oförändrad. På grund av arternas naturliga anknytning till skärgård eller inland är variationen i tillgång mellan skilda län avsevärd. *Ejdern* som uteslutande förekommer i den yttre skärgården längs södra Sveriges kuster upp till Uppsala län, uppvisade en medelgod till över medelgod tillgång. Ejderjakten avkastade ca 20 000 fåglar (f å 20 600), varav drygt hälften sköts vid Kalmar läns kust. Tillgången på *vigg* betecknades i allmänhet som oförändrad. Avskjutningen, omfattande ca 9 000 fåglar, var även den av samma storleksordning som förra året. I ett flertal län, därav i bl a alla norrlandslänen noterades en medelgod stam av *knipa*. Fyra län har meddelat ökning av arten, två län minskning samt övriga län oförändrad tillgång. Jakten avkastade ca 9 000 fåglar (f å 11 300). Därav sköts något mindre än hälften i de tre nordligaste kustlänen. Tillgången på *alfågel* ansågs vara medelgod utmed Blekinges och södra Kalmar läns kuster samt kring Gotland. För Kalmar läns norra kustområde angavs en över medelgod tillgång. I allmänhet var förekomsten oförändrad. Under jaktåret 1965/66 sköts ca 11 250 fåglar (f å 12 000) varav ca 10 100 längs Östergötlands, Kalmar läns och Blekinges kuster. Beträffande avskjutningen av övriga dykänder, vilken i förhållande till bytet av ovan uppräknade arter var av underordnad betydelse, rapporterades för *svärta* 4 295 (f å 4 300), *brunand* 4 105 (f å 4 000), *sjöorre* 3 126 (f å 3 600), *storskrake* 3 700 (f å 4 100) och *småskrake* 5 180 fåglar (f å 5 200).

Tillgången på *stor-* och *smålom* rapporterades i huvudsak vara oförändrad i riket. Avskjutningen om ca 450 fåglar av vardera arten var koncentrerad till de nordligaste kustlänen samt Smålandskusten.

Den från tidigare år pågående ökningen av *ringduva* fortsatte under året i nio län, varför stammen betecknades som medelgod till över medelgod i större delen av landet. Endast från Kopparbergs och Gävleborgs län, där stammen för övrigt var svag, angavs en minskning. Avskjutningen beräknades omfatta ca 63 500 fåglar (f å 65 000) varav 24 000 fälldes i Skåne. Den totalfredade *skogsduvans* stam är alltjämt svag i hela riket.

Morkullstammen fortsatte under året att tillväxa och inte mindre än tio län rapporterade ökad förekomst. I övriga län utom Göteborgs- och Bohus län var tillgången oförändrad. Uppskattningsvis sköts ca 2 300 morkullor (f å 2 600).

Av övriga vadare förekom nämnvärd jakt endast på *enkelbeckasin*. En ökning av arten i förhållande till föregående år konstaterades i ett flertal län och stammen var nu medelgod i inte mindre än åtta län. Avskjutningen omfattade ca 2 170 fåglar (f å 2 600).

Stammen av *duvhök* var fortfarande kraftig i norrlandslänen, speciellt i Norrbottens län. Någon ökning har inte meddelats, men däremot minskning i tre län. Tillgången på *sparvhök* uppges ha minskat i åtta län. Då endast Skaraborgs län rapporterat ökning finns anledning förmoda att stammen som helhet betraktad gått tillbaka.

De talrika stammarna av *kråk-* och *måsfåglar* visar ingen tendens att minska. Trots ökade insatser för att motverka förökning tyder rapporterna på att arterna fortsätter att öka och breda ut sig över nya områden till men för övrig vildnad.

Uppgifter om avskjutningen av olika slag av villebråd perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 och 1960—1965 samt åren 1963, 1964 och 1965 återfinns i tabellerna 57 och 58.

Handelsvärdet av jaktens avkastning under perioden 1/3 1965—28/2 1966 har beräknats sålunda:

Älg, kron- och dovvilt, rådjur	25,9 milj kr
Pälsvilt	2,7 " "
Småvilt	3,6 " "
Summa	32,2 milj kr

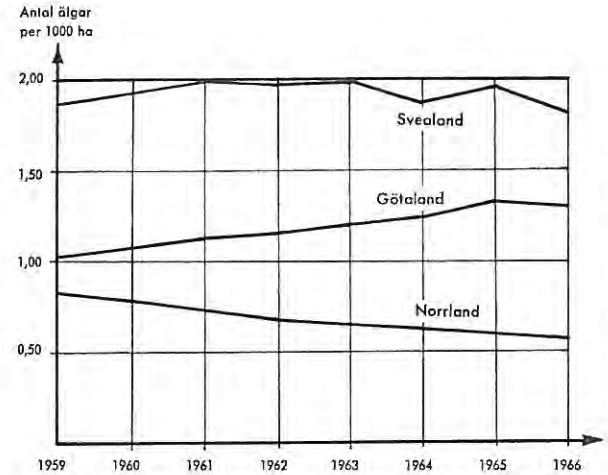

Diagram nr 9. Älgavskjutning i antal djur per 1 000 ha landareal exkl fjäll och inägor för åren 1959—1966.

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning av de två organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen och dess lokalförvaltningar)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instruktion för verket är utfärdad den 3 december 1965 (SFS nr 846).

Domänstyrelsen förvaltar den fasta egendom och de övriga tillgångar, som hör till domänfonden, samt förvaltar eller utövar tillsyn över vissa andra allmänna skogar.

Chef för domänverket är en generaldirektör. Denne beslutar ensam i frågor, i vars prövning han deltar, utom i disciplinmål och vissa andra personalärenden, där kollegial omröstning sker.

Hos styrelsen finns en överdirektör som tillika är generaldirektörens ställföreträdare.

Styrelsen är organiserad på sju byråer nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kameralbyrån och personalbyrån.

Försäljningsbyrån förestås av en försäljningschef, var och en av de övriga byråerna av en byråchef. Dessutom finns ett särskilt domänfiskalskontor under en förste domänfiskal. Sedan 1962 är inom styrelsen inrättad en avdelning för naturvård och fritidsverksamhet med en avdelningsdirektör som chef.

Den lokala verksamheten utövas av skogsförvaltningen och jordbruksförvaltningen.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid indelat i elva överjägmästardistrikt. Varje överjägmästardistrikt är indelat i revir, vilkas antal varierar mellan sju och tolv. Vid 1966 års utgång fanns 104 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). Reviren är i sin tur indelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet ordinarie bevakningstrakter var vid 1966 års utgång 451.

Huvudparten av kontorsarbetet inom den regionala skogsförvaltningen utförs vid centrala kontor ute i landet, vilkas antal vid utgången av 1966 uppgick till tio.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handha tillsynen över kronans jordbruksdomäner och att handlägga ärenden rörande dessa, såsom arrenden, syner och byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgörs av fem domänintendenter. Jordbruksdomänernas antal uttryckt i antal avtal om upplåtelser utgjorde vid 1966 års utgång 1 066 med en areal av 51 900 ha, varav 41 100 ha åker.

Domänverkets sammanlagda personal vid 1966 års utgång uppgick i fråga om tjänstemännen till 1 774. Därtill kommer bl a 265 skogsförmän anställda enligt kollektivavtal mellan domänverket och Civila statsförvaltningens tjänstemannaförbund (CST). Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer; i februari 1966 sysselsattes t ex 7 300 manliga arbetare, i augusti endast 6 400.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl Maj:t den 3 december 1965 (SFS nr 796; ändr 1967:424). Enligt denna är styrelsen central förvaltningsmyndighet för ärenden om skogsbruket på mark, där skogsvårdslagen äger tillämpning, samt för yrkesutbildningen på skogsbrukets område. Det åligger styrelsen särskilt att leda de statliga åtgärderna för att främja det enskilda skogsbruket, att vara ledande, samordnande och rådgivande organ för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, att meddela föreskrifter för mätning av virke och ha uppsikt över sådan mätning samt att i övrigt verka för det enskilda skogsbrukets och skogsnäringens utveckling.

Skogsstyrelsen utgörs av en generaldirektör och chef samt fem ledamöter. En av byråcheferna är generaldirektörens ställföreträdare.

Styrelsen är organiserad på tre byråer, första skogsbyrån, andra skogsbyrån och administrativa byrån samt två avdelningar, en för virkesmätning och en för yrkesutbildning.

Skogsstyrelsen har överinseendet över statens skogsmästarskola och statens skogsskolor.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl Maj:ts förordning den 3 juni 1960 (SFS nr 267; ändr 1965: 581) angående skogsvårdsstyrelser skall för varje län finnas en skogsvårdsstyrelse. Denna har till uppgift att främja och stödja den enskilda skogshushållningen och att verka för att skogsvårdsarbetet på de enskilda skogarna inom styrelsens verksamhetsområde bedrivs på ett planmässigt sätt. Därjämte skall skogsvårdsstyrelsen utöva den uppsikt och vidta de åtgärder, som enligt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningar ankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelse har att till fullgörande av sin uppgift

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift och vid skogens vård och skötsel i övrigt;

verka för att sammanslutningar av skogsägare bildas och bistå sådana sammanslutningar i deras verksamhet för skogsvården;

medverka vid åtgärder i syfte att främja yttre rationalisering av skogsbärande fastigheter;

bevilja bidrag och lån till det enskilda skogsbrukets främjande;

svara för att inom verksamhetsområdet såvitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och skogsplantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaffenhet;

bedriva skoglig yrkesutbildning och upplysning samt verka för samordning med liknande verksamhet som anordnas av annan huvudman samt

vidta åtgärder i övrigt ägnade att befordra en förbättrad skogshushållning.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författningar och av Kungl Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Var och en av de 24 skogsvårdsstyrelserna står under chefsskap av en länsjägmästare som tillika är självskriven ledamot av skogsvårdsstyrelsen. I styrelsen ingår ytterligare sex ledamöter, varav tre utses av Kungl Maj:t och tre av vederbörande landsting.

Hos skogsvårdsstyrelserna är anställda dels ordinarie och extra ordinarie tjänstemän i enlighet med särskild personalförteckning, dels extra tjänstemän avlönade med driftsmedel. Personalförteckningen ävensom indelningen i arbetsenheter — sektioner — är fastställda av Kungl Maj:t. Sektionsindelningen vid de större skogsvårdsstyrelserna är följande: en administrativ sektion, en eller flera skogsvårdssektioner, en återväxtsektion, en skogsteknisk sektion och en undervisningssektion. Vid övriga skogsvårdsstyrelser utom de två minsta, som saknar fast sektionsindelning, är antalet sektioner i allmänhet begränsat till tre. Under länsjägmästaren tjänstgör ett antal jägmästare, bl a såsom chefer för de olika sektionerna, skogsvårdskonsulenter såsom föreståndare för distrikt m m, undervisningspersonal av olika kategorier m fl. Antalet tjänstemän utgjorde vid utgången av 1966 sammanlagt 1 490, varav 837 innehade personalförtecknade tjänster. Vidare fanns under året anställda ca 750 förmän.

Beträffande finansieringen av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet gäller att styrelsernas uppgifter av offentlig natur i princip bekostas av staten, medan uppdrag av servicekaraktär finansieras av biträdesinkomster, som grundar sig på taxor utformade enligt självkostnadsprincipen. Vid taxornas avvägning beaktas storleken av inflytande skogsvårdsavgifter. Den av styrelserna bedrivna frö- och plantproduktionen är helt affärsmässigt grundad och skild från verksamheten i övrigt.

Skogsvårdsstyrelserna har tillgång till egna fastigheter för bedrivande av undervisning (skogsbruksskolor) och för plantskoleverksamhet. För detta ändamål disponeras även förhyrda (arrenderade) fastigheter och lokaliteter.

II. Skoglig utbildning och forskning

Skogshögskolan

Sedan den 1 juli 1962 är förutvarande Kungl skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut sammanförda i en gemensam organisation, benämnd skogshögskolan. Denna har till uppgift att genom vetenskaplig forskning främja skogsbrukets utveckling samt att meddela på vetenskaplig och praktisk grund vilande undervisning i skogshushållning. Vid högskolans institutioner bedrivs skogsvetenskapliga undersökningar över skogens produktion och föryngring, skogsteknologiska frågor, skogsskötselns naturvetenskapliga grundvalar, skogens och

virkets skadeinsekter och skadesvampar m m. En av institutionerna handhar riksskogstaxeringen. Vidare finns en för högskolan gemensam central förvaltning. Till högskolan hör också skogsbiblioteket.

Institutionsgrupper, institutioner och avdelningar vid skogshögskolan

Institutionsgrupp	*Institution*	*Avdelning*
Institutionsgruppen för biologiska och kemiska ämnen	Institutionen för växtekologi och marklära	Avdelningen för skogsekologi
	Institutionen för skogsbotanik	Avdelningen för skoglig marklära
	Institutionen för skogsgenetik	
	Institutionen för skogszoologi	Avdelningen för vertebratekologi
	Institutionen för virkeslära	Avdelningen för skogsentomologi
Institutionsgruppen för ämnen avseende skogsskötsel	Institutionen för skogsföryngring	
	Institutionen för skogsproduktion	
	Institutionen för skogsskötsel	
Institutionsgruppen för skogstaxering och statistik	Institutionen för skoglig matematisk statistik	
	Institutionen för skogstaxering	
	Institutionen för skogsuppskattning och skogsindelning	
Institutionsgruppen för teknik och ekonomi	Institutionen för skogsteknik	Avdelningen för skogsteknik I (förlagd till Garpenberg)
	Institutionen för skogsekonomi	Avdelningen för skogsteknik II

Skogshögskolan har en avdelning i Garpenberg samt försöksparker och försöksytor i olika delar av landet. För närvarande finns fem försöksparker med en sammanlagd areal av ungefär 8 000 ha skogsmark.

Försöksparker

Bogesund, Stockholms län
Gällivare, Norrbottens län
Siljansfors, Kopparbergs län
Svartberget och Kulbäcksliden, Västerbottens län
Tönnersjöheden, Hallands län

Till skogshögskolan antas 2/3 av eleverna på grundval av studentbetyg och eventuell skogspraktik (ej obligatorisk) medan den återstående 1/3 dessutom får tillgodoräkna sig akademiska betyg och militärtjänst. Vid skolan avläggs civiljägmästarexamen efter en studietid av ca 4 år samt, efter mer specialiserade studier, skogsveten-

Antal ordinarie studerande och avlagda examina

	1965	1966
Sökande	167	151
Antagna	36	40
Civiljägmästarexamen	41	35
Licentiatexamen	2	5
Doktorsgrad	1	2

skaplig licentiatexamen och doktorsgrad.

Skogshögskolan utger följande vetenskapliga publikationsserier, nämligen »Studia Forestalia Suecia» samt »Rapporter och uppsatser», den sistnämnda institutionsvis.

Statens skogsmästarskola

Skogsmästarskolan, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att meddela sådana kunskaper i skogshantering, som erfordras bl a för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomgången skogsskola med goda betyg, realskola (eller motsvarande) samt därtill studentexamensbetyg i vissa ämnen, eller annan än skoglig fackutbildning såsom jordbruksutbildning, teknisk utbildning eller handelsutbildning. För de icke skogsskoleutbildade krävs dessutom minst två års skogspraktik och 4 månaders preparandkurs, som är förlagd till skogsmästarskolan. Vid skolan avläggs skogsmästarexamen efter en studietid av ca 15 månader.

Statens skogsskolor

De sex skogsskolorna (varav fem är statliga och står under skogsstyrelsens tillsyn) har som uppgift att meddela kunskaper i skogshanteringen i den utsträckning, som fordras för tjänster såsom kronojägare, skogsvårdskonsulenter, skogvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvsbyn, Bispgården, Bjurfors, Bjärka-Säby och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (privat). Kurserna är ettåriga. För inträde vid skogsskola erfordras genomgång av årskurs 1 vid skogsbruksskola, minst 20 månaders allsidig skogspraktik samt 4 månaders kompletteringskurs. Sistnämnda kurs anordnades 1965/66 vid fyra härför avsedda skolor. Av dessa drevs tre, Bispgården, Skinnskatteberg[1] och Araby av skogsstyrelsen; den fjärde, Gammelkroppa, var privat. Vid varje kursplats anordnades en höstkurs och en vårkurs. Sökande till kompletteringskurs och skogsskola genomgår inträdesprov.

[1] Skinkattebergs kompletteringskurs nedlagd 16/12 1965; undervisningen överflyttad till Hällnäs.

Antal studerande och utexaminerade elever vid skogsmästarskolan

Kurs	1965/66			1966/67		
	sökande	antagna	utexaminerade	sökande	antagna	utexaminerade
Huvudkurs	53	[1] 31	[1] 31	57	30	30
Preparandkurs	20	14	—	22	12	—

[1] Därav en extra studerande.

Antalet sökande och antagna till kompletteringskurser samt utexaminerade vid skogsskolor framgår av nedanstående tabell.

	Sökande	Varav antagna	Utexaminerade (antagna föreg år)
1965	230	122	155
1966	238	109	107

Skogsvårdsstyrelsernas utbildningverksamhet

Den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas regionalt av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning och tillsyn. Riktlinjerna för utbildningen har utarbetats centralt i nära samarbete med skogsbrukets företrädare, varigenom enhetliga utbildningsformer skapats för hela landet. På länsplanet sker en anpassning av dessa riktlinjer till de lokala förutsättningarna. Utbildningen, som i allmänhet är förlagd till skogsvårdsstyrelsernas skogsbruksskolor, kan delas upp på följande tre huvudgrupper:

Grundutbildning för blivande skogsarbetare, skogsbrukare och arbetsledare

Vidareutbildning och fortutbildning för yrkesverksamma skogsarbetare och skogsbrukare, samt förmansutbildning

Förmansutbildning

Grundutbildning. Den grundläggande skogsyrkesutbildningen meddelas vid årskurs 1. Kursen utgör en kombination av skolmässig undervisning vid en skogsbruksskola (skolskede) och yrkesarbete under fackmans ledning (praktikskede). Praktikskedena kan anordnas antingen vid skolan eller hos ett skogsföretag. Målet för utbildningen vid årskurs 1 är att meddela de kunskaper och färdigheter, som alla skogliga yrkesutövare behöver för sin dagliga verksamhet eller för sin vidareutbildning. Vid grundutbildningens årskurs 2 ges specialinriktad utbildning på två skilda linjer — driftekonomi och maskinteknik. Den förra syftar till utbildning av egna företagare — den senare till traktorförare.

Vidareutbildning och fortbildning meddelas vid ett stort antal kurser såväl vid skogsbruksskolorna som vid tillfälliga kursplatser i deltagarnas hemorter. Kurslängden varierar från 2—3 dagar till flera veckor. Vid varje kurs behandlas normalt ett avgränsat ämnesområde, exempelvis motorsågning, traktorkörning, beståndsanläggning, beståndsvård eller arbetarskydd.

Grundläggande förmansutbildning meddelas vid två skolor — en i Värmlands och en i Norrbottens län. Dessutom anordnas kortare fortbildningskurser inom avgränsade ämnesområden.

Övrig skoglig utbildning. Utöver den utbildningsverksamhet som redovisats ovan, medverkar skogsvårdsstyrelserna i skogsundervisningen vid flertalet lantbruksskolor. Dessutom bedrivs en omfattande skoglig yrkesorientering i grundskolan.

Den kursmässiga undervisningen förbereds och kompletteras med rådgivnings- och instruktionsverksamhet.

Skogsvårdsstyrelsernas skogsbruksskolor 1965/66

Län	Skola	Prod skogsmark ha	Antal elevplatser	Län	Skola	Prod skogsmark ha	Antal elevplatser
Nb	Arvidsjaur	—	36	Ups	Frossarbo	166	16
	Björkfors[1]	[1]1160	24				
	Tväråselet[1]	—	18	Sth	Ladvik	[1] 547	24
	Tärendö	240	36				
				Sdm	Vallmotorp	257	32
Vb	Burträsk	137	40				
	Vallnäs	22	40	Ög	Västerby	600	30
	Åsele	229	36				
				Skb	Sparresäter	270	32
Jtl	Halåsen	342	32				
	Persåsen[1]	—	14	Äbg	Dalslands	318	38
	Vägdalen[1]	[1] 200	17		Rådde[1]	[1] 170	12
					Östad[1]	[1]3800	23
Vnr	Ljungaskog[1]	263	15	Jkp	Trollebo	350	32
	Skedom	421	40				
	Viken[1]	241	22	Krb	Åsa	[1] 400	30
					Ryssby[1]	[1] 50	12
Gvl	Bollnäs[1]	—	[2]29				
	Friggesund[1]	—	24	Klm	Helgesbo	200	32
	Kratte Masugn	407	42		Lidhem	335	28
Kpb	Dådran[1]	—	16	Gtl	Hejdes	250	20
	Rankhyttan	450	28				
	Älvdalen	—	46	Gbg	Hensbacka	220	38
Vrm	Lundsholm[1]	—	14	Hl	Plönninge	—	32
	Stöllet[1]	—	16				
	Södra Viken	459	30	Bl	Sjöarp	210	18
Ör	Kvinnersta	400	34	Krs	Breanäs	89	24
Vstm	Västsura	630	32	Mlm	Hörby[1]	[1]2000	16

[1] Annan ägare än skogsvårdsstyrelse.
[2] External.

Vid skogsdagar, utställningar och föredrag behandlas både skogstekniska och skogsvårdande ämnen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket samt av vissa skogsbolag och skogsägarföreningar m fl.

Den skogliga yrkesutbildningen under läsåret 1965/66 redovisas i tabell 59.

Utredning av den skogliga yrkesutbildningen

Skogsbrukets yrkesutbildningskommitté (SYK) har under hösten 1965 avlämnat ett principbetänkande (SOU 1965:67). Kommittén skall enligt direktiven efter utredning avge förslag rörande den skogliga yrkesutbildningen vid skogsbruksskolorna, skogsskolorna och skogsmästarskolan samt därmed sammanhängande frågor.

Förslagen i principbetänkandet avser utbildningsmål för olika yrkesgrupper inom skogsbruket, utbildningsgång, innehåll och uppläggning av grundutbildning och vidareutbildning vid skogsbruksskolorna samt huvudmannaskap för den skogliga yrkesutbildningen.

Kommittén beräknar kunna avsluta sitt arbete under 1967.

III. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden lämnas här nedan en översikt. Samma systematisering i ordningsföljden som i föregående årsböcker har bibehållits; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter ekonomiska intresseföreningar och arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

1. Ideella föreningar och allmänna intresseföreningar utan egen ekonomisk verksamhet

Skogssällskapet, bildat i Göteborg 1912, är en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften, med ändamål — enligt av Kungl Maj:t fastställda stadgar — att främja skogshushållningen och naturvården, huvudsakligen genom praktisk verksamhet. I samarbete med kommuner och andra medparter av offentlig natur söker sällskapet uppnå ett ur sociala och ekonomiska synpunkter optimalt utnyttjande av deras marker. I syfte att skapa goda föredömen i bygderna och att på bästa sätt tillvarata sällskapets resurser ifråga om förvaltningspersonal, yrkesutbildad arbetskraft, tekniska hjälpmedel, affärsförbindelser m m lämnas biträde med skötsel och förvaltning av skogsegendomar jämväl åt andra menigheter och institutioner samt åt samägare av olika slag och enskilda personer, vilka ej själva eller genom egen personal kan förvalta sin egendom. På naturvårdens område kan sällskapet dels åtaga sig förvaltningsuppgifter dels ingripa ekonomiskt för bevarande av områden med märklig eller för landskapets karaktär värdefull växtlighet.

Under 1965 tog sällskapet befattning med 578 förvaltningsenheter om sammanlagt 258 300 ha samt under 1966 med 610 förvaltningsenheter om sammanlagt 270 000 ha. Sällskapets personal bestod av ett 100-tal personer, därav 14 jägmästare och 58 skogvaktare.

Sveriges skogsvårdsförbunds syfte är att främja skogsbruket och den därmed sammanhängande naturvården, bl a genom anordnande av konferenser och exkursioner samt genom förlags- och annan informativ verksamhet. Förutom tidskrifterna »Skogen» och »Sveriges skogsvårdsförbunds tidskrift» utges från förbundet bl a diverse upplysningsskrifter.

Förbundet, vars verksamhet inleddes den 1 jan 1966, utgör en sammanslagning av Svenska skogsvårdsföreningen

och Norrlands skogsvårdsförbund. Sveriges skogsvårdförbund hade vid 1967 års ingång 9 409 medlemmar. Bland skogliga handböcker utgivna av Norrlands skogsvårdsförbund märkes »Praktisk skogshandbok», »Handledning i skogshushållning», »Den nordsvenska skogsmarken» och »Skogsbrukets transporter».

Stiftelsen Skogsveckans uppgift är att under benämningen »Skogsveckan» organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier och att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skogsnäringens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skogsnäringen betydelsefulla frågor. 55 organisationer är anslutna.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund, som bildades 1895, har på sitt program att inom Västsverige arbeta för skogsodling av kalmarksområden och förbättrad beståndsvård främst i ungskogar.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen inom Älvsborgs, Göteborgs- och Bohus samt Hallands län. Förbundet söker intressera skogsägarna att bilda skogsvårdsföreningar eller skapa skogsbruksområden i avsikt att få till stånd intensivare skogsvård och understödjer även genom lämnande av bidrag bildande av sådana sammanslutningar.

Förbundet utger regelbundet en årsskrift med redogörelser för årets verksamhet och med inlägg i skogliga frågor.

Skogsindustriernas samarbetsutskott har bildats av Svenska Cellulosaföreningen, Svenska Pappersbruksföreningen, Svenska Trämasseföreningen, Svenska Trävaruexportföreningen och Svenska Wallboardföreningen för gemensam handläggning av sådana till föreningarnas verksamhetsområde hörande frågor, vilka är av samfällt intresse för skogindustrin. Det ankommer på Samarbetsutskottet att i dylika frågor företräda skogsindustrin inför statliga myndigheter och institutioner liksom inför allmänheten samt sammanslutningar och juridiska personer av olika slag. Till utskottets uppgifter hör i främsta rummet att bevaka den samfällda skogsindustrins intressen i sådana allmänt ekonomiska och näringspolitiska frågor som är av betydelse för skogsindustrins och skogsbrukets arbetsbetingelser.

Såsom ledamöter av Samarbetsutskottet utser envar av de ovannämnda föreningarna tre ordinarie representanter och en suppleant. Därjämte är föreningarnas verkställande direktörer självskrivna ledamöter av utskottet och fungerar gemensamt som dess sekretariat.

Verkställande ledamot av utskottet är f n verkställande direktören i Svenska Cellulosaföreningen, till vilken föreningen Samarbetsutskottets kansli är förlagt.

Utskottet arbetar med tre fackkommittéer: Industrikommittén, Skattekommittén och Skogskommittén. Till dessa kommittéer överlämnas i regel från de statliga myndigheterna kommande remissärenden, varvid Industrikommittén behandlar sådana ärenden som inte avser skattefrågor och inte hänskjuts till Skogskommittén.

Skogskommittén, som är sammansatt av representanter från det privata storskogsbruket, handlägger under Samarbetsutskottet bl a frågor rörande skogs- och jordpolitik, virkesråvaran, skogens transporter, högre skoglig undervisning, forskning, naturvård, fastighetstaxering och statistik. Föredragande i dessa frågor inför Skogskommittén, liksom inför Samarbetsutskottet i övrigt, är en till utskottet knuten skoglig ombudsman.

Landets privata skogsbolag, är med endast några få undantag representerade inom Samarbetsutskottet och dess kommittéer.

Virkesmätningsrådet, med säte i Stockholm, är en sammanslutning med ändamål att verka för en rättvis, praktisk, ekonomisk och i möjligaste mån enhetlig virkesmätning med beaktande av de krav, som föranleds av utvecklingen inom skogsbruket och skogsindustrin. Till främjande av sitt ändamål skall Virkesmätningsrådet utföra eller medverka i utredningar och undersökningar av betydelse för virkesmätningen. Rådet skall i förhållande till myndigheter och organisationer företräda skogsbruket och skogsindustrin i frågor, som direkt eller indirekt rör virkesmätning, samt verka som remissinstans inom sitt kompetensområde.

Virkesmätningsrådet företräds av rådsmöte och styrelse. Envar av landets virkesmätningsföreningar äger vid rådsmöte låta sig företrädas av två ombud, av vilka den ene skall representera köparintresset, den andra säljarintresset. Därjämte äger domänstyrelsen, Skogsindustriernas samarbetsutskott, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund och Svenska sågverksföreningars riksförbund låta sig företrädas av ombud. Virkesmätningsrådets angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av, utom rådets ordförande och vice ordförande som självskrivna, tio ledamöter. Två ledamöter väljs av domänstyrelsen, fyra ledamöter av Skogsindustriernas samarbetsutskott, tre ledamöter av Sveriges skogsägareföreningars riksförbund och en ledamot av Svenska sågverksföreningars riksförbund.

Sveriges häradsallmänningsförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarata allmänningsdelägarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet är ett samarbetsorgan för de svenska flottningsföreningarna och de enskilda personer som är intresserade av svensk flottning. Förbundet skall främja flottningens utveckling och samarbetar med motsvarande organisationer i Finland, Norge och Kanada. Förbundet verkar bl a genom årsmötesföreläsningar under Skogsveckan, studieresor, utredningar och framställningar till myndigheter. Svenska flottledsförbundets årsbok har utgivits från 1912 och serien Flottningsinformation från 1962. Även upplysningstjänst och utbildning ingår i verksamheten.

I styrelsen ingår representanter för både skogsbruk och flottning. Förbundet har vid årsskiftet 1966/67 ca 320 personliga och 20 stödjande ledamöter (flottningsföreningar).

Svenska jägareförbundet, som stiftades 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorterar tjugofem länsjaktvårdsföreningar, till vilka omkring 2 400 lokalorganisationer varit anslutna under 1966. Antalet aktiva medlemmar uppgick år 1966 till 77 100

och antalet passiva till 133 500. Förbundet bedriver numer en omfattande central verksamhet bl a genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften »Svensk jakt» (upplaga omkring 83 000 ex).

Föreningen Skogsträdsförädling började sin verksamhet 1959 genom sammanslagning av Föreningen för växtförädling av skogsträd och Sällskapet för praktisk skogsförädling. Till föreningen är som stödjande medlemmar anslutna domänstyrelsen, samtliga skogsvårdsstyrelser, samtliga skogsägareföreningar och stiftsnämnder samt huvudparten av svenska skogsbolag och en del allmänningsskogar. Föreningen har till syfte att bedriva praktisk, servicebetonad skoglig växtförädling och föryngringsforskning av betydelse för denna serviceverksamhet samt att utöva konsulterande verksamhet för medlemmarnas räkning och medverka till att gjorda erfarenheter och uppnådda resultat omsätts i praktiken. Föreningens verksamhetsområde omfattar hela landet, som indelas i fyra distrikt, nämligen norra distriktet med Sundmo försöksstation, mellersta distriktet med Uppsala som huvudort, sydvästra distriktet med Brunsbergs försöksstation samt sydöstra distriktet med Ekebo försöksstation.

Föreningen utger årligen berättelse över verksamheten samt årsbok vari redogörelser lämnats för de olika distriktens forskning och service. Förutom genom medlemmarnas avgifter har verksamheten bekostats av anslag från Fonden för skoglig forskning samt av avkastning från egna fonder och genom försäljning av ympar m m.

Verksamheten har nyligen varit föremål för utredning. I ett i september 1966 avgivet förslag (SOU 1966:52) har föreslagits att föreningens verksamhet skall utvidgas att omfatta även skogsgödsling samt övertagas av ett delstatligt institut, »Institutet för skogsförbättring». Enligt förslaget avses föreningen att bestå som allmänt forum i nämnda frågor samt förvaltare av de för verksamheten anslagna kapitaltillgångarna.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik är *dels* ett forum för vetenskapliga programdiskussioner på den skogliga växtförädlingens och skogsgenetikens område och *dels* ett samordnande organ för den skogliga fröplantageverksamheten.

Nämnden är sammansatt av representanter för skoglig forskning och administration samt för det praktiska skogsbruket. Den sorterar i administrativt hänseende under skogsstyrelsen. Omfattningen av det landsomfattande plantageprogram nämnden medverkar i framgår av en tablå på sid 38. Bland där angivna plantagearealer ingår de av nämnden anlagda forskningsplantager vilka den 1 juli 1963 överlåts dels på skogsvårdsstyrelsen och dels på domänverket.

2. Ekonomiska intresseföreningar

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (SSR) är centralorgan för skogsägareföreningarna. Det har till uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl a genom att föra deras talan inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för skogsvårdsarbetet samt att upprätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbrukets organisationer.

Antalet skogsägareföreningar anslutna till SSR är 19. Medlemsantalet hos dessa var vid 1966 års utgång 134 416 (f å 134 912) med en produktiv skogsmarksareal av 6 937 401 ha (f å 6 921 315 ha).

Riksförbundet svarar för föreningarnas räkning för all export av rundvirke samt en del av föreningarnas eller dessas dotterbolags export av sågat virke. Denna verksamhet hade under år 1966 ett värde av 42 milj kr (f å 64 milj kr). Riksförbundets totala omsättning uppgick till 43,6 milj kr (f å 66,1 milj kr).

Riksförbundet utger facktidskriften »Skogsägaren». Genom dotterbolaget Skogs- & Flottningsmaterial AB tillhandahålls maskiner och redskap åt skogsbruket.

Skogsägareföreningarna är ekonomiska föreningar. De bedriver merkantil och industriell verksamhet, rådgivning och upplysning jämte olika slag av skogliga arbeten. Medlemmarna informeras om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, skogligt tekniska, biologiska och ekonomiska spörsmål, organisationsfrågor m m. Genom fasta lag eller på annat sätt utfördes under år 1965 av föreningarnas arbetskraft 1 300 000 dagsverken (f å 1 454 500) i medlemmarnas skogsbruk.

Ett fastare frivilligt samarbete bedrivs mellan enskilda skogsägare i form av skogsbruksområden. Genom personliga avtal ansluter sig skogsägarna för viss tid till området. Skogsägareföreningen lämnar i mån av behov sakkunnigt biträde i allt som rör fastighetens skogsbruk, anskaffar erforderliga maskiner och redskap, samordnar verksamheten inom området och kan även utföra skogsvårdsåtgärder och avverkningar. Kostnaden för utförda uppdrag regleras enligt självkostnadsprincipen. Vid 1966 års utgång fanns 342 skogsbruksområden i verksamhet (f å 291) med ca 35 900 skogsägare (f å 27 700) och 2 213 000 ha produktiv skogsmark (f å 1 730 000).

Den totala omsättningen hos skogsägareföreningarna under det 1966 avslutade verksamhetsåret uppgick till 882,7 milj kr (f å 968,7).

Den till skogsägarerörelsen hörande industrin omfattar bl a 49 sågverk med en produktion av 156 000 stds, 12 massafabriker med en årskapacitet av 900 000 ton, fem pappersbruk med en årskapacitet av 190 000 ton, två spånskivefabriker med en årskapacitet av 54 000 ton och en trähusfabrik med en årskapacitet av 2 800 husenheter.

Svenska sågverksföreningars riksförbund är en sammanslutning av ca 700 enskilda köpsågverk. Produktionen uppgick 1966 till 711 000 stds (f å 792 400 stds). Förbundets syfte är att tillvarata medlemmarnas intressen i fråga om annat än arbetsavtal. Genom dotterföretaget AB Sågverksintressenter, ABSI, åsyftas att tillvarata dess delägares gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. Genom regionala kontor förs förhandlingar med olika säljarparter. Inom de områden där inlandets sågverksdrivande skogsindustrier inte är sammanslutna i regioner av ABSI (viss del av mellansverige och mellannorrland) tjänar lokalföreningar inom Svenska sågverksföreningars riksförbund ungefär samma syftemål. Praktiskt taget samtliga privatägda, större inlandssågverk deltar i detta samarbete.

För förhandlingar om och försäljning av sågverkens biprodukter är de större privatägda sågverken i Götaland delägare i AB Sågverkens biprodukter, SÅBI, med säte i Jönköping.

Riksförbundet utger facktidskriften »Sågverken» och bedriver genom AB Sågverkens konsultbyrå teknisk och ekonomisk service för sågverksföretagen.

Nordsvenska virkesföreningen, Hälsinglands virkesförening samt *Västsvenska* och *Sydsvenska virkesföreningarna* har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesanskaffning. För detta ändamål förs bl a förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsägareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Västsvenska virkesföreningen omhänderhar även flottningarna i Upperudsälvens flodsystem (Dalslands kanal). Inom de områden där skogsindustrierna inte sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större bolagsägda skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagts.

3. Arbetsmarknadens föreningar

De tre största enheterna på arbetsgivarsidan är domänverket, Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare samt Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen. Till dessa tre kommer ett antal lokala sammanslutningar för mindre industrier eller allmänningar i Norrland och Dalarna, som medverkar i avtalsfrågorna, och dessa är följande: Inlandsverkens skogsarbetsgivareförening (Dalarna), Besparingsskogarnas skogsarbetsgivareförening (Dalarna) samt AB Sågverksintressenter.

Domänverket, som i egenskap av affärsdrivande verk förvaltar statens skogar, samarbetar med skogsbruket i övrigt i avtals- och därmed sammanhängande frågor. Inom Norrland och Dalarna har domänverket och Föreningen Skogsarbeten jämte ovannämnda lokala arbetsgivarsammanslutningar gemensamt träffade, regionalt avgränsade kollektivavtal.

Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare, fr o m 1963 en sammanslagning av Föreningen Skogsarbeten samt Värmlands och Västra Bergslagens Skogsarbetsgivareförening, utgör arbetsgivarorganisation för bolagsskogsbruket, flottningen samt virkesmätningen i norra Sverige (från Olandsån och norrut), Värmland jämte angränsande delar av Älvsborgs, Örebro och Kopparbergs län.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm och verksamhetsområdet är uppdelat på åtta distrikt. Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsspörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. Flertalet större skogsbolag samt flottningsföreningar och samtliga virkesmätningsföreningar inom verksamhetsområdet är medlemmar i föreningen.

Föreningen står tillsammans med domänverket och Skogs- och lantarbetsgivareföreningen som stiftare av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten, som började sin verksamhet den 1 januari 1964.

Skogs- och lantarbetsgivareföreningen (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruket och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas intressen i alla viktigare arbetsmarknadsfrågor bl a genom att förhandla om kollektivavtalsfrågor, genom yttranden i lagstiftningsfrågor och genom att befrämja arbetsstudieverksamhet.

Föreningen hade vid utgången av 1965 ca 8 300 medlemmar representerande bl a ca 565 000 ha jordbruk och 1 050 000 ha produktiv skogsmark. Vid 1966 års utgång var medlemsantalet ca 8 100 med ett innehav av ca 585 000 ha jordbruk och 1 060 000 ha produktiv skogsmark.

De tre södra virkesmätningsföreningarna bildar en särskild grupp inom föreningens skogssektion.

För tillvaratagandet av medlemmars intressen bl a i fråga om rationalisering och mekanisering inom skogsbruket har föreningen en särskild avdelning, Skogsbyrån i Katrineholm. Föreningen är därjämte intressent i Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Föreningen utger »Skogs- och Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift».

Domänverket och de två ovannämnda skogsarbetsgivareföreningarna omsluter något mer än hälften av skogsarbetsmarknaden räknat i antal årsarbetare.

Arbetstagarsidan likaväl som arbetsgivarsidan är uppdelad på olika organisationer. Uppdelningen har i viss mån samband med skogsarbetskraftens rekrytering ur olika befolkningsgrupper. Bortsett från smärre lokala grupper med annan organisationshemvist företräds skogsarbetarna av Svenska Skogsarbetareförbundet, Riksförbundet Landsbygdens Folk och Sveriges Arbetares Centralorganisation genom dess trävaruindustridepartement.

Dessa tre organisationer arbetar i avtalsrörelserna parallellt och utan organiserad samverkan.

Svenska Skogsarbetareförbundet är anslutet till Landsorganisationen och förhandlar om löner och anställningsförhållanden för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare, virkesmätare jämte övriga arbetstagargrupper inom skogsbruket.

Svenska Skogsarbetareförbundet har, tillsammans med Svenska Träindustriarbetareförbundet och Svenska Pappersindustriarbetareförbundet, sedan lång tid tillbaka bedrivit samarbete i ekonomiska och organisatoriska frågor. De tre förbunden ingår i »Samverkande Träfacken», vilket är skogs- och träförädlingens samarbetsorgan på arbetstagarsidan. Gemensamt utges facktidskriften »Skogsindustriarbetaren» (SIA). Från och med år 1963 har de tre förbunden tillsatt en gemensam utredningsavdelning: Träfackens Utredningsavdelning (TUA).

Svenska Skogsarbetareförbundet är anslutet till Nordiska Byggnads- och Träarbetarefederationen och till Internationella Byggnads- och Träarbetareunionen (IBTU).

Förbundet, som vid slutet av 1966 hade ca 30 000 medlemmar (f å 32 000), har sitt säte i Gävle och omspänner med sin verksamhet hela riket.

Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF), har ca 170 000 medlemmar och omfattar hela landet. Förbundet förhandlar bl a om löner för skogskörningsarbete och andra arbeten inom skogsbruket. Ca 20 000 av medlemskåren berörs av dessa förhandlingar.

Sveriges Arbetares Centralorganisation uppträder i avtalssammanhang inom vissa områden och företräder därvid främst huggnings- och flottningsarbetskraft. Inom skogsbruket redovisar organisationen ca 6 000 medlemmar varav 4 500 i Norrland och Dalarna.

Sveriges Jägmästares och Forstmästa-

res Riksförbund, som är anslutet till SACO, har till uppgift att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor angående löne- och anställningsförhållanden, att bevaka rekryteringen till yrket, att representera skogsakademikerna i offentliga sammanhang och i internationellt samarbete och söka främja den högre skogsundervisningens utveckling samt att verka för medlemmarnas förkovran inom yrket. Det senare sker via SJFR:s Fortbildningsaktiebolag.

Förbundet utger tidskriften »Silvanus».

1966 hade förbundet drygt 1 000 medlemmar.

Föreningen Sveriges Skogsvårdskonsulenter är en facklig intresseorganisation för anställda inom skogsvårdsstyrelserna med skogsskole- eller jämförlig utbildning. Förbundet hade vid utgången av år 1966 ca 500 aktiva medlemmar jämte ca 100 passiva.

Sveriges Kronojägareförbund hade vid utgången av år 1966 ca 900 aktiva medlemmar jämte ca 200 passiva.

4. Föreningar för skogsbrukets rationalisering

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten började sin verksamhet vid årsskiftet 1963/64 efter en sammanslagning av de tre tidigare skogliga arbetsstudieorganisationerna SDA, MSA och VSA.

Skogsarbeten skall enligt stadgarna genom forskning och försök främja skogsbrukets utveckling vad gäller redskap, maskiner och arbetsmetoder. Man skall också utföra undersökningar och arbetsstudier, som syftar till att skapa rättvisa grunder för bedömning av svårigheten hos arbeten tillhörande skogsbruket.

Bakom Skogsarbeten står som intressenter: domänverket, skogsägareföreningarna och flertalet skogsägande bolag. Verksamheten finansieras genom bidrag från intressenter och fonder samt genom intäkter från förmedlingsverksamheten.

Tyngdpunkten av forskningsverksamheten under 1966 har legat på analyser av framtida avverkningssystem samt på åtgärder för bättre utnyttjande av dagens drivningsmetoder. Under detta år har analyserats de högmekaniserade slutavverkningssystem som är tänkbara år 1970. För att klarlägga driftssäkerheten och prestationsförmågan hos nya skogsmaskiner i allmänhet har en provningsverksamhet påbörjats i samarbete med intressentföretagen Statens Maskinprovningar och SLA Skogsbyrån i Katrineholm. Genomförda utredningar visar att stora förbättringar går att göra på dagens drivningsmetoder. För att underlätta företagens arbete på detta område har rutiner för driftskontroll och lokala arbetsstudier utarbetats. Rutiner har även provats för optimering och planläggning av alla arbeten från stubbe till industri. Dessa rutiner har anpassats för maskinell databehandling. Arbetsstudier har utförts på lastbilslastning av stammar och terrängtransport av stammar och träd. Resultaten kommer att bilda underlag för prestationsdiagram för dessa arbeten. Inom VDHU-området genomfördes en studie för att undersöka dimensionens inflytande på huggningsprestationen.

Forskningsresultaten förmedlas dels genom utgivning av olika publikationer, dels genom kursverksamhet. Den snabbaste publiceringen sker genom informationsblad i serierna NYTT, TEKNIK och EKONOMI. En mera fullständig redovisning av resultat och undersökningsmetodik presenteras i särskilda redogörelser. De mera kvalificerade och djupgående undersökningarna redovisas i Meddelanden. Handböcker och handledningar skrivs för olika arbetsområden och ges ut för instruktions- och undervisningsändamål. Från egna bildarkiv uthyres foton, ljusbilder och filmer.

Kursverksamheten har 1966 främst omfattat orientering i tekniska ämnen samt kurser rörande förbättring av dagens drivningsmetoder genom driftskontroll och lokala arbetsstudier.

Nämnden för skoglig flygbildteknik trädde i funktion den 1 juli 1963 och avlöste då den tidigare verksamma nämnden för skoglig fotogrammetri.

Nämndens styrelse består av nio ledamöter, representerande domänstyrelsen, skogsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, lantmäteristyrelsen, kartverket, tekniska högskolan, skogshögskolan, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund samt Skogsindustriernas samarbetsutskott. Anslagstekniskt och personalmässigt är nämnden knuten till skogsstyrelsen, men är i övrigt självständig i sin verksamhet. Nämnden har till uppgift att genom informations- och kursverksamhet, serviceverksamhet och viss praktisk försöksverksamhet verka för ett rationellt utnyttjande av flygbildtekniken inom skogsbruket. Till nämndens uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det flygbildstekniska området samt att i mån av behov fungera som samarbetsorgan för hithörande frågor inom skogsbruket.

IV. Anslag för skogsvårdande ändamål

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket. Bland dessa åtgärder märks skogsodling, röjning, dikning, skogsvägbyggnad m m. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsplikt efter avverkning. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt efter avverkning, t ex tidigare åker- och betesmarker.

För budgetåret 1965/66 medgav riksdagen att bidrag beviljades under anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo, norrländska skogsproduktionsanslaget samt statens skogsförbättringsanslag med sammanlagt 29,6 milj kr. De för berörda skogsvårdsanslag gällande bidragsbestämmelserna är sammanfattade i tablån å sidorna 132 och 133.

Tabell 60 utvisar av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen fr o m budgetåret 1950/51. Uppgifter om äldre men ej aktuella skogsvårdsanslag återfinns i äldre upplagor av skogsstatistisk årsbok.

Utnyttjandet under budgetåret 1965/66 av de aktuella anslagen framgår av tabell 61. Under budgetåret har från skogsvägsanslaget beviljats bidrag med 12,5 milj kr. Från skogsförbättringsanslaget beviljades 6,7 milj kr varav 5,6 milj kr för återväxtåtgärder, 0,3 milj kr för skogsdikning och 0,8 milj kr till diverse mindre företag (s k förenklat förfarande). Ur norrländska skogsproduktionsanslaget be-

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna m m för de särskilda skogsvårdsanslagen under budgetåret 1965/66

Anslag	Tillämpningområde	Bidragskvalificerade åtgärder	Vissa bestämmelser	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m m
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 324/1960 med ändring nr 109/1961).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradsallmänningar.	Ej reproduktionspliktiga återväxtåtgärder och skogsdikning.	Bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarligen otillfredsställande skogstillstånd (skogsvårdslagen § 17).	*Återväxtåtgärder* 50 %[1] — *Skogsdikning* 25 %[1]	Bidragsförhöjning kan förekomm t ex vid arbetslöshet. Maximipro cent är 60.
Anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo (»Skogsvägsanslaget» kungörelse nr 142/1957 med ändring 325/1960 och 303/1965).	Skogar under skogsvårdslagen.	Byggande av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förbättring av skogsväg eller annan enskild väg.	Vid beviljande av bidrag till vägbyggnadsföretag skall företräde ges åt företag, där delägarna är många eller där behovet av bidrag med hänsyn till delägarnas ekonomiska ställning är särskilt stort.	*Skogshuvudväg av högre klass* 50 %[2] — *Annan skogsväg* 40—25%[2] fritidsväg 70 %	Då särskilda skäl föreligger kan de utgå högre bidragsprocent än 5 för skogshuvudväg som inte är fri tidsväg, 70 för fritidsväg och 4 för annan skogsväg. Maximiprocen är 75; för fritidsväg 85.
Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m m (»Norrländska skogsproduktionsanslaget» kungörelse nr 599/1940 med ändringar samt Kungl. Maj:ts regleringsbrev den 3.6.1960).	Skogar under skogsvårdslagen inom de fyra nordligaste länen.	Samma åtgärder, som kan stödjas med bidrag från skogsförbättrings- och skogsvägsanslagen, samt röjning i plant- och ungskog.	*Inom huvudsakligen lappmarkerna och svårföryngrade skogar i Jämtlands län:* S k skogsvårdsområden bildas. Markägarna förbinder sig att utföra alla i en regional skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år). Vissa områden ombildas efterhand till samverkansområden. *Inom området i övrigt:* S k samverkansområde som förutsätter viss organiserad samverkan under enkla former bildas. En översiktlig skogsbruksplan upprättas kostnadsfritt över området angivande avverkningsmöjligheter, skogsvårdsbehov, samverkansmöjligheter m m.	*Lappmarkerna och svårföryngrade skogar i Jämtlands län:* 60 % (Den angivna procentsatsen gäller dock ej för väganläggning). *Området i övrigt:* Återväxtåtgärder ..... 50 % Skogsdikning ..... 40 » Röjning ..... 40 »[3] Större skogsväg ..... 50 » Mindre skogsväg ..... 40 »	Bidrag för skogsdikning utgår hä endast i undantagsfall ävensom bi drag till juridisk person oavset slag av åtgärder.

[1] Bidrag beviljas juridisk person (bolag, kommun, allmänning m fl) huvudsakligen endast i sådana fall där denne ingår som delägare i företag, vilket med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas.

[2] I vissa fall kan juridisk person ha det dominerande intresset i en väg, som med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas. I sådana fall bör bidrag till juridisk person utgå med 25 % oavsett om det gäller stamväg eller annan skogsväg. Fr o m 5 april 1965 kan bidrag även utgå till skogsväg i klass IVD, dock med högst 25 %.

[3] Höjd från 25 % till 40 % jan 1964.

viljades till olika skogliga åtgärder totalt 2,9 milj kr varav till samverkansområden 1,8 milj kr och skogsvårdsområden 1,1 milj kr.

Skogsvårdsåtgärder utförs även i relativt stor omfattning såsom beredskapsarbete. Huvuddelen av statens kostnader för dessa arbeten är direkt hänförliga till de merkostnader som förorsakas av att arbetena bedrivs såsom beredskapsarbete. Endast en mindre del av statens kostnader utgörs av statsbidrag, som kommer markägarna till godo. Beträffande företag som slutförts under budgetåret 1965/66 har bidrag till röjning utgått med ca 900 000 kr och till återväxtåtgärder med 300 000 kr. Av intillstående tablå framgår omfattningen av i skogsvårdsstyrelsernas regi såsom beredskapsarbete utförd röjning i ha under budgetåret 1962/63—1965/66.

Tablån visar bl a att beredskapsröjningarna haft större omfattning budgetåret 1965/66 än 1964/65. Röjningsarbetets omfattning är dock klart lägre än budgetåret 1962/63 och 1963/64, trots att den totala förbrukningen av beredskapsmedel 1965/66 överstiger motsvarande belopp för 1962/63 och 1963/64. Detta sammanhänger huvudsakligen med att även andra arbeten såsom skogsodling, upparbetning av gagnvirke i samband med röjning, landskapsvård m m i stigande utsträckning utförts såsom beredskapsarbete.

Röjning i ha utförd som beredskapsarbete i skogsvårdsstyrelsernas regi

Län	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
Nb	10 838	8 719	7 802	12 562
Vb	14 527	12 312	7 388	7 502
Jtl	1 451	638	500	540
Vnr	4 054	4 176	1 341	1 690
Gvl	3 274	3 249	1 638	1 332
Kpb	1 657	2 168	1 559	1 930
Vrm	2 225	1 757	872	1 190
Ör	834	953	441	231
Vstm	413	223	178	96
Ups	583	368	528	235
Sth	686	182	173	151
Sdm	308	193	143	95
Ög	355	456	248	90
Skb	102	266	294	286
Äbg	650	499	265	423
Jkp	408	214	43	—
Krb	301	165	64	111
Klm	1 165	808	542	369
Gtl	75	57	66	155
Gbg	796	834	627	686
Hl	53	53	33	—
Bl	1 015	581	347	672
Krs	712	271	261	632
Mlm	80	46	105	250
Riket	46 562	39 188	25 458	31 228

Till följd av att beredskapsarbetena alltmer kommit att utföras av svårplacerad arbetskraft har under de senaste åren en betydande säsongutjämning inom verksamheten ägt rum.

V. Investeringar och underhåll i skogsbruket

Modernt och långsiktigt skogsbruk är förenat med flera utgifter än de omedelbara för virkets avverkning och transport. Betydande kostnader tillkommer årligen för produktionsapparatens vidmakthållande och förbättring såsom hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning och dikning. Vidare har utbyggnad av skogsbilvägsnätet blivit allt angelägnare för att genom förkortning av drivningsvägarna minska terrängtransportkostnaderna och gångtiden för den relativt sett allt dyrbarare arbetskraften.

Omfattningen i areal eller längd av nämnda arbeten har redovisats i skogsstatistisk årsbok sedan 1951. Vilka kostnader de representerat, har varit föremål för undersökningar genom skogsstyrelsen och relaterats i årsböckerna 1955, 1960, 1962, 1963—64 och 1964—65, där även uppskattade kostnader angivits för löpande årligt underhåll av diken och vägar.

Tillförlitligheten i dessa kostnadsuppgifter får ses mot bakgrunden av källmaterialet för undersökningarna. Domänverket, en del andra allmänna skogar samt de större skogsbolagen har lämnat på bokföring stödda uppgifter om såväl nyinvestering som underhållskostnader. För privatskogsbrukets del har arealuppgifterna uppskattats av skogsvårdsstyrelserna och den kraftiga ökningen av arealen för återväxtåtgärder under 1966 orsakas troligen till större delen av en noggrannare uppskattning för hela privatskogsbruket under detta år. Utförda skogsvårdsåtgärder har för privatskogsbruket kostnadsberäknats med ledning av motsvarande arealkostnader inom storskogsbruket. Dikning och vägbyggnad kostnadsberäknas mestadels av skogsvårdsstyrelserna i samband med statsbidragsbeviljning. Löpande underhållskostnader för diken och vägar har endast kunnat uppskattas för privatskogsbruket efter grunder som kan ha tämligen stora felmarginaler.

Även om viss osäkerhet sålunda vidlåder de kostnadsangivelser, som varit möjliga att prestera torde de ha sitt värde som belysande för åtminstone storleksordningen och utvecklingen på området.

I tab 62 har sammanställts femårsmedeltal för skogsbrukets investeringar och underhållskostnader 1951—1965 och årsvisa beräkningar för 1965 och 1966. Uppgifter för tidigare år återfinns i årsböckerna för 1955, 1960 och 1964—65. Årskostnaderna visar en nästan obruten stigande trend från 67,5 milj kr 1951 och 263,5 milj kr 1966. Utgående statsbidrag är inräknade i kostnaderna.

Av källmaterialet till redovisningen framgår också, hur kostnaderna inom åtgärdsgrupperna fördelas på olika ägarkategorier samt hur totala kostnaderna fördelas på åtgärder för samtliga ägarkategorier. För 1966 redovisas dessa uppgifter i nedanstående tablå.

Procentuell fördelning av 1966 års investeringar i skogsbruket

Kostnader för	Kronoskogar	Övr allm skogar	Bolagsskogar	Privatskogar	Summa	Samtliga ägarkategorier
Hyggesrensning	21	6	22	51	100	7
Markberedning	39	2	30	29	100	4
Skogsodling	16	6	32	46	100	27
Röjning	19	7	25	49	100	10
Dikesarbeten	13	8	33	46	100	4
Vägarbeten	13	7	28	52	100	48
Samtliga arbeten	16	6	29	49	100	100

VI Årsavverkningarnas penningvärde

De årliga virkesuttagens storlek beräknas, som närmare berörts i kapitel C, dels av skogshögskolan på basis av stubbinventeringen och dels av skogsstyrelsen med ledning av virkesförbrukning, lagerförändringar och utrikeshandel. Den av skogsstyrelsen tillämpade metoden möjliggör uppdelning av virkesuttagen på huvudsortiment och beräkningsresultaten redovisas för vart och ett drivningsår i tab 17 av denna publikation. Årsavverkningarna har efter hand ökat i omfattning med undantag av vissa år då konjunkturavmattningar brutit trenden. Minskade brännvedsuttag har mer än väl uppvägts av industrisortimentets ökning.

Virkesuttagens ekonomiska effekt för skogsägarnas vidkommande har däremot inte genomsnittligt utvecklats i förmånlig riktning sedan mitten av 1950-talet. Med ledning av den pris- och kostnadsstatistik, som årligen inhämtas av skogsstyrelsen kan man i grova drag beräkna avverkningarnas brutto- och nettovärden.

Resultaten av dessa beräkningar för 1951—1960 har tidigare redovisats i årsboken och kompletteras nu i tab 63 med medeltal för 1961—1965 och årssiffror för 1963—1966.

Riksmedeltalen för bruttovärdena har framräknats på grundval av avverkningarnas sortimentssammansättning

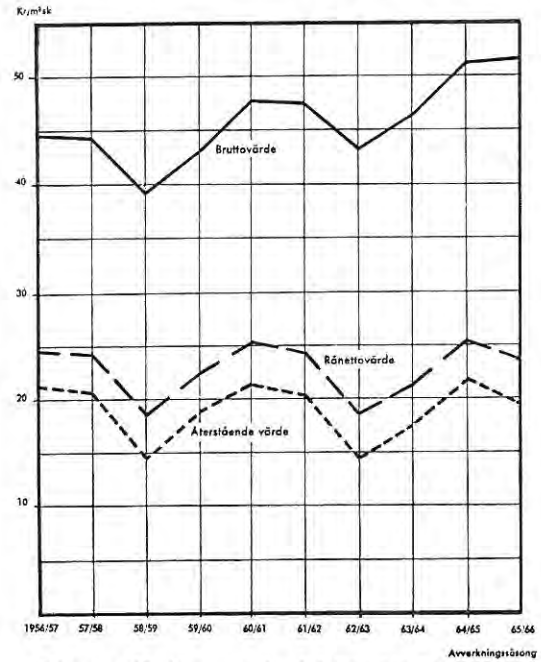

Diagram 10. Den svenska totalavverkningens beräknade värde per m³sk under de senaste 10 åren.

och regionala fördelning. Hänsyn har även tagits till virkesuttagens kvalitativa egenskaper.

De i samtliga årsböcker sedan 1953 redovisade bruttopriserna och drivningskostnaderna har varit grundvalen, dock har i vissa fall någon mindre rättelse funnits befogad. I tab 63 angivet rånettovärde (C) är resten av bruttovärdet (B), sedan huggnings-, körnings- och s k gemensamma drivningskostnader frånräknats.

Detta rånettovärde reduceras i sin tur ytterligare med vissa kostnader (D), som skogsägaren nedlagt i investeringar och underhåll för sitt skogsbruk, närmare relaterat i föregående textavsnitt. Återstående värde (E) är hans inkomst av avverkningen, dock utan att sådana allmänna omkostnader frånräknats som för förvaltning, bevakning, byggnader, skatter etc.

I diagram 10 belyses grafiskt den ekonomiska utvecklingen under tio år. Bortsett från årsvisa variationer kvarstår intrycket att virkets bruttopriser i stort sett behållit sin nivå, medan nettovärdena genomsnittligt haft en sjunkande trend. Det skall uppmärksammas, att denna utveckling realiter är så mycket mer ogynnsam för skogsägaren, som penningvärdet under tiden försämrats.

Beräkningen av årsavverkningarnas penningvärde sker sortimentsvis och i efterföljande tabell har sammanställts en jämförelse, hur prisutvecklingen har löpt för de två stora huvudsortimenten barrsågtimmer och massaved. Bruttopriserna gäller vid bilväg eller strand före flottning. Massavedspriserna avser obarkat virke fr o m Ljungan och norrut, i övrigt helbarkat. Priserna är uttryckta i kr per mittmått m³f inom bark och utgör vägda riksmedeltal.

Drivningsår	Barrsågtimmer		Massaved	
	bruttopris	rånettovärde	bruttopris	rånettovärde
1950/51	58,57	46,23	53,26	34,56
51/52	81,52	66,88	81,16	57,43
52/53	64,46	49,07	40,12	15,15
53/54	66,60	49,20	49,82	26,07
54/55	68,66	49,75	50,97	25,00
55/56	69,71	49,70	55,21	28,07
56/57	58,13	38,33	50,12	23,15
57/58	60,87	41,09	46,54	20,06
58/59	49,87	29,75	42,78	15,14
59/60	58,34	38,19	44,74	17,10
60/61	62,23	40,26	53,11	23,61
61/62	62,16	39,18	53,00	23,00
62/63	57,25	33,50	45,39	12,43
63/64	61,65	37,75	48,66	14,61
64/65	69,35	44,23	52,85	18,00
65/66	70,50	44,43	52,47	14,40

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal 13 033 milj ha utgörs av 30 % eller 4 126 milj ha av skogsmark till 92 % täckt av skog. I nedanstående tablå, som baseras på uppgifter från FAO:s World Forest Inventory 1963 (återgivna i FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1966) redovisas total skogsmarksareal och skogbevuxen skogsmarksareal i de olika världsdelarna (regionerna).

Region	Total skogsmarksareal		Skogbevuxen skogsmarksareal[1]		
	milj ha	%	milj ha	% av total skogsmarksareal	% av landareal
Europa (utom SSSR)	144	3,5	138	96	29
SSSR	910	22,1	738	81	34
Nordamerika	750	18,2	713	95	38
Centralamerika	76	1,8	71	93	26
Sydamerika	890	21,6	830	93	47
Afrika	710	17,2	700	99	24
Asien (utom SSSR)	550	13,3	500	91	19
Oceanien	96	2,3	92	96	11
Totalt	4 126	100,0	3 792	92	29

[1] Inkl improduktiv skogsmarksareal.

Skogsmarksarealen per invånare i de olika världsdelarna enligt "World Forest Inventory 1963" framgår av intillstående tablå. Det kan konstateras att nämnda areal avtagit sedan 1958 och detta särskilt i de mindre industrialiserade regionerna.

Skogsbeståndets slutenhetsgrad efterfrågades även i FAO-undersökningen. I tablån överst sid 138 finns dessa uppgifter sammanställda tillika med en uppskattning av den areal för de olika regionerna för vilken slutenhetsuppgifter lämnats i % av den skogbevuxna skogsmarksarealen. (Motsvarande uppskattningar lämnas även i följande tablåer).

Skogsmarksarealens uppdelning på

Region	Skogsmarksareal per inv, ha 1963		Skogbevuxen skogsmarksareal 1958
	Skogsmarksareal		
	Total	Skogbevuxen	
Europa (utom SSSR)	0,3	0,3	0,3
SSSR	3,3	4,0	4,1
Nordamerika	3,4	3,8	3,8
Centralamerika	1,0	1,0	1,4
Sydamerika	5,3	5,7	7,3
Afrika	2,4	2,4	3,4
Asien (utom SSSR)	0,3	0,3	0,3
Oceanien	5,4	5,7	6,5
Totalt	1,2	1,3	1,4

Region	Redovisad i % av total areal[1]	Slutenhet			
		God 1,00—0,70	Normal 0,69—0,40	Dålig 0,39—0,10	Mycket dålig 0,09—0,05
Europa (utom SSSR)	94	51	32	11	6
SSSR	100	15	60	25	—
Nordamerika	27	54	30	16	—
Centralamerika	13	29	44	18	9
Sydamerika	70	72	19	9	—
Afrika	29	37	20	36	7
Asien (utom SSSR)	17	51	29	15	5
Oceanien	55	47	39	14	—
Totalt	55	42	36	20	2

[1] Skogbevuxen skogsmarksareal (exkl skyddsskogar).

barrskog och lövskog redovisas i följande tablå, enligt vilken en tredjedel av denna areal upptas av barrskogar. I huvudsak är dessa skogar lokaliserade till den tempererade zonen på norra halvklotet. Sovjetunionens och Nordamerikas barrskogar upptar mer än 80 % av världens totala barrskogsareal. Av världens lövskogsareal 2 500 milj ha kommer 75 % på Sydamerika, Afrika och Asien (huvudsakligen Sydöstasien).

I tablån överst på nästa sida har världens redovisade virkesförråd uppskattats till 238 000 milj m³f inkl bark, varav 114 000 milj m³f barrträd och 124 000 milj m³f lövträd. De rapporterade uppgifterna täcker i genomsnitt 55 % av totala skogsmarksarealen. Rapporteringen är fullständig endast för Sovjetunionen och Europa. Asiens virkesförråd är enligt 1963 års inventering 20 % mindre än 1958 års inventering, vilket bl a förklaras av att i 1963 års

Region	Redovisad areal i % av total areal[1]	Skogbevuxen skogsmarksareal [2] [3] milj ha		
		Barrskog	Lövskog	Summa
Europa (utom SSSR)	100	80	57	137
SSSR	100	553	175	728
Nordamerika	61	440	260	700
Centralamerika	21	35	36	71
Sydamerika	70	10	800	810
Afrika	62	4	676	680
Asien (utom SSSR)	45	90	400	490
Oceanien	76	4	84	88
Totalt	68	1 216	2 488	3 704

[1] Skogbevuxen skogsmarksareal.
[2] Inkl blandskogar och exkl skyddsskogar.
[3] Arealerna uppskattade på basis av rapporterade data.

inventering saknas länder — med täta tropiska skogar — som ingick i 1958 års inventering. Rapporteringen är i det närmaste fullständig vad avser barrträd men långt därifrån beträffande lövträd, varför en ytterligare ökning av det redovisade virkesförrådet av lövträd är att vänta framdeles. Icke mindre än ungefär 85 % av det redovisade virkesförrådet hänför sig till Nord- och Sydamerika och Sovjetunionen.

Region	Redovisad areal i % av total areal[1]	Virkesförråd på bark 1 000 milj m³f inkl bark		
		Barr	Löv	Summa
Europa (utom SSSR)	98	7,6	4,3	12
SSSR	100	66	13	79
Nordamerika	62	33	11	44
Centralamerika	14	0,2	0,6	0,8
Sydamerika	51	0,5	77	78
Afrika	12	0,1	3,7	3,8
Asien (utom SSSR)	45	6,0	11	17
Oceanien	70	0,4	3,4	3,8
Totalt	55	114	124	238

[1] Skogbevuxen skogsmarksareal.

Ovanstående tablå kompletteras av den nedanstående, i vilken redovisas virkesförråd per ha. Båda tablåernas data är behäftade med samma statistiska svagheter, men de ger trots allt vissa begrepp om virkesförrådets storlek.

Region	Virkesförråd, m³f pb/ha							
	1963				1958			
	Redovisad areal i % av total areal[1]	Barr	Löv	Summa	Redovisad areal i % av total areal[1]	Barr	Löv	Summa
Europa (utom SSSR)	98	95	80	90	95	90	70	80
SSSR	100	120	75	110	63	125	70	105
Nordamerika	62	105	90	100	56	135	60	100
Centralamerika	14	70	85	80	4	65	100	85
Sydamerika	51	140	190	185	19	170	120	125
Afrika	12	55	45	45	10	45	20	25
Asien (utom SSSR)	45	85	90	90	45	110	90	90
Oceanien	70	94	58	60	23	50	70	65

[1] Skogbevuxen skogsmarksareal.

Någon översiktstabell över årliga tillväxten har ej sammanställts i publikationen "World Forest Inventory 1963", därtill var inkomna uppgifter alltför ofullständiga.

Enligt inventeringens uppfattning är avverkningsstatistiken mindre tillfredsställande än annan statistik över den skogliga produktionen, enär en del av avverkningen aldrig redovisas och annan, avsedd för lokal och omedelbar förbrukning, aldrig kommer med i den industriella produktionen. För att eliminera vissa av ovannämnda svagheter redovisas avverkningen i "World Forest Inventory 1963" som årligt medeltal för åren 1960—1962 och resultaten återges i nedanstående tablå. Enligt tablån uppgick avverkningen nämnda år till i genomsnitt 1 900 milj

Region	Avverkning, årsmedeltal 1960—1962. Milj m³f ub								
	Industrivirke			Brännved			Summa		
	Barr	Löv	Summa	Barr	Löv	Summa	Barr	Löv	Summa
Europa (utom SSSR)	171	52	223	17	83	100	188	135	323
SSSR	226	31	257	66	35	101	292	66	358
Nordamerika	283	65	348	12	34	46	295	99	394
Centralamerika	4,7	2,4	7,1	6,3	30	36	11	32	43
Sydamerika	9,6	17	26	17	138	155	26	155	181
Afrika	2,4	20	22	1,6	172	174	4	192	196
Asien (utom SSSR)	61	61	122	46	212	258	107	273	380
Oceanien	6,4	9,4	16	0,5	8,7	9,2	7	18	25
Totalt	763	258	1 021	167	712	879	930	970	1 900

m³f ub, varav 54 % utgjorde industrivirke och 46 % brännved. Brännveden utgjordes till fyra femtedelar av lövträd och i såväl industrialiserade som mindre industrialiserade världsdelar bestod brännved huvudsakligen av lövträd.

Enligt resultaten av "World Forest Inventory 1963" kan världens skogstillgångar ökas endast mycket långsamt, medan världens befolkning för närvarande ökar hastigt. Skogarna utgör ett gott skydd ur flera synpunkter och oförsiktig skogsavverkning kan ha dystra följdverkningar på bl a klimat- och grundvattenförhållanden.

Den följande redogörelsen för skogsmarksareal, avverkning, produktion av och handel med skogsindustriprodukter i olika länder år 1965 har hämtats ur FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1966.

I tab 64 redovisas den totala skogsmarksarealen i vissa länder där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, Canada, Brasilien och USA har de största skogsmarksarealerna. Inom Europa intar Sverige och Finland i detta avseende en särställning. I förhållande till den totala landarealen har Japan, Peru, Burma, Finland och Colombia de största skogsmarksarealerna och sett i relation till folkmängden är Canada, Australien, Kongo och Peru de skogrikaste.

Värdet av världsproduktionen av skogsprodukter har stadigt ökat såsom framgår av tablån överst på sid 142,

	Värdet av världens skogsproduktion, 1 000 milj USA-dollar[1]			
	1950	1955	1960	1965*
Sågtimmer, lådämnen, slipers ...	10,3	12,2	13,5	14,8
Plywood, fanérskivor, fiber- och spånplattor	1,0	1,8	2,7	4,3
Papper och papp	8,7	9,4	12,5	16,1
Övriga träprodukter	3,9	5,5	5,3	4,9
Totalt	23,9	28,9	34,0	40,1

[1] Enligt 1960 års prisnivå.

vilken också visar en allt kraftigare förskjutning i produktionen mot allt mera industriellt behandlade produkter. Produktionsvärdena i 1 000 milj USA-dollar i tablån är omräknade till 1960 års prisnivå.

Enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1966 uppskattades avverkningarna 1965 för hela världen till 1 969 milj m³f ub mot 1 955 milj m³f ub 1964. Omfattningen av avverkningarna 1965 i de olika "världsdelarna" (enl FAO:s benämning) framgår av nedanstående tablå, i vilken uppgifterna delvis är skattade. Avverkningarna i länder med betydande skogsavverkning framgår av tab 65. Det är återigen anledning att påpeka att i flera regioner är den statistiska redovisningen av avverkningen och produktionen av halvfabrikat ganska bristfällig, särskilt gäller detta där industrialiseringen är låg. Enligt t v stående tablå är Nordamerika den region som producerar den största andelen industrived av årsavverkningen (av "removals", ej av "fellings"), medan Sydamerika, Afrika och Centralamerika har de minsta andelarna industrived och således största andelarna brännved.

	Avverkning 1965 milj m³f ub		
	totalt	därav till industrien	%
Europa (utom SSSR)	325	236	73
SSSR	386	276	72
Nordamerika	416	378	91
Centralamerika ...	38	9	24
Sydamerika	206	27	13
Afrika	213	27	13
Asien (Utom SSSR)	358	127	35
Oceanien	27	18	67
Hela världen	1 969	1 098	56

Produktionen år 1965 av viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer redovisas i tab 66. Totalt uppnådde produktionen år 1965 av sågat virke 370 milj m³f, en mycket obetydlig ökning jämfört med 1964. Produktionen av sågat barrvirke uppgick till 290 milj m³f eller 79 % av 1965 års produktion. Tablån sid 143.

Betydande producentländer av barrsågvirke under året var Sovjetunionen med 94 milj m³f, USA med 71 milj m³f, Japan med 26 milj m³f och Canada med 23 milj m³f. Främsta producenter av lövsågvirke var Sovjetunionen med 17 milj m³f, USA med

Region	Produktion av viktigare träindustriprodukter									
	Sågade trävaror milj m³f						Plywood milj m³		Spånplattor milj ton	
	Barr		Löv		Totalt					
	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965
Europa (utom SSSR)	57	56	15	15	72	72	3,2	3,3	2,7	3,4
SSSR	94	94	17	17	111	111	1,7	1,7	0,4	0,5
Nordamerika	92	93	15	16	107	109	13,1	14,2	0,8	1,0
Centralamerika ...	2	2	1	1	3	3	0,1	0,1	0,0	0,0
Sydamerika	3	3	6	6	9	9	0,3	0,4	0,1	0,1
Afrika	1	1	2	2	3	3	0,2	0,2	0,0	..
Asien (utom SSSR)	35	37	21	21	56	57	3,5	3,9	0,2	0,2
Oceanien	2	2	3	3	5	5	0,1	0,1	0,0	0,1
Hela världen	286	290	79	80	365	370	22,3	24,0	4,2	5,3

14 milj m³f och Japan med 7 milj m³f.

Produktionen av träskiveprodukter (fanérskivor, plywood, spånplattor och träfiberplattor) ökade snabbt under året. Enligt tablån på sid 142 uppgick värdet av hela denna produktion år 1965 till 4 300 milj USA-dollar d v s en ökning med 8 % från föregående år. Produktionen i viktigare producentländer redovisas i tab 66.

Den hastigt växande pappersförbrukningen innebär betydande produktionsökningar inom praktiskt taget alla sektorer inom massa- och pappersindustrin. Världens massaproduktion steg till 78,1 milj ton år 1965. Produktionsökningen uppgick till 5 % i Europa och ca 3 % i Nordamerika. Kemisk (inkl halvkemisk) trämassa utgjorde 70 % av den totala massaproduktionen och väntas komma att utgöra en än större andel av totalproduktionen tack vare den snabba tekniska utvecklingen. De mest betydande producentländerna var 1965 USA med 39 % av världsproduktionen, Canada med 16 %, Sverige med 9 %, Finland med 7 % och Japan med 7 %. Av världens produktion av tidningspapper, 16,8 milj ton, kom mer än hälften på Nordamerika. Den totala produktionen av annat tryck- och skrivpapper uppgick 1965 till 18 milj ton, varav USA 42 % och av övrigt papper och papp till 61 milj ton, varav USA 46 %.

Ett utmärkande drag för utvecklingen under senare år inom världens massaindustri framför allt i mindre utvecklade länder har varit ett ökat användande av lövmassaved.

Ovan har redovisats uppgifter om avverkning och produktion år 1965. Avverkningarna är emellertid internationellt sett av sekundär betydelse, enär i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna konsumeras inom respektive länder. Som mätare på ländernas betydelse på världsmarknaden är därför uppgifter om handeln viktigare. (Se tab 67 och 68. Total-

exporten av rundvirke i världen uppgick 1965 till 52,2 milj m³f ub (f å 48,5 milj). Handeln med rundvirke i de olika regionerna framgår av nedanstående tablå, i vilken redovisas nettohandelsbalansen för de olika regionerna 1964 och 1965 (export +, import —).

Region	Nettohandelsbalans 1 000 m³f ub Rundvirke	
	1964	1965
Europa (utom SSSR)	— 13 097	— 13 493
SSSR	+ 9 143	+ 10 578
Nordamerika	+ 4 234	+ 4 790
Centralamerika	+ 454	+ 376
Sydamerika	+ 151	+ 240
Afrika	+ 5 260	+ 5 221
Asien (utom SSSR)	— 5 925	— 6 468
Oceanien	+ 274	+ 283

Det dominerande intrycket av tablån är den stora nettoimporten till Europa och Asien resp nettoexporten från Sovjetunionen, Afrika och Nordamerika. För Asiens del svarar främst Japan för en mycket stor nettoimport, som 1965 ökade med 11—13 % jämfört med föregående år.

Världshandeln med sågade trävaror av barrträd 1965 minskade något jämfört med 1964. Exporten uppgick 1965 till 43,9 milj m³ (f å 44,7 milj m³). Däremot fortsatte världshandeln med sågade trävaror av lövträd att öka. Exporten uppgick 1965 till 5,6 milj m³ (f å 5,2 milj m³). I nedanstående tablå redovisas nettohandeln med sågade trävaror av barr- och lövvirke och tablån får anses tala för sig själv. Av regionerna svarade Nordamerika år 1965 för 40 % av världsexporten av sågade trävaror av barrvirke, Europa för 38 % och Sovjetunionen för 18 %. Europas andel av världsexporten av sågade trävaror av lövvirke nämnda år uppgick till 34 % och Asiens till 33 %.

I tab 68 har sammanställts uppgifter om handeln med träindustriprodukter 1965 i vissa länder med betydande sådan handel. Liksom tidigare år var Canada det ledande exportlandet av barrträvaror med 15,5 milj m³ (f å 15,5 milj m³) d v s 35 % av världsexporten. Sovjets export uppgick till 7,9 milj m³ (f å 7,7 milj m³), Sveriges till 5,3 milj m³ (f å 5,6 milj m³) och Finlands till 4,1 milj m³ (f å 4,6 milj m³). De mest betydande importländerna var liksom tidigare USA och Storbritannien. Dessa länder svarade för 27 % resp 21 % av världens totala import av sågade trävaror av barrvirke. USA:s import kom till 99 % (f å 100 %) från Canada. Huvuddelen av Storbritanniens import 1965 kom från Canada (26 %), Sovjetunionen (25 %), Finland (19 %) och Sverige (14 %).

Region	Nettohandeln, 1 000 m³			
	Sågade trävaror av barrvirke		Sågade trävaror av lövvirke	
	1964	1965	1964	1965
Europa (utom SSSR)	— 8 791	— 9 457	— 773	— 839
SSSR	+ 7 600	+ 7 896	— 244	— 271
Nordamerika	+ 5 636	+ 5 698	— 317	— 335
Centralamerika	— 121	— 126	— 2	— 10
Sydamerika	+ 358	+ 484	+ 176	+ 215
Afrika	— 1 263	— 1 202	+ 305	+ 345
Asien (utom SSSR)	— 1 680	— 1 504	+ 1 068	+ 1 261
Oceanien	— 626	— 592	— 156	— 230

Som ovan nämnts ökade världsexporten med sågade trävaror av lövvirke 1965 till 5,6 milj m³ från 5,2 milj m³ året innan d v s med 8 %. Exportökningen var särskilt framträdande i Japan, Malacka och Elfenbenskusten. De mest betydande exportländerna av sågat lövvirke under året var Rumänien med 645 000 m³, Jugoslavien med 466 000 m³, Malacka med 461 000 m³ och Canada med 447 000 m³. De främsta importörerna av sågat lövvirke var England med 946 000 m³ och USA med 781 000 m³, vilka tillsammans svarade för 32 % av världens totala import av sågat lövvirke. Andra betydande importörer var Italien, Canada, Sovjetunionen och Västtyskland.

Handeln med träskiveprodukter nådde rekordnivå 1965 med undantag för träfiberplattor, för vilka efterfrågan under 1965 sjönk under 1964 års rekordnivå. Världens totala export av plywood steg med ca 10 % till 2,65 milj m³ (f å 2,55 milj m³) och av fanérskivor med 18 % till 627 000 m³. Bland länderna (tab 68) är Finland 1965 som tidigare år främste exportör av plywood med 458 000 m³, Japan med 382 000 m³ och Canada med 292 000 m³. Dessa tre länder svarade tillsammans för 42 % av världens totala plywoodexport, medan USA och Storbritannien, de största importörerna, mottog 69 % av världens totala import.

Handeln med trämassa ökade mindre 1965 än under föregående år. Exporten av kemisk massa (inkl halvkemisk) uppgick till 11,1 milj ton och av mekanisk massa till 1,42 milj ton, d v s i stort sett oförändrad sedan föregående år. Canadas massaexport steg under året medan USA:s och Sveriges sjönk — i USA till följd av ökad inhemsk efterfrågan och för Sveriges del till följd av lagerminskning i importländerna. Mest betydande exportländer 1965 var Canada med 3,50 milj ton (f å 3,30 milj ton), Sverige med 3,34 milj ton (f å 3,49 milj ton), Finland

Produkt	Världens export av skogsprodukter					
	Kvantitet milj m³f ub (evalverat till rundvirke)			Värde, milj USA-dollar		
	1956	1961	1964	1956	1961	1964
Rundvirke	30,3	41,4	50,9	450	677	895
Sågat virke, lådämnen, slipers	59,1	71,2	85,3	1 475	1 663	1 954
Träskiveprodukter (plywood, fanérskivor, fiberplattor, spånskivor)	3,9	6,6	10,0	273	435	669
Trämassa	34,8	45,4	57,5	1 052	1 220	1 551
Papper och papp	26,9	32,8	40,0	1 500	1 725	2 037
Totalt	155,0	197,4	243,7	4 750	5 720	7 106

med 2,12 milj ton (f å 2,12 milj ton) och USA med 1,32 milj ton (f å 1,43 milj ton). Dessa länder svarade för ca 82 % av världens totala massaexport 1965. De största massaimportörerna var liksom föregående år Storbritannien och USA med 2,97 milj ton resp 2,83 milj ton, vilket tillsammans utgjorde ca 47 % (f å 46 %) av den totala importen av massa. Av Storbritanniens import kom 73 % (f å 73 %) från Sverige, Finland och Norge, medan 90 % (f å 92 %) av USA:s massaimport kom från Canada.

Världens export av skogsprodukter är, som framgått av redogörelsen, mycket betydande. Mer än 4 % av värdet av världsexporten utgörs av skogsprodukter och mer än 85 % av dessa exporteras i bearbetad form. För vissa länder, inte minst Sverige, är denna handel av utomordentlig betydelse för ekonomin.

I tablån på sid 145 redovisas kvantitet och värde av världens export av skogsprodukter under åren 1956, 1961 och 1964. Handeln med träskiveprodukter har ökat mest under dessa år. Minst var ökningen för sågat virke, papper och papp.

A III Mark- och skogsvärden

För beskattningsändamål o d bestäms värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna, av vilka den senaste företogs 1965. Tidigare har fastighetstaxeringar ägt rum 1928, 1933, 1938, 1945, 1952 och 1957.

Resultaten av den mera detaljerade analys av 1965 års fastighetstaxering som utförts av en särskild kommitté har ännu inte frisläppts för publicering. Därför kan nu endast vissa översiktliga värden redovisas. Tab 69 upptar sålunda — fördelat på län och landsdelar — värdet av skogsmark resp växande skog och summa skogsbruksvärde enligt 1965 års fastighetstaxering och som jämförelse även motsvarande värden vid 1957 års taxering. Tab 70 redovisar en jämförelse mellan skogsbruksvärdena per hektar vid fastighetstaxeringarna 1938, 1952, 1957 och 1965. Det måste emellertid uppmärksammas att 1965 års värden här hänför sig till jordbruksfastigheter såväl på landsbygd som i stad, medan de äldre värdena endast avser landsbygden. Likaså är det viktigt att ha i minnet att en ny taxeringsmetod togs i bruk vid 1957 års taxering, varför jämförelser med tidigare taxeringar får ske med mycket stor försiktighet. I brist på tillgängliga data om fastighetstaxeringsvärdena för olika skogsägarkategorier vid 1965 års taxering har i tab 69 sådana värden redovisats från 1957 års taxering.

I skriften »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet vid 1957 års allmänna fastighetstaxering» (SOU 1963:14) återfinns detaljerade uppgifter om resultatet av 1957 års taxering. I samma skrift behandlas även taxeringsprinciperna. En liknande utredning om 1965 års fastighetstaxering väntas bli redovisad i början av år 1968. I avvaktan på denna kan dock lämnas följande allmänna upplysningar om förutsättningarna vid taxeringen och vissa kommentarer till resultatet.

Enligt skogsvärderingsinstruktionen (SFS 440:1951) vilken reglerar beräkningen av fastighetstaxeringsvärdena för skog skall till grund för prissättningen läggas medeltalen av gällande medelhöstpriser under den period om fem kalenderår, som utgår med tredje kalenderåret före taxeringsåret (priser enligt femårsregeln). Den sålunda antagna prisnivån förutsättes bli bestående och gällande för framtida avverkningar. Vid 1957 års fastighetstaxering gjordes på grund av rådande förhållanden följande avsteg från femårsregeln. Höstpriserna 1951 uteslöts såsom varande helt extrema och bruttopriserna för de övriga i medeltalet ingående åren reducerades med 20 %, eftersom de fyra kvarstående åren också var att beteckna som markerade högkonjunkturår och skäl därför fanns att införa en säkerhetsmarginal för att undvika att taxeringsvärdena efter några år skulle te sig för höga.

Inför 1965 års taxering förelåg en liknande situation. Rånettovärdena för skogsavverkningen visade en klart nedåtgående tendens, som bedömdes fortgå. Emellertid hade det vid föregående taxering tillämpade systemet för beräknande av säkerhetsmarginalen visat sig ha en icke önskvärd bieffekt, nämligen att påverka relationen mellan värdenivåerna i olika landsändar och skilda avsättningslägen. Man valde nu att i stället reducera de slutliga skogsvärdena per kubikmeter, som direkt används för värdeberäkning av virkesförrådet. Värdena sänktes med 3 kr per kubikmeter — dock med högst 30 procent. Metoden innebär att skogsvärdet reduceras men att skogsmarksvärdet grundas på oreducerade priser. Överslagsvisa förhandskalkyler visade att skogstaxeringsvärdena, i den mån de berodde av prisnivån och nämnda reduktion, kunde komma att sjunka med omkring 10 % som ett genomsnitt för hela landet. De sydligare länen skulle få oförändrade eller svagt sjunkande värden, medan man från Värmland, Dalarna och norrut kunde påräkna sänkningar mellan 10 och 30 procent och i dåliga avsättningslägen ännu mer.

Vid ovan berörda analys av 1957 års fastighetstaxering hade framkommit att man inom åtskilliga län underskattat en eller flera av följande för taxeringsvärdena grundläggande faktorer nämligen skogsareal, godhetsklass (bonitet), virkesförråd, grovskogsprocent och andel barrskog, vilket lett till att taxeringsvärdena blivit för låga i jämförelse med de riktvärden, som kunde framräknas på grundval av riksskogstaxeringens uppgifter. Under tiden mellan de två taxeringarna hade virkesförråd och grovskogsprocent också stigit i de flesta län. Ett hänsynstagande till nu nämnda förhållande skulle i allmänhet påverka taxeringsvärdena i höjande riktning, så att slutresultatet för landet i dess helhet kunde bli en höjning med 5—10 %, i enlighet med de av skogsstyrelsen och skogshögskolan gjorda uppskattningarna.

De nu presenterade slutresultaten visar för hela riket en god överensstämmelse med denna uppskattning, i det att höjningen av totala skogstaxeringsvärdet blev 7 %. Vid ett närmare studium av tab 69 uppmärksammas att skogsmarksvärdena stigit högst avsevärt, 33—83 % i de olika länen och totalt med 54 %. Detta beror på att markvärdena vid 1957 års taxering influerades av den 20-procentiga reduktionen av bruttopriserna, medan de vid 1965 års taxering grundas på oreducerade priser.

Värdena på den växande skogen visar en mera splittrad bild med förändringar växlande från —21 % till +21 % för

de olika länen, totalt för Norrland —4 %, Svealand —2 %, Götaland +8 % eller för riket +1 %. Värdena utgör resultatet av ett samspel mellan å ena sidan förändringarna i prisnivån och den införda reduktionen samt å andra sidan anpassningen av taxeringens skogliga grundfaktorer till de av skogshögskolan angivna riktvärdena. Eftersom man vid 1957 års taxering hade nått olika långt i denna anpassning — en del län låg mycket nära riktvärdena medan andra avvek rätt mycket — och förändringarna ifråga om virkesförråd m m också skiljer sig mellan olika län, är det naturligt att taxeringsvärdet för den växande skogen kan ha förändrat sig på rätt olika sätt mellan de två taxeringsåren. Huruvida man vid den senaste taxeringen kunnat uppnå en bättre anpassning till riktvärdena och en större jämnhet mellan de olika länen, kommer att framgå av den undersökning om taxeringsutfallet som utkommer i början av år 1968.

I. SUMMARY

Forest Land and Forest Capital

According to the Swedish National Forest Survey, forests cover about 22,8 million hectares (ha), i.e. 55 % of Sweden's total land area. As is shown in *table 1* there are 3,0 ha of forest land per caput and 5,9 ha of forest land per ha of agricultural land. Simultaneously with the giving up of low producing forest land as unproductive agricultural land has for some time past been transferred to forest land at a rate of more than 20 000 hectares a year.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry. Besides, other State authorities and Diocesan boards administer small forest areas (*tables 2 and 3*). About one quarter of Sweden's forests is publicly owned, another quarter belongs to companies, and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers (*table A*). Publicly owned forests are mainly located to Northern Sweden. Tables *4, 5 and 6* intend to show the combination of forestry and farming in economic units owned by farmers in different parts of the country. In 1962—64 there were 264 000 such units with forest land owned by farmers, 65 000 of which, however, without crop land. 30 % of these 200 000 units with crop land possess forest land less than 10 ha and 56 % of the same units possess forest land less than 25 ha. To these 200 000 units belong about 8,4 million ha of forest land. However, the number of agricultural units in Sweden is decreasing considerably which is shown in the tableaux on page *26*.

In *table E* is shown the age-class distribution, i.e. the proportion of the forest area occupied by trees of different ages according to the third National Forest Survey 1953—1962.

In the last years the mechanization of the work in the forests has advanced considerably partly owing to the rapid rise of labour costs. Mechanization presupposes big units and therefore it has become important to reduce the average number of woodlots per forest unit and to work for a re-allotment of the parcels to bigger, more well-proportioned units better adapted geographically to roads, floatways, population agglomerations, roundwood consumers, and so on. Investigations have recently been carried out about for instance area, width, and yield of woodlots, and distance wood lot to population agglomeration. Finally re-allotment measures more or less comprehensive amounting to about 100 000 hectares of forest land per annum and totalling 1 135 000 ha have been carried out in the years 1955—1965.

In *table B* the forest area is divided according to the production capacity of the soil (site quality), *table C* shows the ideal site quality expressed in m^3 per annum and ha by which is meant the average optimum of sustained yield provided the best possible management and in table D is shown the average producing capacity. The figures illustrate the very marked difference between northern and southern parts of Sweden due to climatic conditions.

Detailed figures concerning the growing stock in different counties are presented in *table 7* "Growing stock incl. bark on all ground by species, size groups and counties according to the National Forest Survey 1953—1962", *table 8* "Growing stock per ha forest land, by age-groups and ownergroups" and *table 9* "Annual growth (incl. bark) by species and counties on forest land according to the National Forest Survey 1953—1962".

According to the third Survey the growing stock in the country amounts to 2 223 million m^3 sk as compared to 1 915 million m^3sk in the second Forest Survey (*table F*). The composition of the total growing stock in respect to species has changed very little since the second Survey and it is made up to 45 % of spruce, 40 % of pine and 15 % of broadleaved species. (The second Survey: spruce 44 %, pine 40 % and hardwoods 16 %). The com-

position of the total growing stock in respect to size show the following figures: 32 % large-sized stock (25 cm DBH and more) 40 % medium-sized stock (15—24,9 cm DBH) and 28 % small-sized stock (less than 15 cm DBH). (The second Survey: respectively 28 %, 41 % and 31 %).

The annual growth (incl. bark) according to the third Forest Survey is shown in *table G* (cf *table 9*) and amounts to 78 million m³sk i.e. 3,4 m³sk per ha. The rate of increment increases from 3,2 % in the northern parts of Sweden to 4,4 % in the southern parts. The average growing stock per ha of forest land has increased from 80 m³sk per ha according to the second Forest Survey to 97 m³sk per ha according to the third Survey.

According to the figures available from the General Real Property Assessment 1965 performed for the purpose of property taxation, the total value of Swedish forests (in rural areas) in 1965 was estimated at 10 754 millions Sw. cr. or approximately 2 000 million US $ (*tables 69 and 70*). This means an increase from the previous General Property Assessment in 1957 by 7 %. The partvalues show, however, different percentage increases, which to some degree are due to changes in assessment methods.

The County Forestry Boards and, for the State forests, the State Forest Service are responsible for the supply of seed and seedlings (*table H*). However, several big companies are collecting seed and managing nurseries for their own supply. Seedlings are also to some extent produced in private enterprises.

In 1965 the production of spruce seed was rather considerable and amounted to 30 000 kg. In 1966 no spruce seed was produced. The production of pine seed was almost none at all, 19 kg, in 1965 and rather modest, 1 500 kg, in 1966. During the last ten years the number of seedlings used for artificial regeneration has amounted to about 300 million, 30 million of which where imported (*table I*), mainly from the Federal Republic of Germany and Denmark. In recent years the production of seedlings has been intensified, and in 1965 the nurseries owned by the County Forestry Boards covered an area of 802 ha (124 ha in 1945). The total area of all nurseries in the country was estimated in 1965 at about 1 500 ha. *Tables 10* a and b show the extent of silvicultural measures carried out in 1965 and 1966; according to the tables planting and sowing increased both in 1965 and 1966, while thinning in seedlings and young stands decreased. The silvicultural measures accounted for in tables 10 involve some reduplications in cases where the same area is treated more than once by different methods, e.g. preparation by removal of waste from a clear cut area and then sowing. Planting and sowing per 1 000 ha forest land within forests belonging to different owner categories are computed in the *tables J*. The development of the regeneration work etc. during the period 1942—1966 is accounted for in the *table K*. For some time past growth conditions in sampled reproduction areas have been recorded and analysed by the National Board of Private Forestry. Soil fertilizing of forest land (the *tables L, M and N*) has in the last years attracted a growing interest. In 1965 42 000 ha were fertilized and in 1966 109 000 ha.

The *tables 11, 12, O and P* show detailed information about forest fires in 1966. According to the tables 1966 may be regarded as a normal year with respect to the number of forest fires whereas the burnt area exceeds by 60 % the 1956—1965 average. About 70 % of the fires are quenched before 0,1 ha of forest land have been damaged. The average area damaged per fire amounted to 2,0 ha in 1966. In 1966 most of the fires — apart from an intensive forest fire period in upper Norrland in June — were evenly distributed from April to October.

As regards the causes of the fires these conform for the year 1966 rather closely to the pattern of previous years. Children cause a good deal of the fires as is shown in *table 12*. Forest fires arisen in connection with broadcast burning occasion generally the largest burnt area per fire. Watch-towers for forest fire protection are nowadays considered too expensive and too ineffective. Airborne patrolling took over in 1964 all forest fire protection.

No damage worth mentioning by frost, snow or storms occurred in 1965/66.

Because of an increased reduction of the stock of elk and probably also because of an increase of the clear cut areas the damage caused by elk continued to diminish in 1965/66. — On the island of Gotland the stock of wild rabbits, in 1963 reduced to 5—10 % its previous size because of the rabbit disease myxomatosis, seems to be on a slow increase again.

Damage by insect attacks was on the whole of average extent in 1965.

The warm and dry summer in 1965 contributed in mitigating the damage by fungi.

Technical Activities

A widespread network of transport roads makes possible a mechanization of the transport work leading up to lower costs for hauling and silvicultural measures. The most important type of forest road is the permanent motor road. In addition, there are non-permanent roads to be used only when the soil is either well dried-up or well frozen.

During the last two decades the activity of forest road buildings has increased. During 1966 3 805 kms were completed as against 3 930 kms in 1965 (*tables 14 and Q*). Forest road building in metres per 1 000 hectares forest land was most extensive in 1965 and 1966 in "other public forests" with 233 respectively 237 metres per 1 000 ha forest land. The averages for all forests in 1965 and 1966 were 172 metres respectively 167 metres per 1 000 ha forest land.

The state grants certain sums for forest road building, 11,0 million Sw.cr. being allocated for the budget-year 1964/65 and 13,5 million Sw.cr. for the budget-year 1965/66. In order to reduce the unemployment the Government grants subsidies among other things for forest road building.

Data from the Road Inventory of the third National Forest Survey showing the extent of the network of the roads in Sweden during the period 1957—1963, were presented in the previous yearbook. The total length of the private permanent motorroads of direct consequence to forest products transports is estimated at about 165 000 kms (*table 13*).

The kilometres of completed ditches in 1965 and 1966 amounted to respectively 3 587 kms and 3 292 kms i.e. 21 500 ha of forest area drained in 1965 and 20 000 ha in 1966. The total ditch-draining in 1965 and 1966 was performed to 58 % respectively 55 % in companies' forests and to 30 % respectively 38 % in "other private forests" (*tables 15 and Q*).

In 1965 and 1966 the total length of the floatways was about 30 500 kms (*table 28*). Except some routine repairs and building of flumes in connection with the construction of powergenerating stations etc., no constructional work on floatable watercourses was carried out. On the contrary some ancillary floatways are closed down every year.

Aerial photographies are used to an ever increasing extent in Swedish forestry both for planning purposes and for the daily routine work.

The mechanization of the forest work was investigated in 1966. Some results are shown in the diagrams 3 and 4.

Utilization of the Forest Capital

One important task belonging to the County Forestry Boards is to assist forest owners (mainly farmers) in marking trees for felling. It is estimated that in general one fourth of the total annual cut in forests owned by farmers is marked by the assistance of the County Forestry Boards.

According to estimates made within the Board of Private Forestry and reported in table 16, the total cut for the season 1964/65 amounted to 60,2 million m³ solid volume incl. bark i.e. about 2,7 % more than the total volume in the previous year. During the season 1965/66 the total cut decreased to 58,8 million m³ solid volume i.e. 2,3 % less than in the preceding year. The forest industry's part of the annual cut may now be estimated at 90 %. Specific information on annual fellings is available for public forests and companies' forests only (*tables 17—19*). In 1965 and 1966 the total cut per ha of forest land was on an average for all categories respechidy 2,64 and 2,58 m³ solid volume incl. bark.

However, in addition to the figures given in the above-mentioned tables other statistics concerning total fellings are also available namely those based upon the stump enumeration by the National Forest Survey during the felling-seasons 1952/53—1965/66 as presented in the *tables 20, 21 and 22*. Total fellings during the last ten

seasons according to the stump enumeration amounted to 52,7 million m³ solid volume incl. bark on a yearly average.

About 75 % of the logs for processing in Sweden and also a considerable part of the roundwood exports are measured by authorized timber measures. The *tables 23—25 and R—V* give detailed information on the activities of the timber measuring associations.

In Northern Sweden most timber is floated, and floating is by law exclusively reserved for authorized floating associations. An account of their activities is given in tables 26—29.

The quantity floated in 1966 amounted to 8,0 million m³ solid volume excl. bark i.e. 10 % less than in 1965 when 8,9 million m³ were floated.

The quantity of roundwood transported by rail increased by 15 % in 1966 as compared with 1965; as is shown in the tableau on *page 75* about 1,8 million tons or roughly about 2,6 million m³ solid volume excl. bark were transported in 1966, about 91 % of which consisted of pulpwood.

According to investigations undertaken by a special committee set up to study transportation of forest products transports of roundwood by lorries has almost doubled during the last ten years. In 1954/55 18 million tons of roundwood were transported by lorries and in 1965/66 about 34 million tons (*table 30*). At the same time the average transport distance was also doubled from 32 kms in 1954/55 to 64 kms in 1965/66.

Shipping is of little importance in transporting roundwood within the country and only very small quantities of unprocessed wood were unloaded in Swedish harbours and loading quays in 1966.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. The figures now published by the Central Bureau of Statistics show that roundwood amounting to 8,0 respectively 6,0 million m³ solid volume excl. bark was transported in 1965 and 1966 by sea-rafts; of this volume, however, respectively 4,1 and 2,2 million m³ referred to rafting within the rivermouths.

Most Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. *Table 32* shows the consumption of roundwood by forest industries during the last five years 1962—1966. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees, i.e. only 16 % of the total number of sawmills but 80 % of the total production. The production of sawn and planed wood etc. is shown in the *table 34* both in enterprises above the size mentioned and — according to the 1965 Census of sawmills — in all sawmills. The total production of coniferous sawngoods by all saw mills in 1965 amounted to 2,2 million standards or 26,5 % more than in 1958 and the corresponding roundwood consumption (*table 33*) in 1965 to 19,0 million m³ solid volume excl. bark i.e. 8,8 m³f roundwood per one standard sawngoods. In table 31 is shown the structural changes within the sawmill industry from 1953 to 1965. According to the *table 32* about 197 000 m³ solid volume of timber were utilized by the Swedish veneer and plywood factories in 1965 i.e. about 5 % more than in 1964. There was also a corresponding increase in the production of veneer and plywood in this year.

The quantity of roundwood consumed by the pulp mills increased in 1965 by 4 % to 25,9 million m³ solid volume but decreased in 1966 to 25,6 million m³. During the last decade the production of pulp has been subject to an almost continuous and rather considerable increase owing to technical and organizational improvements. Above all the sulphate sector has been favoured by a noteworthy increase in production and the bleached pulp has during the period increased its percentage of the output of wood pulp. Contracting tendencies in the import countries occasioned a slackening of the Swedish pulp production beginning in the second half of 1965. Production increased, however, in 1965 as compared with 1964 by 5 % to 6,7 million tons. In 1966 there was a 2 %-decrease to 6,5 million tons. 22 % of the 1966-production consisted of mechanical pulp (incl. fibre pulp), 32 % of sulphite pulp and 46 % of sulphate pulp. Fibreboard production has expanded on a proportionately larger scale than pulp production during the period 1956—1965; the capacity has increased by two thirds. In 1965 and 1966 the demand showed a downward trend but production continued to increase in 1965 to 741 000 tons (*tables 35 a and b*). In 1966 production diminished, however, by 8 % to 685 000 tons. The consumption of roundwood by the fibreboard factories amounted in 1965 and 1966 to respectively 496 000 and 460 000 m³ solid volume excl. bark (*table 32*) i.e. decreases in both years. However, sawmill waste is now being used to an ever increasing extent in this processing. Total consumption of raw materials evaluated to roundwood amounted in 1965 and 1966 to respectively 2,0 million m³ solid volume excl. bark and 1,9 million m³. The production of particle board is rapidly increasing and it amounted to 103 000 tons in 1965 and to 127 000 tons in 1966. Pulpwood in small dimensions is mainly used in the production of particle board and the consumption of this assortment amounted to about 215 000 respectively 265 000 m³ solid volume in 1965 and 1966, but sawmill waste and waste from plywood production are also used by the particle board factories.

According to an official investigation total fuel consumption is estimated at 3,9 million m³ solid volume per annum.

In general a very small proportion of Swedish roundwood is exported but the yearly variations may be rather important (*table 36*). In 1965 and 1966 exports of unprocessed wood amounted to 2,2 respectively 2,0 million m³ solid volume excl. bark, i.e. 4,3 % and 4,1 % of the total cut. In 1965 and 1966 as well as in the preceding years most of the unprocessed wood exported consisted of pulpwood. Total exports of unprocessed wood increased in 1965 with 28 % and decreased in 1966 with 8 %. The principal importing countries of Swedish unprocessed wood 1965 and 1966 were Norway, Finland and the Federal Republic of Germany (*table 38*).

Swedish imports of unprocessed wood consist mainly of pulpwood from Finland and Norway (*tables 37 and 38*).

The exports of sawngoods decreased with 6 % to 1,14 million standards in 1965 and continued to decrease in 1966 to 1,07 million standards i.e. with 5 %. The major part of these exports consists of unplaned wood, of which the United Kingdom, The Netherlands and The Federal Republic of Germany are the greatest importers.

Pulp is Sweden's most important export product; in 1965 the demand for pulp decreased and the exports fall with 4 % to 3,34 million tons (dry weight). The exports of fibreboard decreased with 10 % to 394 000 tons.

In 1966 the demand for pulp rose again and increased by 8 % to 3,63 million tons (dry weight). The exports of fibreboard decreased, however, by 8 % to 363 000 tons.

Exports of wood tar and charcoal are nowadays insignificant.

In 1964 49,3 million m³ solid volume of roundwood were consumed (refined) in Sweden of which 33,2 million m³ i.e. 67 % were exported.

The total value of Swedish exports in 1965 and 1966 amounted to 20 500 respectively 22 100 million Sw.cr. Respectively 28 % or 5 700 million Sw.cr. in 1965 and 26 % or 5 800 million Sw.cr. in 1966 originate from products the raw material of which has grown in the forests.

Timber Prices and Production Costs

Every autumn standing timber in the State Forests is sold by auction by the State Forest Service. The prices obtained at these auctions are shown in *table 40*. The prices of standing timber in private forests, recorded in *table 39*, have been obtained by means of a sample survey undertaken with the aid of the County Forestry Boards. On an average for the whole country prices for wood sold on root increased by 1,5 % during the season 1965/66 as compared with the season 1964/65. In *table 41* are shown the net values of the wood (all kinds: wood sold on root, roundwood etc.) cut in the State Forests in 1957—1966.

The prices for the season 1965/66 referring to timber are shown in table 42, to pulpwood in table 43.

The costs of logging are shown in table 44. Owing to wide variations, the data presented are, in several cases, estimated averages.

Marketing conditions for sawnwood were rather unfavourable in 1965 and 1966. Prices were, however, on the whole fairly stable and amounted in respectively 1965 and 1966 to 1 362 and 1 372 Sw.cr. per std for pine (u/s 2½"×7") and to 1 222 and 1 208 Sw.cr. per std for spruce (u/s 2½"×7") (table 45). It is true that the prices

of wood pulp increased in 1965 but on the whole prices have since 1960 shown a decidedly more favourable trend for sawnwood than for pulp.

Labour Market Conditions

According to the wage-agreement, valid 1966—1967 piece work rates increased in 1966 with 3,2 % and time rates with 12,1 %.

In *table 47* are shown the wages of adult male workers in forestry, agriculture and in the wood, pulp, and paper manufacturing industries, and mining and manufacturing industry as a whole, the salaries of male clerical personnel in the whole industry during the period 1956—1966. Only fellers, hauliers, agricultural workers and workers in the whole mining and manufacturing industry are included in *diagram 8*. The feller's and hauliers' wages in various countries are shown in *table 46*; as these statistics, however, refer only to conditions in the State forests, they are incomplete. It is worth remarking here that fellers and hauliers seldom work on every workday in the month and equally seldom all twelve months of the year.

It has been estimated that forest work is done to equal degrees by on the one hand agricultural workers employed in forest work during the winter and on the other hand actual forest workers. Forest work is becoming the main occupation for more and more forest workers both in the State Forests, the companies' forests and in the farmers' forests. In the *tables 48—50* is shown the economically active population in forestry in 1965 according to the 1965 Census of Population and Housing. The first category of the two mentioned above is obviously not included in this population.

Current statistics on employment in forestry are beginning to be more complete; *table 51* shows the number of workers employed in the State Forests and in the companies' forests while the table 52 shows the number of dayworks performed in the farmers' forests. In table 29 is shown the personnel employed in floating activity.

Thanks to sample surveys some facts about employment in the farmers' forests are now available. In the *table 52* is shown the dayworks performed in the farmers' forests during a week and these statistics are principally intended to show changes in employment volume. The unemployment figures in forestry illustrate to a certain extent the situation on the labour market and these figures are shown on *page 101*.

Statistical information about industrial accidents lags behind because of the time required to settle finally the benefits. For inclusion in this yearbook accidents in 1964 are accordingly available. In *table 54* is shown the number of accidents in forest work (excl. agricultural labourers employed with forest work) and floating, number of hours worked in forest work and floating and number of sickness benefit days. *Table 55* reports "severity rates" for accidents in forest work by cause of accident. A "severity rate" is a measure of the accident risk and it is computed in accordance with the recommendations of the Sixth International Conference of Labour Statisticians arranged in 1947. In *table 56* the accidents in per cent and per 1 million working-hours are shown distributed according to injured part of body.

In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are made by the Board of Labour Protection among others by means of improving tools and working methods.

Wild Animals and Game Shooting

Sweden's most important game is elk. The number of elks shot in 1966 is shown in table 57. The shooting of other game of importance is accounted for in table 58.

Other Matters Relating to Forestry

I. Administration

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the National Board of Crown Forests and hands and the National Board of Private Forestry.

The National Board of Crown Forests and Lands administers the State Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board deriving revenue from selling timber, leasing land to tenants etc. It has a large staff of foresters in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administrations or supervision.

The National Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its objects are to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the County Forestry Boards, one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The County Forestry Boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies towards financing silvicultural measures etc.

II. Forestry Education and Training

The Royal College of Forestry has two main tasks: to further the progress of forestry by scientific research and to give a scientific and practical instruction in forestry. The highest standard of forestry education is thus provided at the Royal College of Forestry near Stockholm. The students usually graduate after 4 years of studies. Lately it has also been possible to obtain a Doctor's Degree at this college. In 1964 30 students graduated and in 1965 41.

Forestry vocational training, first and second year's courses, aims at training forest workers, forest owners, and foremen. The main purpose of the first year's course is to give the students basic knowledge of forestry and forestry work needed in their employment or further education. Basic training also is compulsory for future foremen and applicants to the forester training schools. At the second year's course the students can choose between two different courses, one in forest management and one in machine technics. After attending the forest management course, the students will be well acquainted with the management of a small forest property. The machine technical course aims at training tractor operators. The basic training takes place at forestry vocational training schools administered by the County Forestry Boards. A list of these schools is to be found on *page 122*.

There are six forester training schools in Sweden, one private and five administered by the National Board of Private Forestry. In 1965 these schools had 155 and in 1966 107 pupils. At the National School of Forest Technicians supervisors at a higher level are educated. In 1965 31 students passed their final examination and in 1966 30.

Further training of forest workers, forest owners etc. is arranged by the County Forestry Boards, associations and companies. The courses deal with varying subjects e.g. silviculture, operating a tractor, economy and work safety problems.

The extent of the forestry vocational training is contained in *table 59*.

III. Associations and Organizations

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among those aiming at promoting forestry and silviculture Sveriges skogsvårdsförbund (The Swedish Silvicultural Association) may be mentioned. The existing organizations for forest tree breeding are now combined in one organization, Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik (The Committee for Forest Genetics and Treebreeding). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interest of the smaller forest owners. They are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (National Federation of Swedish Forest Owners Associations) representing (in 1966 6,9) million ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations the largest being: Domänverket (The National Board of Crown Forests and Lands), Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare (The Association of Forestry Employers) and Svenska lantarbetsgivareföreningen (The Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers and Svenska skogsarbetareförbundet (The Swedish Association of Workers in Forestry) and Riksförbundet Landsbygdens Folk, RLF, (The Swedish Farmer's Unions) for the workers.

After amalgamation only one organization, Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (Logging Research Foundation) is occupied with the rationalization of forestry and aiming at greater effeciency and safety in working methods.

IV. State Subsidies for Silviculture

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operation. The amounts allocated in different years are shown in *table 60*. The use made of the grants actually in operation during the budget-year 1965/66 is shown in *table 61*.

V. Investments and Maintenance Costs in Forestry

In *tables 10, 14 and 15* is shown the extent to which silvicultural measures have been carried out, kilometers of forest roads and draining ditches completed during the year. In *table 62* are shown the amounts of money spent on forest investments or maintenance during the years 1951—1966.

Investment and maintenance costs show an almost unbroken upward trend during the years 1951—1966.

VI. Value of Annual Cuts

The annual cuts show on the whole an increasing trend during the period 1955—1966 (*table 63*). Apart from annual variations gross values seem on the whole to have kept the same level during the period while net values simultaneously have shown a downward trend. The downward trend is still more unfavourable if due regard is taken to the impaired value of money during the period.

International Review

The *tables 64—68* present an international statistical review, the material of which is extracted from FAO-statistics.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur de här nedan angivna källorna hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogsstatistisk årsbok, utan att detta särskilt omnämnts i förteckningen.

A. Skogsmarken och skogskapitalet.

Tab. A. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabeller 2 och 3.

Tab. B-E. Riksskogstaxeringarna 1953—1962.

Tab. F-G. Huvudtabellerna 7—9.

Tab. H. SOS, Domänverket 1962—1966, Skogsvårdsstyrelsernas berättelser 1962/63—1966/67, tab. 5.

Tab. I. Manus i skogsstyrelsen.

Tab. J a och b. Huvudtabellerna 2, 3 och 10.

Tab. K. Huvudtabell 10.

Tab. L—N. Uppgifter sammanställda inom Skogshögskolan.

Tab. O—P. Statens brandinspektion: Meddelande 1967:6.

Tab. 1. Riksskogstaxeringarna 1953—1962, Jordbruksräkningen 1961 samt Statistisk årsbok för Sverige (tab. 9 o. 58).

Tab. 2. SOS, Domänverket 1965 o. 1966 (tab 17 A och B) samt till skogsstyrelsen från olika myndigheter insända uppgifter.

Tab. 3. Riksskogstaxeringarna 1953—1962 samt till skogsstyrelsen från skogsvårdsstyrelserna, Skogssällskapet samt Skogsindustriernas samarbetsutskott insända uppgifter.

Tab. 4—6. Statistiska centralbyrån: SM nr J 1964:31, jordbrukets skogsmarksinnehav.

Tab. 7—9. Riksskogstaxeringarna 1953—1962.

Tab. 10, 14—15. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogssällskapet, Skogsindustriernas samarbetsutskott samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelses kännedom).

Tab. 11—12. Statens brandinspektion: Meddelande 1967:6.

B. Skogstekniska arbeten och avverkningarnas mekanisering.

Tab. Q. Huvudtabellerna 3, 14—15.

Tab. 13. Skogshögskolan, Rapport nr 8, 1965: Skogsbrukets vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963.

Tab. 14—15. Se ovan.

C. Skogskapitalets tillgodogörande.

Tab. R—V. Uppgifter från virkesmätningsföreningarna.

Tab. 16. Manus i skogsstyrelsen.

Tab. 17—19. Uppgifter från domänstyrelsen, Skogsindustriernas samarbetsutskott, stiftsnämnderna, Sveriges häradsallmänningsförbund, skogsvårdsstyrelserna m fl.

Tab. 20—22. Skogshögskolan: Riksskogstaxeringens stubbinventering 1952/53—1965/66.

Tab. 23—25. Uppgifter från virkesmätningsföreningarna.

Tab. 26—29. Statistiska centralbyrån: SM nr V 1967:11. Primärmaterial: från flottningsföreningarna till skogsstyrelsen insända årsrapporter.

Tab. 30. Skogsbrukets motortransportkommittés stickprovsundersökningar.

Tab. 31 o. 33. Statistiska centralbyrån, SM, nr I 1966:57, Sågverk 1965.

Tab. 32, 34—35 SOS, Industri, berättelser åren 1962—1966.

Tab. 36—38 SOS, Handel, berättelser 1962—1966.

D Virkespriser och omkostnader.

Tab. 39. Manus i skogsstyrelsen.

Tab. 40. SOS, Domänverket 1962—1966.

Tab. 41. SOS, Domänverket 1957—1966 (tab 2).

Tab. 42—43. Manus i skogsstyrelsen.

Tab. 44. Uppgifter från domänverket, Skogsindustriernas samarbetsutskott och skogsvårdsstyrelserna.

Tab. 45. Statistiska centralbyrån: Allmän månadsstatistik.

E. Arbetarförhållanden.

Tab. 46. Statistiska centralbyrån, SM nr Am 1967:51.

Tab. 47. Statistiska centralbyrån, SM nr Am 1967:51, 1967:3, 1967:47 och 1967:17.

Tab. 48—50. Statistiska centralbyrån, Folk- och bostadsräkningen 1965, SM nr Be 1967:00.

Tab. 51. Statistiska centralbyrån, SM nr Am 1967:1.

Tab. 52. Statistiska centralbyrån, SM nr Am 1967:9.

Tab. 53. Uppgifter från arbetsmarknadsstyrelsen.

Tab. 54—56. SOS, Yrkesskador 1963 och 1964.

F. Vilttillgång och jakt.

Tab. 57. SOS, Domänverket 1965 och 1966 (tab 15).

Tab. 58. Svenska jägareförbundet redogörelser för jaktåren 1946/47—1965/66 samt SOS, Domänverket (tab 15 och 16).

G. Övriga skogliga frågor.

Tab. 59—63. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

H. Internationell översikt.

Tab. 64. Statistisk årsbok för Sverige 1966 (tab 445) samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO 1966 (tab. M 3).

Tab. 65—68. Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1966.

A III. Mark- och skogsvärden.

Tab. 69. SOS, Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet, taxeringsåret 1965 (tab 2).

Tab. 70. Tab. 65 samt Statistiska centralbyrån, SM, Nr J 1967:4, Jordbrukets skogsmarksinnehav enligt allmänna fastighetstaxeringen 1965.

TABELLER

Tabell 1. Rikets landareal fördelad på produktiv skogsmark, inägor och impediment. Produktiva skogsmarken enligt riksskogstaxeringen 1953—62, inägomarken enligt jordbruksräkningen 1961. Län

Productive forest area, other productive land and unproductive land

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och landsdel[1] *County and group of counties*[1]	Areal (1 000 ha) *Area*				Produktiv skogsmark i % av total landareal *Productive forest area in % of total land area*	Areal produktiv skogsmark (ha) *Productive forest area*	
	Produktiv skogsmark *Productive forest land*	Inägor[2,3] *Other productive land*	Impediment och övrig mark *Unproductive and other land*	Summa landareal *Total land area*		per inv. *per inhabitant*	per ha inägomark *per ha cultivated land*
Nb	3 957	92	5 842	9 891	40,0	15,1	43,0
Vb	3 202	138	2 200	5 540	57,8	13,7	23,2
Jtl	2 549	73	2 129	4 751	53,7	19,3	34,9
Vnr	1 899	105	408	2 412	78,7	6,8	18,1
Gvl	1 454	105	260	1 819	79,9	5,0	13,8
Kpb	2 031	89	715	2 835	71,6	7,2	22,8
Vrm	1 271	170	319	1 760	72,2	4,4	7,5
Ör	[5]535	146	154	835	64,1	2,0	3,7
Vstm	371	164	110	645	57,5	1,5	2,3
Ups	293	153	79	525	55,8	1,6	1,9
Sth[4]	[5]391	144	229	764	51,2	0,3	2,7
Sdm	338	180	114	632	53,5	1,4	1,9
Ög	552	280	174	1 006	54,9	1,5	2,0
Skb	351	329	127	807	43,5	1,4	1,1
Äbg	648	221	302	1 171	55,3	1,7	2,9
Jkp	666	164	229	1 059	62,9	2,3	4,1
Krb	607	109	182	898	67,6	3,7	5,6
Klm	689	205	216	1 110	62,1	2,9	3,4
Gtl	[5]137	93	84	314	43,6	2,6	1,5
Gbg	151	96	249	496	30,4	0,2	1,6
Hl	200	149	126	475	42,1	1,1	1,3
Bl	173	58	60	291	59,5	1,2	3,0
Krs	265	245	106	616	43,0	1,0	1,1
Mlm	64	343	68	475	13,5	0,1	0,2
Norrland	13 061	513	10 839	24 413	53,5	10,9	25,5
Svealand	5 230	1 047	1 719	7 996	65,4	1,8	5,0
Götaland	4 503	2 293	1 921	8 717	51,7	1,2	2,0
Riket *Entire country*	22 794	3 852	14 480	41 126	55,4	3,0	5,9
1963	22 815	3 852	14 459	41 126	55,5	3,0	5,9

[1] Beträffande län och landsdelar, se förkortningar på sid 18 och karta på sid 19. — *Concerning counties and groups of counties see abbreviations on page 18 and map on page 19.*

[2] Åker, kultiverad betesmark och naturlig betesmark. — *Arable land, pastures and grassed land.*

[3] Exklusive 2 330 ha kultiverad betesmark och 11 830 ha naturlig betesmark på jordbruk med mindre än 2 ha åker. — *Excluding 2 330 hectares pastures and 11 830 hectares grassed land on farms with less than 2 hectares of arable land.*

[4] Inklusive Stockholms stad. — *Including the city of Stockholm.*

[5] Exklusive skogsmark inom områden otaxerade vid 3:e riksskogstaxeringen. — *Excluding forest land within regions unassessed by the third National Forest Survey.*

Tabell 2 a. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1965 års slut. Län

Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1966. Counties

Måttenhet: 1 000 ha
Unit of measurement:

Anm.: Nationalparkerna i riket samt skogsmark inom Stor-Stockholm ingår ej i redovisningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och landsdel *County*	Domänverket *State Forest Service*									
	Kronoskogar		a) Bergverksskogar b) Renbetesfjäll		Kronoallmänningar		Ecklesiastika skogar		Summa *Total*	
	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp
Nb	[1]2 123,4	[1]1 368,8	b 0,2	b 0,2	0,4	0,0	0,5	0,2	2 124,5	1 369,2
Vb	[1]1 033,6	[1]438,6	b 1,8	b 4,8	—	—	—	—	1 035,4	443,4
Jtl	[1]127,6	[1]82,3	[2]b 65,5	[2]b 226,3	0,2	0,0	–	—	193,3	308,6
Vnr	136,3	28,0	—	—	—	—	—	—	136,3	28,0
Gvl	87,1	20,4	a 0,3	a 0,0	—	—	—	—	87,4	20,4
Kpb	[1]270,0	[1]119,9	a 1,6	a 0,2	—	—	—	—	271,6	120,1
Vrm	28,5	5,5	a 1,3	a 0,4	—	—	—	—	29,8	5,9
Ör	82,9	19,1	a 3,0	a 0,5	—	—	—	—	85,9	19,6
Vstm	46,4	11,2	—	—	—	—	0,0	0,0	46,4	11,2
Ups	7,8	1,0	a 1,4	a 0,2	—	—	—	—	9,2	1,2
Sth	23,2	6,4	—	—	—	—	—	—	23,2	6,4
Sdm	23,1	5,3	—	—	1,1	0,6	0,2	0,1	24,4	6,0
Ög	44,6	7,3	—	—	—	—	—	—	44,6	7,3
Skb	41,1	8,5	—	—	—	—	0,0	—	41,1	8,5
Äbg	31,5	11,9	—	—	1,0	0,1	—	—	32,5	12,0
Jkp	32,9	7,8	—	—	0,1	0,0	—	—	33,0	7,8
Krb	31,2	6,0	—	—	—	—	0,4	0,0	31,6	6,0
Klm	69,3	11,1	—	—	—	—	—	—	69,3	11,1
Gtl	4,9	1,6	—	—	—	—	—	—	4,9	1,6
Gbg	10,7	9,1	—	—	—	—	—	—	10,7	9,1
Hl	11,3	3,9	—	—	—	—	—	—	11,3	3,9
Bl	4,7	0,3	—	—	—	—	—	—	4,7	0,3
Krs	19,3	2,2	—	—	—	—	—	—	19,3	2,2
Mlm	4,8	0,4	—	—	—	—	0,0	—	4,8	0,4
Norrland	3 508,0	1 938,1	67,8	231,3	0,6	0,0	0,5	0,2	3 576,9	2 169,6
Svealand	481,9	168,4	7,3	1,3	1,1	0,6	0,2	0,1	490,5	170,4
Götaland	306,3	70,1	—	—	1,1	0,1	0,4	—	307,8	70,2
Riket *Entire country*	[3]4 296,2	2 176,6	75,1	232,6	2,8	0,7	1,1	0,3	[4]4 375,2	[4]2 410,2
1964	[3]4 289,7	2 175,0	73,2	227,5	5,1	5,9	1,1	0,4	[4]4 369,1	[4]2 408,8

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Stiftsnämnder *Diocesan Board*		Annan statlig myndighet *Other State Authority*							
Summa *Total*		Fortifikationsförvaltningen		Vattenfallsstyrelsen		Lantbruksstyrelsen		Summa *Total*	
				Sjöfartsstyrelsen[5]					
Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp
15,1	15,5	8,4	4,1	1,2	0 6	18,9	7,4	28,5	12,1
14,2	6,0	1,0	0,2	0,3	0,1	9,3	3,2	10,4	3,5
37,6	13,5	3,2	2,6	0,3	0,0	15,1	6,4	18,6	9,0
23,7	4,1	0,8	0,8	0,1	0,0	16,6	3,1	17,5	3,9
20,3	2,6	0,5	0,7	—	—	7,4	1,0	7,9	1,7
19,0	4,7	0,7	0,2	—	—	9,8	1,4	10,5	1,6
30,2	5,6	0,8	0,2	—	—	3,8	0,4	4,6	0,6
6,7	0,9	4,5	3,7	0,1	—	0,4	0,0	5,0	3,7
8,4	1,7	0,3	0,4	0,1	—	1,9	0,2	2,3	0,6
7,4	1,1	1,2	1,2	—	—	2,5	0,4	3,7	1,6
8,3	1,6	7,8	4,4	—	—	1,2	0,2	9,0	4,6
6,1	0,9	1,8	1,2	—	—	1,5	0,1	3,3	1,3
9,9	1,3	3,3	4,0	—	—	2,6	0,3	5,9	4,3
11,6	2,0	2,0	1,8	—	—	1,3	0,2	3,3	2,0
14,2	3,2	0,7	1,0	0,1	—	3,2	0,7	4,0	1,7
18,3	5,4	2,5	1,8	—	—	2,0	0,2	4,5	2,0
17,5	4,6	0,5	0,3	—	—	2,4	0,5	2,9	0,8
11,6	1,4	0,3	0,3	—	—	0,8	0,1	1,1	0,4
5,8	1,3	1,6	2,1	—	—	0,9	0,3	2,5	2,4
3,0	2,6	1,0	2,1	—	—	1,1	0,3	2,1	2,4
4,6	1,4	0,5	1,5	—	—	0,9	0,3	1,4	1,8
2,0	0,2	0,2	0,5	—	—	0,7	0,0	0,9	0,5
5,2	0,6	2,1	3,8	—	—	0,3	0,0	2,4	3,8
1,4	0,1	0,4	1,4	—	—	—	—	0,4	1,4
110,9	41,7	13,9	8,4	1,2	0,7	67,3	21,1	82,4	30,2
86,1	16,5	17,1	11,3	0,2	—	21,1	2,7	38,4	14,0
105,1	24,1	15,1	20,6	0,1	—	16,2	2,9	31,4	23,5
302,1	82,3	46,1	40,3	1,5	0,7	104,6	26,7	152,2	67,7
301,0	82,3	44,7	34,7	2,3	1,2	104,5	29,1	151,5	56,0

[1] Häri ingår vissa områden, som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda. Deras sammanlagda areal uppgår till ca 162 200 ha skogsmark (Nb 127 500, Vb 12 400, Jtl 12 000 och Kpb 10 300 ha) samt uppskattningsvis 489 100 ha impediment (Nb 380 400, Vb 54 600, Jtl 43 000 och Kpb 11 100 ha).

[2] Enligt riksskogstaxeringens bonitering. Domänverket redovisar 125 165 ha skogsmark och 136 100 ha impediment.

[3] Därav f n avskilda från skogsbruk ca 962 000 ha ovan skogsodlingsgränsen fördelade på Nb 505 700, Vb 135 600, Jtl 13 800 och Kpb 37 000 ha.

[4] Under domänverkets förvaltning står dessutom nationalparker om ca 13 000 ha skogsmark och 14 000 ha impediment, belägna huvudsakligen i Norrbottens och Gotlands län.

[5] Sjöfartsstyrelsen ingår nedan med 500 ha skogsmark och 500 ha impediment i Nb. Fr o m 1/3 1966 har förvaltningen av 200 ha skogsmark och 100 ha impediment i Vb övertagits av domänverket.

Tabell 2 b. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1966 års slut. Län

Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1966. Counties

Anm: Nationalparkerna[5] i riket samt skogsmark inom Stor-Stockholm ingår ej i redovisningen.

Måttenhet: *Unit of measurement:* 1 000 ha

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län och landsdel *County*	Domänstyrelsen *State Forest Service*										Stiftsnämnder *Diocesan forests*		Annan statlig myndighet *Other State Authority*							
	Kronoskogar[1]		a) Bergverksskogar b) Renbetesfjäll		Kronoallmänningar[4]		Vissa ecklesiastika skogar		Summa *Total*		Summa *Total*		Fortifikationsförvaltningen		Vattenfallsstyrelsen Sjöfartsstyrelsen[6]		Lantbruksstyrelsen		Summa *Total*	
	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp
Nb	[2]2 123,4	[3]1 368,8	b 0,2	b 0,2	0,4	0,0	0,5	0,2	2 124,5	1 369,2	15,1	15,6	8,4	4,1	1,2	0,7	19,5	7,8	29,1	12,6
Vb	[2]1 033,6	[2] 438,6	b 1,8	b 4,8	—	—	—	—	1 035,4	443,4	14,2	5,7	1,0	0,2	0,1	0,0	7,6	3,2	8,7	3,4
Jtl	[2] 127,6	[2] 82,3	[5]b 65,5	[5]b 226,3	0,2	0,0	—	—	193,3	308,6	37,6	13,5	4,0	3,0	0,3	0,0	13,5	5,5	17,8	8,5
Vnr	135,4	28,1	—	—	—	—	—	—	135,4	28,1	23,8	4,1	1,0	0,9	0,1	0,0	18,0	3,3	19,1	4,2
Gvl	88,9	19,3	a 0,3	a 0,0	—	—	—	—	89,2	19,3	20,3	2,6	0,5	0,7	—	—	8,2	1,1	8,7	1,8
Kpb	[2]270,0	[2]121,9	a 1,6	a 0,2	—	—	—	—	271,6	122,1	19,2	4,6	0,7	0,1	0,0	—	9,8	1,4	10,5	1,5
Vrm	28,8	5,6	a 1,3	a 0,4	—	—	—	—	30,1	6,0	30,5	5,8	1,0	0,4	0,0	—	3,6	0,4	4,6	0,8
Ör	94,9	22,3	a 3,0	a 0,4	—	—	—	—	97,9	22,7	7,5	1,0	4,5	3,7	0,1	—	0,6	0,0	5,2	3,7
Vstm	46,2	11,2	—	—	—	—	0,0	0,0	46,2	11,2	8,5	1,7	0,3	0,4	0,1	—	2,2	0,2	2,6	0,6
Ups	7,3	1,0	a 1,4	a 0,2	—	—	—	—	8,7	1,2	7,4	1,1	4,4	2,0	—	—	2,1	0,2	6,5	2,2
Sth	23,7	6,4	—	—	—	—	—	—	23,7	6,4	8,3	1,5	6,9	4,1	—	—	1,1	0,2	8,0	4,3
Sdm	22,5	5,2	—	—	1,1	0,6	0,2	0,1	23,8	5,9	6,1	0,8	1,8	1,2	—	—	1,5	0,1	3,3	1,3
Og	45,5	7,4	—	—	—	—	—	—	45,5	7,4	10,0	1,3	3,4	4,0	0,2	—	2,1	0,2	5,7	4,2
Skb	30,0	5,5	—	—	—	—	0,0	0,0	30,0	5,5	11,6	2,0	2,6	2,0	—	—	1,3	0,2	3,9	2,2
Åbg	33,5	12,4	—	—	1,0	0,1	—	—	34,5	12,5	14,5	3,3	0,7	1,1	0,1	0,0	2,8	0,7	3,6	1,8
Jkp	33,2	7,8	—	—	0,1	0,0	—	—	33,3	7,8	18,4	5,4	2,9	1,9	—	—	1,8	0,2	4,7	2,1
Krb	31,3	6,0	—	—	—	—	0,4	0,0	31,7	6,0	17,8	4,3	0,5	0,3	—	—	2,3	0,3	2,8	0,6
Klm	70,9	11,3	—	—	—	—	—	—	70,9	11,3	11,7	1,5	0,3	0,3	—	—	0,7	0,1	1,0	0,4
Gtl	4,9	1,6	—	—	—	—	—	—	4,9	1,6	5,8	1,3	1,6	2,4	—	—	0,7	0,2	2,3	2,6
Gbg	10,7	9,1	—	—	—	—	—	—	10,7	9,1	3,1	2,6	1,0	2,1	0,0	—	1,1	0,8	2,1	2,9
Hl	11,3	3,8	—	—	—	—	—	—	11,3	3,8	4,6	1,4	0,6	1,5	—	—	0,7	0,2	1,3	1,7
Bl	4,7	0,3	—	—	—	—	—	—	4,7	0,3	2,0	0,2	0,2	0,5	—	—	0,8	0,0	1,0	0,5
Krs	19,7	2,3	—	—	—	—	—	—	19,7	2,3	5,3	0,6	2,1	3,5	—	—	0,1	0,0	2,2	3,5
Mlm	4,9	0,4	—	—	—	—	0,0	—	4,9	0,4	1,5	0,1	0,6	1,4	—	—	—	—	0,6	1,4
Norrland	3 508,9	1 937,1	67,8	231,2	0,6	0,0	0,5	0,2	3 577,8	2 168,6	111,0	41,5	14,9	8,9	1,7	0,7	66,8	20,9	83,4	30,5
Svealand	493,4	173,6	7,3	1,3	1,1	0,6	0,2	0,1	502,0	175,5	87,5	16,5	19,6	11,9	0,2	—	20,9	2,5	40,7	14,4
Götaland	300,6	67,9	—	—	1,1	0,1	0,4	—	302,1	68,0	106,3	24,0	16,5	21,0	0,3	0,0	14,4	2,9	31,2	23,9
Riket *Entire country*	4 302,9	2 178,6	75,1	232,5	2,8	0,7	1,1	0,3	[4]4 381,9	[5]2 412,1	304,8	82,0	51,0	41,8	2,2	0,7	102,1	26,3	155,3	68,8
1965	4 296,2	2 176,6	75,1	232,6	2,8	0,7	1,1	0,3	[4]4 375,2	[5]2 410,2	302,1	82,1	46,1	40,3	2,2	0,7	104,6	26,7	152,9	67,7

[1] Kronoparker samt skogsjordbruk m m under skogsförvaltningen, kronoholmar och skär, kronoöverloppsmarker och oavmätta kronoparker.

[2] Häri ingår vissa områden, huvudsakligen belägna ovan skogsodlingsgränsen, vilka ej omfattats av domänverkets skogsindelningar. Deras sammanlagda areal uppgår till ca 744 300 ha skogsmark (Nb 411 000, Vb 299 900, Jtl 13 200 och Kpb 20 200 ha) samt uppskattningsvis 482 100 ha impediment (Nb 360 300, Vb 80 600, Jtl 41 200).

[3] Enligt riksskogstaxeringens bonitering. Domänverket redovisar 125 165 ha skogsmark och 136 085 ha impediment.

[4] Med kronoallmänningar avses till kronan hörande allmänningar vilka upplåtits för vissa ändamål, verk eller inrättningar omnämnda i § 4 av 1894 års skogsordning. I gruppen ingår även skogar å allmänna inrättningars hemman, som inte innehas med stadgad åborätt.

[5] Under domänverkets förvaltning står dessutom nationalparker om ca 13 000 ha skogsmark och 14 000 ha impediment, belägna huvudsakligen i Norrbottens och Gotlands län.

[6] Sjöfartsstyrelsen ingår nedan med 500 ha skogsmark och 500 ha impediment i Norrbottens län.

Tabell 3 a. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn samt total skogsmarksareal vid 1965 års slut. Län

Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1965. Counties

Anm: Rikets nationalparker samt skogsmark inom Stor-Stockholm ingår ej i redovisningen, ej heller skjutfält i Örebro och Stockholms län.

Måttenhet: *Unit of measurement:* 1 000 ha

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och landsdel *County*	Skogar tillhörande *Forests owned by*														Summa *Total*			Därav svårföryngrade skogar och skyddsskogar[1]	Samtliga skogar (tab 2 och 3) *All forests*		
	Landsting *Counties etc*		Häradsallm och allm skogar i Norrland och Dalarna *Common forests*		Städer *Towns*		Övriga primärkommuner *Other Communities*		Allm inrättningar *Public institutions*		Aktiebolag *Companies*		Övriga enskilda *Other private owners*								
	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Summa	Summa prod sk	Prod sk	Imp	Summa
Nb	3,6	1,4	221,7	96,9	6,4	1,7	9,3	3,3	—	—	386,0	191,0	1 161,9	535,9	1 788,9	830,2	2 619,1	391,2	3 957,0	2 227,0	6 184,0
Vb	3,0	1,8	102,1	28,2	3,2	0,8	14,1	6,5	—	—	781,0	288,0	1 238,4	391,8	2 141,8	717,1	2 858,9	551,6	3 202,0	1 170,0	4 372,0
Jtl	1,7	0,5	—	—	0,8	—	18,4	4,6	0,7	0,6	1 185,0	397,0	1 092,9	327,2	2 299,5	729,9	3 029,4	587,0	2 549,0	1 061,0	3 610,0
Vnr	2,0	0,3	—	—	5,5	1,3	13,4	2,2	—	—	843,0	146,0	857,6	166,2	1 721,5	316,0	2 037,5	—	1 899,0	352,0	2 251,0
Gvl	1,2	0,2	37,0	11,3	10,3	1,5	8,1	1,4	—	—	610,0	88,0	671,8	78,9	1 338,4	181,3	1 519,7	42,3	1 454,0	206,0	1 660,0
Kpb	1,1	0,1	167,6	75,2	2,2	0,1	21,4	5,9	1,3	0,1	667,0	139,0	869,3	188,2	1 729,9	408,6	2 138,5	—	2 031,0	535,0	2 566,0
Vrm	1,7	0,2	—	—	4,1	0,8	10,2	1,1	—	—	480,0	96,0	710,4	132,8	1 206,4	230,9	1 437,3	—	1 271,0	243,0	1 514,0
Ör	0,7	0,1	10,9	1,9	4,0	0,3	5,1	0,2	2,0	0,4	148,0	28,0	266,7	28,9	437,4	59,8	497,2	—	535,0	84,0	619,0
Vstm	1,3	0,1	11,6	2,0	6,8	1,0	0,7	0,1	13,4	2,8	90,0	14,0	190,1	27,5	313,9	47,5	361,4	—	371,0	61,0	432,0
Ups	0,8	0,1	17,9	2,9	2,9	0,9	0,4	—	12,1	1,2	104,0	11,0	134,6	14,0	272,7	30,1	302,8	—	293,0	34,0	327,0
Sth	1,2	0,3	2,8	0,3	27,0	6,3	7,4	2,2	6,0	1,1	45,0	6,0	261,1	59,2	350,5	75,4	425,9	—	391,0	88,0	479,0
Sdm	0,9	0,1	20,4	4,6	4,2	1,3	2,2	0,2	—	—	22,0	5,0	254,5	39,6	304,2	50,8	355,0	—	338,0	59,0	397,0
Ög	1,0	0,1	28,4	6,5	2,5	0,5	1,7	0,2	1,5	0,3	79,0	12,0	377,5	67,5	491,6	87,1	578,7	—	552,0	100,0	652,0
Skb	1,6	0,2	6,8	1,4	2,4	0,2	0,8	0,2	1,2	0,1	25,0	3,0	257,2	37,4	295,0	42,5	337,5	—	351,0	55,0	406,0
Åbg	2,2	0,3	1,8	0,5	5,1	0,9	5,2	1,5	0,2	—	40,0	8,0	542,8	161,9	597,3	173,1	770,4	—	648,0	190,0	838,0
Jkp	1,8	0,3	1,6	0,1	3,1	0,3	4,9	1,0	0,2	0,1	34,0	9,0	564,6	125,0	610,2	135,8	746,0	—	666,0	151,0	817,0
Krb	2,6	1,4	—	—	2,8	0,1	7,3	0,9	0,1	—	72,0	12,0	470,2	103,2	555,0	117,6	672,6	—	607,0	129,0	736,0
Klm	2,5	0,1	0,3	—	4,4	0,3	6,6	0,8	0,8	0,5	43,0	4,0	549,4	106,4	607,0	112,1	719,1	7,7	689,0	125,0	814,0
Gtl	2,0	0,4	—	—	0,2	—	0,2	—	—	—	6,0	5,0	115,4	36,3	123,8	41,7	165,5	[3]124,1	137,0	47,0	184,0
Gbg	1,5	1,3	—	—	7,6	4,3	2,4	0,7	0,1	—	3,0	2,0	120,6	159,6	135,2	167,9	303,1	—	151,0	182,0	333,0
Hl	4,1	2,4	—	—	1,0	0,2	3,1	1,0	0,5	1,2	5,0	2,0	169,0	68,1	182,7	74,9	257,6	[3]7,0	200,0	82,0	282,0
Bl	0,6	0,1	—	—	2,5	0,3	3,2	0,4	—	—	6,0	0,0	153,1	21,2	165,4	22,0	187,4	[3]12,0	173,0	23,0	196,0
Krs	1,1	0,2	—	—	0,6	0,1	1,6	0,2	—	—	7,0	1,0	227,8	34,9	238,1	36,4	274,5	[3]12,7	265,0	43,0	308,0
Mlm	2,2	0,1	—	—	2,0	—	0,1	—	—	—	1,0	0,0	52,1	4,0	57,4	4,1	61,5	[3]5,9	64,0	6,0	70,0
Norrland	11,5	4,2	360,8	136,4	26,2	5,3	63,3	18,0	0,7	0,6	3 805,0	1 110,0	5 022,6	1 500,0	9 290,1	2 774,5	12 064,6	1 572,1	13 061,0	5 016,0	18 077,0
Svealand	7,7	1,0	231,2	86,9	51,2	10,7	47,4	9,7	34,8	5,6	1 556,0	299,0	2 686,7	490,2	4 615,0	903,1	5 518,1	—	5 230,0	1 104,0	6 334,0
Götaland	23,2	6,9	38,9	8,5	34,2	7,2	37,1	6,9	4,6	2,2	321,0	58,0	3 599,7	925,5	4 058,7	1 015,2	5 073,9	169,4	4 503,0	1 133,0	5 636,0
Riket *Entire country*	42,4	12,1	630,9	231,8	[2]11,6	23,2	147,8	34,6	40,1	8,4	5 682,0	1 467,0	11 309,0	2 915,7	17 963,8	4 692,8	22 656,6	1 741,5	22 794,0	7 253,0	30 047,0
1964	43,4	12,3	630,2	231,7	99,1	20,6	151,4	36,1	40,2	8,4	5 682,0	1 467,0	11 326,1	2 920,8	17 972,4	4 696,9	22 641,8	1 741,5	22 794,0	7 253,0	30 047,0

[1] *Of which producted forests and forest on poor soil.*
[2] Skyddsskogar. — *Protected forests.*
[3] Därav skyddsskogar 1 600 ha.

Tabell 3 b. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn samt total skogsmarksareal i riket vid 1966 års slut. Län

Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1966. Counties

Anm: Nationalparkerna i riket samt skogsmark inom Stor-Stockholm ingår ej i redovisningen.

Måttenhet: 1 000 h
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och landsdel *County*	Allmänna skogar *Public forests*									
	Landsting *Counties etc*		Häradsallm och allm skogar i Norrland och Dalarna *Common forests*		Städer *Towns*		Övriga primärkommuner *Other communities*		Allmänna inrättningar *Public institutions*	
	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp
Nb	3,6	1,0	226,5	99,0	6,6	1,6	4,0	0,6	—	—
Vb	3,0	1,8	101,2	27,9	3,5	0,8	14,7	6,5	0,1	0,0
Jtl	1,7	0,5	—	—	0,4	—	18,1	5,8	0,7	0,5
Vnr	2,0	0,3	—	—	5,6	1,2	13,5	2,4	—	—
Gvl	1,3	0,2	37,0	11,2	10,8	1,6	8,2	1,3	—	—
Kpb	1,1	0,1	167,5	70,6	2,3	0,1	21,5	5,8	1,3	0,1
Vrm	1,3	0,1	—	—	4,4	0,8	10,3	1,8	—	—
Ör	0,7	0,2	11,3	2,0	4,3	0,4	5,1	0,2	3,2	0,4
Vstm	1,4	0,1	11,6	2,0	7,8	0,8	1,1	0,1	13,4	2,7
Ups	1,2	0,2	18,6	3,0	2,6	0,7	0,5	0,0	13,4	1,3
Sth	1,2	0,2	2,8	0,3	24,8	11,1	8,4	2,9	6,0	1,1
Sdm	0,9	0,1	20,5	4,8	4,7	1,4	2,4	0,2	—	—
Og	1,0	0,1	28,7	6,5	2,8	0,5	1,6	0,2	1,6	0,3
Skb	1,6	0,2	6,8	1,3	2,5	0,2	0,8	0,1	1,2	0,1
Äbg	2,3	0,3	1,9	0,5	5,7	1,1	5,2	1,5	0,2	0,0
Jkp	1,9	0,3	1,7	0,1	3,0	0,2	5,2	1,1	0,2	0,1
Krb	3,3	1,4	—	—	1,9	0,1	7,1	0,9	0,0	—
Klm	2,5	0,1	0,3	0,0	4,4	0,3	6,6	1,5	0,8	0,5
Gtl	2,0	0,4	—	—	0,2	0,1	0,2	0,0	—	—
Gbg	1,5	1,3	—	—	7,6	4,4	2,4	0,6	0,1	0,0
Hl	4,2	2,4	—	—	0,6	0,1	5,1	1,0	0,5	0,0
Bl	0,6	0,1	—	—	2,2	0,3	3,1	0,3	—	—
Krs	1,2	0,2	—	—	0,6	0,1	1,6	0,2	0,0	—
Mlm	2,7	2,0	—	—	1,9	0,2	0,1	0,0	—	—
Norrland	11,6	3,8	364,7	138,1	26,9	5,2	58,5	16,6	0,8	0,5
Svealand	7,8	1,0	232,3	82,7	50,9	15,3	49,3	11,0	37,3	5,6
Götaland	24,8	8,8	39,4	8,4	33,4	7,6	37,0	7,4	4,6	1,0
Riket *Entire country*	44,2	13,6	636,4	229,2	111,2	28,1	144,8	35,0	42,7	7,1
1965	42,4	12,1	630,9	231,8	111,6	23,2	147,8	34,6	40,1	8,4

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Enskilda skogar *Private forests*				Summa *Total*			Därav svårföryngrade skogar och skyddsskogar[1]	Samtliga skogar i riket (tab 2 och 3) *All forests*		
Aktiebolag *Companies*		Privatskogar *Other private forests*								
Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Prod sk	Imp	Summa	Summa prod skog	Prod sk	Imp	Summa
386,0	192,0	1 161,6	535,4	1 788,3	829,6	2 617,9	391,2	3 957,0	2 227,0	6 184,0
781,0	288,0	1 240,2	392,5	2 143,7	717,5	2 861,2	551,6	3 202,0	1 170,0	4 372,0
1 185,0	397,0	1 094,4	326,6	2 300,3	730,4	3 030,7	587,0	2 549,0	1 061,0	3 610,0
843,0	145,0	856,6	166,7	1 720,7	315,6	2 036,3	—	1 899,0	352,0	2 251,0
615,0	87,0	663,5	81,0	1 335,8	182,3	1 518,1	42,3	1 454,0	206,0	1 660,0
663,0	139,0	873,0	191,1	1 729,7	406,8	2 136,5	—	2 031,0	535,0	2 566,0
480,0	96,0	709,8	131,7	1 205,8	230,4	1 436,2	—	1 271,0	243,0	1 514,0
148,0	27,0	251,8	26,4	424,4	56,6	481,0	—	535,0	84,0	619,0
90,0	14,0	188,4	27,8	313,7	47,5	361,2	—	371,0	61,0	432,0
105,0	11,0	129,1	13,3	270,4	29,5	299,9	—	293,0	34,0	327,0
45,0	6,0	262,8	54,2	351,0	75,8	426,8	—	391,0	88,0	479,0
22,0	4,0	254,3	40,5	304,8	51,0	355,8	—	338,0	59,0	397,0
79,0	12,0	376,1	67,5	490,8	87,1	577,9	—	552,0	100,0	652,0
25,0	3,0	267,6	40,4	305,5	45,3	350,8	—	351,0	55,0	406,0
40,0	7,0	540,1	162,0	595,4	172,4	767,8	—	648,0	190,0	838,0
34,0	9,0	563,6	124,9	609,6	135,7	745,3	—	666,0	151,0	817,0
72,0	12,0	470,4	103,7	554,7	118,1	672,8	—	607,0	129,0	736,0
43,0	4,0	547,8	105,4	605,4	111,8	617,2	7,7	689,0	125,0	814,0
6,0	5,0	115,6	36,0	124,0	41,5	165,5	[3]124,1	137,0	47,0	184,0
3,0	2,0	120,5	159,1	135,1	167,4	302,5	—	151,0	182,0	333,0
5,0	2,0	169,4	69,6	182,8	75,1	257,9	[2]7,0	200,0	82,0	282,0
6,0	0,0	153,4	21,3	165,3	22,0	187,3	[3]12,0	173,0	23,0	196,0
7,0	1,0	227,4	35,1	237,8	36,6	274,4	[3]12,7	265,0	43,0	308,0
1,0	0,0	51,3	1,9	57,0	4,1	61,1	[3]5,9	64,0	6,0	70,0
3 810,0	1 109,0	5 016,3	1 502,2	9 288,8	2 775,4	12 064,2	1 572,1	13 061,0	5 016,0	18 077,0
1 553,0	297,0	2 669,2	485,0	4 599,8	897,6	5 497,4	—	5 230,0	1 104,0	6 334,0
321,0	57,0	3 603,2	926,9	4 063,4	1 017,1	4 980,5	169,4	4 503,0	1 133,0	5 636,0
5 684,0	1 463,0	11 288,7	2 914,1	17 952,0	4 690,1	22 542,1	1 741,5	22 794,0	7 253,0	30 047,0
5 682,0	1 467,0	11 309,0	2 915,7	17 963,8	4 692,8	22 656,6	1 741,5	22 794,0	7 253,0	30 047,0

[1] *Of which protective forests and forest on poor soil.*

[2] Skyddsskogar. — *Protective forests.*

[3] Därav skyddsskogar 1 600 ha.

Tabell 4. Antalet brukningsenheter 1962—64 inom det privata skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Landsdelar. Efter RLF:s jordbruksregister

Number of agricultural units in private possession (excl. companies and common units) in 1962—1964 by field area and forest area. Main parts of country. According to the National Farmers' Union's agricultural register

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Landsdel och åkerareal i ha *Main part of country, field area in hectares*	Antalet brukningsenheter med eller utan skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) fördelade efter skogsmarksinnehav i ha *Number of agricultural units with or without forest land in private possession (excl. companies and common units). By size of forest area in hectares*										
	0	1—5	6—10	11—25	26—50	51—75	76—100	101—200	201—400	400	Summa *Total*
Norrland											
0 saknar åker, *no arable land*	—	1 032	912	1 611	1 423	812	629	953	434	207	8 013
åkern utarr. *arable land on lease*	—	544	549	1 058	954	463	289	541	218	88	4 704
0,1— 1,0	3 671	1 133	630	837	578	259	161	260	75	19	7 623
1,1— 2,0	6 023	2 164	1 364	1 602	1 189	483	350	534	193	40	13 942
2,1— 5,0	5 833	2 463	2 593	5 267	4 370	2 102	1 518	2 280	787	141	27 354
5,1— 10,0	1 618	578	1 035	4 242	5 901	3 276	1 983	2 587	774	172	22 166
10,1— 15,0	324	64	126	817	1 837	1 298	874	1 098	287	70	6 795
15,1— 20,0	121	5	19	191	513	415	302	476	144	22	2 208
20,1— 30,0	109	6	4	58	186	170	127	262	82	22	1 026
30,1— 50,0	56	—	1	7	22	17	30	59	34	15	241
50,1—100,0	34	—	—	—	3	3	2	7	5	6	60
>100,0	17	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18
Summa *Total*	17 806	7 989	7 233	15 690	16 976	9 298	6 265	9 057	3 033	803	94 150
Svealand											
0 saknar åker *no arable land*	—	2 170	1 660	1 949	1 063	374	170	229	69	36	7 720
Åkern utarr. *arable land on lease*	—	2 960	3 046	4 733	3 102	1 214	572	686	221	118	16 652
0,1— 1,0	666	1 534	976	1 100	476	153	41	46	12	5	5 009
1,1— 2,0	1 401	1 732	932	1 230	709	265	128	101	23	8	6 529
2,1— 5,0	2 206	2 105	1 708	2 574	1 807	589	327	409	88	17	11 830
5,1— 10,0	1 971	1 095	1 570	2 929	2 023	758	354	397	107	21	11 225
10,1— 15,0	1 329	414	739	2 053	1 367	371	169	155	33	14	6 644
15,1— 20,0	1 173	278	425	1 388	1 163	370	135	109	23	7	5 071
20,1— 30,0	1 669	259	417	1 319	1 314	492	176	145	20	7	5 818
30,1— 50,0	1 573	138	203	688	890	444	210	187	28	5	4 366
50,1—100,0	981	36	66	208	299	236	143	239	57	19	2 284
>100,0	332	4	4	36	44	46	39	139	140	142	926
Summa *Total*	13 301	12 725	11 746	20 207	14 257	5 312	2 464	2 842	821	399	84 074

Forts på tab 4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Götaland											
0 saknar åker *no arable land*	—	1 310	1 298	1 812	1 008	333	150	189	78	17	6 195
åkern utarr *arable land on lease*	—	4 292	3 281	5 294	4 257	1 801	968	1 137	396	151	21 577
0,1— 1,0	1 813	1 009	451	334	99	33	14	7	2	—	3 762
1,1— 2,0	5 045	2 591	1 514	1 212	343	71	23	19	3	1	10 822
2,1— 5,0	8 079	5 024	4 069	6 931	3 897	771	235	141	8	5	29 160
5,1— 10,0	10 016	4 358	4 148	8 449	7 407	2 279	795	541	59	4	38 056
10,1— 15,0	7 782	2 379	2 167	3 975	3 038	1 162	470	303	31	4	21 311
15,1— 20,0	5 187	1 340	1 125	2 157	1 606	630	321	204	28	8	12 606
20,1— 30,0	5 612	1 042	941	1 743	1 351	513	237	243	46	5	11 733
30,1— 50,0	4 128	536	417	926	820	347	188	241	73	19	7 695
50,1—100,0	1 866	167	139	282	275	173	100	179	75	38	3 294
>100,0	580	33	32	72	82	49	63	106	67	125	1 209
Summa *Total*	50 108	24 081	19 582	33 187	24 183	8 162	3 564	3 310	866	377	167 420
Riket *Entire country*											
0 saknar åker *no arable land*	—	4 512	3 870	5 372	3 494	1 519	949	1 371	581	260	21 928
åkern utarr *arable land on lease*	—	7 796	6 876	11 085	8 313	3 478	1 829	2 364	835	357	42 933
0,1— 1,0	6 150	3 676	2 057	2 271	1 153	445	216	313	89	24	16 394
1,1— 2,0	12 469	6 487	3 810	4 044	2 241	819	501	654	219	49	31 293
2,1— 5,0	16 118	9 592	8 370	14 772	10 074	3 462	2 080	2 830	883	163	68 344
5,1— 10,0	13 605	6 031	6 753	15 620	15 331	6 313	3 132	3 525	940	197	71 447
10,1— 15,0	9 435	2 857	3 032	6 845	6 242	2 831	1 513	1 556	351	88	34 750
15,1— 20,0	6 481	1 623	1 569	3 736	3 282	1 415	758	789	195	37	19 885
20,1— 30,0	7 390	1 307	1 362	3 120	2 851	1 175	540	650	148	34	18 577
30,1— 50,0	5 757	674	621	1 621	1 732	808	428	487	135	39	12 302
50,1—100,0	2 881	203	205	490	577	412	245	425	137	63	5 638
>100,0	929	37	36	108	126	95	102	245	207	268	2 153
Summa *Total*	81 215	44 795	38 561	69 084	55 416	22 772	12 293	15 209	4 720	1 579	345 644

Tabell 5. Antal brukningsenheter och skogsmarksareal 1962—1964 inom privatskogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Efter RLF:s register

Number of agricultural units and forest area in private possession (excl. companies and common units) in 1962—64 by field area and forest area. According to the National Farmer's Union's agricultural register

Åkerareal i ha *Field area in hectares*	Med skogsareal. Skogsbruk i och utan kombination med jordbruk *With forest area. Farm forests in and without combination with agriculture* Antal brukningenheter och summa skogsareal fördelade efter skogsinnehav i ha *Number of units and area of forest by size forest area*										Utan skogsareal *Farms with no forest area*	
	1—10 ha		11—25 ha		26—50 ha		51—100 ha		101—200 ha		Antal enheter *Number of units*	Procent *Per cent*
	antal *number*	ha *1000*	antal *number*	ha *1000*	antal *number*	ha *1000*	antal *number*	ha *1000*	antal *number*	ha *1000*		
0 saknar åker *(with no arable land)*	8 362	46	5 372	92	3 494	129	2 468	177	1 371	194	—	—
0 åker utarrenderad *(arable land on lease)*	14 672	79	11 085	192	8 313	305	5 307	376	2 364	329	—	—
0,1— 2,0 ha	16 030	87	6 315	120	3 394	136	1 981	156	967	149	18 619	22,9
2,1— 5,0 ha	17 962	104	14 772	271	10 074	386	5 542	421	2 830	413	16 118	19,9
5,1—10,0 ha	12 784	75	15 620	284	15 331	575	9 445	678	3 525	497	13 605	16,8
10,1—30,0 ha	11 750	67	13 701	243	12 375	458	8 232	588	2 995	412	23 306	28,7
30,1—50,0 ha	1 295	7	1 621	29	1 732	65	1 236	88	487	66	5 757	7,1
50,1— ha	481	3	598	11	703	27	854	62	670	94	3 810	4,6
Total	83 356	468	69 084	1 242	55 416	2 081	35 065	2 546	15 209	2 154	81 215	100,0
Per cent	31,5	4,2	26,1	11,2	20,9	18,7	13,2	22,9	5,8	19,4		

201—400 ha		401— ha		Summa *Total*		Procent *Per cent*	
antal *number*	ha *1000*	antal *number*	ha *1000*	antal *number*	ha *1000*	av enheter *of units*	av skogsareal *of forest area*
581	158	260	188	21 928	984	8,3	8,8
835	228	357	256	42 933	1 765	16,2	15,9
308	93	73	57	29 068	798	11,0	7,2
883	254	163	113	52 226	1 962	19,7	17,6
940	258	197	120	57 842	2 487	21,9	22,4
694	188	159	119	49 986	2 075	18,9	18,7
135	35	39	64	6 575	324	2,5	2,9
344	98	331	125	3 981	720	1,5	6,5
4 720	1 312	1 579	1 312	264 429	11 115	100,0	100,0
1,8	11,8	0,7	11,8	100,0	100,0		

Tabell 6. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) 1962—64. Län. Efter RLF:s jordbruksregister

Forestry in and without combination with agriculture. Areas of forest land of agricultural units in different sizes in private possession (excl. companies and common forests). Counties. According to the National Farmers' Union's agricultural register

Län och landsdel *County and group of counties*	Hela arealen skogsmark i enskild ägo (exkl aktiebolag och allmänningar) fördelad på jordbruk av olika storleksgrupper efter åkerareal i hektar. *Forest land of agricultural units in private possession (excl. companies and common forests) distributed according to the field area in hectares of agricultural units*											
	Ingen åkerareal *No. arable land*	Åkern utarrenderad *Arable land on lease*	0,1—2,0	2,1—5,0	5,1—10,0	10,1—15,0	15,1—20,0	20,1—30,0—	30,1—50,0	50,1—100,0	>100,0	Summa *Total*
Nb	80 088	44 051	209 390	375 021	300 965	86 692	29 019	10 301	6 079	—	—	1 141 606
Vb	137 432	79 809	109 798	360 309	395 792	124 791	31 536	13 533	4 133	1 353	—	1 258 486
Jtl	234 454	86 741	115 430	259 997	248 464	88 413	27 854	25 476	6 628	175	—	1 093 632
Vnr	93 447	40 316	39 126	177 556	286 832	89 087	27 913	15 723	4 812	5 447	—	780 259
Gvl	45 182	61 504	22 614	57 200	153 405	134 176	79 976	48 626	17 141	8 770	965	629 559
Kpb[1]	106 758	208 683	113 329	133 473	112 327	37 647	26 087	20 565	13 665	3 791	25	776 350
Vrm	57 993	88 138	76 682	151 150	152 777	60 894	37 940	27 988	22 500	13 809	18 207	708 078
Ör	30 207	46 879	4 918	14 968	24 603	20 946	14 737	19 769	15 969	11 877	39 678	244 551
Vstm	4 410	49 582	1 270	2 434	8 461	14 066	20 035	32 953	29 933	19 888	23 796	206 828
Ups	2 372	29 601	2 507	1 704	6 449	10 727	11 238	15 859	14 766	14 044	30 362	139 629
Sth	15 087	76 144	3 222	6 987	12 595	16 994	15 911	19 693	18 409	21 479	62 248	268 769
Sdm	1 577	88 581	643	2 516	8 017	11 082	9 896	14 565	13 298	19 253	82 067	251 495
Ög	7 196	176 629	2 581	8 179	23 545	19 409	17 907	21 042	27 982	23 567	54 030	382 067
Skb	10 284	64 850	2 950	9 722	27 722	26 397	20 271	21 439	17 709	16 194	34 064	251 602
Äbg	33 935	95 516	27 088	95 270	137 399	66 859	30 409	25 589	16 003	10 942	7 415	546 425
Jkp	26 219	159 785	14 582	92 180	148 676	53 121	24 296	14 569	8 286	5 519	3 674	550 907
Krb	30 022	72 296	16 942	86 929	149 842	37 847	13 488	8 514	7 784	7 357	9 459	440 480
Klm	17 900	187 496	9 220	36 492	101 148	58 339	34 823	33 372	28 584	27 120	42 653	577 147
Gtl	3 317	8 972	2 278	4 526	8 840	13 365	15 759	23 624	24 807	8 136	2 502	116 126
Gbg	3 605	16 371	3 527	16 279	39 660	23 805	14 544	9 062	4 959	3 460	662	135 934
Hl	8 180	23 314	4 204	28 330	46 437	22 359	13 769	8 850	4 861	2 702	11 477	174 483
Bl	8 843	20 000	7 430	20 808	46 244	16 983	12 588	10 124	8 017	5 545	8 930	165 512
Krs	22 388	28 570	7 186	19 175	43 542	28 828	16 265	12 641	5 605	3 135	25 225	212 560
Mlm	4 118	9 724	523	983	3 578	3 939	4 951	2 883	2 944	2 000	26 743	62 386
Norrland	590 603	312 421	496 358	1 230 083	1 385 458	523 159	196 298	113 659	38 793	15 745	965	4 903 542
Svealand	218 404	587 608	202 571	313 232	325 229	172 356	135 844	151 392	128 540	104 141	256 383	2 595 700
Götaland	176 007	863 523	98 511	418 873	776 633	371 251	219 070	191 709	157 541	115 667	226 834	3 615 629
Riket[1] *Entire country*	985 014	1 763 552	797 440	1 962 188	2 487 320	1 066 766	551 212	456 760	324 874	235 563	484 182	11 114 871
in %	8,9	15,9	7,2	17,6	22,4	9,6	5,0	4,1	2,9	2,1	4,4	100,0

[1] Exkl Mora köping med ca 76 000 ha skogsmark i enskild ägo.

Tabell 7. Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diametergrupper (brösthöjd) enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga ägoslag och ägare. Län. Milj m³sk

Growing stock incl bark on all ground by species, sizegroup and county according to the National Forest Survey 1953—1962

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp *County*	Trädslag[1] *Species*	Diametergrupper (cm på bark) *Size-groups (cm upon bark)*					% av samtliga trädslag *Per cent of total*
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25 +	Summa	
Nb	tall	11,6	18,4	57,2	44,0	131,2	54
	gran	10,3	14,9	26,2	13,0	64,4	26
	björk	18,0	13,5	10,9	1,6	44,0	18
	övr löv	1,5	0,9	1,3	0,7	4,4	2
	S:a	41,4	47,7	95,6	59,3	244,0	100
	torrskog	1,4	2,2	4,0	3,8	11,4	—
Därav lappm	tall	4,7	7,5	24,9	26,4	63,6	53
	gran	4,2	6,9	15,2	9,4	35,8	30
	björk	9,0	6,2	4,3	0,5	19,8	16
	övr löv	0,3	0,2	0,3	0,2	1,0	1
	S:a	18,2	20,8	44,7	36,5	120,2	100
	torrskog	0,8	1,3	2,5	3,1	7,7	—
Därav kustland	tall	6,8	10,9	32,3	17,6	67,7	55
	gran	6,1	7,9	11,0	3,6	28,6	23
	björk	9,1	7,3	6,6	1,2	24,2	19
	övr löv	1,3	0,7	1,0	0,5	3,4	3
	S:a	23,3	26,8	50,9	22,9	123,8	100
	torrskog	0,6	0,9	1,5	0,7	3,7	—
Vb	tall	7,9	13,3	43,8	33,1	98,1	41
	gran	14,1	20,8	42,0	25,5	102,4	43
	björk	11,5	10,8	9,8	1,9	34,1	14
	övr löv	1,2	0,8	1,0	0,7	3,7	2
	S:a	34,7	45,6	96,7	61,2	238,2	100
	torrskog	1,2	1,6	2,8	2,6	8,1	—
Därav lappm	tall	3,7	6,3	20,5	18,6	49,1	35
	gran	8,1	12,2	26,5	20,4	67,1	48
	björk	7,4	7,7	6,9	1,2	23,3	16
	övr löv	0,4	0,4	0,6	0,5	2,0	1
	S:a	19,6	26,6	54,5	40,6	141,4	100
	torrskog	0,9	1,3	2,3	2,4	6,8	—
Därav kustland	tall	4,3	7,0	23,3	14,5	49,0	51
	gran	6,0	8,6	15,6	5,1	35,3	36
	björk	4,1	3,1	2,9	0,7	10,8	11
	övr löv	0,8	0,4	0,4	0,2	1,7	2
	S:a	15,2	19,0	42,1	20,5	96,8	100
	torrskog	0,3	0,4	0,5	0,2	1,3	—
Jtl	tall	6,3	12,6	34,7	21,0	75,1	34
	gran	17,0	23,9	48,4	26,0	115,3	51
	björk	8,8	8,5	9,7	2,4	29,4	13
	övr löv	1,1	1,0	1,2	0,9	4,2	2
	S:a	33,2	46,0	94,1	50,7	224,0	100
	torrskog	1,0	1,3	2,2	1,7	6,2	—

Tab 7 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8
Därav Jämtland	tall	3,4	7,0	21,2	14,7	46,3	26
	gran	14,7	21,0	43,1	22,8	101,7	58
	björk	6,9	6,9	8,4	2,2	24,3	14
	övr löv	1,0	0,9	1,1	0,8	3,8	2
	S:a	26,0	35,8	73,8	40,5	176,1	100
	torrskog	0,8	1,1	1,8	1,4	5,1	—
Därav Härjedalen	tall	2,9	5,6	13,5	6,8	28,8	60
	gran	2,2	2,9	5,3	3,1	13,6	28
	björk	2,0	1,6	1,3	0,2	5,1	11
	övr löv	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1
	S:a	7,3	10,2	20,3	10,2	48,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,4	0,2	1,0	—
Vnr	tall	3,8	7,1	25,6	24,7	61,3	30
	gran	17,7	25,4	51,4	25,1	119,7	58
	björk	4,9	5,4	7,2	2,5	20,0	9
	övr löv	2,0	1,5	1,9	1,0	6,3	3
	S:a	28,4	39,4	86,1	53,3	207,3	100
	torrskog	1,0	0,9	1,4	1,1	4,5	—
Därav Ångermanl	tall	2,5	4,7	17,2	15,6	39,9	29
	gran	12,1	17,2	34,1	14,8	78,2	58
	björk	3,4	3,6	4,6	1,5	13,1	10
	övr löv	1,3	0,8	1,2	0,6	3,9	3
	S:a	19,3	26,3	57,1	32,5	135,2	100
	torrskog	0,6	0,6	1,0	0,8	3,1	—
Därav Medelpad	tall	1,4	2,5	8,4	9,1	21,4	30
	gran	5,6	8,2	17,3	10,4	41,4	57
	björk	1,5	1,8	2,6	1,0	6,9	10
	övr löv	0,7	0,6	0,7	0,4	2,4	3
	S:a	9,1	13,1	29,0	20,8	72,1	100
	torrskog	0,3	0,3	0,4	0,4	1,4	—
Gvl	tall	4,4	7,7	28,2	30,1	70,5	43
	gran	10,9	14,9	31,9	15,9	73,6	45
	björk	3,7	4,2	6,2	2,0	16,1	10
	övr löv	1,4	1,0	1,2	0,7	4,3	2
	S:a	20,4	27,8	67,6	48,8	164,5	100
	torrskog	0,7	0,6	0,8	0,4	2,6	—
Därav Hälsingland	tall	3,5	6,2	21,7	22,8	54,3	42
	gran	8,6	11,9	25,1	12,8	58,4	46
	björk	2,7	2,9	4,4	1,6	11,6	9
	övr löv	1,1	0,7	0,9	0,6	3,3	3
	S:a	15,9	21,8	52,0	37,8	127,5	100
	torrskog	0,5	0,5	0,5	0,3	1,8	—
Därav Gästrikland	tall	0,9	1,5	6,6	7,3	16,3	44
	gran	2,3	3,0	6,8	3,0	15,2	41
	björk	1,0	1,2	1,9	0,5	4,6	12
	övr löv	0,3	0,2	0,3	0,1	1,0	3
	S:a	4,5	6,0	15,5	10,9	37,0	100
	torrskog	0,2	0,1	0,3	0,1	0,8	—
Kpb	tall	5,9	12,8	45,2	42,2	106,1	51
	gran	10,7	16,6	38,5	17,4	83,3	40
	björk	3,9	4,0	5,4	1,6	14,9	7
	övr löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,7	2
	S:a	21,4	34,0	89,9	61,7	206,9	100
	torrskog	0,8	1,0	1,0	0,9	3,8	—

Tab 7 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8
Därav Särna-Idre	tall	0,6	1,1	3,8	4,6	10,1	67
	gran	0,4	0,6	1,6	1,2	3,8	25
	björk	0,5	0,4	0,3	0,0	1,2	8
	övr löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	S:a	1,5	2,1	5,7	5,8	15,1	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	—
Därav länet i övr	tall	5,3	11,7	41,5	37,6	96,0	30
	gran	10,3	16,0	37,0	16,2	79,5	42
	björk	3,4	3,6	5,1	1,6	13,7	7
	övr löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,6	1
	S:a	19,9	31,9	84,2	55,8	191,8	100
	torrskog	0,8	0,9	0,9	0,6	3,1	—
Vrm	tall	2,5	5,2	20,6	18,3	46,6	32
	gran	7,7	12,9	37,1	24,6	82,4	57
	björk	2,4	3,1	4,8	2,0	12,4	9
	ek	—	—	—	—	—	—
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,9	0,9	1,0	0,5	3,3	2
	S:a	13,5	22,1	63,6	45,5	144,7	100
	torrskog	0,4	0,4	0,4	0,2	1,4	—
Ör	tall	1,1	2,6	11,7	12,9	28,3	40
	gran	3,3	5,6	15,8	9,5	34,2	48
	björk	1,1	1,5	2,9	1,3	6,8	9
	ek	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,5	0,5	0,7	0,4	2,1	3
	S:a	6,0	10,2	31,2	24,1	71,5	100
	torrskog	0,2	0,2	0,3	0,1	0,8	—
Vstm	tall	1,0	2,2	9,1	9,0	21,2	44
	gran	2,1	3,3	9,4	5,6	20,3	43
	björk	0,8	1,2	2,3	0,7	5,0	10
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	3
	S:a	4,1	6,9	21,3	15,6	48,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,4	0,2	1,1	—
Ups	tall	0,8	1,6	5,8	7,8	16,0	43
	gran	1,4	2,3	6,5	5,4	15,5	42
	björk	0,8	1,1	1,4	0,6	3,9	11
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0
	bok	—	—	0,0	—	0,0	—
	övr löv	0,3	0,4	0,5	0,3	1,5	4
	S:a	3,3	5,4	14,2	14,1	37,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	—
Sth	tall	0,7	1,6	7,0	10,6	19,9	43
	gran	1,4	2,7	8,1	6,2	18,4	40
	björk	0,8	1,1	1,9	0,9	4,7	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	0,0	—	0,0	—
	övr löv	0,5	0,6	1,0	0,6	2,8	6
	S:a	3,5	6,1	18,1	18,5	46,2	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	—

Tab 7 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8
Sdm	tall	0,9	1,6	6,0	9,9	18,4	44
	gran	1,5	2,3	6,4	6,3	16,5	40
	björk	0,7	0,9	1,6	0,8	4,0	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,4	0,4	0,8	0,5	2,2	5
	S:a	3,5	5,3	14,8	17,8	41,4	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,0	0,4	—
Ög	tall	1,1	2,2	10,4	21,0	34,6	47
	gran	2,1	3,5	10,8	13,5	29,9	40
	björk	1,0	1,2	2,4	1,4	6,0	8
	ek	0,1	0,1	0,2	0,7	1,0	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,5	4
	S:a	4,8	7,4	24,8	37,1	74,1	100
	torrskog	0,1	0,2	0,3	0,2	0,7	—
Skb	tall	0,7	1,4	6,4	11,4	19,9	46
	gran	1,2	1,8	6,1	5,7	14,8	34
	björk	1,1	1,3	2,3	1,2	5,9	14
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,4	0,4	0,7	0,5	2,0	5
	S:a	3,4	5,0	15,6	19,0	43,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	—
Äbg	tall	1,0	2,4	10,2	12,0	25,6	33
	gran	3,0	5,2	18,3	19,5	46,1	55
	björk	1,6	2,1	3,4	2,0	9,0	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,2	1
	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,4	3
	S:a	6,2	10,4	33,2	34,6	84,3	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,8	—
Därav Dalsland	tall	0,3	0,7	3,7	3,6	8,2	32
	gran	0,8	1,6	6,0	5,5	13,8	54
	björk	0,4	0,6	0,9	0,6	2,6	10
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,2	0,2	0,3	0,2	0,9	3
	S:a	1,7	3,2	11,0	9,8	25,6	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,0	0,3	—
Därav Västergötl	tall	0,8	1,6	6,5	8,4	17,3	29
	gran	2,2	3,7	12,4	14,0	32,2	55
	björk	1,2	1,5	2,4	1,4	6,5	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,1	2
	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr löv	0,3	0,3	0,6	0,3	1,5	3
	S:a	4,5	7,2	22,2	24,7	58,7	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
Jkp	tall	1,2	2,7	9,9	16,0	29,8	35
	gran	3,4	5,6	17,5	16,6	43,1	51
	björk	1,5	1,8	3,1	1,7	8,1	10
	ek	0,1	0,0	0,1	0,3	0,4	1
	bok	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0
	övr löv	0,4	0,4	1,0	0,6	2,4	3
	S:a	6,7	10,4	31,5	35,3	84,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	—

Tab 7 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8
Krb	tall	1,1	2,2	9,2	11,8	24,4	34
	gran	3,4	5,1	14,7	14,6	37,8	52
	björk	1,6	1,6	2,6	1,1	6,8	10
	ek	0,1	0,1	0,2	0,5	1,0	1
	bok	0,0	0,0	0,2	0,4	0,6	1
	övr löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	2
	S:a	6,6	9,3	27,4	28,7	72,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
Klm	tall	1,3	2,5	12,0	21,5	37,2	46
	gran	2,7	4,0	12,9	11,4	31,0	38
	björk	1,3	1,6	3,1	1,4	7,3	9
	ek	0,4	0,2	0,6	1,5	2,8	3
	bok	0,0	—	—	—	0,0	0
	övr löv	0,7	0,6	1,1	0,8	3,2	4
	S:a	6,3	8,9	29,7	36,7	81,6	100
	torrskog	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	—
Gtl	tall	0,4	0,7	3,3	4,1	8,5	74
	gran	0,2	0,4	1,1	0,7	2,4	21
	björk	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	3
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1
	S:a	0,7	1,2	4,6	5,0	11,6	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—
Gbg	tall	0,3	0,6	2,4	1,9	5,2	31
	gran	0,6	0,9	3,2	3,0	7,6	45
	björk	0,4	0,5	1,0	0,5	2,4	14
	ek	0,1	0,1	0,2	0,2	0,7	4
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1
	övr löv	0,2	0,2	0,3	0,1	0,9	5
	S:a	1,6	2,4	7,2	5,8	16,9	100
	torrskog	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	—
Hl	tall	0,6	1,0	2,8	3,4	7,7	34
	gran	0,7	1,2	3,2	3,6	8,7	38
	björk	0,5	0,6	1,3	1,0	3,4	15
	ek	0,1	0,1	0,4	0,4	1,0	4
	bok	0,1	0,1	0,4	0,7	1,3	6
	övr löv	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	3
	S:a	2,1	3,1	8,3	9,2	22,7	100
	torrskog	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	—
Bl	tall	0,1	0,2	1,0	2,2	3,6	19
	gran	0,9	1,2	3,4	4,1	9,6	50
	björk	0,3	0,4	1,1	0,5	2,4	12
	ek	0,2	0,1	0,4	0,7	1,4	7
	bok	0,2	0,2	0,4	0,6	1,5	8
	övr löv	0,1	0,2	0,3	0,2	0,8	4
	S:a	1,9	2,4	6,7	8,3	19,3	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—

Tab 7 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8
Krs	tall	0,4	0,6	2,2	4,1	7,3	23
	gran	0,9	1,5	4,0	4,7	11,2	36
	björk	0,6	0,7	1,7	1,2	4,2	13
	ek	0,2	0,2	0,4	0,8	1,6	5
	bok	0,3	0,4	1,2	3,3	5,2	17
	övr löv	0,3	0,4	0,9	0,4	2,0	6
	S:a	2,7	3,9	10,5	14,4	31,5	100
	torrskog	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	—
Mlm	tall	0,0	0,1	0,2	0,3	0,6	6
	gran	0,2	0,4	1,1	1,2	2,9	34
	björk	0,1	0,1	0,3	0,3	0,8	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,5	0,7	8
	bok	0,1	0,1	0,4	2,2	2,9	33
	övr löv	0,1	0,1	0,3	0,2	0,8	9
	S:a	0,5	0,8	2,5	4,8	8,7	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—
Norrlands-länen	tall	34,0	59,2	189,6	153,4	436,2	41
	gran	70,0	99,9	200,0	105,4	475,2	44
	björk	46,9	42,3	43,8	10,5	143,6	13
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	övr löv	7,3	5,0	6,7	4,0	23,0	2
	S:a	158,2	206,5	440,0	273,2	1 078,0	100
	torrskog	5,2	6,6	11,2	9,6	32,6	—
Svealands-länen	tall	12,9	27,6	105,4	110,6	256,5	43
	gran	28,0	45,6	121,9	75,1	270,7	45
	björk	10,4	13,0	20,2	8,0	51,6	9
	ek	0,1	0,1	0,2	0,6	1,0	0
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	övr löv	4,0	3,7	5,4	2,8	15,9	3
	S:a	55,4	90,0	253,0	197,2	595,7	100
	torrskog	1,9	2,2	2,8	1,7	8,6	—
Götalands-länen	tall	8,2	16,6	70,0	109,7	204,4	37
	gran	19,4	31,0	96,3	98,6	245,2	45
	björk	10,1	12,0	22,4	12,4	56,8	10
	ek	1,4	1,2	3,1	6,6	12,3	2
	bok	0,8	0,9	2,8	7,4	11,8	2
	övr löv	3,8	3,8	7,3	4,3	19,1	4
	S:a	43,6	65,4	201,8	239,0	549,8	100
	torrskog	1,2	1,2	1,4	0,7	4,6	—
Hela riket *Entire country*	tall	55,2	103,4	364,9	373,7	897,1	40,4
	gran	117,4	176,5	418,2	279,1	991,2	44,6
	björk	67,4	67,3	86,4	30,9	252,0	11,3
	ek	1,5	1,2	3,3	7,2	13,3	0,6
	bok	0,8	0,9	2,8	7,4	11,8	0,5
	övr löv	15,0	12,5	19,3	11,1	58,0	2,6
	S:a	257,3	361,8	894,9	709,4	2 223,4	100
	torrskog	8,4	10,0	15,4	12,0	45,9	—

[1] Tall — *pine*, gran — *spruce*, björk — *birch*, ek — *oak*, bok — *beach*, övr löv — *other broadleaved*, summa — *total*, torrskog — *dead standing trees*.

Tab 7 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp	Trädslag	Diametergrupper (cm på bark)					% av samtliga trädslag
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25 +	Summa	
I	tall	19,5	31,7	101,0	77,1	229,3	47
	gran	24,4	35,7	68,2	38,5	166,8	35
	björk	29,5	24,3	20,7	3,5	78,1	16
	övr löv	2,7	1,7	2,3	1,4	8,1	2
	S:a	76,1	93,3	192,3	120,5	482,2	100
	torrskog	2,6	3,8	6,8	6,4	19,5	
II	tall	10,1	19,7	60,3	46,2	136,4	32
	gran	34,7	49,3	99,8	51,1	235,0	55
	björk	13,7	13,9	16,9	4,9	49,4	11
	övr löv	3,1	2,5	3,1	1,9	10,5	2
	S:a	61,6	85,4	180,2	104,0	431,3	100
	torrskog	2,0	2,2	3,6	2,8	10,7	
III	tall	10,3	20,5	73,4	72,3	176,6	48
	gran	21,6	31,5	70,4	33,3	156,9	42
	björk	7,6	8,2	11,6	3,6	31,0	8
	övr löv	2,4	1,6	1,9	1,1	7,0	2
	S:a	41,8	61,8	157,5	110,5	371,4	100
	torrskog	1,5	1,6	1,8	1,3	6,4	
IV	tall	13,4	28,2	118,3	162,2	321,9	39
	gran	33,2	54,3	163,6	138,9	390,0	47
	björk	14,7	18,5	31,8	15,1	79,9	10
	ek	0,8	0,5	1,7	4,3	7,9	1
	bok	0,0	0,0	0,3	0,5	0,9	0
	övr löv	5,7	5,8	9,8	5,8	27,2	3
	S:a	67,9	107,4	325,4	327,0	827,8	100
	torrskog	2,0	2,0	2,8	1,4	8,4	
V	tall	1,8	3,2	11,9	16,0	32,9	30
	gran	3,5	5,6	16,0	17,3	42,4	38
	björk	2,0	2,7	5,5	3,6	13,6	12
	ek	0,6	0,5	1,5	2,7	5,5	5
	bok	0,7	0,8	2,4	6,8	11,0	10
	övr löv	0,8	1,0	2,0	1,0	5,3	5
	S:a	9,5	13,8	39,8	47,5	110,7	100
	torrskog	0,0	0,2	0,2	0,0	0,7	
Hela riket *Entire country*	tall	55,2	103,4	364,9	373,7	897,1	40,4
	gran	117,4	176,5	418,2	279,1	991,2	44,6
	björk	67,4	67,3	86,4	30,9	252,0	11,3
	ek	1,5	1,2	3,3	7,2	13,3	0,6
	bok	0,8	0,9	2,8	7,4	11,8	0,5
	övr löv	15,0	12,5	19,3	11,1	58,0	2,6
	S:a	257,3	361,8	894,9	709,4	2 223,4	100
	torrskog	8,4	10,0	15,4	12,0	45,8	

Tabell 8. Virkesförråd (på bark) per hektar skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga trädslag exkl torrskog och vindfällen. Län

Growing stock (incl. bark) per ha forest land by age-group and owner-group according to the National Forest Survey 1953—1962. All species excl. dead standing trees and windfalls. Counties

Län *County*	Ägarkategori[1] *Owner group*[1]	Åldersklass[2, 3] *Age-group*[2, 3]									
		Kalm	I	II	III	IV	V	VI	VII—VIII	IX—	Samtl
		m³sk per ha									
Nb	Kronoskog	13	6	24	38	56	74	74	66	72	54
	Övr allm	14	7	21	42	58	73	65	61	74	55
	Aktiebolag	17	7	30	47	69	84	88	77	67	62
	Övr ensk	14	12	31	50	69	87	82	72	63	61
	Samtl	14	8	27	44	63	80	78	62	71	57
därav lappmarken	»	15	7	22	36	50	67	64	59	68	50
» kustlandet	»	12	9	32	51	74	90	90	84	84	66
Vb	Kronoskog	12	8	31	54	67	91	98	89	102	71
	Övr allm	13	9	26	54	68	82	79	82	99	72
	Aktiebolag	9	4	30	56	78	98	98	102	102	69
	Övr ensk	13	9	36	62	80	97	95	88	107	72
	Samtl	12	7	33	58	76	95	96	91	103	71
därav lappmarken	»	12	6	30	51	68	88	90	85	101	68
» kustlandet	»	12	9	35	64	85	105	108	107	111	75
Jtl	Allmänna	17	17	46	62	82	103	96	99	94	83
	Aktiebolag	14	10	40	67	90	107	104	94	90	83
	Övr ensk	15	13	40	69	90	107	99	92	86	81
	Samtl	15	12	41	68	89	107	101	94	90	82
därav Jämtland	»	15	12	40	70	93	111	104	98	92	86
» Härjedalen	»	15	12	44	57	78	93	89	82	82	70
Vnr	Allmänna	12	14	41	76	118	124	140	127	137	103
	Aktiebolag	13	10	50	81	109	138	141	134	108	102
	Övr ensk	16	16	55	89	126	153	145	132	134	111
	Samtl	14	13	52	84	119	144	142	132	124	100
därav Ångermanland	»	13	13	50	80	113	134	136	122	126	99
» Medelpad	»	18	12	59	96	130	161	160	153	118	124
Gvl	Allmänna	32	16	62	83	115	124	183	139	136	100
	Aktiebolag	19	15	68	103	138	154	168	174	153	116
	Övr ensk	22	24	69	111	136	155	160	153	161	109
	Samtl	22	20	68	105	135	151	167	160	149	111
därav Hälsingland	»	19	20	65	100	133	149	167	156	148	111
» Gästrikland	»	29	19	78	118	142	161	166	192	164	112
Kpb	Allmänna	20	19	44	72	101	100	107	100	101	83
	Aktiebolag	16	19	55	97	129	141	138	134	101	105
	Övr ensk	23	20	59	100	126	128	128	124	108	103
	Samtl	20	19	55	95	122	128	126	120	103	99
därav Särna-Idre	»	20	7	23	36	67	64	84	75	87	61
» länet i övrigt	»	20	20	57	98	125	132	132	130	114	104
Vrm	Allmänna	11	11	76	144	153	169	170	162	—	118
	Aktiebolag	12	16	78	127	148	152	153	146	139	109
	Övr ensk	23	23	79	135	148	144	139	130	129	112
	Samtl	18	19	79	132	148	148	146	138	132	112
Ör	Allmänna	14	36	85	141	171	172	168*			135
	Aktiebolag	22	22	89	138	158	172	177*			129
	Övr ensk	24	27	92	144	163	189	207*			132
	Samtl	22	28	90	142	164	180	185*			132

(* Förrådet i åldkl VI+)

Tab 8 (forts)

Län	Ägarkategori	Åldersklass							
		Kalm	I	II	III	IV	V	VI +	Samtl
		m³sk per ha							
Vstm	Allm och ab	22	29	90	143	161	172	146	130
	Övr ensk	24	29	80	133	163	176	169	124
	Samtl	23	29	84	138	162	174	157	127
Ups	Allm och ab	12	22	87	144	174	193	187	125
	Övr ensk	19	23	81	128	163	174	181	123
	Samtl	15	23	84	136	169	183	185	124
Sth	Allm och ab	24	21	71	137	155	162	153	114
	Övr ensk	24	29	72	115	146	156	148	113
	Samtl	24	26	72	121	149	157	150	113
Sdm	Allm och ab	11	23	88	141	168	171	169	123
	Övr ensk	27	30	95	138	163	158	182	118
	Samtl	25	29	94	138	164	160	177	119
Ög	Allm och ab	20	29	90	142	166	197	187	135
	Övr ensk	22	31	87	142	177	199	192	128
	Samtl	22	31	87	142	174	199	190	130
Skb	Allm och ab	15	24	94	138	179	165	185	129
	Övr ensk	21	24	91	134	162	197	193	120
	Samtl	20	24	92	134	165	188	190	122
Äbg	Allm och ab	20	23	99	126	177	168	197	128
	Övr ensk	27	23	91	136	163	176	168	125
	Samtl	26	23	92	134	166	175	175	126
därav Dalsland	»	16	18	84	140	163	150	152	127
» Västergötland	»	29	25	94	133	167	195	196	125
Jkp	Allm och ab	12	24	98	139	163	183	165	123
	Övr ensk	18	27	87	136	168	182	198	123
	Samtl	17	26	88	136	167	182	188	123
Krb	Allm och ab	18	19	89	138	174	197	184	120
	Övr ensk	16	29	88	126	169	182	196	114
	Samtl	16	26	88	128	170	186	190	116
Klm	Allm och ab	20	31	80	124	172	175	182	124
	Övr ensk	18	31	82	124	152	156	170	112
	Samtl	19	31	82	124	156	161	174	114
Gtl	»	21	20	54	76	96	99	105	82
Gbg	»	19	24	87	124	128	140	132	101
Hl	»	20	30	98	141	165	191	203	110
Bl	»	17	32	89	135	163	181	152	108
Krs	»	16	29	94	138	167	194	197	116
Mlm	»	18	30	116	161	215	212	224	134
Riket *Entire country*	Samtliga	—	—	—	—	—	—	—	94

[1] Kronoskogar — *state forests*, övr allm skogar —*other public forests*, aktiebolagsskogar — *companies' forests*, övr enskilda skogar — *other private forests*, samtliga — *total*.

[2] Kalmark — *reproduction area and waste land* — I 1—20 år *years*, II 21—40, III 41—60, IV 61—80, V 81—100, VI 101—120, VII—VIII 121—160, IX+ 161 år och däröver, *years and more*.

[3] För Örebro och följande län är högsta åldersklass VI+ d v s 101 år och däröver. *The highest age-group for the county of Örebro and the following counties i VI + i.e. 101 years and more.*

Tabell 9. Total årlig tillväxt (på bark) fördelad på olika trädslag enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark. Län

Total annual growth (incl. bark) by species according to the National Forest Survey 1953—1962. Forest land. Counties

1	2	3	4	5	6	7
Län och länsgrupp *County*	Tall *Pine*	Gran *Spruce*	Löv *Broadleaved*	Summa *Total*	m³sk per ha	Tillväxt % (disk) *Growth in per cent*
	Milj m³sk					
Nb lappmarken	1,49	0,67	0,46	2,62	1,2	2,4
kustlandet	1,93	0,76	0,84	3,53	2,0	3,0
Vb lappmarken	1,34	1,58	0,62	3,54	1,8	2,6
kustlandet	1,50	1,18	0,53	3,21	2,6	3,4
Jtl	2,19	3,59	0,86	6,64	2,6	3,2
Vnr	1,85	4,43	0,98	7,26	3,8	3,6
Gvl	2,24	2,70	0,83	5,77	4,0	3,6
Kpb	3,00	2,77	0,66	6,43	3,2	3,2
Vrm	1,50	3,35	0,72	5,57	4,4	3,9
Ör	0,97	1,40	0,42	2,79	5,2	4,0
Vstm	0,71	0,82	0,29	1,82	4,9	3,9
Ups	0,58	0,67	0,26	1,51	5,2	4,2
Sth	0,62	0,73	0,34	1,69	4,3	3,8
Sdm	0,62	0,82	0,32	1,76	5,2	4,4
Ög	1,07	1,35	0,44	2,86	5,2	4,0
Skb	0,74	0,74	0,38	1,86	5,3	4,3
Äbg	0,86	1,96	0,52	3,34	5,2	4,1
Jkp	1,01	2,02	0,48	3,51	5,3	4,3
Krb	0,93	1,90	0,43	3,26	5,4	4,6
Klm	1,26	1,63	0,61	3,50	5,1	4,4
Gtl	0,25	0,08	0,03	0,36	2,7	3,3
Gbg	0,19	0,37	0,18	0,74	4,9	4,8
Hl	0,35	0,54	0,28	1,17	5,8	5,3
Bl	0,15	0,56	0,29	1,00	5,8	5,3
Krs	0,31	0,65	0,57	1,53	5,8	5,0
Mlm	0,02	0,17	0,20	0,39	6,2	4,6
Norrland	12,54	14,91	5,12	32,57	2,5	3,2
Svealand	8,00	10,56	3,01	21,57	4,1	3,7
Götaland	7,14	11,97	4,41	23,52	5,2	4,4
Hela riket *Entire country*	27,68	37,44	12,54	77,66	3,4	3,6

Tabell 10 a. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1965, fördelade på skogsägargrupper (kronoskogar = I, övriga skogar[1] = II, aktiebolagsskogar[2] = III och övriga enskilda skogar[3] = IV). Län

Silvicultural measures taken in 1965, by forest-owner groups (State forest = I, other public forests = II, companies' forests = III and other private forests = IV). Counties

Anm: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källförteckning sid 157 med delvis skiljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttagas vid jämförelse de olika ägargrupperna emellan. Se även texten sid 36—49!

Måttenhet: *Unit of measurement:* ha

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län och landsdel *County*	Hyggesrensning *Removal of waste from a cut area*					Markberedning (inkl hyggesbränning) *Scarification (incl. broadcast burning)*					Skogsodling *Planting and sowing*					Röjning i plant- och ungskog *Thinning in seedlings and young stands*				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb	27 507	3 409	5 417	12 501	48 834	10 417	433	1 347	557	12 754	6 575	615	1 428	1 268	9 886	11 786	2 357	3 885	21 812	39 840
Vb	8 264	1 095	14 236	10 903	34 498	8 092	711	5 280	1 948	16 031	6 030	577	6 538	3 937	17 082	11 414	1 034	9 175	19 238	40 861
Jtl	2 084	938	11 502	4 288	18 812	1 459	202	7 683	1 412	10 756	1 525	425	8 745	2 397	13 092	997	722	7 462	2 206	11 387
Vnr	896	500	11 747	4 389	17 532	1 408	81	4 744	108	6 341	1 128	247	7 198	740	9 313	1 028	1 165	8 227	2 672	13 092
Gvl	1 122	928	7 130	3 974	13 154	307	21	2 709	275	3 312	465	203	4 862	1 317	6 847	1 579	794	10 639	4 340	17 352
Kpb	2 526	2 856	7 142	2 585	15 109	617	619	3 356	50	4 642	1 025	776	5 645	960	8 406	2 077	2 487	6 699	2 921	14 184
Vrm	382	432	6 122	2 611	9 547	298	305	2 171	1 082	3 856	363	572	7 175	4 007	12 117	493	643	4 959	3 242	9 337
Ör	922	790	2 392	994	5 098	642	109	720	295	1 766	780	589	2 525	754	4 648	901	975	2 024	1 398	5 298
Vsim	394	373	1 029	573	2 369	79	95	438	306	918	343	468	1 071	693	2 575	571	757	1 830	672	3 830
Ups	107	571	903	262	1 843	129	328	385	462	1 304	102	468	1 291	761	2 622	122	1 265	1 951	431	3 769
Sth	282	547	532	1 062	2 423	153	76	160	170	559	327	474	786	1 235	2 822	717	900	549	1 368	3 534
Sdm	212	406	462	1 159	2 239	37	82	11	509	639	218	367	444	1 797	2 826	601	769	354	2 833	4 557
Ög	620	677	865	3 173	5 335	295	299	105	1 106	1 805	543	691	1 168	1 971	4 373	876	779	748	2 679	5 082
Skb	812	373	404	2 499	4 088	378	58	150	701	1 287	730	516	634	3 437	5 317	1 319	832	640	1 043	3 834
Äbg	631	487	555	3 212	4 885	78	14	7	88	187	581	600	428	3 303	4 912	796	866	363	8 182	10 207
Jkp	335	350	518	3 407	4 610	177	82	220	1 071	1 550	331	479	772	5 649	7 231	748	647	656	2 850	4 901
Krb	454	284	1 086	2 661	4 485	302	37	645	1 098	2 082	467	254	1 197	3 879	5 797	748	645	1 720	4 968	8 081
Klm	1 117	332	601	1 689	3 739	839	157	187	394	1 577	1 043	301	746	4 161	6 251	1 855	580	1 177	4 113	7 725
Gtl	11	66	12	215	304	19	10	4	83	116	10	88	15	451	564	78	21	9	67	175
Gbg	333	174	24	626	1 157	2	—	—	30	32	176	203	27	1 154	1 560	321	444	101	1 512	2 378
Hl	114	155	142	1 312	1 723	3	13	15	39	70	140	302	150	2 152	2 744	245	471	230	1 418	2 364
Bl	126	29	112	1 226	1 493	26	2	—	82	110	120	98	135	2 658	3 011	194	233	800	2 758	3 985
Krs	425	122	61	763	1 371	74	35	21	413	543	408	267	113	2 388	3 176	611	512	187	3 617	4 927
Mlm	86	44	—	67	197	22	71	5	274	372	191	102	—	644	937	355	235	—	1 052	1 642
Norrland	39 873	6 870	50 032	36 055	132 830	21 683	1 448	21 763	4 300	49 194	15 723	2 067	28 771	9 659	56 220	26 804	6 072	39 388	50 268	122 532
Svealand	4 825	5 975	18 582	9 246	38 628	1 955	1 614	7 241	2 874	13 684	3 158	3 714	18 937	10 207	36 016	5 482	7 796	18 366	12 865	44 509
Götaland	5 064	3 093	4 380	20 850	33 387	2 215	778	1 359	5 379	9 731	4 740	3 901	5 385	31 847	45 873	8 146	6 265	6 631	34 259	55 301
Riket *Entire country*	49 762	15 938	72 994	66 151	204 845	25 853	3 840	30 363	12 553	72 609	23 621	9 682	53 093	51 713	138 109	40 432	20 133	64 385	97 392	222 342
1964	54 417	17 818	88 259	61 906	222 400	23 769	3 899	37 478	12 137	77 283	22 416	9 555	53 167	51 684	136 822	52 113	19 567	79 206	85 784	236 670

[1] Ecklesiastika skogar, härads- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.
[2] Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges Skogsägareförbund (ca 92 % av samtliga bolagsskogars areal) samt vissa andra bolagsskogar.
[3] Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

Tabell 10 b. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1966, fördelade på skogs- och övriga enskilda skogar[3] = IV). Län

ägargrupper (kronoskogar = I, övriga allmänna skogar[1] = II, aktiebolagsskogar[2] = III

Silvicultural measures taken in 1966, by forest-owner group (State forests = I, other public forests = II, companies forests = III and other private forests = IV. Counties

Anm: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källförteckning sid 157 med delvis skiljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna). Försiktighet bör därför iakttas vid jämförelse de olika ägargrupperna emellan. Se även texten sid 36—49!

Måttenhet: ha
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län och landsdel *County*	Hyggesrensning *Removal of waste from a cut area*					Markberedning (inkl hyggesbränning) *Scarification (incl. broadcast burning)*					Skogsodling *Planting and sowing*					Röjning i plant- och ungskog *Thinning in seedlings and young stands*				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb	25 214	3 844	4 282	28 711	62 051	16 170	797	2 851	4 332	24 150	6 774	455	830	2 102	10 161	12 120	2 801	718	18 130	33 769
Vb	8 885	1 284	9 061	15 238	34 468	7 459	862	4 649	2 698	15 668	4 723	932	5 718	5 628	17 001	10 073	521	7 422	18 618	36 634
Jtl	1 988	800	7 760	5 404	15 952	1 137	388	5 798	3 610	10 933	1 112	697	6 420	3 988	12 217	1 267	534	4 979	2 338	9 118
Vnr	803	846	9 428	8 130	19 207	1 424	37	5 142	250	6 853	1 156	202	5 868	1 193	8 419	739	1 272	6 533	2 833	11 377
Gvl	843	791	6 211	8 417	16 262	503	271	2 710	729	4 013	657	409	5 112	2 169	8 347	905	619	12 893	7 608	22 025
Kpb	2 191	2 633	6 711	5 035	16 570	1 052	6 449	2 950	1 725	12 176	1 023	895	6 511	1 830	10 259	2 419	1 956	6 602	3 202	14 179
Vrm	321	553	7 524	3 097	11 495	336	256	2 435	1 376	4 403	342	593	7 353	4 651	12 939	480	814	5 195	4 326	10 815
Ör	727	1 333	2 011	1 824	5 895	483	162	629	362	1 636	560	356	2 367	1 748	5 031	814	631	2 250	1 490	5 185
Vstm	479	424	826	938	2 667	162	75	291	258	786	290	238	918	573	2 019	466	1 402	1 047	809	3 724
Ups	101	696	828	479	2 104	63	332	960	852	2 207	79	472	1 185	877	2 613	156	1 227	1 772	631	3 786
Sth	268	555	319	1 382	2 524	112	88	268	454	922	211	413	619	1 623	2 866	594	827	495	1 291	3 207
Sdm	432	419	258	2 054	3 163	36	58	45	1 345	1 484	126	520	273	2 694	3 613	468	2 367	454	2 747	6 036
Og	591	541	1 164	3 225	5 521	448	149	292	1 128	2 017	645	601	1 232	6 169	8 647	959	671	996	3 218	5 844
Skb	645	355	269	2 474	3 743	234	132	61	673	1 100	656	533	606	2 456	4 251	751	513	358	1 030	2 652
Äbg	540	557	453	5 087	6 637	85	31	14	88	218	502	630	584	4 632	6 348	734	759	375	10 522	12 390
Jkp	482	365	610	4 465	5 922	435	53	199	974	1 661	338	584	1 019	5 919	7 860	659	759	853	3 733	6 004
Krb	417	288	834	3 284	4 823	385	24	540	1 089	2 038	566	351	1 441	4 197	6 555	782	569	2 400	2 226	5 977
Klm	1 181	363	524	3 768	5 836	1 002	138	193	522	1 855	1 044	263	627	4 433	6 367	1 381	779	819	5 630	8 609
Gtl	15	57	—	533	605	4	18	—	356	378	12	82	16	573	683	43	30	—	202	275
Gbg	318	185	39	477	1 019	—	13	—	24	37	130	216	72	1 097	1 515	321	404	130	1 225	2 080
Hl	109	216	70	1 412	1 807	—	1	—	25	26	154	288	79	3 045	3 561	135	389	103	911	1 538
Bl	102	80	280	1 747	2 209	—	2	150	59	211	105	47	176	3 152	3 480	107	471	261	3 804	4 643
Krs	386	132	99	1 646	2 263	46	107	6	1 727	1 886	395	265	88	3 914	4 662	670	652	214	4 786	6 322
Mlm	158	8	—	191	357	38	287	—	837	1 162	146	65	—	862	1 073	241	156	—	1 391	1 788
Norrland	37 733	7 565	36 742	65 900	147 940	26 493	2 355	21 150	11 619	61 617	14 422	2 695	23 948	15 080	56 145	25 104	5 747	32 545	49 527	112 923
Svealand	4 519	6 613	18 477	14 809	44 418	2 244	7 420	7 578	6 372	23 614	2 631	3 487	19 226	13 996	39 340	5 397	9 224	17 815	14 496	46 932
Götaland	4 944	3 147	4 342	28 309	40 742	2 677	955	1 455	7 502	12 589	4 693	3 920	5 940	40 449	55 002	6 783	6 152	6 509	38 678	58 122
Riket *Entire country*	47 196	17 325	59 561	109 018	233 100	31 414	10 730	30 183	25 493	97 820	21 746	10 102	49 114	69 525	150 487	37 284	21 123	56 869	102 701	217 977
1965	49 762	15 938	72 994	66 151	204 845	25 853	3 840	30 363	12 553	72 609	23 621	9 682	53 093	51 713	138 109	40 432	20 133	64 385	97 392	222 342

[1] Ecklesiastika skogar, härads- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

[2] Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges Skogsägareförbund, (fr o.m 1966 Skogsindustriernas Samarbetsutskott, ca 92 % av samtliga bolagsskogars areal) samt vissa andra bolagsskogar.

[3] Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

Tabell 11. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m m 1966. Län

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1966. Counties

Anm: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8
Län *County*	Antal bränder *No. of fires*		Bränd areal[1] ha *Burnt area[1] hectares*		Brandskada på växande skog[2], kr *Damage on growing forest[2], Sw. cr.*	Statens andel i släckningskostnaderna *The public's part of the extinguishing costs Sw. cr.*	Antal förbrukade arbetstimmar för släckning[4] *No. of working-hours for extinguishing fires*
	totalt *total*	tillbud under 0,1 ha *less than 0,1 ha burnt*	skogsmark *productive forest*	impediment *improd. forest*			
Nb	222	123	1 307,4	37,8	536 000	416 966	31 358
Vb	149	89	1 303,0	288,1	703 600	165 358	10 925
Jtl	79	42	309,9	42,1	185 900	90 116	8 662
Vnr	92	65	127,7	87,4	102 200	46 477	6 090
Gvl	39	31	89,0	2,1	106 800	34 280	2 148
Kpb	35	9	128,5	7,2	167 000	49 574	4 244
Vrm	52	33	13,0	20,1	17 000	24 749	2 152
Ör	58	45	14,5	8,7	22 600	15 702	1 742
Vstm	41	31	10,5	10,2	16 000	58 946	1 649
Ups	28	24	1,2	0,4	17 700	18 553	496
Sth	328	276	16,6	44,6	22 000	108 957	4 774
Sdm	180	141	13,4	49,9	20 100	30 733	4 199
Ög	93	72	15,2	9,2	25 600	25 454	2 606
Skb	64	48	8,3	18,9	14 700	21 625	1 780
Äbg	31	23	5,6	6,8	8 500	28 439	1 360
Jkp	51	43	6,2	3,7	11 000	13 479	1 399
Krb	54	46	15,3	8,5	25 000	78 895	3 732
Klm	38	25	100,3	16,6	150 100	196 620	2 408
Gtl	13	9	0,5	2,1	300	5 142	482
Gbg[3]	330	244	48,2	93,7	56 900	—	6 305
Hl	54	43	0,9	8,3	1 500	6 446	862
Bl	65	57	5,2	1,5	8 600	17 336	1 165
Krs	39	35	0,2	4,5	400	4 933	621
Mlm	1	0	0,0	0,1	0	0	5
Norrland	581	350	3 137,0	457,5	1 634 500	753 197	59 183
Svealand	722	559	197,7	141,1	282 400	307 214	19 256
Götaland	833	645	205,9	173,9	302 600	398 369	22 725
Riket *Entire country*	2 136	1 554	3 540,6	772,5	2 219 500	1 458 780	101 164
1965	2 196	1 614	955,5	1 114,4	1 176 200	978 697	57 735

[1] Exkl tillbudens areal. — *Excl. area of fires less than 0,1 ha burnt.*
[2] Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan. — *According to a pattern made at the Royal College of Forestry.*
[3] Exkl bränder inom Göteborgs stad. — *Excl. forest fires in Gothenburg.*
[4] Häri ingår även ortsbefolkningens grovt uppskattade arbetstimmar.

Tabell 12 a. Antal skogsbränder och bränd areal 1965, fördelade efter brandorsak. Län

Number of forest fires, area destroyed in 1965, by causes. Counties

Anm: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Län *County*	Åskslag *Lighting*		Järnväg *Railway*		Eldar uppgjorda av yrkesfolk *Fires lit by forest workers*				Campingeldar *Camping fires*		Minderårigas lek *By children*		Tobaksrökning *Smoking*		Annan känd anledning[2] *Other known cause*		Okänd anledning *Unknown cause*	
					Hyggesbränning *Broadcast burning*		Andra arbetseldar[1] *Other working fires*											
	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
Nb	—	—	1	0,6	1	35,0	5	0,8	6	12,9	7	—	—	—	3	2,2	14	12,4
Vb	6	13,5	3	—	5	69,1	7	8,2	3	0,9	11	2,0	2	0,2	9	17,4	20	23,7
Jtl	3	2,6	7	2,1	9	62,8	14	7,2	2	1,0	9	0,2	—	—	12	2,1	13	26,4
Vnr	2	5,5	2	—	—	—	13	0,5	1	—	16	4,0	2	—	11	13,0	21	6,6
Gvl	2	1,2	3	—	2	—	10	3,0	2	0,8	39	10,2	2	1,2	16	2,3	44	13,9
Kpb	2	3,6	9	2,0	1	2,0	4	1,3	—	—	16	0,2	2	0,2	10	9,0	16	16,1
Vrm	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	0,3	—	—	14	20,5	36	17,2
Ör	1	—	6	—	2	—	9	23,8	2	0,9	26	—	3	—	23	120,8	20	8,7
Vstm	—	—	1	1,0	—	—	12	48,1	1	—	12	3,4	—	—	10	4,6	14	51,2
Ups	2	0,6	11	3,1	1	—	11	0,4	6	0,9	28	—	7	—	9	—	12	6,0
Sth	—	—	9	0,7	7	0,8	31	22,5	16	32,3	42	25,5	10	19,0	58	21,0	261	156,2
Sdm	—	—	5	6,7	6	5,9	31	51,8	1	20,0	40	5,1	7	1,1	76	91,6	50	20,1
Ög	—	—	7	—	1	—	22	15,9	7	10,4	29	7,2	2	—	44	25,9	29	10,9
Skb	1	0,5	5	—	2	0,3	29	53,4	—	—	18	4,7	2	—	21	17,8	14	10,4
Äbg	1	—	9	2,7	—	—	16	—	1	—	13	13,0	3	2,5	26	7,6	19	132,9
Jkp	4	—	9	0,2	—	—	12	1,4	2	—	19	1,2	2	0,3	12	14,9	24	14,1
Krb	2	—	2	—	—	—	11	—	—	—	15	—	1	—	16	3,7	11	—
Klm	1	—	—	—	—	—	7	0,8	—	—	13	0,1	2	6,7	12	1,2	18	15,8
Gtl	—	—	—	—	1	—	6	0,5	—	—	7	2,1	2	—	4	—	1	—
Gbg	1	—	12	0,8	1	0,5	10	350,0	2	—	45	0,8	4	0,1	26	50,8	61	5,3
Hl	—	—	2	—	—	—	1	0,3	—	—	1	0,3	1	0,2	6	3,9	8	1,4
Bl	—	—	—	—	—	—	4	20,0	—	—	12	—	3	—	12	10,9	15	4,4
Krs	1	—	7	0,6	4	—	17	0,6	—	—	11	—	—	—	15	35,5	30	9,5
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3,2
Norrland	13	22,8	16	2,7	17	166,9	49	19,7	14	15,6	82	16,4	6	1,4	51	37,0	112	83,0
Svealand	5	4,2	41	13,5	17	8,7	99	147,9	26	54,1	168	34,5	29	20,3	200	267,5	399	275,5
Götaland	11	0,5	53	4,3	9	0,8	135	442,9	12	10,4	183	29,4	22	9,8	194	172,2	293	207,9
Riket *Entire country*	29	27,5	110	20,5	43	176,4	283	610,5	52	80,1	433	80,3	57	31,5	445	476,7	744	566,4
1964	125	260,9	114	181,2	74	683,1	606	804,5	62	77,1	499	134,8	107	156,4	708	1042,2	804	1701,8

[1] Inkl kolning och tjärbränning. 2 30-tal olika brandorsaker. De största för A-bränder är gräsbränning (redovisas också ofta under »Andra arbetseldare»), soptippar, skräpeldning, risbränning och traktorer. B-bränder under denna grupp specificeras sällan; där detta gjorts

Tabell 12 b. Antal skogsbränder och bränd areal 1966, fördelade efter brandorsak. Län

Number of forest fires, area destroged in 1966, by cause. Counties

Anm: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Län *County*	Åskslag *Lighting*		Järnväg *Railway*		Eldar uppgjorda av yrkesfolk *Fires lit by forest workers*				Camping-eldar *Camping fires*		Minder-årigas lek *By children*		Tobaks-rökning *Smoking*		Annan känd anledning[2] *Other known cause*		Okänd anledning *Unknown cause*	
					Hygges-bränning *Broadcast burning*		Andra arbetseldar[1] *Other working fires*											
	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
Nb	52	438,5	10	23,8	11	507,3	8	25,8	22	69,2	19	0,1	9	0,9	42	198,0	49	81,6
Vb	23	855,5	11	15,6	19	274,6	36	364,2	6	2,3	21	39,7	2	2,6	9	17,2	22	19,4
Jtl	16	6,6	1	0,4	6	60,7	6	5,0	5	1,4	4	0,6	3	0,6	24	15,2	14	261,5
Vnr	16	61,8	5	0,2	4	82,0	9	0,0	1	1,0	21	0,5	1	0,0	10	21,0	25	48,6
Gvl	3	1,0	4	0,0	2	0,0	4	0,0	2	0,0	8	0,2	—	—	8	88,5	8	1,4
Kpb	2	1,6	2	0,6	4	89,5	5	2,6	2	1,5	3	2,2	—	—	7	11,5	10	26,2
Vrm	1	0,1	2	0,0	—	—	5	0,0	—	—	4	0,0	1	1,5	2	0,1	37	31,5
Ör	—	—	11	3,4	—	—	6	0,6	1	0,7	11	0,0	1	0,0	6	8,0	22	10,5
Vstm	4	2,0	2	3,2	—	—	1	7,0	2	0,6	3	0,0	—	—	9	1,1	20	6,8
Ups	—	—	3	0,0	—	—	6	0,0	3	0,0	3	0,0	1	0,0	5	0,3	7	1,3
Sth	3	0,4	15	0,0	4	0,0	17	13,1	3	0,0	19	1,6	7	0,0	29	11,0	231	35,1
Sdm	4	8,5	6	1,2	1	0,0	32	8,7	6	6,0	28	4,2	7	0,7	35	21,7	60	15,3
Ög	10	0,5	8	0,6	2	1,2	10	0,3	3	0,0	15	0,0	6	0,0	11	3,3	28	18,5
Skb	3	6,0	1	0,0	—	—	14	7,3	3	0,2	17	1,5	—	—	9	10,8	17	1,4
Äbg	3	4,2	—	—	—	—	9	4,9	3	0,0	6	0,0	—	—	4	3,3	6	0,0
Jkp	6	6,0	1	0,0	3	0,0	3	0,0	—	—	13	0,1	—	—	10	1,6	15	2,2
Krb	5	11,2	3	0,3	—	—	11	7,8	1	0,0	13	0,0	2	0,0	10	2,1	9	2,4
Klm	7	65,0	1	0,0	—	—	11	13,2	—	—	3	1,5	3	0,6	1	0,0	12	36,6
Gtl	—	—	—	—	—	—	2	0,0	—	—	6	1,0	—	—	1	0,3	4	1.3
Gbg	2	0,0	9	10,6	1	0,0	12	2,8	—	—	183	17,8	2	0,0	30	35,4	91	75,3
Hl	—	—	—	—	—	—	11	2,7	1	0,0	8	0,3	2	0,0	20	5,0	12	1,2
Bl	—	—	2	—	—	—	10	0,0	3	0,0	14	0,0	2	0,0	9	0,7	25	6,0
Krs	—	—	4	—	—	—	9	0,2	—	—	9	0,2	2	0,0	8	4,3	7	0,0
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,1	—	—
Norrland	110	1 363,4	31	40,0	42	924,6	63	395,0	36	73,9	73	41,1	15	4,1	93	339,9	118	412,5
Svealand	14	12,6	41	8,4	9	89,5	72	32,0	17	8,8	71	5,0	17	2,2	93	53,7	387	126,7
Götaland	36	92,9	29	11,5	6	1,2	102	39,2	14	0,2	287	22,4	19	0,6	114	66,9	226	144,9
Riket	160	1 468,9	101	59,9	57	1 015,3	237	466,2	67	82,9	431	68,5	51	6,9	300	460,4	732	684,1
Entire country 1965	29	27,5	110	20,5	43	176,4	283	610,5	52	80,1	433	80,3	57	31,5	445	476,7	744	566,4

[1] Inkl kolning och tjärbränning. [2] 30-tal olika brandorsaker. De största för A-bränder är gräsbränning (redovisas också ofta under »Andra arbetseldar»), soptippar, skräpeldning, risbränning och traktorer. B-bränder under denna grupp specificeras sällan; där detta gjorts är landsvägstrafik den vanligaste orsaken.

Tabell 13. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S[1] enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 inom regioner. Km

Private permanent roads with road-character S in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Ägargrupp *Owner group*	Skogligt huvudområde[2]) *Major region*[2])					Riket *Entire country*
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar *State forests*	5 640	720	2 420	6 970	1 500	17 250
Ekkl och övr allmänna skogar *Other public forests*	760	370	1 460	6 370	1 420	10 380
Aktiebolagsskogar *Companies' forests*	3 660	4 400	8 900	13 140	520	30 620
Privatskogar *Other private forests*	10 460	6 240	11 530	61 970	16 040	106 240
S:a vägkaraktär S, 1957—1963 *Total road character S, 1957—1963*	20 520	11 730	24 310	88 450	19 480	164 490

[1]) Vägkaraktär S: Vägar som går över skogsmark eller så nära skogsmark att virke kan lunnas till och upplaggas vid dem. Då vägen går över annat ägoslag än skogsmark, betraktas den som S-väg om lunningssträckan förkortas genom att virket läggs vid vägen. Avståndet till närmaste skogskant får dock inte överstiga ca 200 m för att vägdelen skall kunna hänföras till denna kategori.

[2]) I = Nb och Vb, II = Jtl (exkl Härjedalen) och Vnr, III = Gvl, Kpb och Härjedalen, IV = Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm. Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm. V= Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs, Mlm.

Tabell 14 a. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1965, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1965, by forest-owner groups. Counties

Se anmärkning till tab 10 a!

Måttenhet: km
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6
Län och landsdel *County*	Kronoskogar *State forests*	Övriga allmänna skogar[1] *Other public forests*	Aktiebolagsskogar[1] *Companies' forests*	Övriga enskilda skogar[1] *Other private forests*	Summa *Total*
Nb	280,8	33,7	63,9	247,8	626,2
Vb	185,4	5,2	140,2	129,1	459,9
Jtl	38,8	9,9	233,1	182,9	464,8
Vnr	23,3	3,2	309,7	62,8	399,0
Gvl	8,0	14,6	87,0	53,9	163,6
Kpb	10,6	50,3	114,6	86,3	261,8
Vrm	3,4	9,2	63,4	118,0	194,0
Ör	10,0	33,8	20,8	22,0	86,5
Vstm	5,8	22,7	44,2	30,6	103,4
Ups	—	20,1	17,4	8,6	46,1
Sth	8,4	12,9	12,4	6,7	40,5
Sdm	4,7	11,1	2,0	34,7	52,5
Ög	10,5	13,3	18,6	69,7	112,3
Skb	—	10,0	7,8	16,5	34,3
Äbg	2,4	28,1	9,7	214,3	254,5
Jkp	3,5	22,0	11,4	75,2	112,1
Krb	3,9	9,9	18,5	126,9	159,3
Klm	10,5	11,9	25,4	92,9	140,6
Gtl	—	0,8	—	0,5	1,3
Gbg	1,8	8,3	—	16,3	26,4
Hl	—	14,2	7,8	43,4	65,4
Bl	0,7	0,2	3,0	46,7	50,6
Krs	3,7	3,2	1,0	42,0	49,0
Mlm	2,2	1,8	—	21,0	25,0
Norrland	536,3	66,7	834,0	676,5	2 113,5
Svealand	42,9	160,1	275,0	306,8	784,8
Götaland	39,2	123,7	103,2	765,2	1 031,3
Riket *Entire country*	618,4	350,5	1 212,2	1 748,5	3 929,6
1964	756,0	351,7	836,4	1 940,9	3 885,0

[1] Se noterna 1—3 tabell 10 a!

Tabell 14 b. Skogsbilvägar färdigbyggda 1966, med fördelning på skogsägargrupper. Län

Forest roads completed in 1966, by forest-owner group. Counties

Se anmärkning till tab 10 a!

Måttenhet: km
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6
Län och landsdel *County*	Kronoskogar *State forests*	Övriga allmänna skogar[1] *Other public forests*	Aktiebolagsskogar[1] *Companies' forests*	Övriga enskilda skogar[1] *Other private forests*	Summa *Total*
Nb	209,6	46,4	56,9	65,5	378,4
Vb	96,8	4,6	159,5	135,6	396,5
Jtl	80,2	12,8	96,2	71,9	261,1
Vnr	7,2	20,8	141,1	44,8	213,9
Gvl	20,9	7,5	99,7	145,2	273,4
Kpb	7,2	83,4	130,8	152,2	373,6
Vrm	3,7	5,2	103,7	256,2	368,8
Ör	4,0	4,4	40,2	75,2	123,7
Vstm	1,7	13,4	24,9	84,7	124,8
Ups	—	13,9	15,1	12,9	41,9
Sth	2,1	5,0	13,8	11,8	32,7
Sdm	3,5	4,4	2,9	71,3	82,1
Ög	11,6	13,8	22,8	55,7	103,9
Skb	0,5	4,1	16,8	49,7	71,1
Äbg	1,9	22,7	5,9	183,6	214,1
Jkp	1,5	25,8	3,8	172,7	203,8
Krb	2,6	11,1	8,6	154,7	177,0
Klm	2,9	9,1	10,0	144,5	166,5
Gtl	—	2,7	—	2,1	4,8
Gbg	—	2,7	0,6	4,9	8,2
Hl	—	16,3	3,0	30,7	50,0
Bl	5,3	1,0	1,0	37,5	44,8
Krs	3,9	6,9	1,7	58,3	70,8
Mlm	—	—	—	18,7	18,7
Norrland	414,7	92,1	553,5	463,0	1 523,3
Svealand	22,2	129,7	331,4	664,4	1 147,7
Götaland	30,2	116,2	74,2	913,1	1 133,7
Riket *Entire country*	467,1	338,0	959,1	2 040,5	3 804,7
1965	618,4	350,5	1 212,2	1 748,5	3 929,6

[1] Se noterna 1—3 tab 10 a!

[2] Härutöver ca 160 km drivningsvägar utförda å marker tillhöriga skogsägargrupp IV.

Tabell 15 a. Under 1965 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län

Draining ditches completed in 1965, by forest-owner groups. Counties

Se anmärkning till tab 10 a!

Måttenhet: *Unit of measurement:* km

1	2	3	4	5	6
Län och landsdel *County*	Kronoskogar *State forests*	Övriga allmänna skogar[1] *Other public forests*	Aktiebolagsskogar[1] *Companies' forests*	Övriga enskilda skogar[1] *Other private forests*	Summa *Total*
Nb	94,8	12,5	15,2	13,3	135,8
Vb	42,0	4,4	451,8	236,5	734,6
Jtl	—	1,0	354,2	60,1	415,3
Vnr	3,5	2,3	606,0	17,6	629,4
Gvl	—	6,3	246,3	26,8	279,4
Kpb	12,5	37,1	61,8	26,4	137,8
Vrm	2,2	9,3	130,5	63,7	205,8
Ör	10,5	46,2	52,0	23,3	132,0
Vstm	5,6	34,1	13,0	57,3	110,0
Ups	2,7	11,6	11,9	0,3	26,5
Sth	2,7	1,5	12,1	11,7	28,1
Sdm	—	4,6	21,9	14,2	40,7
Ög	7,7	5,9	13,7	30,1	57,4
Skb	8,2	8,3	2,5	14,1	33,1
Åbg	7,0	5,8	11,0	88,0	111,8
Jkp	5,5	13,3	11,3	55,5	85,5
Krb	7,2	6,0	40,1	138,8	192,1
Klm	3,1	1,9	7,7	43,5	52,2
Gtl	—	2,2	—	4,8	7,1
Gbg	0,2	0,4	—	13,9	14,5
Hl	0,4	0,9	2,4	56,6	60,3
Bl	—	0,3	2,1	20,8	23,2
Krs	1,8	0,8	1,4	34,6	38,6
Mlm	0,6	0,7	—	30,4	31,7
Norrland	140,3	26,4	1 673,5	354,3	2 194,5
Svealand	36,2	144,4	303,3	196,9	680,8
Götaland	41,7	46,5	92,1	531,1	711,5
Riket *Entire country*	218,2	217,3	2 069,0	1 082,4	3 586,8
1964	238,9	195,5	1 917,5	1 059,4	3 411,3

[1] Se noterna 1—3 tabell 10 a!

Tabell 15 b. Under 1966 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län

Draining ditches completed in 1966, by forest-owner group. Counties

Se anmärkning till tab 10 a!

Måttenhet: *Unit of measurement:* km

1	2	3	4	5	6
Län och landsdel *County*	Kronoskogar *State forests*	Övriga allmänna skogar[1] *Other public forests*	Aktiebolagsskogar[1] *Companies' forests*	Övriga enskilda skogar[1] *Other private forests*	Summa *Total*
Nb	42,8	8,1	362,9	5,6	419,4
Vb	26,8	4,6	304,6	245,5	581,5
Jtl	1,9	1,1	406,5	22,6	432,1
Vnr	—	2,8	185,9	4,8	193,5
Gvl	—	3,9	263,8	32,0	299,7
Kpb	8,6	17,5	65,2	18,9	110,2
Vrm	3,2	1,9	91,5	91,6	188,1
Ör	7,3	1,6	39,8	34,2	82,9
Vstm	5,0	10,8	15,4	59,2	90,4
Ups	0,2	12,5	13,6	8,2	34,5
Sth	0,2	4,5	3,2	7,9	15,8
Sdm	0,9	5,3	1,1	39,4	46,7
Ög	3,6	1,2	4,0	18,3	27,1
Skb	0,7	0,3	4,8	13,8	19,6
Åbg	1,3	6,6	14,7	113,8	136,4
Jkp	—	6,8	14,0	94,2	115,0
Krb	15,5	3,5	26,1	206,1	251,2
Klm	1,5	0,2	2,3	50,6	54,6
Gtl	—	—	—	2,6	2,6
Gbg	—	1,2	1,4	9,1	11,7
Hl	5,5	0,8	0,6	47,9	54,8
Bl	0,1	—	—	21,5	21,6
Krs	1,7	0,8	2,8	50,2	55,5
Mlm	—	0,1	—	47,6	47,7
Norrland	71,5	20,5	1 523,7	310,5	1 926,3
Svealand	25,4	54,1	229,6	259,3	568,4
Götaland	29,9	21,5	70,7	675,8	797,8
Riket *Entire country*	126,8	96,1	1 824,1	1 245,6	3 292,5
1965	218,2	217,3	2 069,0	1 082,4	3 586,8

[1] Se noterna 1—3 tabell 10 a!

Tabell 16. Beräknad årlig avverkning[1] i riket under drivningsåren 1949/50—1965/66

Estimated annual removals[1], by assortments, in the felling-seasons 1949/50—1965/66.

Måttenhet: milj. m³f ub[2]
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Sortiment *Assortment*	1949 /50	1950 /51	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1959 /60	1960 /61	1961 /62	1962 /63	1963 /64	1964 /65	1965 /66
Sågtimmer av barrträd[3] *Coniferous timber*	11,9	13,1	11,6	13,3	16,2	14,8	13,5	13,5	14,8	12,9	16,7	15,2	15,1	15,8	18,0	19,4	18,3
Massaved av barr- o lövträ *Pulpwood*	10,5	14,5	19,5	12,2	16,5	18,3	20,3	20,2	18,4	16,7	20,8	23,0	24,2	22,0	25,7	25,5	25,9
Brännved[4] *Fuel wood*	9,0	8,5	7,5	6,5	6,0	5,8	5,6	5,4	5,2	5,0	4,8	4,6	4,4	4,2	4,0	3,8	3,7
Övrigt virke[5] *All other wood*	2,0	2,0	2,5	2,0	2,0	2,0	1,8	1,9	1,8	1,7	1,7	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0
S:a i milj m³f ub	33,4	38,1	41,1	34,0	40,7	40,9	41,2	41,0	40,2	36,3	44,0	44,2	44,9	43,1	48,7	49,7	48,9
S:a i milj m³sk	40,1	45,7	49,3	40,8	48,8	49,1	49,4	49,2	48,2	43,6	52,8	53,0	53,9	51,7	58,4	59,6	58,7

[1] Med avverkning avses den ur skogen uttagna kvantiteten. — *Quantities brought out of the forest.*

[2] Summaraden är dessutom omräknad till m³sk varvid summa m³f ub ökats med 20 %. Jämfört med föregående års tabellvärden innebär detta en minskning av tilläggsfaktorn, från 1,23 till 1,20, föranledd av resultaten från den stamundersökning, som skogsstyrelsen genomfört under åren 1966—1967. — *In addition the totals are given in forest cubic metres (m³sk) i.e. increased by 20 %.*
With the present yearbook the conversion factor from m³f ub (solid volume under bark) to m³sk (whole trunk incl. bark) has been reduced to 1,20 from 1,23 used in previous yearbooks. This reduction has been broght about as a consequence of the results from the Stem Investigation undertaken by the National Board of Private Forestry.

[3] Inkl. bjälk-, sparr- och slipersämnen samt fanérvirke. Med anledning av resultaten av den i not 2 omnämnda stamundersökningen har sågtimmerkvantiteterna nedskrivits med 4,7 %. Denna minskning beror dels på en tidigare felaktig relation mellan handelsmått och motsvarande sektionskuberad volym, dels ett för högt toppformtal vid omföring av toppmått volym till verklig volym (m³f ub). — *As a consequence of the results of the Stem Investigation (note 2) the removals of coniferous timber during the years 1949/50—1965/66 have beeen reduced by 4,7 %. This reduction is on the one hand due to revised conversion factors between commercial measures and the corresponding sectionally measured volumes and on the other changed top form factors used in converting top measured volume into actual solid volume (m³f ub).*

[4] Långved, kortved (även ved för husbehov). — *Long logs and billets (also for housing use).*

[5] Props, stolpar, kolved, såg-, fanér- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom o dyl samt div virke i jordbruket exkl barrtimmer. — *Minetimber, poles, charcoal wood, sawn wood and other industrial hardwoods and miscellaneous assortments for domestic use, etc.*

Tabell 17. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1956—1966

Felling in State forests, diocesan forests, other public forests and companies forests, totals and per ha in the years 1956—1966

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
År *Year*	Samtliga skogar *All forests*		Därav *Of which*							
	Summa avverkn. *Total felling*		Kronoskogar *State forests*		Stiftsskogar *Diocesan forests*		Övr. allm. skogar *Other public forests*		Bolagsskogar *Companies' forests*	
	milj. m³sk.	Avverkn. per ha[1] *Felling per ha* m³sk.	totalt milj. m³sk.	per ha m³sk.	totalt milj. m³sk.	per ha m³sk.	totalt milj. m³sk.	per ha m³sk.	totalt milj. m³sk.	per ha m³sk.
1956	49,4	2,17	5,72	1,41	0,82	2,82	1,77	1,55	12,44	2,24
1957	49,2	2,16	6,68	1,64	0,91	3,11	1,92	1,67	12,93	2,33
1958	48,2	2,11	6,36	1,56	0,75	2,57	1,71	1,48	13,20	2,38
1959	43,6	1,91	6,51	1,59	0,89	3,04	2,00	1,73	12,31	2,22
1960	52,8	2,32	7,12	1,74	0,96	3,25	2,13	1,83	13,70	2,43
1961	53,0	2,33	6,80	1,66	0,90	3,03	2,09	1,92	14,30	2,54
1962	53,9	2,36	6,89	1,68	0,87	2,94	1,95	1,83	14,72	2,61
1963	51,7	2,27	7,49	1,82	0,95	3,17	2,17	1,94	15,74	2,77
1964	58,6	2,57	7,54	1,83	1,05	3,49	2,47	2,20	16,34	2,88
1965	60,2	2,64	7,46	1,81	0,96	3,19	2,51	2,22	15,46	2,72
1966	58,8	2,58	7,53	1,82	0,88	2,90	2,40	2,10	14,43	2,54
Genomsnitt för angivna år *Yearly average*	52,3	2,31	6,92	1,69	0,91	3,05	2,10	1,86	14,14	2,51

Anm: I avverkningskvantiteterna ingår skog som sålts på rot under året oavsett när den avverkades.

[1] Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen.

Tabell 18. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1965. Län

Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1965. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp *County*	Kronoskogar *State forests*		Stiftsskogar *Diocesan forests*		Övriga allmänna skogar *Other public forests*		S:a allm skogar *Total public forests*	
	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*
	1 000 m³ sk	m³ sk	1 000 m³ sk	m³ sk	1 000 m³ sk	m³ sk	1 000 m³ sk	m³ sk
Nb	1 852	0,93	23	1,52	300	1,11	2 175	0,96
Vb	1 645	1,61	28	1,97	167	1,26	1 840	1,58
Jtl	289	2,49	71	1,89	59	1,47[1]	419	2,16
Vnr	273	2,02	51	2,15	76	1,97	400	2,02
Gvl	272	3,13	74	3,65	115	1,78	461	2,68
Kpb	512	1,97	58	3,05	378	1,84	948	1,96
Vrm	137	4,80	131	4,34	73	3,32	341	4,23
Ör	379	4,61	24	3,64	132	4,31	535	4,48
Vstm	208	4,52	30	3,53	139	3,85	377	4,16
Ups	40	5,30	26	3,51	114	2,91	180	3,32
Sth	107	4,59	22	2,65	147	2,75	276	3,25
Sdm	111	4,90	24	3,93	132	4,24	267	4,46
Ög	261	5,97	33	3,33	189	4,61	483	5,10
Skb	250	6,18	50	4,31	65	3,71	365	5,24
Äbg	158	5,22	54	3,80	67	3,62	279	4,42
Jkp	184	5,68	77	4,21	71	4,41	332	4,97
Krb	169	5,35	66	3,77	47	2,97	282	4,35
Klm	341	4,99	43	3,71	74	4,71	458	4,78
Gtl	5	1,04	11	1,90	10	2,04	26	1,68
Gbg	52	4,87	13	4,33	34	2,46	99	3,60
Hl	64	5,68	17	3,70	37	3,66	118	4,54
Bl	20	4,28	9	4,50	35	4,79	64	4,57
Krs	96	5,14	21	4,04	29	5,09	146	4,88
Mlm	35	7,51	7	5,00	24	5,11	66	6,11
Norrland	4 331	1,30	247	2,23	717	1,31	5 295	1,32
Svealand	1 494	3,18	315	3,66	1 115	2,67	2 924	3,00
Götaland	1 635	5,41	401	3,82	682	3,99	2 718	4,70
Riket *Entire country*	7 460	1,81	963	3,19	2 514	2,22	10 937	1,97
1964	7 539	1,83	1 050	3,49	2 470	2,20	11 059	2,00

[1] Renbetesfjällen uteslutna vid beräkningen.

Tabell 19. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1966. Län

Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1966. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län o länsgrupp *County*	Kronoskogar *State forests*		Stiftsskogar *Diocesan forests*		Övriga allmänna skogar *Other public forests*		S:a allm skogar *Total public forests*	
	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*	Summa avverkn *Total felling*	Avverkn per ha *Felling per ha*
	1 000 m³sk	m³sk	1 000 m³sk	m³sk	1 000 m³sk	m³sk	1 000 m³sk	m³sk
Nb	2 044	1,02	20	1,32	266	0,99	2 330	1,02
Vb	1 668	1,63	33	2,32	138	1,05	1 839	1,58
Jtl	257	2,23	71	1,89	38	0,98[1]	366	1,91
Vnr	271	1,99	54	2,27	55	1,37	380	1,90
Gvl	242	2,77	65	3,20	101	1,52	408	2,35
Kpb	451	1,74	58	3,02	310	1,51	819	1,69
Vrm	149	5,22	105	3,44	69	3,09	323	3,97
Ör	402	4,86	26	3,47	127	3,83	555	4,49
Vstm	209	4,53	25	2,94	161	4,29	395	4,28
Ups	35	4,43	26	3,51	191	4,31	252	4,24
Sth	94	4,06	24	2,89	162	3,16	280	3,39
Sdm	105	4,56	16	2,62	110	3,46	231	3,79
Ög	249	5,59	31	3,10	182	4,40	462	4,81
Skb	246	5,98	46	3,97	61	3,63	353	5,08
Äbg	140	4,46	45	3,10	65	3,44	250	3,85
Jkp	157	4,78	65	3,53	74	4,43	296	4,35
Krb	179	5,72	68	3,82	57	3,77	304	4,74
Klm	332	4,80	34	2,91	67	4,29	433	4,48
Gtl	5	1,10	9	1,55	10	2,13	24	1,56
Gbg	48	4,46	13	4,19	34	2,48	95	3,45
Hl	54	4,78	15	3,26	37	3,81	106	4,14
Bl	27	5,66	6	3,00	31	4,49	64	4,71
Krs	118	6,11	21	3,96	30	5,36	169	5,60
Mlm	44	9,09	7	4,67	26	4,91	77	6,64
Norrland	4 482	1,34	243	2,19	598	1,10	5 323	1,33
Svealand	1 445	3,07	280	3,20	1 130	2,65	2 855	2,90
Götaland	1 599	5,22	360	3,39	674	3,96	2 633	4,52
Riket *Entire country*	7 526	1,82	883	2,90	2 402	2,10	10 811	1,94
1965	7 460	1,81	963	3,19	2 514	2,22	10 937	1,97

[1] Renbetesfjällen uteslutna vid beräkningen.

Tabell 20. Avverkning enligt stubbinventeringen i milj m³sk med fördelning på trädslag under drivningsåren 1952/53—1965/66. Samtliga ägoslag

Total fellings in million m³sk by species during the felling-seasons 1952/53—1965/66 according to the stump enumerations. All types of land

Drivningsår *Logging season*	Hela riket *Entire country*					Varav *Of which*		
	tall *pine*	gran *spruce*	löv *broad-leaved*	torrskog *dead standing trees*	Summa *Total*	Norrland	Svealand	Götaland
1952/53	13,0	22,8	5,1	0,2	41,1	15,6	12,8	12,7
1953/54	19,8	25,2	4,9	0,7	50,6	22,2	15,6	12,8
1954/55	15,8	25,2	5,8	0,6	47,4	22,9	13,5	11,0
1955/56	13,3	21,0	5,8	0,9	41,0	17,7	11,5	11,8
1956/57	15,9	23,7	8,3	1,0	48,9	21,7	13,5	13,7
1957/58	21,1	23,7	7,5	0,8	53,1	24,2	15,1	13,8
1958/59	16,8	20,4	7,1	0,9	45,2	21,3	13,4	10,5
1959/60	18,6	23,6	7,8	0,8	50,8	20,0	15,9	14,9
1960/61	18,2	24,2	7,9	0,8	51,1	21,9	15,7	13,5
1961/62	21,1	28,0	10,0	1,1	60,2	26,7	16,8	16,7
1962/63	18,3	24,8	7,9	0,8	51,8	20,9	16,8	14,1
1963/64	20,6	26,5	8,4	0,8	56,3	22,8	17,1	16,4
1964/65	19,2	28,7	8,0	0,7	56,6	20,8	16,3	19,5
1965/66	19,5	25,5	7,3	0,6	52,9	22,5	15,5	14,9
Medeltal *Mean quantity*	17,9	24,5	7,3	0,8	50,5	21,5	15,0	14,0

Tabell 21. Avverkning enligt stubbinventeringen i milj m³sk av skilda trädslag inom diameterklasser i genomsnitt per år 1956/57—1965/66

Average annual fellings in million m³sk during 1956/57—1965/66

Landsdel *Region*	Diam cm bh pb	Tall *Pine*	Gran *Spruce*	Löv *Broad-leaved*	Torrskog *Dead standing trees*	Summa *Total*
Norrland	0 — 14,9	1,7	2,9	1,4	0,1	6,1
	15 — 24,9	3,5	4,4	1,3	0,1	9,3
	25 +	4,0	2,5	0,3	0,1	6,9
	Summa	9,2	9,8	3,0	0,3	22,3
Svealand	0 — 14,9	0,7	1,5	0,8	0,1	3,1
	15 — 24,9	1,6	3,3	0,9	0,1	5,9
	25 +	3,0	3,2	0,4	0,0	6,6
	Summa	5,3	8,0	2,1	0,2	15,6
Götaland	0 — 14,9	0,4	0,8	0,9	0,1	2,2
	15,0 — 24,9	1,3	2,1	1,1	0,1	4,6
	25 +	2,8	4,2	0,9	0,1	8,0
	Summa	4,5	7,1	2,9	0,3	14,8
Hela riket *Entire country*	0 — 14,9	2,8	5,2	3,1	0,3	11,4
	15,0 — 24,9	6,4	9,8	3,3	0,3	19,8
	25 +	9,8	9,9	1,6	0,2	21,5
	Summa	19,0	24,9	8,0	0,8	52,7

Tabell 22. Avverkning enligt stubbinventeringen i milj m³sk hos skilda skogsägarkategorier i genomsnitt per år för femårsperioderna 1956/57—1960/61 och 1961/62—1965/66. Samtliga trädslag inkl torrskog

Average annual fellings during the five year periods 1956/57—1960/61 and 1961/62—1965/66. All species. By forest owner group

Landsdel *Region*	Kronoskogar *State forests*	Övriga allm skogar *Other public forests*	S:a allm skogar *All public forests*	Aktiebolagsskogar *Companies' forests*	S:a allm skogar och AB-skogar *All public and companies' forests*	Privatskogar *Private forests*	Samtliga skogar *All forests*
Femårsperioden 1956/57—1960/61. *The five year period 1956/57—1960/61.*							
Norrland	. .	. .	6,0	8,8	14,8	7,0	21,8
Svealand	. .	. .	2,9	4,9	7,8	6,9	14,7
Götaland	. .	. .	. .	. .	3,2	10,1	13,3
Riket ..... *Entire country*	8,2	2,9	11,1	14,7	25,8	24,0	49,8
Femårsperioden 1961/62—1965/66. *The five year period 1961/62—1965/66.*							
Norrland	. .	. .	5,2	8,6	13,8	9,0	22,8
Svealand	. .	. .	2,9	4,9	7,8	8,7	16,5
Götaland	. .	. .	. .	. .	4,1	12,2	16,3
Riket ..... *Entire country*	7,3	3,2	10,5	15,2	25,7	29,9	55,6
Relativa tal (perioden 1956/57—1960/61 = 100) *Relative number*							
Norrland	. .	. .	87	98	93	127	104
Svealand	. .	. .	99	99	99	127	112
Götaland	. .	. .	108	165	126	122	123
Riket ..... *Entire country*	88	112	94	103	99	125	111

Tab. 23. Av virkesmätningsföreningarna eller under deras tillsyn inmätta virkeskvantiteter säsongerna 1963/64—1965/66

Volume of timber measured either by timber measurement associations or under their supervision by forest industries during the felling-seasons 1963/64—1965/66

Måttenhet: 1 000 m³f
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Virkesmätningsförening *Association*	Sågtimmer o dyl *Timber etc.*			Massaved o dyl *Pulpwood etc.*			Övrigt virke *Other wood*			Summa *Total*		
	1963/64	1964/65	1965/66	1963/64	1964/65	1965/66	1963/64	1964/65	1965/66	1963/64	1964/65	1965/66
Norrbottens ...	853	898	961	1 900	1 798	2 301	—	115	317	2 753	2 811	3 579
Skellefteå	324	379	384	670	629	859	—	36	6	994	1 044	1 249
Umeå	475	345	417	976	638	922	—	20	105	1 450	1 003	1 444
Örnsköldsviks ...	271	500	417	1 495	1 522	1 476	162	209	252	1 928	2 231	2 145
Ångermanälvens	485	688	627	1 764	1 285	1 298	—	104	221	2 249	2 077	2 146
Sundsvalls	1 187	1 226	1 037	3 237	3 363	3 347	8	92	287	4 432	4 681	4 671
Summa *Total*	3 595	4 036	3 843	10 041	9 235	10 203	170	576	1 188	13 806	13 847	15 234
Ljusnans	480	510	523	1 175	1 153	957	24	129	201	1 679	1 792	1 681
Dalälvarnas ...	718	801	675	3 103	3 313	2 467	287	338	591	4 108	4 452	3 733
Wermländska ...	1 189	1 401	1 098	2 462	2 428	1 825	31	7	11	3 702	3 836	2 934
Summa *Total*	2 387	2 712	2 296	6 760	6 894	5 249	342	474	803	9 489	10 080	8 348
Sydv Sveriges	575	879	765	1 703	1 962	1 616	72	34	23	2 350	2 875	2 404
Mellansvenska	1 000	1 143	1 012	3 131	3 491	3 183	107	154	113	4 238	4 788	4 308
Sydö Sveriges	746	999	948	1 918	2 056	1 785	465	573	611	3 129	3 628	3 344
Summa *Total*	2 321	3 021	2 725	6 752	7 509	6 584	644	761	747	9 717	11 291	10 056
Hela riket ..... *Entire country*	8 303	9 769	8 864	23 553	23 638	22 036	1 156	1 811	2 738	33 012	35 218	33 638

Anm: Gruppen »Övrigt virke» består till större delen av sågverks avfall, i mindre omfattning div exportsortiment, brännved m m. För sågtimmer anges volym under bark, däremot är ej bark frånräknad för obarkad massaved som inmätts i travat mått och ej heller för obarkat sågverksavfall.

Tabell 24. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmätningsföreningarna under drivningsåren 1964/65 och 1965/66.

Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1964/65 and 1965/66.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Virkesmätningsförening *Association*	Volymenhet *Unit used*	1964/65						1965/66					
		Sågtimmer *Timber*			Massaved *Pulpwood*		Allt inmätt virke *All wood*	Sågtimmer *Timber*			Massaved *Pulpwood*		Allt inmätt virke *All wood*
		tall *pine*	gran *spruce*	tall + gran *both*	tall *pine*	gran *spruce*		tall *pine*	gran *spruce*	tall + gran *both*	tall *pine*	gran *spruce*	
Norrbottens	f³tr	5,63	5,86	5,65	2,43	2,00	3,23	5,63	5,98	5,66	2,25	1,92	3,20
Skellefteå	»	5,82	6,71	5,79	2,22	2,04	3,33	5,72	5,76	5,73	2,03	1,92	3,31
Umeå	»	5,94	5,70	5,85	2,21	2,13	3,22	6,00	6,20	6,05	2,17	2,13	3,33
Örnsköldsviks	»	6,24	5,86	6,03	2,22	1,99	3,56	6,29	6,58	6,43	2,23	1,99	3,84
Angermanälvens	»	6,50	6,16	6,26	2,35	2,20	2,99	6,53	6,83	6,73	2,27	2,17	2,99
Sundsvalls	»	6,87	6,44	6,60	2,56	2,49	3,34	6,96	6,68	6,79	2,48	2,40	3,25
Ljusnans	f³fl el f³mi [1]	7,60	7,36	7,50	1,77	1,65	4,61	7,53	7,53	7,53	1,69	1,68	5,77
Dalälvarnas	f³to	5,71	5,57	5,66	. .	. .	. .	5,64	5,54	5,60	. .	. .	. .
Wermländska	f³to el f³mi [1]	5,25	5,32	5,29	2,38	2,16	3,46	5,22	5,33	5,30	2,48	2,21	4,05
Sydvästra Sveriges	» »	5,51	5,52	5,52	2,22	2,05	5,18	5,45	5,50	5,48	2,04	2,04	5,58
Mellansvenska	» »	. .	. .	6,33	. .	. .	. .	. .	. .	6,38	. .	. .	. .
Sydöstra Sveriges	f³to	. .	. .	[2]5,39	. .	. .	. .	. .	. .	5,51	. .	. .	4,94

[1] För »Massaved» och »Allt inmätt virke» är volymenheten f³mi.
[2] Exkl sparrämnen.

Tabell 25. Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke drivningsåren 1961/62—1965/66

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1961/62—1965/66.

Anm: Kostnader för virkesredovisning ej medräknade, däremot andra serviceuppdrag, som förekommer i olika omfattning inom skilda föreningar, såsom tillsyn vid skogsmätning, stukmärkning m m Angivna kostnader avser sedvanligt mätningssätt, icke stickprovsmätning vid fabrik eller upplag. Se f ö textavdelningen sid 71.

Måttenhet: *Unit of measurement:* öre per volymenhet

1	2		3	4	5	6	7
Virkesmätningsförening *Association*	Sortiment och enhet *Assortments and units*		Drivningssäsong *Felling season*				
			1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
Norrbottens ...	rundvirke	f³tr	5,1	5,1	5,7	6,8	7,7
	»	m³t	25,6	29,1	24,4	27,1	20,8
Skellefteå	»	f³tr	4,1	4,3	5,3	7,1	8,4
	»	m³t	27,7	21,4	43,8	. .	. .
Umeå	»	f³tr	4,5	4,5	5,0	6,8	8,5
	»	m³t	. .	23,0	24,0	38,3	12,2
Örnsköldsviks ...	»	f³tr	4,6	5,9	6,0	6,3	7,9
	»	m³t	. .	15,6	15,6	[1]15,5	20,3
Ångermanälvens	»	f³tr	5,5	5,4	5,6	6,1	7,6
	»	m³t	29,4	25,8	28,8	. .	11,5
Sundsvalls	»	f³tr	4,1	4,6	4,8	5,5	7,3
	»	m³t	34,5	29,4	23,0	21,0	21,3
Ljusnans	sågt f³fl, massav	f³mi	2,9	3,8	2,8	3,1	3,4
	massaved	m³t	36,2	37,1	33,8	37,6	41,2
Dalälvarnas ...	sågtimmer	f³to	5,0	5,8	5,7	6,0	7,8
	massaved	m³t	38,2	42,8	42,7	43,8	56,3
Wermländska ...	sågtim o massaved	f³mi	4,7	4,8	4,7	5,1	6,5
	massaved	m³t	55,1	62,9	55,9	54,2	70,9
Sydvästra Sveriges	sågtimmer	f³to	4,9	5,6	4,8	5,3	6,4
	massaved	f³mi	6,3	7,0	6,4	6,5	7,6
	»	m³t	53,8	60,2	52,6	51,5	62,9
Mellansvenska	sågtimmer	f³to	4,1	4,8	3,9	4,0	4,9
	massaved	m³t	41,2	43,0	35,5	37,2	46,4
Sydöstra Sveriges	sågtimmer	f³to	5,5	5,9	5,8	5,1	7,0
	massaved	m³t	49,9	51,6	53,7	49,3	64,2

[1] Berör till stor del ribb och bakar samt dessutom flis i stjälpt mått.

Tabell 26. Flottat och levererat virke 1966

Wood floated and delivered in 1966

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområde *Water court district and river basin*	Under året tillsläppt flottgods *Wood admitted during the year*						Redovisat flottgods *Wood accounted for*			
	Sågtimmer o d *Sawlogs etc.*	Granmassaved Spruce pulpwood	Tallmassaved Pine pulpwood	Övrigt virke *Other timber*	Summa *Total*		Avlämnat till ägarna *Delivered to the owners*		Tillvarataget sjunkvirke *Collected sunken logs*	Kvarliggande i flottlederna *Remaining in the floatways*
	Volym *Volume*				Antal stockar *No. of logs*	Volym *Volume* m³f ub	Antal stockar *No. of* logs	Volym *Volume* m³f ub	Volym *Volume* m³f ub	Volym *Volume* m³f ub
	1 000 m³f ub				1000-tal					
Övre Norrbygden ...	396	244	615	1	16 537	1 255	15 037	1 129	3	95
Torne älv[1]	92	63	174	—	5 538	329	5 287	310	1	2
Kalix älv	108	96	147	1	4 293	352	3 270	267	2	82
Lule älv	133	41	198	—	4 641	372	4 442	355	—	8
Pite älv	63	44	95	—	2 065	202	2 038	197	—	3
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden ...	373	566	552	9	19 121	1 501	18 177	1 424	0	4
Åby o Byske älvar	16	19	46	0	1 099	81	1 072	78	0	—
Skellefte älv	76	111	128	—	4 007	315	3 932	308	0	—
Ume älv	214	315	317	9	10 833	855	10 254	809	0	2
Öre älv	44	79	32	0	1 977	155	1 830	144	0	—
Lögde älv	22	42	29	0	1 205	94	1 089	85	—	2
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellanbygden	569	1 646	507	10	33 986	2 732	32 740	2 631	9	15
Ångermanälven	307	978	213	4	18 680	1 501	18 659	1 499	—	—
Indalsälven	151	468	185	3	10 155	807	9 147	727	4	12
Ljungan	74	186	109	3	4 691	372	4 479	353	5	3
Harmångersån	37	15	0	—	459	52	455	52	0	—
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	330	493	629	—	26 826	1 453	26 560	1 441	4	2
Ljusnan	79	103	169	—	6 306	350	6 163	345	—	—
Dalälven	251	391	460	—	20 520	1 102	20 397	1 096	4	2
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbygden	372	449	221	1	14 015	1 043	14 685	1 087	0	4
Nissan	6	1	—	—	45	7	27	4	—	3
Klarälven[2]	237	307	188	0	10 468	733	10 468	733	—	—
Norsälven	102	61	24	0	1 798	187	1 776	191	—	—
Byälven	17	7	2	1	245	27	279	32	—	0
Upperudsälven	2	4	0	0	61	6	67	6	—	0
Örekilsälven	—	58	—	—	1 029	58	1 700[3]	96[3]	—	—
Övriga *Other*	7	12	7	0	368	25	368	25	0	—
Hela riket 1966 *Entire country*	2 039	3 397	2 525	22	110 484	7 983	107 199	7 712	18	120
1961/65 medeltal *average*	2 560	4 322	3 360	50	138 660	10 292	137 396	10 190	26	117

[1] I redovisningen ingår finskt virke med 36 %. — *Timber from Finland is included to 36 %.*

[2] Virke från Norge ingår med 17 %. — *Timber from Norway is included to 17 %.*

[3] Inkl från föregående år kvarliggande virke 38 000 m³f ub. — *Incl wood remaining in the floatways from the previous year amounting to 38 000 m³ solid volume.*

Tabell 27. Utflottnings- och skiljningskostnader m m 1966

Floating and sorting costs etc. in 1966

Måttenhet: *Unit of measurement:* 1 000 kr

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vattendomstols- och flodområde *Water court district and river*	Utflottningskostnader *Floating expenses*		Skiljnings-, buntnings- och förläggningskostnader *Expenses for sorting etc.*			Förvaltningskostn (löner, pensioner, räntor etc) *Administrative expenses*	Summa gemensamma kostnader *Total common expenses*	Kostnader för separat flottning *Expenses for private floating*
	Totalt *Total*	därav arbetskostn *of which working costs*	Totalt *Total*	därav arbetskostn *of which working costs*				
				skiljn *sorting*	buntn o d *bundling*			
Övre Norrbygden ...	7 673	5 778	4 072	1 808	965	1 325	13 069	655
Torne älv	1 598	1 358	1 469	593	281	488	3 556	318
Kalix älv	2 893	1 997	823	335	181	324	4 040	144
Lule älv	1 841	1 458	1 027	570	295	236	3 104	55
Pite älv	1 340	965	753	309	207	276	2 370	138
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden ...	7 331	4 526	3 413	1 870	559	1 172	11 916	355
Åby o. Byske älvar	488	357	216	155	1)	143	847	159
Skellefte älv	1 555	1 103	869	640	1)	402	2 825	—
Ume älv	4 091	2 353	1 995	831	559	509	6 595	118
Öre älv	694	364	174	125	—	78	946	77
Lögde älv	503	349	159	119	—	40	703	—
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellanbygden	8 902	5 541	5 211	2 120	1 020	2 458	16 570	1 491
Ångermanälven	4 390	3 113	3 123	1 254	499	1 310	8 823	676
Indalsälven	2 400	1 119	1 461	644	391	767	4 629	433
Ljungan	1 771	1 094	626	224	130	381	2 778	366
Harmångersån	340	215	—	—	—	—	340	15
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	7 484	4 242	3 734	1 674	93	1 686	12 903	595
Ljusnan	2 075	1 462	1 192	400	93	524	3 791	90
Dalälven	5 407	2 779	2 542	1 275	—	1 160	9 110	505
Övriga *Other*	1	—	—	—	—	2	3	—
Söderbygden	0	—	—	—	—	0	1	—
Västerbygden	2 130	1 396	2 370	1 485	21	984	5 485	4 537
Nissan	1	—	—	—	—	3	4	—
Klarälven	1 466	896	1 959	1 208	1)	674	4 099	4 360[2]
Norsälven	496	386	390	277	1)	179	1 066	172
Byälven	38	28	—	—	—	82	120	—
Upperudsälven	24	10	21	—	21	19	65	6
Örekilsälven	37	33	—	—	—	24	62	—
Övriga *Other*	68	43	—	—	—	2	70	—
Hela riket 1966 *Entire country*	33 520	21 482	18 799	8 957	2 657	7 624	59 943	7 633
1961/65 medeltal *average*	37 876	23 434	22 154	11 102	3 697	8 711	68 741	5 757

[1] Ingår i skiljningskostnader. — *Included in col. 5.*

[2] Bl a biltransportarbete i Norge, maskinbarkning, bogsering m m enligt särskild specifikation. — *Incl. transports by lorries in Norway, transports by rafts, machine barking and items.*

Tabell 28. Flottleder och flottningsföreningar 1966

Floatways and floating associations in 1966

1	2	3	4	5
Vattendomstols- och flodområde *River basin*	Flottlederna *Floatways*			
	Total längd *Length* km	Under året trafikerad längd *Used length* km	Antal föreningar[1] *No. of associations*	Antal flottande[2] *Floating members*
Övre Norrbygden	6 060	2 185	5	38
Torne älv	915	532	2	17
Kalix älv	1 894	667	1	6
Lule älv	1 248	534	1	7
Pite älv	1 054	452	1	8
Övriga *Other*	949	—	—	—
Nedre Norrbygden	8 263	3 939	5	39
Åby o Byske älvar	876	205	1	8
Skellefte älv	1 376	809	1	11
Ume älv	2 716	2 254	1	10
Öre älv	649	385	1	7
Lögde älv	327	286	1	3
Övriga *Other*	2 319	—	—	—
Mellanbygden	6 798	3 694	11	27
Ångermanälven	3 257	1 804	2	13
Indalsälven	2 155	1 166	5	7
Ljungan	1 000	611	3	6
Harmångersån	127	113	1	1
Övriga *Other*	259	—	—	—
Österbygden	5 791	2 856	8	12
Ljusnan	2 110	851	7	9
Dalälven	3 437	2 005	1	3
Övriga *Other*	244	—	—	—
Söderbygden	419	—	—	—
Västerbygden	3 178	2 022	12	55
Nissan	203	44	1	2
Klarälven[3]	1 107	889	1	8
Norsälven	567	415	1	15
Byälven	438	390	4	17
Upperudsälven	421	202	2	6
Örekilsälven	160	45	1	1
Övriga *Other*	282	37	2	6
Hela riket 1966 *Entire country 1961/65*	30 509	14 696	41	171
medeltal *average*	31 396	18 551	69	240

[1] Föreningar som under året bedrivit flottning. — *Associations which have had floating during the year.*

[2] Samma intressent kan flotta inom flera flodområden. — *Member may float in two or more river basins.*

[3] Exklusive inom norskt område. — *Excl. Norwegian part of the river.*

Tabell 29. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt däri fullgjorda dagsverken 1966

Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1966.

Vattendomstols- och flodområde *River basin*	Förvaltningspersonal *Administrative personnel*	Antal sysselsatta arbetare[1] *Number of workers employed*						Av arbetarpersonalen fullgjorda dagsverken 1 000-tal[1] *1 000 day-works performed by workers*		
		i flottningsarbete m m *in floating etc.*			vid skiljen *in sorting*					
		omkring *about*			omkring *about*			i flottningsarbete *floating*	vid skilje *sorting*	Summa *Total*
		15 maj	1 juli	15 aug	15 maj	1 juli	15 aug			
Övre Norrbygden	48	691	780	318	131	591	443	66	37	103
Torne älv	8	306	230	113	86	281	201	20	18	38
Kalix älv	14	361	311	79	10	136	68	23	7	30
Lule älv	11	21	132	94	9	82	79	15	8	23
Pite älv	15	3	107	32	26	92	95	8	4	12
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden	44	453	812	172	14	490	236	61	33	94
Åby o Byske älvar	5	7	55	34	4	8	35	4	2	6
Skellefte älv	9	56	198	58	10	85	85	12	9	21
Ume älv	28	266	408	77	—	232	116	37	17	54
Öre älv	1	92	59	2	—	77	—	5	2	7
Lögde älv	1	32	92	1	—	88	—	4	2	6
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellanbygden	110	688	967	540	85	552	530	93	54	147
Ångermanälven	47	177	502	273	35	233	238	37	24	61
Indalsälven[2]	42	221	186	127	36	233	199	34	21	55
Ljungan[2]	19	273	219	105	14	86	93	19	10	28
Harmångersån	2	17	60	35	—	—	—	3	—	3
Övriga *Other*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	90	539	762	330	46	194	284	80	26	106
Ljusnan	38	276	214	68	22	80	79	24	6	30
Dalälven	51	263	548	262	24	114	205	56	19	75
Övriga *Other*	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbygden	50	126	343	186	123	214	234	58	24	82
Nissan[3]	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klarälven	25	79	109	78	102	176	182	45[4]	15[5]	60
Norsälven	7	29	142	38	21	38	52	10	9[5]	19
Byälven	6	9	14	8	—	—	—	1	—	1
Upperudsälven	2	2	45	43	—	—	—	1	—	1
Örekilsälven	2	7	7	8	—	—	—	0	—	0
Övriga *Other*	4	—	26	11	—	—	—	1	—	1
Hela riket 1966 *Entire country 1961/65*	343	2 497	3 664	1 546	399	2 041	1 727	358	174	532
medeltal *average*	447	6 247	4 621	1 766	844	3 326	3 006	511	302	813

[1] Antal sysselsatta arbetare jämte fullgjorda dagsverken är i undantagsfall approximativt beräknade. — *Number of workers engaged and number of day-works performed by workers are partly estimated.*

[2] För i Indalsälven och Ljungan delvis gemensam förvaltningspersonal. — *Indalsälven and Ljungan share some of the administrativ personnel.*

[3] Enbart separatflottning. — *Only private floating.*

[4] Varav inom norskt område 7 000 dv. — *Incl. 7 000 day-works on Norwegian parts of river.*

[5] Inkl bilbuntning och buntflottning. — *Incl. bundles from lorries and bundle rafts.*

Tabell 30. Lastbilstransporter av rundvirke 1954/55 och 1961/62—1965/66[1]. Transporterade kvantiteter i milj ton, transportarbete i milj tonkilometer och medeltransportavstånd i kilometer. Uppräknade tal. Enligt skogsbrukets motortransportkommittés utredningar.

The lorries' transports of roundwood in 1954/55 and 1961/62—1965/66. Transported quantities in millions of tons, transport work in millions of ton-kilometres and average transport distance in kilometres. Evaluated numbers. According to the Forestry Motor Transport Committee.

a. Transporterat rundvirke. *Roundwood transports.*

Länsgrupp[2] *Group of counties*	Transporterade kvantiteter milj ton *Transported quantities, million tons*					
	1954/55	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
I	. .	9,4	10,3	10,8	10,8	12,4
II	. .	6,4	7,8	9,2	9,4	12,7
III	. .	9,7	11,1	12,1	13,5	9,2
Riket *Entire country*	18	25,4	29,2	32,1	33,8	34,3

b. Transportarbete. *Transport work.*

Länsgrupp[2] *Group of counties*	Transportarbete,milj tonkm *Transport work, million ton-kilometres*					
	1954/55	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
I	. .	471	564	633	682	990
II	. .	227	273	367	383	554
III	. .	511	587	684	748	629
Riket *Entire country*	580	1 209	1 424	1 684	1 813	2 173

c. Medeltransportavstånd. *Average transport distance.*

Länsgrupp[2] *Group of counties*	Medeltransportavstånd, km *Average transport distance, kms*					
	1954/55	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
I	. .	50	55	59	63	80
II	. .	36	35	40	41	44
III	. .	53	53	57	55	68
Riket *Entire country*	32	48	49	52	54	64

[1] Vanligtvis avses redovisningsår, t.ex. 1/4 1963—31/3 1964.

[2] I = Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län. II = Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län. III = Övriga Sverige.

Tabell 31. Kumulerade antal sågar i olika storleksklasser ordnade efter fallande total virkesproduktion per såg och motsvarande kumulerade kvantiteter sågat virke av furu och gran för åren 1953, 1958 och 1965, absoluta och relativa tal enligt 1965 års sågverksinventering

Cumulative numbers of sawmills in size-groups and corresponding cumulative quantities of sawnwood of pine and spruce in 1953, 1958 and 1965 according to the 1965 Census of sawmills

Hela riket *Entire country*	Virkesproduktion per såg i stds *Sawnwood production per sawmill, stds*	Antal *Number*	Andel av antal	Produktion av virke av furu och gran *Production of sawnwood of pine and spruce*	Andel av produktion av virke av furu och gran *Sawnwood production*
			‰	1 000 stds	%
Sågar 1953	> 15 000	11	1,6	222,0	14,45
	> 10 000	21	3,0	340,4	22,15
Sawmills	> 5 000	42	6,0	497,6	32,38
	> 2 000	105	15,0	689,6	44,88
	> 1 000	222	31,8	844,6	54,97
	> 500	526	75,4	1 050,4	68,36
	> 300	932	133,5	1 199,8	78,08
	> 60	2 915	417,6	1 469,3	95,62
	> 0	6 980	1 000,0	1 536,6	100,00
Sågar 1958	> 15 000	9	1,4	194,8	11,39
	> 10 000	24	3,6	376,8	22,03
Sawmills	> 5 000	49	7,4	556,8	32,56
	> 2 000	128	19,4	796,6	46,58
	> 1 000	295	44,8	1 020,2	59,65
	> 500	630	95,6	1 246,4	72,88
	> 300	1 036	157,2	1 399,5	81,83
	> 60	2 830	429,5	1 650,7	96,52
	> 0	6 589	1 000,0	1 710,2	100,00
Sågar 1965	> 15 000	17	3,8	379,1	17,53
	> 10 000	33	7,4	571,2	26,41
Sawmills	> 5 000	74	16,6	839,6	38,81
	> 2 000	238	53,3	1 362,6	62,99
	> 1 000	474	106,2	1 683,7	77,84
	> 500	769	172,2	1 881,3	86,97
	> 300	1 062	237,8	1 988,1	91,91
	> 60	2 119	474,6	2 129,0	98,42
	> 0	4 465	1 000,0	2 163,1	100,00

Tabell 32. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1962—1966

Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1962—1966

Anm: redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — *Only enterprises which usually have at least five workers engaged.*

Måttenhet: *Unit of measurement:* 1 000 m³fub

1		2	3	4	5	6
Industrigren och sortiment *Branch of industry and assortment*		1962	1963	1964	1965	1966*
Sågverk	*Saw mills*	13 569	14 080	16 019	17 157	. .
Sågtimmer och fanérstock	*Timber etc.*					
av furu	*of pine*	7 624	7 803	8 608	8 980	. .
» gran	» *spruce*	5 651	6 005	7 119	7 911	. .
» lövträ	» *broadleaved wood*	294	272	292	266	. .
Fanér- o plywoodfabr	*Veneer and plywood factories*	155	176	188	197	. .
Sågtimmer och fanérstock	*Timber etc.*					
av furu	*of pine*	84	90	97	105	. .
» gran	» *spruce*	11	21	26	24	. .
» lövträ	» *broadleaved wood*	60	65	65	68	. .
Wallboardfabrikerna[1])	*Fibreboard factories[1]*	739	795	682	496	460
Massaved	*Pulpwood*					
av furu	*of pine*	307	311	251	243	222
» gran	» *spruce*	48	31	51	39	52
» lövträ	» *broadleaved wood*	2	7	2	11	3
ej spec	*unspecified*	382	446	378	203	183
Massafabriker[1])	*Pulp mills[1]*	20 040	22 432	24 920	25 936	25 627
Massaved	*Pulpwood*					
av furu	*of pine*	7 149	8 779	9 146	9 266	9 764
» gran	» *spruce*	10 393	10 714	12 080	12 473	11 912
» asp	» *aspen*	137	132	140	175	132
» björk	» *birch*	2 162	2 628	3 317	3 708	3 535
ej spec	*unspecified*	199	179	237	314	284

[1] Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen. — *Consumption of sawmill waste is dealt with in chapter C II.*

Tabell 33. Förbrukning av sågtimmer vid samtliga sågar år 1965. Län och trädslag. 1 000 m³f ub. Enligt 1965 års sågverksinventering

Timber consumption by sawmills in 1965. By species and county. 1 000 m³ solid volume under bark. According to the 1965 Census of the Swedish sawmill industry

Län och länsgrupp *County*	Sågtimmer av Timber of			Summa år 1965 *Total 1965*	därav: vid sågar med < 60 stds prod *thereof sawmills with < 60 stds production*	Summa år 1958 *Total 1958*
	furu *pine*	gran *spruce*	lövträ *broadleaved*			
Nb	1 048	112	2	1 162	21	1 105
Vb	771	365	1	1 137	17	876
Jtl	124	184	0	308	18	264
Vnr	829	884	1	1 714	15	1 366
Gvl	1 111	767	19	1 897	10	1 597
Kpb	757	438	2	1 197	11	1 078
Vrm	632	1 088	28	1 748	18	1 243
Ör	450	463	13	926	12	754
Vstm	274	270	6	550	7	455
Ups	280	162	3	445	6	396
Sth	169	117	1	287	10	295
Sdm	302	202	2	506	12	454
Ög	380	303	17	700	16	574
Skb	276	257	14	547	12	472
Äbg	267	462	7	736	25	595
Jkp	597	871	34	1 502	15	1 015
Krb	480	759	20	1 259	9	860
Klm	784	618	70	1 472	10	949
Gtl	45	16	0	61	15	68
Gbg	23	55	8	86	16	113
Hl	103	170	5	278	12	217
Bl	71	169	5	245	5	190
Krs	164	269	54	487	11	346
Mlm	5	60	30	95	3	91
Norrland	3 883	2 312	23	6 218	81	5 208
Svealand	2 864	2 740	55	5 659	76	4 675
Götaland	3 195	4 009	264	7 468	149	5 490
Riket *Entire country*	9 942	9 061	342	19 345	306	15 373
därav: vid sågar med < 60 stds prod *thereof sawmills with < 60 stds production*	149	143	14	306	. .	. .
1958	8 656	6 348	288	. .	. .	15 292[1]

[1] Exkl 81 000m³f sågkubb av furu och gran som ej uppdelades i trädslag i 1958 års inventering. — *Excl. 81 000 m³ solid volume of sawblocks with species not kept separate in the 1958 Census of sawmills.*

Tabell 34. Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1965
Län

Production of sawn and planed goods in 1965. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp *County*	Sågade trävaror av barrträ[1] *Coniferous sawnwood*		Sågade trävaror av lövträ[2] *Broadleaved sawnwood*		Hyvlade trävaror[3] *Planed sawnwood*	Hack och flis för försäljning[4 5] *Chips and waste edgings for sale*	
	vid i industristatistiken ingående arbetsställen *only enterprises with at least five workers employed*	vid samtliga sågar enl 1965 års sågverksinventering *all sawmills acc. to the Census of sawmills in 1965*	vid i industristatistiken ingående arbetsställen *only enterprises with at least five workers employed*	vid samtliga sågar enl 1965 års sågverksinventering *all sawmills acc. to the Census of sawmills in 1965*	vid i industristatistiken ingående arbetsställen *only enterprises with at least five workers employed*	för bränsleändamål *for fuel purposes*	för massatillverkning o d *for pulp production etc.*
	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 m³l	1 000 m³l
Nb	112,9	127,0	0,2	0,3	9,2	4,3	825,9
Vb	117,9	129,5	0,0	0,1	21,1	6,0	771,3
Jtl	22,8	35,1	0,0	0,0	7,4	1,2	152,9
Vnr	179,7	184,6	—	0,1	12,7	—	1 401,1
Gvl	196,2	202,1	2,5	2,7	21,8	10,6	1 494,0
Kpb	130,1	133,6	0,2	0,2	36,7	5,3	603,0
Vrm	178,3	188,4	1,7	3,8	15,3	—	1 181,3
Ör	96,4	100,4	1,1	1,8	10,2	2,3	606,8
Vstm	58,6	61,2	0,8	0,9	14,1	3,1	299,8
Ups	46,5	48,8	0,4	0,5	7,8	—	321,8
Sth	29,3	33,1	0,1	0,1	23,6	1,5	150,2
Sdm	50,5	56,6	0,1	0,2	14,6	1,1	293,5
Ög	65,2	79,4	1,1	2,2	12,5	49,2	206,7
Skb	54,1	61,7	1,2	1,9	12,2	4,2	271,2
Äbg	64,9	86,7	0,8	0,9	15,2	1,7	312,3
Jkp	141,6	180,0	3,0	4,1	59,8	24,3	609,9
Krb	125,7	151,5	1,8	2,7	25,0	3,8	338,2
Klm	144,2	166,1	5,9	9,4	45,8	17,2	408,4
Gtl	2,4	7,1	0,0	0,0	0,7	0,5	1,2
Gbg	3,9	9,3	1,0	1,1	9,4	—	22,7
Hl	21,7	33,2	0,3	0,6	2,3	9,9	66,9
Bl	23,6	28,8	0,5	0,7	5,5	0,8	84,0
Krs	37,4	51,0	2,8	7,2	19,9	9,7	128,7
Mlm	7,9	7,9	3,1	4,3	2,0	2,4	9,4
Norrland	629,5	678,3	2,7	3,2	72,3	22,1	4 645,3
Svealand	589,7	622,1	4,4	7,6	122,2	13,3	3 456,3
Götaland	692,4	862,7	21,5	35,1	210,4	123,6	2 459,8
Riket *Entire country*	1 911,6	2 163,1	28,6	45,8	405,0	159,0	10 561,3
1964	1 782,5	2 006,8	31,2	49,9	372,7	311,5	9 306,0

[1] Stat. nr 44.05.111/309, 44.07.001. [2] 44.05.410/999, 44. [3] 44.13. [4] 44.01.900.4, 44.09.001.
[5] Vid i industristatistiken ingående arbetsställen. — *Only enterprises with at least five workers employed.*

Tabell 35 a. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1965. Län

Pulp and fibreboard production in 1965. Counties

Produktion i 1 000 ton torrvikt *(dry weight)*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp *County*	Massa *Pulp*						Wallboard *Fibreboard*	
	Mekanisk[1]		Sulfit[2]		Sulfat		Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion
	Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion	Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion	Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion		
Nb	—	—	—	—	3	404	1	57
Vb	3	205	1	78	1	130	2	106
Jtl	2	38	1	33	—	—	1	23
Vnr	3	228	8	612	7	856	5	164
Gvl	2	30	7	401	5	489	2	66
Kpb	2	175	3	88	1	30	—	—
Vrm	4	138	7	365	5	336	1	53
Ör	3	36	1	28	2	131	1	13
Vstm	—	—	1	5	—	—	1	87
Ups	—	—	1	58	1	125	1	98
Sth	1	210	1	49	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	50
Ög	2	117	2	56	1	125	—	—
Skb	1	37	1	32	—	—	1	24
Äbg	5	93	4	102	2	48	—	—
Jkp	1	1	4	79	1	56	—	—
Krb	2	26	3	62	1	38	—	—
Klm	1	4	1	11	2	167	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	2	26	1	19	—	—	—	—
Hl	1	4	1	27	—	—	—	—
Bl	1	14	—	—	1	112	—	—
Krs	1	41	1	100	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrland	10	501	17	1 124	16	1 879	11	416
Svealand	10	559	14	593	9	622	5	301
Götaland	17	363	18	488	8	546	1	24
Riket *Entire country*	37	[1]1 423	49	2 205	33	3 047	17	741
1964	39	[1]1 347	50	2 139	33	2 872	17	701

[1] Därav halvkemisk massa 147 000 ton 1965 och 130 000 ton 1964.
[2] Inkl sulfatdissolving.

Tabell 35 b. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1966. Län

Pulp and fibreboard production in 1966. Counties

Produktion i 1 000 ton torrvikt *(dry weight)*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp *County*	Massa *Pulp*						Wallboard *Fibreboard*	
	Mekanisk[1]		Sulfit[2]		Sulfat		Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion
	Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion	Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion	Antal fabriker i drift *No. of running mills*	Produktion		
Nb	—	—	—	—	3	398	1	53
Vb	3	199	1	77	1	126	2	97
Jtl	2	35	1	33	—	—	1	21
Vnr	3	224	8	537	7	842	5	141
Gvl	2	39	7	372	5	490	2	69
Kpb	2	181	3	83	1	29	—	—
Vrm	4	140	7	361	5	345	1	49
Ör	4	37	1	29	2	133	1	14
Vstm	—	—	1	3	—	—	1	75
Ups	—	—	1	68	1	119	1	94
Sth	1	206	1	49	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	49
Ög	2	120	2	63	1	139	—	—
Skb	1	37	1	29	—	—	1	23
Äbg	5	94	4	91	2	49	—	—
Jkp	—	—	5	80	1	56	—	—
Krb	2	25	3	64	1	39	—	—
Klm	1	3	1	12	2	170	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	2	25	1	9	—	—	—	—
Hl	1	4	1	11	—	—	—	—
Bl	1	15	—	—	1	112	—	—
Krs	1	43	1	96	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrland	10	497	17	1 019	16	1 856	11	381
Svealand	11	564	14	593	9	626	5	281
Götaland	16	366	19	455	8	565	1	23
Riket *Entire country*	37	[1]1 427	50	2 067	33	3 047	17	685
1965	37	[1]1 423	49	2 205	33	3 047	17	741

[1] Därav halvkemisk massa 149 000 ton 1966 och 147 000 ton 1965.

[2] Inkl sulfatdissolving

Tabell 36. Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1962—1966

Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp 1962—1966

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SITC-Rev1	Sortiment *Assortment*	Måttenhet *Unit of measurement*	Kvantitet[2] *Quantity*					Värde: 1 000 kr *Value: 1 000 Sw. cr.*				
			1962	1963	1964	1965	1966*	1962	1963	1964	1965	1966*
241.1	Brännved och träavfall inkl sågspån *Fuel wood incl. sawdust and wood waste*	m³l	167 658	202 836	245 799	245 401	227 623	2 015	2 761	3 870	3 745	3 500
	därav: *thereof:*											
	brännved, *fuelwood*	—»—	16 197	27 993	36 637	16 414	20 515	457	668	1 257	570	654
241.2	Träkol *Charcoal*	—»—	26 030	35 171	29 258	37 212	35 971	2 009	2 690	2 293	2 662	2 410
241	Brännved och träkol *Fuelwood and charcoal*	—»—	193 688	238 007	275 057	282 613	263 594	4 024	6 450	6 163	6 407	5 910
242.1	Massaved, *Pulpwood*	1 000 m³f	653,1	1 011,3	1 309,5	1 695,2	1 314,0	46 311	68 627	93 073	116 132	93 197
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barrträd *Sawlogs and veneer logs, coniferous*	—»—	202,9	143,1	223,2	294,7	527,5	23 301	16 207	25 131	33 096	54 638
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträd *Sawlogs and veneer logs, non-coniferous*	—»—	10,7	10,6	11,0	13,3	17,5	1 196	1 441	1 420	2 077	2 472
242.4	Gruvstolpar, *Pitprops*	—»—	6,4	11,2	22,7	16,6	3,4	709	905	1 807	1 382	294
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar *Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops*	—»—	156,9	128,2	130,1	149,7	122,6	19 630	16 069	16 931	20 161	18 338
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke *Wood in the round or roughly squared*	—»—	1 030,0	1 304,4	1 696,4	2 169,5	1 985,0	91 147	102 249	138 362	172 849	168 940
243.1	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä *Railway sleepers (ties) whether sawn or not*	1 000 stds	2,8	2,0	0,9	0,9	0,9	2 397	1 628	753	762	798

Tab 36 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ *Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. coniferous*	1 000 stds	981,6	1 039,3	1 199,6	1 130,7	1 069,6	977 420	1 052 202	1 284 182	1 341 554	1 252 783
	därav: *thereof:*											
	bjälkar och sparrar, *balks*	—»—	51,6	42,9	53.0	52,2	52,3	38 641	32 183	40 405	43 168	45 447
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ *Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. non-coniferous*	1 000 m³f	11,5	12,8	13,5	11,5	11,5	3 732	4 252	4 522	4 068	4 739
243	Sågade eller hyvlade trävaror *Wood shaped or simply worked*	—»—	4 610,8	4 878,1	5 622,3	5 298,5	5 012,6	983 550	1 058 082	1 289 457	1 346 384	1 258 320
632.1 (del, *part*)	Lådämnen, *Boxboards*	1 000 stds	9,6	9,0	6,4	3,9	3,0	14 854	13 833	10 259	6 531	5 227
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm *Veneer sheets with thickness 5 mm or less*	ton	2 413	2 148	1 710	1 412	1 325	8 454	7 868	6 477	5 449	5 831
631.2	Kryssfanér (plywood) o fanerat trä *Plywood, including wood faced with veneer sheets*	—»—	4 022	4 057	4 249	4 317	5 122	4 960	4 995	5 423	5 589	6 893
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer *Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres*	—»—	420 620	420 593	438 880	394 306	362 552	175 675	179 983	192 381	181 382	166 460
	därav: *thereof:*											
	hårda träfiberplattor *compressed (hard) fibreboard of wood*	—»—	379 495	380 831	394 069	344 269	318 633	152 605	157 473	166 951	152 542	139 849
	porösa träfiberplattor *non-compressed (insulating fibreboard of wood)*	—»—	41 123	39 755	44 772	49 997	43 797	23 066	22 494	25 367	28 812	26 493
631.4 (del, *part*)	Spånplattor *Particle board (chipboard)*	—»—	20 393	20 714	22 296	25 860	29 327	13 033	12 705	13 424	15 310	17 411

Tab 36 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
251.2	Slipmassa av trä *Mechanical wood pulp*	1 000 ton[3]	358,9	396,5	439,4	443,6	450,4	118 974	131 813	146 909	158 535	156 164
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä *Chemical pulp of straw, of fibres and of rags*	—»—	0,0	—	—	0,1	0,3	9	—	—	35	189
251.6	Dissolvingmassa *Dissolving grades*	—»—[3]	340,5	388,8	392,0	361,0	332,1	270 008	305 951	336 565	318 822	283 313
251.7	Sulfatmassa exkl dissolvingmassa *Sulphate pulp excl. dissolving grades*	—»—[3]	1 279,3	1 481,3	1 587,2	1 564,7	1 725,5	759 742	914 303	1 064 927	1 070 392	1 133 689
	därav: *thereof:*											
	blekt, *bleached*	—»—[3]	755,3	926,7	1 024,8	1 022,2	1 191,3	496 717	615 191	734 381	751 386	830 330
251.8	Sulfitmassa exkl. dissolvingmassa *Sulphite pulp excl. dissolving grades*	—»—[3]	859,7	941,8	1 060,9	963,3	1 105,9	517 799	580 142	709 470	662 116	727 087
	därav: *thereof:*											
	blekt, *bleached*	—»—[3]	509,4	579,9	693,6	610,4	742,9	327 862	381 628	487 272	448 093	516 747
251.9	Halvkemisk massa *Semi-chemical wood pulp*	—»—[3]	2,5	5,4	10,1	9,5	11,5	893	2 226	5 286	5 410	5 870
251[4]	Pappersmassa, *Pulp*	—»—[3]	2 841,1	3 213,8	3 489,5	3 342,2	3 625,7	1 667 425	1 934 434	2 263 156	2 215 310	2 331 853

[1] Förenta Nationernas reviderade varunomenklatur Standard International Trade Classification Revised (SITC-Rev.) — *The Revised Standard International Trade Classification (SITC-Rev.) drawn up by the United Nations.* [2] 1 std motsvarande 4,672 m³f — *One standard equals 4,672 m³f.* [3] Torrtänkt vikt. — *Air dry weight.* [4] Exkl 251.1. Pappersavfall och pappersmakulatur. — *Excl. 251.1. Paper waste and old paper.*

Tabell 37. Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1962—1966

Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp 1962—1966

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SITC-Rev[1]	Sortiment *Assortment*	Måttenhet *Unit of measurement*	1962	1963	1964	1965	1966*	1962	1963	1964	1965	1966*
			Kvantitet[2] *Quantity*					Värde: 1 000 kr *Value: 1 000 Sw. cr.*				
241.1	Brännved och träavfall inkl sågspån *Fuel wood incl. sawdust and wood waste*	m3l	46 615	39 631	18 806	29 416	34 948	992	741	317	742	877
	därav: *thereof:* brännved *fuelwood*	—»—	23 734	15 888	3 892	10 147	10 216	670	488	106	289	305
241.2	Träkol *Charcoal*	—»—	510	756	1 023	1 393	1 074	78	93	107	147	167
241	Brännved och träkol *Fuelwood and charcoal*	—»—	47 125	40 387	19 829	30 809	36 022	1 070	833	423	889	1 045
242.1	Massaved *Pulpwood*	1 000 m3f	894,1	456,4	258,8	305,0	297,6	52 303	27 985	17 096	20 843	20 857
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barrträd *Sawlogs and veneer logs, coniferous*	—»—	126,8	90,4	45,9	35,8	28,9	10 347	7 446	4 686	3 683	2 971
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträd *Sawlogs and veneer logs, non-coniferous*	—»—	42,0	37,7	42,4	48,2	46,4	17 392	20 012	19 515	25 501	23 510
242.4	Gruvstolpar *Pitprops*	—»—	—	—	—	—	0,1	—	—	—	—	3
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar *Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops*	—»—	2,8	1,8	1,3	0,3	1,4	343	368	266	128	157
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke *Wood in the round or roughly squared*	—»—	1 065,7	586,3	348,4	389,3	374,6	80 384	55 812	41 564	50 155	47 499
243.1	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä *Railway sleepers (ties) whether sawn or not*	1 000 stds	1,0	0,3	0,3	0,5	0,6	888	246	248	465	464

Tab 37 forts

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ *Lumber sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous*	1 000 stds	27,1	31,1	29,0	30,7	18,2	22 703	26 334	27 718	33 853	20 992
	därav: *thereof:* bjälkar och sparrar *balks*	—»—	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	66	35	61	5	28
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ *Lumber sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous*	1 000 m3f	69,6	87,5	85,8	99,1	96,3	44 271	55 682	58 980	64 996	65 069
243	Sågade eller hyvlade trävaror *Wood shaped or simply worked*	—»—	201,1	234,1	222,5	244,8	183,8	67 862	82 263	86 946	99 314	86 525
632.1 (del,*part*)	Lådämnen *Boxboards*	1 000 stds	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	64	90	44	10	124
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm *Veneer sheets with thickness 5 mm or less*	ton	4 089	4 516	5 232	5 764	4 978	23 307	26 638	29 469	37 412	32 875
631.2	Kryssfanér (plywood) och fanerat trä *Plywood including wood faced with veneer sheets*	—»—	13 937	17 423	22 470	27 672	26 599	17 559	22 918	31 159	40 176	39 987
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer *Fibreboards and other building-boards of wood pulp or of vegetable fibres*	—»—	591	671	1 045	1 500	1 087	634	792	1 178	1 508	1 327
	därav: *thereof:* hårda träfiberplattor *compressed (hard) fibreboard of wood*	—»—	263	211	478	646	452	232	249	378	404	442
	porösa träfiberplattor *non-compressed (insulating) fibreboard of wood*	—»—	34	36	105	182	208	28	40	196	309	454
631.4 (del,*part*)	Spånplattor *Particle board (chipboard)*	—»—	5 499	5 695	9 077	17 997	21 254	3 651	4 045	6 279	10 993	12 213
251.2	Slipmassa av trä *Mechanical wood pulp*	1 000 ton[3]	—	—	0,0	0,0	0,2	—	—	6	3	46

Tab 37 forts

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä *Chemical pulp of straw, of fibres and of rags*	1 000 ton[2]	0,3	0,4	0,6	0,7	0,8	689	791	961	1 352	1 402
251.6	Dissolving massa *Dissolving grades*	—»—[3]	0,0	0,2	0,1	0,1	0,4	32	196	130	65	344
251.7	Sulfatmassa exkl dissolvingmassa *Sulphate pulp excl. dissolving grades*	—»—[3]	2,4	3,2	2,0	2,8	1,7	1 639	2 182	1 210	1 134	838
	därav: *thereof:* blekt *bleached*	—»—[3]	2,3	3,1	1,1	0,3	0,5	1 628	2 140	812	199	413
251.8	Sulfitmassa exkl dissolvingmassa *Sulphite pulp excl. dissolving grades*	—»—[3]	0,2	3,5	0,3	0,1	0,4	68	2 449	151	45	130
	därav: *thereof:* blekt *bleached*	—»—[3]	0,0	3,4	0,3	0,0	0,1	23	2 430	150	10	39
251.9	Halvkemisk massa *Semi-chemical wood pulp*	—»—[3]	—	0,0	0,2	0,6	2,5	--	16	65	249	962
251[4]	Pappersmassa *Pulp*	—»—[3]	3,0	7,2	3,2	4,3	5,9	2 428	5 634	2 523	4 147	4 788

[1] Se tab 36, noterna 1—4. — *See notes 1—4, table 36.*

Tabell 38. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp importländer 1965 och 1966

Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by country of destination and origin in 1965 and 1966

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
SITC[1]	Sortiment *Assortment*	Export- resp importland *Importing or exporting country*	Måttenhet *Unit of measurement*	Export				Import			
				kvantitet *quantity*		värde 1 000 kr *value* 1 000 Sw. cr.		kvantitet *quantity*		värde 1 000 kr *value* 1 000 Sw. cr.	
				1965	1966*	1965	1966*	1965	1966*	1965	1966*
242.1	Massaved *Pulpwood*	Norge	1 000 m³f	1443,2	1 160,7	100 029	82 281	153,8	110,4	11 504	8 358
		Finland	»	200,8	68,2	12 000	4 523	137,3	179,1	8 608	12 127
		Förbundsrepubl Tyskland	»	23,5	11,2	1 692	839	0,2	—	8	—
		Östtyskland	»	24,0	66,5	2 021	5 042	—	—	—	—
		Portugal	»	—	—	—	—	8,6	—	507	—
		Övriga	»	3,7	7,4	390	512	5,1	8,1	216	372
		Samtliga	»	1 695,2	1 314,0	116 132	93 197	305,0	297,6	20 843	20 857
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barrträ *Sawlogs and veneer logs coniferous*	Norge	»	119,4	174,2	9 800	15 983	33,9	26,2	3 442	2 694
		Finland	»	47,0	212,8	4 868	19 483	1,8	2,7	153	227
		Förbundsrepubl Tyskland	»	113,8	123,9	16 665	17 076	0,0	—	2	—
		Nederländerna	»	8,3	12,2	943	1 349	—	—	—	—
		Italien	»	3,2	--	292	—	—	—	—	—
		Övriga	»	3,0	4,4	528	747	0,1	—	86	50
		Samtliga	»	294,7	527,5	33 096	54 638	35,8	28,9	3 683	2 971
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträ *Sawlogs and veneer logs, non-coniferous*	Danmark	»	9,3	13,4	953	1 179	2,2	2,3	360	603
		Förbundsrepubl Tyskland	»	1,7	1,4	760	581	0,1	0,0	75	26
		Burma	»	—	—	—	—	7,2	7,2	9 373	9 617
		USA	»	—	—	—	—	2,2	1,7	1 977	1 735
		Elfenbenskusten	»	—	—	—	—	7,4	3,7	2 760	1 401
		Ghana	»	—	—	—	—	3,3	3,1	1 409	1 151
		Nigeria	»	—	—	—	—	12,5	13,2	3 314	3 544
		Kamerun	»	—	—	—	—	1,5	—	538	—
		Gabon	»	—	—	—	—	6,9	7,8	2 125	2 361
		Övriga	»	2,3	2,7	364	712	4,9	7,4	3 570	3 072
		Samtliga	»	13,3	17,5	2 077	2 472	48,2	46,4	25 501	23 510
242.4	Gruvstolpar *Pitprops*	Norge	»	4,4	0,8	309	78	—	—	—	—
		Förbundsrepubl Tyskland	»	10,2	0,9	862	79	—	—	—	—
		Övriga	»	2,0	1,7	211	137	—	0,1	—	[illegible]
		Samtliga	»	16,6	3,4	1 382	294	—	0,1	—	[illegible]
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar *Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops*	Norge	»	29,4	16,1	2 335	3 433	0,0	0,2	2	62
		Danmark	»	18,9	21,3	1 901	2 432	0,1	0,0	7	[illegible]
		Island	»	3,2	3,0	742	540	—	—	—	—
		Förbundsrepubl Tyskland	»	54,8	35,9	6 639	4 299	—	—	—	—
		Nederländerna	»	14,9	15,2	1 941	2 046	—	—	—	—
		Storbritannien	»	20,2	15,7	4 554	3 382	—	0,0	—	(
		Israel	»	2,1	—	605	—	—	—	—	—
		Övriga	»	6,2	15,4	1 444	2 206	0,2	1,2	119	95
		Samtliga	»	149,7	122,6	20 161	18 338	0,3	1,4	128	157

(Forts på nästa sida)

Tabell 38 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ *Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous*	Norge	1 000 m³f	142,0	197,8	38 989	52 704	13,1	6,8	3 616	1 729
		Danmark	»	758,7	703,3	186 968	174 399	0,0	0,1	13	67
		Finland	»	1,7	0,3	490	73	126,6	74,8	27 860	17 350
		Förbundsrepubl Tyskland	»	780,6	657,8	221 327	177 258	0,2	0,1	261	77
		Nederländerna	»	1 136,2	1 038,5	278 256	254 968	—	—	—	—
		Belgien	»	119,3	134,8	31 104	32 163	—	0,0	—	2
		Storbritannien	»	1 251,6	1 198,0	307 661	288 846	0,0	0,0	0	3
		Irland	»	36,6	29,8	8 836	7 183	0,0	0,0	31	4
		Frankrike	»	378,4	387,4	100 433	102 710	—	—	—	—
		Spanien	»	383,7	340,7	91 846	82 826	—	—	—	—
		Italien	»	20,1	26,9	6 383	8 461	—	—	—	—
		Schweiz	»	28,5	25,2	7 841	7 016	—	—	—	—
		Grekland	»	109,9	116,9	27 036	29 000	—	—	—	—
		Saudi-Arabien	»	35,9	31,1	8 321	7 298	—	—	—	—
		USA	»	0,0	0,0	5	7	1,9	1,8	1 453	1 203
		Sudan	»	8,9	10,8	2 011	2 340	—	—	—	—
		Övriga	»	90,7	97,7	24 047	25 531	1,5	1,2	619	557
		Samtliga	»	5 282,8	4 997,0	1 341 554	1 252 783	143,3	84,8	33 853	20 992
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ *Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous*	Norge	»	5,3	5,5	1 353	1 540	0,0	0,0	35	23
		Danmark	»	1,5	1,8	588	814	11,6	11,7	6 686	6 077
		Finland	»	0,5	0,3	508	441	3,2	2,4	1 146	983
		Förbundsrepubl Tyskland	»	0,3	0,8	267	656	3,4	3,9	1 950	2 231
		Polen	»	—	—	—	—	22,3	23,5	11 747	13 232
		Storbritannien	»	2,8	2,8	1 097	1 120	0,0	0,2	1	118
		Frankrike	»	—	0,0	—	26	1,4	2,9	886	1 714
		Jugoslavien	»	—	—	—	—	4,8	5,0	2 489	2 713
		Rumänien	»	—	—	—	—	4,2	1,8	2 281	998
		Burma	»	—	—	—	—	11,3	8,1	11 938	9 309
		Tailand	»	—	—	—	—	2,7	1,2	3 124	1 653
		Malaysia	»	—	—	—	—	5,1	4,4	2 139	1 913
		Japan	»	—	—	—	—	16,2	19,0	9 809	12 297
		USA	»	—	0,0	—	62	2,4	3,4	2 434	4 008
		Övriga	»	1,1	0,3	255	80	10,5	8,8	8 323	7 800
		Samtliga	»	11,5	11,5	4 068	4 739	99,1	96,3	64 996	65 069
632.1 (del *part*)	Lådämnen *Boxboards*	Storbritannien	»	16,9	13,3	6 152	5 006	—	—	—	—
		Övriga	»	1,4	0,7	379	221	0,0	0,5	10	124
		Samtliga	»	18,3	14,0	6 531	5 227	0,0	0,5	10	124
631.1 631.2	Fanér, kryssfanér (plywood) och fanerat trä *Veneer sheets and plywood incl. wood faced with veneer sheets*	Norge	ton	344	1 580	1 485	3 273	118	180	277	632
		Danmark	»	1 519	1 319	2 600	2 356	3 405	3 084	11 012	11 579
		Finland	»	240	257	1 129	1 062	21 815	21 261	28 807	29 477
		Förbundsrepubl Tyskland	»	838	714	2 048	1 722	3 390	2 925	15 811	13 867
		Nederländerna	»	140	—	224	—	90	—	359	—
		Storbritannien	»	350	257	593	833	32	35	237	264
		Frankrike	»	36	71	303	444	1 218	855	9 341	7 258
		Italien	»	35	0	50	1	395	221	3 647	2 257
		Österrike	»	1	26	9	41	286	274	845	972
		Rumänien	»	—	—	—	—	826	584	741	547
		Israel	»	—	—	—	—	489	428	1 224	1 023
		Indonesien	»	413	402	408	406	—	0	—	3
		USA	»	16	24	99	233	377	624	2 759	1 595
		Kenya	»	807	409	812	418	—	—	—	—
		Övriga	»	990	1 388	1 278	2 025	995	1 106	2 528	3 388
		Samtliga	»	5 729	6 447	11 038	12 814	33 436	31 577	77 588	72 862

(Forts på nästa sida)

Tabell 38 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
631.4 (del *part*)	Spånplattor *Particle board (Chipboard)*	Norge	ton	2 515	3 700	1 829	2 588	6 194	8 701	4 366	5 088
		Danmark	»	12 501	15 203	6 613	7 952	111	84	69	76
		Finland	»	—	264	—	135	6 332	7 442	3 591	4 228
		Förbundsrepubl Tyskland	»	4 789	2 872	2 795	2 010	3 018	2 927	1 685	1 701
		Polen	»	—	—	—	—	1 291	884	633	392
		Nederländerna	»	4 189	4 309	2 573	2 422	54	35	67	16
		Belgien	»	64	—	42	—	35	—	25	—
		Storbritannien	»	707	1 657	513	1 100	—	4	—	2
		Japan	»	762	624	738	635	—	—	—	—
		Övriga	»	333	698	207	569	956	1 177	557	710
		Samtliga	»	25 860	29 327	15 310	17 411	17 977	21 254	10 993	12 213
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer *Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres*	Danmark	»	36 909	36 116	17 947	18 069	0	0	1	(
		Finland	»	6	6	10	18	499	493	554	674
		Förbundsrepubl Tyskland	»	36 650	31 979	17 780	14 087	1	96	3	45
		Nederländerna	»	60 023	59 059	28 666	28 418	—	0	—	(
		Belgien	»	8 813	8 407	5 550	5 648	—	0	—	1
		Storbritannien	»	118629	102098	53 296	46 652	—	0	—	1
		Frankrike	»	7 964	10 060	4 519	5 875	0	—	0	—
		USA	»	73 104	60 154	31 432	24 694	672	420	803	567
		Övriga	»	52 208	54 670	22 182	22 999	328	78	147	42
		Samtliga	»	394306	362552	181 382	166 460	1 500	1 087	1 508	1 327
251.2– 251.8[2]	Pappersmassa *Wood pulp*	Förbundsrepubl Tyskland	1 000 ton	502,0	525,1	354 011	358 281	0,0	0,0	3	5
		Nederländerna	»	168,5	182,1	111 078	110 980	—	—	—	—
		Belgien	»	100,0	122,1	71 270	81 820	—	—	—	—
		Storbritannien	»	992,3	1 010,9	605 031	590 423	—	0,0	—	1
		Frankrike	»	374,4	434,4	248 581	283 811	—	0,0	—	1
		Spanien	»	81,1	99,1	57 237	67 840	—	—	—	—
		Italien	»	309,8	353,4	217 169	232 379	0,0	—	2	—
		Schweiz	»	68,5	77,1	50 691	52 784	0,0	0,0	5	5
		USA	»	172,8	171,8	114 242	113 081	0,7	0,9	305	1 449
		Övriga	»	563,3	638,2	380 590	409 043	3,0	2,5	1 284	1 293
		Samtliga	»	3 332,2	3 614,2	2 209 241	2 300 442	3,0	3,4	1 247	2 760
251.2	dārav: *thereof:* Slipmassa av trä (torrtänkt vikt) *Mechanical wood pulp (air dry weight)*	Danmark	»	10,3	8,0	3 741	2 945	—	—	—	—
		Förbundsrepubl Tyskland	»	22,0	15,5	8 273	5 781	—	—	—	—
		Nederländerna	»	24,5	34,2	8 905	11 908	—	—	—	—
		Belgien	»	8,4	10,3	3 025	3 580	—	—	—	—
		Storbritannien	»	268,5	256,0	93 611	85 747	—	—	—	—
		Frankrike	»	55,4	44,0	20 124	15 609	—	—	—	—
		Italien	»	16,5	20,8	6 357	7 806	—	—	—	—
		Grekland	»	6,9	9,9	2 631	3 709	—	—	—	—
		Argentina	»	5,1	4,6	1 906	1 699	—	—	—	—
		Australien	»	5,2	6,5	1 942	2 448	—	—	—	—
		Övriga	»	20,8	40,6	8 020	14 932	0,0	0,2	3	-
		Samtliga	»	443,6	450,4	158 535	156 164	0,0	0,2	3	4(
251.6	Dissolvingmassa (torrtänkt vikt) *Dissolving grades (air dry weight)*	Sovjetunionen	»	18,6	27,4	20 071	29 302	—	—	—	—
		Förbundsrepubl Tyskland	»	42,1	38,7	38 449	33 331	—	0,0	—	1
		Nederländerna	»	16,5	18,6	14 594	15 317	—	—	—	—
		Belgien	»	22,9	26,4	18 720	19 276	—	—	—	—
		Storbritannien	»	97,8	58,7	81 468	46 423	—	0,0	—	(
		Frankrike	»	30,6	31,2	26 632	26 106	—	—	—	—

(Forts på nästa sida)

Tabell 38 (forts)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
251.6 (forts)		Spanien	1 000 ton	6,3	8,5	5 464	6 984	—	—	—	—
		Italien	»	48,6	44,1	42 639	30 096	—	—	—	—
		Schweiz	»	10,8	10,6	9 405	8 864	0,0	0,0	5	2
		Tjeckoslovakien	»	11,6	11,8	12 362	12 269	—	—	—	—
		Argentina	»	7,9	3,6	6 878	3 089	—	—	—	—
		Fören Arab-republ	»	10,7	8,9	9 760	7 849	—	—	—	—
		Övriga	»	36,6	43,6	32 380	38 407	0,1	0,4	60	341
		Samtliga	»	361,0	332,1	318 822	283 313	0,1	0,4	65	344
251.7	Sulfatmassa, annan än dissolvingmassa (torrtänkt vikt) *Sulphate pulp excl. dissolving (air dry weight)*	Norge	»	24,5	48,8	16 587	30 218	—	0,0	—	12
		Danmark	»	19,9	16,7	12 793	10 283	—	—	—	—
		Förbundsrepubl Tyskland	»	356,5	384,4	249 007	259 374	—	—	—	—
		Nederländerna	»	40,1	37,6	28 617	24 767	—	—	—	—
		Belgien	»	27,9	38,5	20 250	26 832	—	—	—	—
		Storbritannien	»	380,4	417,2	263 363	276 313	—	0,0	—	1
		Frankrike	»	165,9	230,0	116 365	153 594	—	—	—	—
		Spanien	»	33,4	40,1	24 788	27 974	—	—	—	—
		Italien	»	115,4	124,8	78 217	80 677	—	—	—	—
		Schweiz	»	39,2	41,2	27 897	27 266	0,0	—	0	—
		Kina	»	27,0	13,1	14 133	7 178	—	—	—	—
		USA	»	139,5	128,4	92 880	85 099	0,0	0,0	4	1
		Argentina	»	41,0	24,2	26 205	14 358	—	—	—	—
		Australien	»	22,6	26,4	14 510	15 505	—	—	—	—
		Övriga	»	131,4	154,1	84 780	94 251	2,8	1,7	1 130	824
		Samtliga	»	1 564,7	1 725,5	1 070 392	1 133 689	2,8	1,7	1 134	838
251.8	Sulfitmassa, annan än dissolvingmassa (torrtänkt vikt) *Sulphite pulp excl. dissolving (air dry weight)*	Danmark	»	28,3	25,8	17 756	14 879	—	—	—	—
		Förbundsrepubl Tyskland	»	81,4	86,5	58 282	59 795	0,0	0,0	3	1
		Nederländerna	»	87,4	91,7	58 962	58 988	—	—	—	—
		Belgien	»	40,8	46,9	29 275	32 132	—	—	—	—
		Storbritannien	»	245,6	279,0	166 589	181 940	—	—	—	—
		Frankrike	»	122,5	129,0	85 460	88 404	—	—	—	—
		Spanien	»	40,2	50,5	26 532	32 882	—	—	—	—
		Italien	»	129,3	163,7	89 956	107 800	0,0	—	2	—
		Schweiz	»	18,5	22,2	13 389	15 452	—	—	—	—
		Grekland	»	24,3	33,4	17 242	21 966	—	—	—	—
		Kina	»	11,3	22,6	7 663	13 874	—	—	—	—
		USA	»	33,3	43,4	21 362	27 971	0,0	—	0	—
		Övriga	»	100,4	111,2	69 648	71 004	0,1	0,4	40	129
		Samtliga	»	963,3	1 105,9	662 116	727 087	0,1	0,4	45	130

[1] Se noterna 1—4 till tab 36!

[2] Exkl pappersavfall och pappersmakulatur, kemisk massa av annat material än trä och halvkemisk massa. — *Excl. paper waste and old paper, chemical pulp of straw, of fibres and of rags and semi-chemical wood pulp.*

Tabell 39. Sammansättning, medelpris m m för stämplingsposter sålda på rot från privatskogar drivningsåret 1965/66

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on forests in the cutting year 1965/66

Län *County*	Undersökt antal rotförsäljningar *No. of sales of standing timber*	I medeltal per rotförsäljning *Average per sale of standing timber*											
		antal träd *No. of trees*	kubikmassa *volume*				medelvolym m³sk/träd *average volume per tree m³sk*				drivningsväg *hauling distance* km	betalt pris per m³sk *price per* m³sk *Sw. cr.*
			m³sk	fördelning *of which*								
				tall *pine*	gran *spruce*	löv *broad-leaved*	tall *pine*	gran *spruce*	löv *broad-leaved*	samtl *all*		
				%	%	%						
Nb lappmarken	59	4 279	685	70	29	1	0,19	0,11	0,10	0,16	1,36	29: 87
kustlandet	100	6 199	785	62	23	15	0,16	0,09	0,10	0,13	0,80	31: 08
Vb lappmarken	102	6 658	1 350	22	77	1	0,23	0,20	0,11	0,20	1,67	20: 56
kustlandet	99	4 914	640	42	47	11	0,19	0,11	0,08	0,13	0,90	32: 06
Jtl	110	6 115	1 103	29	69	2	0,20	0,17	0,13	0,18	0,68	31: 60
Vnr	100	5 842	1 055	24	71	5	0,29	0,16	0,15	0,18	1,07	28: 82
Gvl	70	2 486	558	44	48	8	0,33	0,18	0,15	0,22	0,70	36: 89
Kpb	100	2 852	593	49	49	2	0,28	0,17	0,21	0,21	0,74	35: 24
Vrm	77	2 748	685	36	58	6	0,31	0,23	0,20	0,25	0,74	38: 44
Ör	40	1 089	363	41	53	6	0,48	0,28	0,20	0,33	0,31	41: 23
Vstm	34	976	302	47	49	4	0,40	0,27	0,18	0,31	0,55	40: 30
Ups	55	966	377	44	51	5	0,59	0,32	0,20	0,39	0,58	31: 99
Sth	29	2 519	672	40	50	10	0,38	0,24	0,16	0,27	0,50	34: 27
Sdm	42	968	447	38	52	10	0,59	0,41	0,26	0,46	0,37	38: 37
Ög	53	1 306	503	38	57	5	0,48	0,37	0,20	0,39	0,32	39: 73
Skb	44	750	323	51	46	3	0,51	0,38	0,25	0,43	0,35	44: 58
Äbg	87	1 390	464	23	73	4	0,35	0,34	0,19	0,33	0,39	41: 65
Jkp	84	765	285	30	68	2	0,44	0,35	0,24	0,37	0,31	49: 50
Krb	60	667	305	37	63	—	0,51	0,43	0,35	0,46	0,32	49: 15
Klm	81	1 235	517	50	47	3	0,49	0,39	0,20	0,42	0,27	46: 44
Gtl	33	956	251	70	21	1	0,30	0,20	0,15	0,26	0,22	27: 71
Gbg	25	868	266	14	81	5	0,29	0,33	0,16	0,31	0,54	36: 15
Hl	41	718	318	37	61	2	0,45	0,44	0,28	0,44	0,18	45: 64
Bl	26	1 537	685	27	70	3	0,48	0,45	0,24	0,45	0,19	49: 25
Krs	25	1 141	357	40	52	8	0,45	0,32	0,12	0,31	0,19	40: 33
Mlm uppg saknas												
Norrl	640	5 420	915	36	59	5	0,20	0,16	0,11	0,17	1,02	28: 72
Sveal	377	1 964	519	43	52	5	0,35	0,23	0,19	0,26	0,59	37: 52
Götal	559	1 035	394	37	60	3	0,44	0,37	0,19	0,38	0,31	44: 10
Hela riket	1 578	3 225	658	38	57	5	0,31	0,24	0,15	0,25	0,70	35: 49
1964/65	1 591	2 995	617	42	54	4	0,32	0,23	0,14	0,26	0,9	34: 96
1963/64	1 622	2 326	485	42	54	4	0,30	0,21	0,15	0,24	0,9	32: 23
1962/63	1 489	1 600	370	44	52	4	0,29	0,21	0,13	0,23	0,9	31: 17
1961/62	1 667	1 980	425	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	33: 14
1960/61	1 688	1 785	380	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	34: 70
1959/60	1 572	1 624	335	41	56	3	0,26	0,19	0,15	0,21	0,9	31: 12
1958/59	1 291	1 185	262	45	53	2	0,28	0,19	0,14	0,22	1,0	28: 72
1957/58	1 596	1 691	313	46	50	4	0,23	0,16	0,12	0,19	1,0	34: 93
1956/57	1 500	1 877	320	39	57	4	0,22	0,15	0,12	0,17	1,0	31: 44

Tabell 40. Domänverkets medelpriser vid försäljning av rotposter 1961—1966

Average prices obtained by the Forest Service for wood sold on root 1961—1966

Måttenhet: 1 000 ha
Unit of measurement:

Område *Region*	Försäljningsår					
	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Norrland och Dalarna						
enl försäljningslängd	29,42	21,82	26,58	34,51	34,47	28,71
listed						
allt å rot sålt virke	24,44	18,53	21,55	27,45	25,24	. .
all wood sold on root						
Övriga Sverige						
enl försäljningslängd	48,56	41,38	43,36	49,80	47,65	43,53
listed						
allt å rot sålt virke	46,08	38,83	40,27	46,67	44,93	. .
all wood sold on root						
Hela riket						
Entire country						
enl försäljningslängd	41,49	32,97	36,18	43,76	42,74	37,17
listed						
allt å rot sålt virke	35,75	28,70	31,08	37,49	35,54	33,03
all wood sold on root						

Tabell 41. Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar 1957—1966. Län

Net value of wood cut in State forests in 1957—1966. Counties

Måttenhet: kr pr m³sk
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län *County*	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Nb	11:76	11:90	6:74	14:86	18:51	16:99	12:62	13:87	12:65	12:54
Vb	18:66	15:65	14:88	20:21	24:14	22:77	18:53	20:84	21:60	19:12
Jtl	18:69	14:93	11:89	14:84	19:30	17:49	13:30	14:88	15:81	14:26
Vnr	16:38	14:84	12:92	15:95	19:58	20:33	13:77	14:95	20:68	18:00
Gvl	25:15	23:19	18:72	21:70	23:87	21:06	21:12	23:94	25:44	25:10
Kpb	28:58	26:05	22:83	25:13	29:78	27:21	24:78	26:07	32:11	30:09
Vrm	36:22	30:67	28:49	32:16	33:47	28:58	27:60	33:93	33:06	34:63
Ör	27:64	26:42	19:97	25:89	23:97	29:63	24:93	28:39	34:24	31:16
Vstm	24:57	22:02	18:50	23:81	28:75	27:13	24:12	29:46	34:09	32:88
Ups	27:97	26:30	17:08	25:67	35:16	28:58	21:95	27:32	32:47	28:40
Sth	24:28	19:07	19:87	24:09	28:19	26:13	20:89	26:73	32:89	28:66
Sdm	37:87	31:85	33:07	35:91	37:48	34:70	33:30	33:87	39:81	36:86
Ög	35:28	30:68	29:85	36:82	36:85	34:00	31:97	36:96	39:30	37:35
Skb	37:87	34:11	32:52	36:44	40:14	37:55	33:14	40:44	43:04	39:29
Äbg	37:11	31:39	33:15	35:15	38:21	34:59	32:87	37:39	38:99	35:15
Jkp	44:09	37:50	38:59	42:75	45:61	37:23	38:94	43:42	41:75	39:39
Krb	42:32	37:38	36:59	41:08	43:35	38:16	34:61	40:69	43:18	36:10
Klm	42:29	34:48	38:60	40:96	38:79	36:21	37:94	40:18	41:63	37:93
Gtl	19:95	18:80	21:61	21:25	21:17	22:55	15:33	20:59	34:46	27:25
Gbg	29:51	25:79	18:88	23:20	27:44	22:11	22:47	24:35	26:82	27:66
Hl	34:61	29:06	33:06	35:16	35:93	34:44	30:47	33:73	34:99	30:84
Bl	38:29	36:56	39:39	39:37	42:22	36:63	37:96	40:18	43:35	36:58
Krs	34:56	32:89	36:53	38:18	38:80	35:64	34:20	36:67	39:23	33:92
Mlm	42:80	39:34	43:46	44:60	43:20	39:53	32:73	36:20	37:26	34:93
Riket *Entire country*	23:17	20:10	18:35	23:38	26:45	24:36	21:21	24:03	25:80	23:47

Tabell 42. Bruttopriser för drivningsåret 1965/66. Sågtimmer av furu och gran

Gross prices during the felling-seasons 1965/66 Coniferous timber

Anm: Följande priser har gällt för obarkat timmer av o/s kvalitet vid angiven leveransplats. Lokala och temporära pristillägg har förekommit i viss omfattning.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Prisområde *Region*	Medellängd *Average length*	Trädslag *Species*	Bruttopriser i öre per f³to (Ljusnan per f³fl) *Gross prices in öre per f³to*							
			5″	6″	7″	8″	9″	10″	11″	12″ och grövre
Torneälven-	16′	t	205	245	267	285	301	323	333	333
Ljungan fritt	»	g	—	206	239	247	252	261	266	266
slutskilje[1]	»	t	255	284	300	315	333	348	369	369
	»	g	—	245	273	277	284	286	302	302
Ljusnan fritt	16′	t	—	220	245	265	285	305	320	320
Marmen	»	g	—	196	216	231	246	256	266	266
Gvl Gästrikland	15′	t	—	265	285	315	340	355	375	375
bilväg	»	g	—	250	260	270	270	275	275	275
Kpb huvudälv	15′	t	—	265	290	325	355	370	390	390
	»	g	—	250	265	280	285	290	290	290
bilväg	»	t	—	265	285	315	390	355	375	375
	»	g	—	250	260	270	270	275	275	275
Vrm bilväg	15′	t	270[2]	284	300	304	309	314	318	318
	»	g	260[2]	274	280	284	289	294	298	298
Ör Vstm »	14,5′	t	—	272	292	312	332	347	367	367
	15′	g	—	247	257	267	277	287	297	297
Ups »	14′	t	250	265	285	300	320	340	360	360
	15′	g	235	250	255	260	270	275	275	275
Sth Sdm »	14′	t	250	265	280	295	310	325	340	340
	15′	g	240	245	250	255	260	265	265	265
Ög bilväg	14′	t	230	250	280	305	315	340	350	360
	»	g	215	235	250	260	275	280	285	280
Skb »	14′	t	281	296	306	312	318	324	334	334
	»	g	245	258	267	272	277	283	291	291
Äbg Dal n:a	15′	t	—	268	283	292	297	306	310	310
bilväg o kanalsjö	»	g	—	268	273	282	287	296	300	300
Dal s:a bilväg	13—									
	14′	t	—	245	260	275	285	290	290	290
	14′	g	—	230	245	260	270	280	280	280
Västerg. »	13′	t	235	255	285	310	320	340	350	360
	14′	g	215	235	255	270	285	290	300	300
Jkp, Krb, Hl	13′	t	240	260	290	315	325	350	360	370
Klm, Bl »	13,5′	g	225	245	260	270	285	290	295	290
Gotl. »	14′	t	220	235	250	265	280	295	310	310
	14′	g	205	210	215	220	225	230	230	230
Gbg »	13′	t	—	245	260	275	285	290	290	280[3]
	14′	g	—	230	245	260	270	280	280	275[3]
Krs »	12′	t	220	240	271	295	306	325	336	345
	13′	g	213	233	253	268	283	288	298	298
Mlm »	12,5′	t	212	231	261	284	295	313	324	333
	13,5′	g	213	233	253	268	283	288	298	298

[1] Den första prisserien för tall resp gran avser enbart toppcylinderns volym. Därutöver utgick 110 öre per f³ mantelvolym. I den andra serien är mantelvolymens värde inräknat i f³to-priset enligt grunderna för stockprisnotors konstruktion. Tilläggs- och avdragsprocenterna för annan kvalitet än o/s i den undre tabellen gäller enbart på priserna i den första serien.

[2] Gäller 5½″.

[3] „ fr o m 14″.

För annan kvalitet än o/s gäller följande tillägg eller avdrag i procent av värdet av toppcylindervolymen (avser 8″ timmer, där procentsatserna varierat efter diametern).

	Tillägg för S-timmer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Torneälven—Ljungan	25	35	25	Ingen noter.	
Ljusnan	20	25	20	»	
Dalarna—Gästrikland	25	26	18	44	30
Vnr	30	25	15	Ingen noter.	
Ör, Vstm	39	26	16	42	34
Ups	33	25	17	37	27
Sth, Sdm	34	25	16	37	27
Ög	35	25	15	40	40
Skb	30	25	15	35	35
Äbg, Dals n:a	—	25	15	Ingen noter.	
» s:a o Gbg	30	20	20	40	40
Västergötland	35	30	15	40	40
Jkp	40	25	15	40	35
Krb, Klm, Bl	35	25	15	40	40
Gtl	—	30	18	45	34
Hl	—	30	15	40	40
Krs	42	20	15	40	35
Mlm	—	20	15	35	35

Tab. 43. Bruttopriser för drivningsåret 1965/66. Massaved

Gross prices during the felling-season 1965/66. Pulpwood

Anm: Följande priser har gällt för prima kvalitet av resp träslag. För sekunda kvalitet har kubikmeterpriset regelmässigt varit 30 % lägre. Där såväl 2- som 3-metersved mottagits, har priset vanligtvis varit 1 kr/m³t högre för 2-metersved.

1	2	3	4	5	6	7	8
Flodområde, län *Region*	Måttenhet *Unit used*	Virkeslängd *Length of logs*	Bruttopriser i kr per måttenhet *Gross prices in Sw. cr. per unit*				
			tall *pine*		gran *spruce*		björk *birch*
			hb	ob	hb	ob	ob
Torneälven—							
Ljungan fritt slutskilje	f³tr	fall.	1: 65	1: 50	1: 74	1: 59	—
Ljusnan, fritt Marmen	f³mi	10,5′	1: 80	1: 64	1: 91	1: 75	—
Vrm huvudälv	m³t	3 m	44: 25	33: 25[1]	48: 50	37: 50[1]	—
bilväg	»	»	42: 50	31: 75	46: 75	36: 00	22: 25
Ångm, Dal »	f³mi	fall.	1: 70	—	1: 84	—	—
Gbg »	»	»	1: 70	—	1: 84	—	—
Nb fritt fabrik	m³t	3 m	—	31: 00	—	32: 80	25: 08[2]
Vb » »	»	»	—	30: 60	—	32: 40	—
Vnr » »	»	»	—	—	—	—	27: 50[2]
Gvl, Hälsingland » »	»	»	45: 25	35: 48	48: 00	37: 84	29: 00
Gästrikland fritt bilväg	»	»	41: 25	30: 75	46: 00	35: 00	21: 75
Kpb, huvudälv	»	»	42: 75	32: 25	47: 50	36: 50	—
n:a delen bilväg	»	»	39: 75	29: 25	44: 50	33: 50	20: 00
s:a » »	»	»	41: 25	30: 75	46: 00	35: 00	21: 75
Ör »	»	»	42: 50	31: 50	46: 75	35: 75	22: 25
Vstm, n:a »	»	»	41: 25	30: 75	46: 00	35: 00	21: 75
s:a »	»	»	42: 50	35: 75	46: 75	31: 50	21: 75
Ups n:a »	»	»	41: 25	30: 75	46: 00	35: 00	21: 75
s:a »	»	»	41: 25	30: 75	46: 75	35: 75	21: 75
Sth, Uppl. »	»	»	41: 25	30: 75	47: 75	35: 75	21: 75
Södertörn »	»	»	42: 50	31: 50	47: 75	35: 75	21: 75
Sdm »	»	»	42: 50	31: 50	46: 75	35: 75	21: 75
Ög »	»	»	42: 50	31: 50	46: 75	35: 75	22: 50
Skb »	»	»	42: 50	31: 50	46: 75	35: 75	22: 50[3]
Ångm »	»	»	42: 50	31: 75	46: 75	36: 00	22: 25
Jkp, Krb »	»	»	43: 50	32: 50	47: 75	36: 75	22: 50
Klm, Hl, Bl »	»	»	42: 50	31: 50	46: 75	35: 75	22: 50
Gtl »	»	2 m	36: 00	29: 00	47: 75	36: 00	—
Gbg »	»	3 m	42: 50	31: 75	46: 75	36: 00	26: 00[4]
Krs »	»	2 m	43: 50	32: 50	47: 75	36: 75	22: 50
Mlm »	»	»	45: 00	34: 00	47: 75	37: 75	23: 50

1 Fritt barkningsstation vid älv.
2 Härtill har utgått fraktbidrag om 1—6 kr/m³t vid biltransport 3—18 mil.
3 För 2-metersved.
4 För randbarkad ved.

Tabell 44. Avverkningskostnader*) i kronor per m³sk 1964/65 och 1965/66. Län

Felling costs in Sw. cr. per m³ sk during the seasons 1964/65 and 1965/66. Counties

Län *County*	1964/65				1965/66			
	Huggning *Cutting*	Körning *Transport*	Gemens kostn *Common costs*	Summa *Total*	Huggning *Cutting*	Körning *Transport*	Gemens kostn *Common costs*	Summa *Total*
Nb	10,70	7,50	7,10	25,30	10,90	7,20	6,60	24,70
Vb	10,40	8,30	6,30	25,00	11,00	7,40	6,80	25,20
Jtl	11,30	8,50	5,40	25,20	11,80	8,10	5,80	25,70
Vnr	10,10	7,80	5,20	23,10	11,30	7,60	5,70	24,60
Gvl	9,50	7,60	5,80	22,90	10,10	7,70	6,50	24,30
Kpb	10,70	9,20	6,80	26,70	10,90	8,40	7,00	26,30
Vrm ...	11,10	8,70	6,00	25,80	10,70	8,70	6,50	25,90
Ör	10,90	8,80	5,00	24,70	10,80	8,80	5,50	25,10
Vstm ...	10,40	9,10	4,90	24,40	10,10	9,00	5,80	24,90
Ups	10,00	8,10	4,20	22,30	10,20	8,30	5,40	23,90
Sth	9,00	8,60	4,10	21,70	10,10	8,20	4,80	23,10
Sdm ...	8,60	8,50	4,00	21,10	8,90	7,80	5,50	22,20
Ög	9,00	8,40	4,60	22,00	9,00	8,30	5,60	22,90
Skb	9,30	8,50	5,00	22,80	8,80	8,10	6,10	23,00
Ångm	9,30	7,90	5,10	22,30	9,20	7,80	5,00	22,00
Jkp	9,10	7,50	4,40	21,00	8,60	7,80	5,50	21,90
Krb	8,40	7,10	4,10	19,60	9,00	7,40	4,50	20,90
Klm	8,60	7,30	4,00	19,90	7,60	7,80	4,90	20,30
Gtl	8,10	7,10	4,00	19,20	9,10	7,10	5,00	21,20
Gbg	9,10	8,40	4,70	22,20	9,50	8,40	5,20	23,10
Hl	9,50	8,50	4,50	22,50	9,80	7,80	4,50	22,10
Bl	9,40	9,50	4,30	23,20	9,90	8,30	4,60	22,80
Krs	10,80	8,00	5,10	23,90	10,60	8,20	6,20	25,00
Mlm	10,30	7,50	4,60	22,40	9,90	6,70	6,10	22,70

*) Avser samtliga kostnader för virkets tillredning och transport i terrängen. Kostnader för lastbilstransporter och flottning ingår inte.

Tabell 45. Exportpriser på sågade barrträvaror och på massa 1961—1966

Export prices of coniferous sawnwood and of wood pulp in 1961—1966

År *Year*	Sågade trävaror *Sawn timber*				Massa *Pulp*					
	furu 2½" ×7" *Pine*		gran 2½" ×7" *Spruce*		mekanisk massa *Mechanical*	sulfit			sulfat	
						blekt *bleached*		oblekt *unbleached*	blekt *bleached*	oblekt *unbleached*
	o/s	V	o/s	V		dissolving[1]	annan *other*			
	kr pr std				kr per ton torrtänkt vikt *Sw. cr. per ton dry weight*					
1961 ...	1 273	974	1 034	933	333	860	714	596	713	563
1962 ...	1 210	929	993	894	333	793	649	542	658	505
1963 ...	1 227	963	1 025	923	334	787	657	549	665	538
1964 ...	1 303	1 083	1 142	1 050	328	859	710	589	718	586
1965 ...	1 362	1 160	1 222	1 125	352	883	734	606	734	589
1966 ...	1 372	1 146	1 208	1 044	337	853	695	579	697	569
1965										
Jan ...	1 355	1 155	1 225	1 130	334	878	726	600	735	589
Febr ...	1 355	1 160	1 225	1 130	345	876	739	610	738	601
Mars ...	1 360	1 165	1 225	1 130	360	885	742	600	740	594
April ...	1 360	1 165	1 225	1 130	352	882	735	612	748	601
Maj ...	1 360	1 160	1 225	1 130	354	884	744	644	748	597
Juni ...	1 365	1 160	1 225	1 130	356	872	745	612	750	598
Juli ...	1 365	1 160	1 225	1 130	369	905	741	612	760	594
Aug ...	1 365	1 165	1 225	1 130	361	885	741	610	735	589
Sept ...	1 365	1 160	1 225	1 130	354	885	736	600	740	597
Okt ...	1 365	1 160	1 215	1 125	348	893	730	610	722	576
Nov ...	1 365	1 155	1 210	1 105	351	872	717	592	722	576
Dec ...	1 365	1 160	1 210	1 100	344	876	715	590	712	573
1966										
Jan ...	1 370	1 160	1 210	1 100	325	875	719	593	714	544
Febr ...	1 370	1 160	1 210	1 100	345	816	704	596	699	571
Mars ...	1 365	1 160	1 210	1 090	348	855	703	593	699	577
April ...	1 365	1 160	1 210	1 075	343	845	710	583	694	569
Maj ...	1 370	1 160	1 210	1 055	342	853	702	564	701	571
Juni ...	1 370	1 160	1 210	1 055	333	857	681	587	697	568
Juli ...	1 370	1 160	1 210	1 055	328	867	693	568	687	570
Aug ...	1 370	1 160	1 210	1 050	329	844	691	618	696	578
Sept ...	1 370	1 155	1 210	1 000	340	843	693	558	690	568
Okt ...	1 370	1 120	1 200	980	341	859	689	585	699	566
Nov ...	1 385	1 095	1 200	985	336	842	686	566	692	564
Dec ...	1 390	1 105	1 200	985	341	859	691	579	697	585

[1] Inklusive sulfatdissolving.

Tabell 46. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster[1] i kr (vägda genomsnitt[2]), avverkningssäsongerna 1961/62—1965/66. Län

Average daily wages[1] (weighed averages[2]) of forest workers in the felling-seasons 1961/62—1965/66. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län *County*	Huggare *Woodcutters*					Körare *Hauliers*				
	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
Nb	60	71	77	81	87	99	119	121	116	132
Vb	54	64	68	71	78	92	104	118	114	117
Jtl	47	49	58	63	67	77	80	89	100	99
Vnr	47	56	59	64	68	83	95	96	107	112
Gvl	49	55	60	69	75	82	88	92	103	104
Kpb	62	69	74	82	84	82	85	95	96	95
Vrm	47	53	58	59	69	78	83	88	89	89
Ör	50	55	63	67	76	69	76	80	82	87
Vstm	49	54	59	66	81	67	75	85	93	110
Ups	42	50	60	65	80	74	80	85	90	75
Sth[3]	43	53	60	65	80	74	80	82	93	82
Sdm	44	51	57	61	72	69	69	78	79	75
Ög	45	53	58	66	78	62	73	72	82	89
Skb	49	51	60	71	75	64	66	78	94	93
Åbg	43	46	56	67	70	61	65	71	81	87
Jkp	49	56	59	71	73	68	79	81	98	93
Krb	48	58	75	70	75	74	77	87	83	86
Klm	48	54	62	74	81	69	71	74	78	81
Gtl[3]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	51	57	62	73	80	65	75	79	85	88
Hl	50	50	55	59	65	65	65	70	82	—
Bl	60	58	73	70	78	80	70	70	85	85
Krs	53	53	59	70	75	67	65	54	72	77
Mlm	43	45	53	80	65	71	71	—	—	—
Riket ..... *Entire country*	54	62	68	73	79	85	96	102	103	109
Index basår *Basic year* 1960/61 = 100	110	127	139	149	161	108	122	129	130	138

[1] Redovisningen gäller domänverket. — *The list ranges under the Forest Service.*
[2] Vägda med avverkade kvantiteter. — *Weighed with felled quantities.*
[3] From 1 januari 1962 ingår Gotlands revir i Stockholms revir. — *The county of Gotland is included in the county of Stockholm in these statistics from January 1, 1962.*

Tabell 47. Löneutvecklingen 1956—1966 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk, trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri och inom hela den egentliga industrin samt för manlig kontorspersonal inom hela den egentliga industrin

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture, in wood, pulp, and paper industry, and in total mining and manufacturing, and of salaries of male clerical personnel in total mining and manufacturing 1965—1966

År *Year*	Arbetare *Workers*						Kontorspersonal *Clerical personnel*
	skogsbruk *forestry*		jordbruk *agriculture*	egentlig industri *mining and manufacturing*			
	huggare *fellers*	körare *hauliers (horse and driver)*		trä *wood*	massa, papper, pappersvaru *pulp paper*	totalt *all branches*	
	genomsnittlig dagsförtjänst, kr *earnings per day Sw. cr.*		genomsnittlig timlön, kr *average wages per hour Sw. cr.*				genomsnittlig månadslön, kr *average monthly salary, Sw. cr.*
	Absoluta tal *Actual figures*						
1956	35,73	59,54	3,32	4,48	5,05	5,04	1 255
1957	37,71	62,47	3,54	4,75	5,31	5,34	1 331
1958	38,92	64,41	3,74	5,05	5,54	5,67	1 403
1959	40,07	64,91	3,91	5,32	5,79	5,93	1 465
1960	43,02	69,24	4,33	5,67	6,25	6,32	1 560
1961	47,49	74,54	4,79	6,11	6,69	6,82	1 731
1962	52,14	80,45	5,31	6,66	7,10	7,39	1 863
1963	59,24	89,15	5,84	7,19	7,58	7,91	1 981
1964	65,61	95,99	6,27	7,83	8,20	8,57	2 121
1965	71,24	100,08	6,86	8,67	9,09	9,45	2 281
1966	77,80	103,57	7,52	9,38	9,87	10,26	2 521
	Indextal *Index numbers* (1956 = 100)						
1957	106	105	107	106	105	106	106
1958	109	108	113	113	110	113	112
1959	112	109	118	119	115	118	117
1960	120	116	130	127	124	125	124
1961	133	125	144	136	132	135	138
1962	146	135	160	149	141	147	148
1963	166	150	176	160	150	157	158
1964	184	161	189	175	162	170	169
1965	199	168	207	194	180	188	182
1966	218	174	227	209	195	204	201

Tabell 48. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk 1965[1] enligt folk- och bostadsräkningen 1965. Län

The economically active population in all industries and in forestry in 1965[1] according to the 1965 Population and Housing Census. Counties

1	2	3	4	5	6
Län *County*	Förvärvsarbetande[2] befolkning *Economically active[2] population*				
	samtliga näringsgrenar *all industries*	*skogsbruk forestry*	skogsbruk i % av samtliga näringsgrenar *forestry in % of all industries*		
	1965			1960[3]	1950[4]
Nb	98 896	6 645	6,7	8,1	10,8
Vb	93 108	7 084	7,6	9,4	8,3
Jtl	54 081	5 693	10,5	12,9	11,9
Vnr	116 337	5 896	5,1	7,1	6,6
Gvl	123 723	5 744	4,6	6,7	6,7
Kpb	118 427	6 652	5,6	7,4	8,1
Vrm	122 084	7 204	5,9	7,9	7,2
Ör	117 890	2 824	2,4	3,0	2,4
Vstm	109 437	1 462	1,3	1,8	1,5
Ups	77 917	1 165	1,5	2,1	1,8
Sth	655 056	1 709	0,3	0,3	0,3
Sdm	105 123	1 311	1,2	1,6	1,5
Ög	158 759	2 142	1,3	1,5	1,3
Skb	111 274	1 178	1,1	1,2	0,7
Äbg	184 287	2 104	1,1	1,2	0,7
Jkp	132 137	1 254	0,9	1,1	0,8
Krb	73 500	1 702	2,3	2,4	1,8
Klm	99 163	1 941	2,0	2,3	2,0
Gtl	23 455	91	0,4	0,5	0,2
Gbg	300 700	604	0,2	0,2	0,1
Hl	80 299	590	0,7	0,8	0,6
Bl	64 985	569	0,9	0,8	0,6
Krs	117 570	1 009	0,9	0,9	0,8
Mlm	311 893	529	0,2	0,2	0,2
Riket *Entire country*	3 449 897	67 102	1,9	2,6	2,5
1960[3]	3 244 084	83 264	—	2,6	—
1950[4]	3 104 756	77 201	—	—	2,5

1 Avser läget den 1 november 1965. — *Refers to November 1, 1965.*

2 I den förvärvsarbetande befolkningen, som omfattar personer med minst halv normal arbetstid, ingår »medhjälpande», varmed avses familjemedlemmar som biträtt annan person tillhörande samma hushåll i dennes verksamhet. — *The economically active population, comprising persons with at least half-time work, includes persons who have assisted a member of the same family in his economical activity (e.g. forestry, agriculture).*

3 »Folkräkningsveckan» 2—8 oktober 1960. — *The "Census-of-Population-Week" October 2—8, 1960.*

4 31 december 1950 enl folkräkningen 1950. — *December 31, 1950, according to the 1950 Census of population.*

Tabell 49. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965[1] fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folk- och bostadsräkningen 1965[1]

The economically active population in forestry in 1965[1] by sub-group of industry and by status. According to the 1965[1] Population and Housing Census

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Näringsgrupp *Industry group*	Företagare *Employers*		Anställda *Employees*		Samtliga förvärvsarbetande *Total economically active population*			
	samtliga *all*	därav utan anställda *thereof without employees*	samtliga *all*	därav kvinnor *thereof women*	män *men*	kvinnor *women*	samtliga *all*	därav medhjälpande *thereof family workers*
Skogsvård, kolning *Silviculture*	192	167	9 166	1 581	7 769	1 589	9 358	22
Skogsavverkning *Felling*	4 022	3 685	49 308	602	52 697	633	53 330	627
Flottning, virkesmätning *Floating and timbermeasuring*	—	—	4 414	167	4 247	167	4 414	—
Skogsbruk 1965 *Forestry*	4 214	3 852	62 888	2 350	64 713	2 389	67 102	649
D:o 1960[2]	3 164	. .	80 100	. .	81 191	2 073	83 264	. .
D:o 1950[3]	280	. .	76 921	. .	76 104	1 097	77 201	. .

[1] Avser läget den 1 november 1965. — Refers to November 1, 1965.

[2] »Folkräkningsveckan» 2—8 oktober 1960. — *The "Census-of-Population-Week" October 2—8, 1960.*

[3] 31 december 1950 enl folkräkningen 1950. — *December 31, 1950 according to the 1950 Census of population.*

Tabell 50. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965, 1960 och 1950 fördelad efter ålder och kön (endast 1965)

The economically active population in forestry in 1965, 1960 and 1950 by age and sex (only 1965)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Åldersklass *Age-group*	1965						1960	1950
	Män *Men*		Kvinnor *Women*		Samtliga *All*		Samtliga *All*	Samtliga *All*
	antal *number*	%	antal *number*	%	antal *number*	%	%	%
—19	2 782	4,3	248	10,3	3 030	4,5	7,4	8,5
20—24	3 942	6,1	379	15,7	4 321	6,4	7,5	11,6
25—29	4 644	7,2	229	9,5	4 873	7,2	8,1	12,1
30—34	5 684	8,8	195	8,1	5 879	8,7	9,7	11,2
35—44	14 628	22,5	565	23,4	15 193	22,6	21,8	21,1
45—54	15 875	24,5	475	19,7	16 350	24,3	22,1	17,8
55—64	14 060	21,7	279	11,6	14 339	21,3	18,5	13,0
65—	3 226	5,0	42	1,7	3 268	4,9	4,9	4,6
—30	11 368	17,5	856	35,5	12 224	18,2	23,0	32,2
45—	33 161	51,1	796	33,0	33 957	50,5	45,5	35,4

Tabell 51. Sysselsättningen i skogsbruket 1965—1966 vid domänverket och 54[1] större skogsbolag

Number of forest workers in State forests and in 54[1] of the largest companies' forests in 1965 and 1966.

Anm: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.
Note: The reports refer to the number of workers employed the second Tuesday by stated month.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsgivare *Employers*	Månad och år *Month and year*	Antal arbetare sysselsatta i *Number of workers employed in*				
		avverkningsarbete[2] *logging*		skogsvårdsarbeten[3] *silviculture*	anläggningsarbeten[4] *construction*	samtliga *all*
		totalt *total*	därav körning *of which hauling*			
Domänverket *State Forest Service*	febr 65	8 604	2 490	16	210	8 830
	» 66	6 926	1 729	16	170	7 112
	maj 65	4 961	1 269	2 524	306	7 791
	» 66	5 674	1 391	1 221	221	7 116
	aug 65	3 313	578	2 953	589	6 855
	» 66	3 220	649	2 602	451	6 373
	nov 65	6 747	1 343	333	377	7 457
	» 66	6 139	1 185	247	245	6 631
Skogsbolagen *Companies*	febr 65	28 522	9 722	68	587	29 177
	» 66	24 000	7 322	17	563	24 580
	maj 65	16 074	3 743	7 015	482	23 571
	» 66	19 121	4 848	2 491	463	22 075
	aug 65	15 440	2 254	3 428	704	19 572
	» 66	15 018	2 576	2 498	757	18 273
	nov 65	22 218	5 649	710	806	23 734
	» 66	20 901	4 663	633	763	22 297
Summa[5] *Total*	febr 65	37 126	12 212	84	797	38 007
	» 66	30 926	9 051	33	733	31 692
	maj 65	21 035	5 012	9 539	788	31 362
	» 66	24 795	6 239	3 712	684	29 191
	aug 65	18 753	2 832	6 381	1 293	26 427
	» 66	18 338	3 225	5 100	1 208	24 646
	nov 65	28 965	6 992	1 043	1 183	31 191
	» 66	27 040	5 848	880	1 008	28 928

[1] Ursprungligen 54 nu endast 45 (fr o m maj 1964) p g a fusioner och andra organisatoriska förändringar. — *Originally 54 now only 45 due to merger and other administrative changes.*
[2] Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi. — *Marking, felling, hauling and floating with own labour.*
[3] Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogsdikning och plantskolearbeten. — *Removal of waste, scarification, planting and sawing, thinning, ditch draining and nursery work.*
[4] Skogsvägbyggnad samt uppförande av arbetarbostäder i egen regi. — *Forest road building and workers' housing with own labour.*
[5] Fr o m februari 1964 saknas rapport från ett företag, som genomsnittligt brukar sysselsätta 0,4 % av det totala antalet sysselsatta vid de privata företagen.

Tabell 52. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken 1965 och 1966 fördelade efter landsdel på skogsägaren och dennes familjemedlemmar respektive lejd arbetskraft. (Uppräknade tal)

Evaluated numbers of day-works performed during a week in farmers' forests according to the surveys of employment February 1965—November 1966. Main parts of country. Owners with members of their families, hired labour. (Cf table 51)

Anm.: Uppgifterna avser antalet dagsverken den vecka i angiven månad då andra helgfria tisdagen infaller (jämf tab 51).
Note: The figures refer to the day-works during that week in the stated month when the second working Tuesday falls.

Landsdel[1] *Main part of country*	Månad och år *Month and year*	1 000-tal dagsverken[2] *1 000 day-works*			Procentuell fördelning *In per cent*	
		utförda av *performed by*		totalt *total*	skogsägarna själva[3] *owners*[3]	lejd arbetskraft *hired labour*
		skogsägarna själva[3] *owners*[3]	lejd arbetskraft *hired labour*			
Götaland	Febr 1965	158	101	259	61	39
	1966	61	35	96	64	36
	Maj 1965	58	60	118	49	51
	1966	63	54	117	54	46
	Aug 1965	41	33	74	55	45
	1966	54	34	88	61	39
	Nov 1965	52	43	95	55	45
	1966	69	43	112	62	38
Svealand	Febr 1965	75	78	153	49	51
	1966	22	33	55	40	60
	Maj 1965	25	44	69	36	64
	1966	32	37	69	46	54
	Aug 1965	17	27	44	39	61
	1966	25	29	54	46	54
	Nov 1965	32	44	76	42	58
	1966	40	44	84	48	52
Norrland	Febr 1965	80	45	125	64	36
	1966	43	21	64	67	33
	Maj 1965	54	25	79	68	32
	1966	55	31	86	64	36
	Aug 1965	37	23	60	62	38
	1966	39	16	55	71	29
	Nov 1965	80	38	118	68	32
	1966	81	34	115	70	30
Hela riket *Entire country*	Febr 1965	312	225	537	58	42
	1966	124	90	214	58	42
	Maj 1965	136	130	266	51	49
	1966	150	122	272	55	45
	Aug 1965	95	83	178	54	46
	1966	117	79	196	60	40
	Nov 1965	166	124	290	57	43
	1966	190	121	311	61	39

[1] Götaland omfattar produktionsområdena 1—4, Svealand områdena 5—6 och Norrland områdena 7—8 enligt den områdesindelning som lantbruksstyrelsen begagnar vid den jordbrukse konomiska undersökningen.
[2] Arbete på rotposter ej medräknat. — *Forest work on account of buyers of standing timber is not included.*
[3] Jämte familjemedlemmar över 15 år. — *Incl. members of owners' families more than 15 years.*

Tabell 53. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1964—1966[1]

Labour-exchange activities in forestry in 1964—1966

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Månad *Month*	Lediga platser[2] *Vacancies*			Tillsatta platser *Placements*			Tillsatta platser på 100 lediga *No. of placements per 100 vacancies*		
	1964	1965	1966	1964	1965	1966	1964	1965	1966
Januari	2 532	2 135	1 969	1 875	1 574	1 216	74	74	62
Februari	1 669	1 748	1 675	1 241	1 119	1 022	74	64	61
Mars	1 078	1 263	1 629	864	903	1 173	80	71	72
April	1 366	1 398	1 465	1 143	1 116	1 169	84	80	80
Maj	3 333	2 742	2 848	3 080	2 459	2 527	92	90	89
Juni	1 746	1 938	2 163	1 566	1 668	1 920	90	86	89
Juli	800	885	822	600	618	546	75	70	66
Augusti	997	1 237	1 294	704	752	754	71	61	58
September	1 263	1 294	1 593	897	782	844	71	60	53
Oktober	1 542	1 493	1 735	1 102	966	1 081	71	65	62
November	1 769	1 756	1 525	1 328	1 236	1 094	75	70	72
December	1 368	1 184	1 105	915	713	722	67	60	65
Hela året *Whole year*	17 173	15 925	16 060	15 352	13 906	14 068	—	—	—

[1] Den 1 januari 1963 infördes vid arbetsförmedlingen ett nytt yrkesklassificeringssystem (Nordisk yrkesklassificering). Uppgifterna fr o m 1963 omfattar arbetstillfällen för skogsbefäl, skogs- och flottningsarbetare, däremot inte praktikplatser som ingår i uppgifterna för 1962.

[2] Talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarstått aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att årssiffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammanslagna.

Tabell 54 a. Antal arbetstimmar[1] samt arbetsolycksfall[2] i skogs- och flottningsarbeten 1963. Samtliga arbetsgivare[3] inkl staten)

Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1963. All employers (incl. public service)

1	2	3	4	5	6	7	8
Näringsgren[4] *Branch of industry*	Antal arbetsgivare *No. of employers*	1 000-tal arbetstimmar[5] *Thousands of working-hours*	Arbetsolycksfall *Industrial accidents at actual work-place*			Sjukersättningsdagar[6] *Sickness benefit days*	Genomsnittlig invaliditetsprocent *Average percentage of disablement*
			samtliga fall *all cases*	därav *of which*			
				invaliditetsfall *cases of disability*	dödsfall *fatal cases*		
Skogsvård och kolning[7] *Planting and conservation of forests, charcoal burning*	237	10 012	358	4	1	7 200	16,0
Skogsavverkning och flottning *Logging and floating*	17 817	97 781	5 558	76	8	123 227	22,1
Skogs- och flottningsarbeten, totalt *Forestry and floating*	18 054	107 793	5 916	80	9	130 427	21,8
Samtliga näringsgrenar *All branches of industry*	354 790	5 541 428	113 646	1 822	308	2 607 692	20,6

[1] Fr o m 1955 anges arbetskraftens omfattning i riksförsäkringsverkets olycksfallsstatistik med 1 000-tal arbetstimmar. Där antalet arbetstimmar ej varit känt har en under hela året sysselsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka. I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare angavs arbetskraftens omfattning med antal årsarbetare, varvid en årsarbetare definierades som 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar.

[2] S k färdolycksfall ingår icke. Av arbetsolycksfall föranledda yrkesskador indelas i tre svårhetsklasser — övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. I antalet olycksfall ingår icke lättare skador, som icke föranlett sjukskrivning efter utgång av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

[3] T o m 1959 ingick i denna statistik endast större arbetsgivare exkl staten, d v s sådana, som under året haft arbetstagare i en omfattning motsvarande i runt tal minst 10 000 arbetstimmar.

[4] Fr o m 1960 registreras arbetsgivaren endast inom en näringsgren, och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i privatskogsbruket lejda arbetskraften t ex i samband med avverkningsarbeten ingår därför huvudsakligen i näringsgrenen »jordbruk och djurskötsel» olycksfall. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare hänförd t ex näringsgrenen »Skogsavverkning» ingår emellertid fr o m 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolycksfall.

[5] Avser antal arbetstimmar utförda av arbetstagare anställda hos försäkringspliktiga arbetsgivare, redovisas i kol 2.

[6] I antalet sjukersättningsdagar (d v s exkl karensdagar) har dagar med halv sjukpenning medräknats med halva antalet.

[7] Som arbetsgivare inom denna näringsgren räknas bl a skogssällskapet, skogsvårdsstyrelser och virkesmätningsföreningar. Insamlare av vass, kott m m hänföres även till denna näringsgren.

Tabell 54 b. Antal arbetstimmar[1] samt arbetsolycksfall[2] i skogs- och flottningsarbeten 1964. Samtliga arbetsgivare[3] (inkl staten)

Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1964. All employers (incl. public service)

1	2	3	4	5	6	7	8
Näringsgren[4] *Branch of industry*	Antal arbetsgivare *No. of employers*	1 000-tal arbetstimmar[5] *Thousands of working hours*	Arbetsolycksfall *Industrial accidents at actual work-place*			Sjukersättningsdagar[6] *Sickness benefit days*	Genomsnittlig invaliditetsprocent *Average percentage of disablement*
			samtliga fall *all cases*	därav *of which*			
				invaliditetsfall *cases of disability*	dödsfall *fatal cases*		
Skogsvård och kolning ..... *Planting and conservation of forests, charcoal burning*	242	9 314	260	3	—	5 348	16,7
Skogsavverkning och flottning ..... *Logging and floating*	20 045	95 028	5 576	83	14	132 714	25,0
Skogs- och flottningsarbeten, totalt ..... *Forestry and floating*	20 287	104 342	5 836	86	14	138 062	24,7
Samtliga näringsgrenar ..... *All branches of industry*	351 831	5 514 971	117 352	1 908	331	2 713 909	21,3

Se tab 54 a, noterna 1—7!

Tabell 55 a. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per tusental olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycks-

Number of working-days lost per one thousand working-hours (severity rates) for industrial action working-hours and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1963.

arbetstimmar (svårhetstal[1]) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal fall i skogs- och flottningsarbeten 1963. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)

cidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1963. All Employers (incl. public service).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Näringsgren *Branch of industry*	Antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal) fördelade på huvudsaklig olycksfallsorsak *No. of working-days lost per 1 000 workinghours (severity rates) distributed by main cause of accident*										»Svårhetstal» härrörande från *»Severity rates» due to*			Antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar *No. of accidents per 1 million working-hours*	Antal förlorade arbetsdagar per olycksfall *No. of working-days lost per accident*
	Motor, transmission, arbetsmaskin, hiss, kran, annan lyftanordning *Motor, cranes, etc.*	Fordon, fartyg, flygplan *Vehicle, ship, air plane*	Handverktyg (även maskindrivet) redskap *Hand-tool, simple equipment*	Explosion, eld e d *Explosion, fire etc.*	Fall, halkning *Falls, slipping*	Fallande föremål, ras *Falling objects, subsidences*	Klämning, trampning på, stöt av eller mot föremål *Crushing with objects etc.*	Lyftning, bärning el liknande hantering *Lifting, carrying and handling of objects*	Övriga[2] *Other*	Samtliga *Total*	Sjukdom *Sickness*	Invaliditet *Disability*	Död *Death*		
Skogsvård och kolning ..... *Planting and conservation of forests, charcoal burning*	0,03	0,03	0,70	0,00	0,83	0,20	0,03	0,03	0,02	1,88	0,65	0,48	0,75	35,8	53
Skogsavverkning och flottning ..... *Logging and floating*	0,25	0,60	1,17	0,00	0,34	0,38	0,05	0,14	0,09	3,03	1,13	1,29	0,61	56,8	53
Skogs- och flottningsarbeten totalt ... *Forestry and floating*	0,23	0,55	1,12	0,00	0,39	0,36	0,05	0,14	0,09	2,92	1,08	1,21	0,63	54,9	53
Samtliga näringsgrenar ..... *All branches of industry*	0,34	0,31	0,10	0,05	0,29	0,09	0,03	0,08	0,05	1,34	0,42	0,50	0,42	20,5	66

[1] Svårhetstalet är det riskmått som används i riksförsäkringsverkets omarbetade olycksfallsstatistik. Svårhetstalet motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda arbetstimmar (kol 11 = $\frac{\text{kol } 15 + \text{kol } 16}{1\,000}$). Enligt rekommendationer av sjätte socialstatistiska konferensen 1947 har vid konstruktionen av detta riskmått en sjuktid av 365 dagar förutsatts innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstalet se SOS, Yrkesskador år 1960.

[2] Till olycksfallsorsakerna i kol 10 (»Övriga») har hänförts hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Tabell 55 b. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per tusental arbetstimmar (svårhetstal[1]) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1964. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)

Number of working-days lost per one thousand working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1964. All employers (incl. public service)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Näringsgren *Branch of industry*	Antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetsorsak *No. of working-days lost per 1 000 working-hours (severity rates) distributed by main cause of accident*						»Svårhetstal» härrörande från *"Severity rates" due to*				Antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar *No. of accidents per 1 million working-hours*			Antal förlorade arbetsdagar per olycksfall *No. of working-days lost per accident*	
	Motor, transmission, arbetsmaskin, hiss, kran, annan lyftanordning *Motor, cranes, etc.*	Fordon, fartyg, flygplan *Vehicle, ship, airplane*	Handverktyg (även maskindrivet) redskap *Hand-tool, simple equipment*	Explosion, eld e d *Explosion, fire etc.*	Fall, halkning *Fall, slipping*	Fallande föremål, ras *Falling objects, subsidences*	Klämning, trampning på, stöt av eller mot föremål *Crushing with objects etc.*	Lyftning, bärning el liknande hantering *Lifting, carrying and handling of objects*	Övriga[2] *Other*	Samtliga *Total*	Sjukdom *Sickness*	Invaliditet *Disability*	Död *Death*		
Skogsvård och kolning ..... *Planting and conservation of forests, charcoal burning*	0,01	0,03	0,52	0,00	0,06	0,24	0,03	0,02	0,01	0,92	0,52	0,40	—	27,9	33
Skogsavverkning och flottning ..... *Logging and floating*	0,36	1,04	0,86	0,10	0,30	0,93	0,08	0,24	0,08	3,99	1,24	1,64	1,10	58,7	68
Skogs- och flottningsarbeten totalt ... *Forestry and floating*	0,33	0,95	0,83	0,09	0,28	0,87	0,07	0,22	0,07	3,71	1,18	1,53	1,01	55,9	66
Samtliga näringsgrenar ..... *All branches of industry*	0,37	0,31	0,12	0,07	0,31	0,10	0,03	0,07	0,06	1,44	0,44	0,55	0,45	21,3	68

[1] Svårhetstalet är det riskmått som används i riksförsäkringsverkets omarbetade olycksfallsstatistik. Svårhetstalet motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda arbetstimmmar (kol 11 = $\frac{\text{kol } 15 + \text{kol } 16}{1\,000}$). Enligt rekommendationer av sjätte socialstatistiska konferensen 1947 har vid konstruktionen av detta riskmått en sjuktid av 365 dagar förutsatts innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstalet se SOS, Yrkesskador år 1960.

[2] Till olycksfallsorsakerna i kol 10 (»Övriga») har hänförts hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Tabell 56 a. Arbetsolycksfall 1963, i procent samt per 1 milj arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1963. All employers (incl. public service).

Skadad kroppsdel *Injured part of body*	Skogsvård och kolning *Planting and conservation of forests*		Skogsavverkning och flottning *Logging and floating*		Skogs- o flottningsarbeten totalt *Total forestry and floating*		Samtliga näringsgrenar *All branches of industry*	
	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%
Huvud utom öga, hals *Head except eye, neck*	5,1	14,3	3,6	6,4	3,8	6,8	1,6	7,7
Öga ..... *Eye*	2,3	6,4	1,9	3,4	2,0	3,6	0,6	3,2
Axel, arm ..... *Shoulder, arm*	1,6	4,5	3,3	5,7	3,1	5,7	1,6	8,0
Handled, hand ..... *Wrist, hand*	7,1	19,8	11,7	20,6	11,3	20,6	7,5	36,5
Bål utom rygg ..... *Trunk, except back*	2,5	7,0	5,3	9,4	5,1	9,2	1,4	6,7
Rygg, ryggrad ..... *Back, spine*	1,3	3,6	2,5	4,5	2,4	4,4	0,9	4,2
Höftled, knä, ben ... *Hip-joint, knee, leg*	8,8	24,6	17,3	30,5	16,5	30,1	2,6	12,6
Fotled, fot ..... *Ankle-joint, foot*	7,1	19,8	11,1	19,5	10,7	19,5	4,3	20,8
Kroppen i sin helhet *The entire body*	—	—	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3
Summa *Total*	35,8	100,0	56,8	100,0	54,9	100,0	20,5	100,0

Tabell 56 b. Arbetsolycksfall 1964, i procent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl staten).

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1964. All employers (incl. public service).

Skadad kroppsdel *Injured part of body*	Skogsvård och kolning *Planting and conservation of forests*		Skogsavverkning och flottning *Logging and floating*		Skogs- och flottningsarbeten totalt *Total forestry and floating*		Samtliga näringsgrenar *All branches of industry*	
	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%	per 1 milj arb tim *per 1 million working-hours*	%
Huvud utom öga, hals ..... *Head except eye, neck*	2,4	8,4	3,7	6,3	3,6	6,4	1,6	7,4
Öga ..... *Eye*	2,3	8,1	1,8	3,1	1,8	3,3	0,7	3,3
Axel, arm ..... *Shoulder, arm*	2,1	7,7	3,6	6,1	3,4	6,2	1,7	8,1
Handled, hand ..... *Wrist, hand*	6,5	23,5	12,4	21,2	11,9	21,3	7,7	36,5
Bål utom rygg ..... *Trunk, except back*	2,3	8,1	5,0	8,6	4,8	8,6	1,4	6,4
Rygg, ryggrad ..... *Back, spine*	1,0	3,4	3,0	5,1	2,8	5,0	0,9	4,3
Höftled, knä, ben ... *Hip-joint, knee, leg*	5,6	20,0	16,8	28,6	15,8	28,2	2,6	12,4
Fotled, fot ..... *Ankle-joint, foot*	5,8	20,8	12,3	20,9	11,7	20,9	4,5	21,2
Kroppen i sin helhet *The entire body*	—	—	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,4
Summa *Total*	27,9	100,0	58,7	100,0	55,9	100,0	21,2	100,0

Tabell 57. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 samt per år 1963—1966. Län

Number of elks killed during legal shooting seasons during the periods 1946/1950, 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 (yearly averages) and in the years 1963—1966. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Län *County*	1946/1950	1951/1955	1956/1960	1961/1965	1963	1964	1965					1966				
	årsmedeltal *yearly average*						tjur *bulls*	ko *cows*	årskalvar *calves (less than 1 year)*	ej angivet kön *sex unspec.*	summa *total*	tjur *bulls*	ko *cows*	årskalvar *calves (less than 1 year)*	ej angivet kön *sex unspec.*	summa *total*
Nb	157	158	1 224	1 843	1 946	2 056	913	765	165	—	1 843	880	721	169	—	1 770
Vb	500	1 242	2 208	2 319	2 456	2 343	1 125	632	210	—	1 967	1 138	745	248	—	2 131
Jtl	1 264	2 928	4 603	3 419	3 354	3 323	1 541	1 168	553	—	3 262	1 499	1 047	579	—	3 125
Vnr	630	1 653	2 083	1 389	1 255	1 113	562	397	161	—	1 120	479	361	165	—	1 005
Gvl	916	1 848	2 929	2 884	2 832	2 596	1 121	940	625	—	2 686	1 086	842	591	—	2 519
Kpb	1 366	2 265	3 977	4 237	4 438	3 899	1 662	1 399	771	—	3 832	1 632	1 277	693	—	3 602
Vrm	865	1 785	2 600	3 325	3 361	3 404	1 581	1 318	638	—	3 537	1 600	1 150	548	—	3 298
Ör	964	1 351	1 231	1 362	1 369	1 286	699	507	195	—	1 401	655	445	185	—	1 285
Vstm	941	1 121	1 118	1 128	1 096	1 124	603	492	182	—	1 277	575	426	173	—	1 174
Ups	903	1 094	714	599	552	589	297	211	125	—	633	258	220	150	—	636
Sth	840	1 038	846	725	720	661	367	286	70	—	723	291	254	58	—	603
Sdm	804	1 099	1 061	1 042	1 023	973	507	394	135	—	1 036	398	318	131	—	847
Ög	897	1 151	903	942	942	927	478	370	184	—	1 032	416	334	180	—	930
Skb	494	724	780	877	867	897	455	367	110	—	932	420	365	132	—	917
Äbg	586	859	1 033	1 196	1 084	1 185	579	547	138	—	1 264	592	518	131	5	1 246
Jkp	412	535	650	827	905	791	420	352	103	—	855	438	344	122	—	904
Krb	493	636	615	820	821	860	467	392	141	—	1 000	405	397	148	—	950
Klm	670	780	780	822	765	834	435	342	122	—	899	426	342	140	—	908
Gtl																
Gbg	194	243	296	321	300	332	203	144	19	—	366	170	114	17	—	301
Hl	228	371	390	510	534	565	315	211	69	—	595	259	222	68	—	549
Bl	67	81	132	196	201	223	85	80	52	—	217	91	77	52	—	220
Krs	158	160	236	305	345	308	180	107	14	—	301	145	149	23	—	317
Mlm	36	34	39	58	75	66	26	19	7	—	52	32	28	10	—	70
Riket *Entire country*	14 385	23 156	30 448	31 146	31 241	30 355	14 621	11 420	4 789	—	30 830	13 885	10 704	4 713	5	29 307

Tabell 58. Antal fällda[1] villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 och 1961—1965 samt under åren 1962, 1963, 1964 och 1965

Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 and 1961—1965 (yearly average) and in 1962, 1963, 1964 and 1965.

1		2	3	4	5	6	7	8	9
Villebråd *Game*		1946/1950	1951/1955	1956/1960	1961/1965	1962	1963	1964	1965
Älg	*Elk*	14 386	23 596	30 448	31 226	31 298	31 241	30 355	30 830
Kronhjort	*Red deer*	24	43	55	42	36	33	47	51
Dovhjort	*Fallowdeer*	310	830	1 200	1 213	1 960	1 097	1 162	1 217
Rådjur	*Roe deer*	16 000	23 420	33 760	45 074	44 400	46 775	48 594	43 000
Skogshare	*Hare*	149 460	123 800	105 000	109 998	109 000	118 300	109 820	102 372
Fältharе		105 900	105 300	77 400	65 608	78 000	57 620	57 577	49 845
Vildkanin	*Rabbit*	131 600	129 800	169 000	236 346	468 000	278 010	71 290	77 430
Rödräv	*Fox*	68 400	81 620	76 400	73 629	75 000	76 790	71 727	71 130
Grävling	*Badger*	10 740	9 680	9 200	8 045	8 000	8 185	8 256	7 286
Utter	*Otter*	1 440	1 120	800	425	500	394	389	240
Mård	*Marten*	940	730	1 620	2 648	2 400	2 682	2 999	3 259
Iller	*Polecat*	1 380	1 460	1 460	1 865	1 900	2 041	1 997	1 587
Vildmink	*Mink*	2 400	5 760	13 950	18 165	16 000	19 562	21 401	18 262
Hermelin o småvessla	*Ermine and weasel*	7 680	9 220	5 470	[6] 3 873	. .	3 710	3 752	2 680
Ekorre	*Squirrel*	326 100	233 300	50 000	16 131	20 000	14 215	11 905	10 535
Säl[2]	*Seal*	1 582	570	753	361	459	392	186	234
Björn[2]	*Bear*	17	21	26	24	27	28	24	17
Lodjur[2]	*Lynx*	12	8	10	21	11	21	19	37
Varg[2]	*Wolf*	9	5	6	6	4	5	5	10
Järv[2]	*Glutton*	41	23	20	19	15	24	23	16
Tjäder	*Capercaitzie*	44 420	[3]32 333	11 300	20 300	27 000	26 480	19 454	15 965
Orre	*Blackgrouse*	60 020	[3]26 333	11 300	13 632	15 800	17 575	11 057	13 028
Järpe	*Hazelhen*	72 000	[3]31 000	9 700	12 988	16 800	12 345	11 495	16 000
Ripa	*Grouse*	123 260	80 100	49 100	55 000	55 500	67 000	50 300	59 800
Fasan	*Pheasant*	84 060	151 300	90 300	76 416	72 000	83 005	79 775	60 300
Rapphöna	*Partridge*	30 960	18 460	15 000	9 160	12 300	7 020	6 467	5 024
Morkulla	*Woodcock*	30 400	26 600	[5]20 300	3 216	3 800	3 390	2 597	2 292
Duvhök	*Goshawk*	8 900	6 300	5 300	4 405	5 200	4 351	4 458	3 014
Sparvhök	*Sparrow-hawk*	8 160	7 380	5 800	3 332	3 400	3 177	2 915	2 470

[1] Dödade vid jakt.
[2] För säl, björn, lodjur, varg och järv avses kalenderår samt betr övrigt vilt jaktåren 1/7 1946—30/6 1947 t o m 1/3 1965—28/2 1966.
[3] Treårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952 och 1953.
[4] Tvåårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952—1954.
[5] Morkullan är totalfredad under våren fr o m 1960.
[6] Fyraårsmedeltal: uppgift för 1962 saknas.

Tabell 59. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1965/66

Forestry vocational training in the year 1965/66

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kurstyp *Type of course*	Domänverket *The State Forest Service*			Bolag, skogsägareför, lantbruksskolor m fl *Companies, associations, farmschools etc.*			Skogsvårdsstyrelsen *County Forestry Board*		
	Antal kurser *No. of courses*	Antal elever *No. of pupils*	Antal elevdagar *No. of pupil-days*	Antal kurser *No. of courses*	Antal elever *No. of pupils*	Antal elevdagar *No. of pupil-days*	Antal kurser *No. of courses*	Antal elever *No. of pupils*	Antal elevdagar *No. of pupil-days*
1. Grundutbildning *Basic training*									
11. Årskurs 1 *First year's course*									
skolskeden *(theoretical)* ...	—	—	—	1	8	768	44	522	58 666
praktikskeden *(practical)* ...	—	—	—	—	—	912	—	—	49 594
12. Årskurs 2 *Second year's course*									
driftekonomisk linje ..... *forest management*	—	—	—	—	—	—	10	89	11 236
teknisk linje ..... *machine technics*	—	—	—	—	—	—	14	129	12 775
2. Vidareutbildning *Further training*									
21. Drivning *Logging*									
21.1 Allmän *General*	—	—	—	30	1 126	1 436	117[1]	1 401	16 022
21.2 Motorsågning *Powersawing*	—	—	—	81	1 282	1 601	160	1 548	8 474
21.3 Körning, traktor ..... *Hauling, tractor*	10	120	2 496	4	80	839	67[2]	686	10 490
21.4 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning ..... *Courses with written and oral instruction*	—	—	—	—	—	—	42	443	941
21.5 Maskinteknik *Machine technics*	—	—	—	2	23	240	—	—	—
21.6 Instruktionsverksamhet *Instruction-days*	—	—	—	122	1 340	1 340	1 238	5 680	6 995
21.7 Övriga kurser ..... *Other courses*	—	—	—	41	1 101	2 250	31[3]	402	3 481
22. Skogsproduktion *Silviculture*									
22.1 Allmän *General*	—	—	—	9	360	360	24	306	1 284
22.2 Ekonomi *Economy*	—	—	—	2	30	60	18	211	845
22.3 Beståndsanläggning *Regeneration of a stand*	—	—	—	24	617	742	3	22	61
22.4 Beståndsvård *Tending of a stand*	—	—	—	13	242	707	23	224	910
22.5 Skogsmätning *Forest mensuration*	—	—	—	9	185	355	85	923	3 996
22.6 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning ... *Courses with written and oral instruction*	—	—	—	—	—	—	186	2 082	6 621
3. Förmansutbildning *Courses for foremen*									
31. Allmän *General*	—	—	—	1	16	768	2	24	1 530
32. Fortbildning ..... *Further training*	—	—	—	35	295	655	26	316	2 214
4. Skogsbetonade fortsättningsskolor *Continuation schools with emphasis on forestry*	—	—	—	4	42	1 920	25	303	—
5. Övriga kurser ..... *Other courses*	—	—	—	30	1 354	2 116	—	—	—
6. Skogsundervisning vid lantbruksskolor *Silvicultural training at farmschools*									
61. Skogslinje 300—450 tim skog	—	—	—	12[4]	149	—	—	—	—
62. Praktisk teoretisk kurs 75 tim skog	—	—	—	14[4]	150	—	—	—	—
63. Jordbrukslinjen 25—55 tim skog	—	—	—	44[4]	1 276	—	—	—	—

[1] 15 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.
[2] 23 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.
[3] 3 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.
[4] Kurserna avslutade under kalenderåret 1966.

Tabell 60. Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen[1] samt av riksdagen angivna rambelopp för bidragsbeviljning

Subsidies granted to silviculture and maximum amounts prescribed for the making of grants by the Swedish Parliament

Måttenhet: 1 000 kr
Unit of measurement:

Budgetår *Budget year*	Statens skogsförbättringsanslag *Forest improvement grants*			Skogsvägsanslaget[2] *Grants for road-building*		Norrländska skogsproduktionsanslaget *Forest production grants for Norrland*		
	Rambelopp[3] [4] *Upper limit amounts*		Förslagsanslag för utbetalning av bidrag	Ram-[3] belopp	För-[5] slagsanslag för utbetalning av bidrag	Rambelopp *Upper limit amounts*		För-[5] slagsanslag för utbetalning av bidrag
	Sämre jordbruksmark *Poor arable and pasture land*	Verksamheten i övrigt *Other*	*Estimated appropriation*	*Upper limit amounts*	*Estimated appropriation*	Samverkansområden[6] *Co-operation areas*	Skogsvårdsområden[3] *Silviculture areas*	*Estimated appropriation*
1950/51	1 000		1 000		2 200			1 200
1951/52	1 260		1 260		1 700			1 200
1952/53	1 200		1 200		1 700			1 200
1953/54	1 700		1 700		1 800			1 200
1954/55	1 700		1 700		1 700			1 200
1955/56	2 100		2 100		2 500			1 500
1956/57	2 300		2 300		2 800			1 600
1957/58	2 500		2 500		7 500			1 700
1958/59	2 600		2 600		7 700			1 700
1959/60	2 200	1 400	3 600		7 700			1 700
1960/61	2 200	1 400	3 600		7 700			2 600
1961/62	2 900	1 400	4 300		7 700			4 300
1962/63	4 600	1 400	6 000		8 000			5 800
1963/64	5 100	1 400	6 500		10 000			6 500
1964/65	5 500	2 400	7 900	11 000	12 000	5 200	1 900	4 500
1965/66	6 000	2 400	8 400	12 500[7]	13 000	6 200	2 500	6 500

[1] Uppgifter om medelsanvisning från äldre men ej aktuella skogsvårdsanslag återfinns i 1964/65 års upplaga av Skogsstatistisk årsbok.

[2] Före 1/7 1957 avsåg anslaget bidrag både till väg- och flottledsbyggnader. Fr o m 1/7 1957 har det tidigare anslaget uppdelats i två, ett för vägbyggnad och ett för flottledsbyggnad m m. Fortsättningsvis redovisas enbart väganslaget. Ur anslaget till flottledsbyggnader har fr o m 1/7 1957 2 850 kr anvisats.

[3] Anger det högsta belopp till vilket bidrag må beviljas under budgetåret.

[4] Fr o m 1959/60 anger riksdagen rambelopp för bidragsbevillning dels till åtgärder på sämre jordbruksmark och dels till övrigt ändamål.

[5] T o m 1963/64 var anslaget ett reservationsanslag.

[6] Anger det högsta belopp vartill statsbidrag till skogsvårdande åtgärder må utfästas i samverkansområden m m.

[7] Därav 0,5 milj kr till förhöjning av bidraget till skogshuvudvägar av särskild betydelse för fritidsändamål.

Tabell 61. Under budgetåret 1965/66 genom Kungl. Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogsvårdsstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsåtgärder. Län

State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget year 1965/66. Counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län *County*	Skogsförbättringsanslaget *Grants for forest improvement*										Skogsvägsanslaget *Grants for road-building*			Prisutjämningsmedel[1] *Grants from the "price equalization fund"*				Norrländska skogsproduktionsanslaget *Forest production grants for Norrland*		Summa beviljade bidragsmedel *Total funds granted*
	Återväxtåtgärder *Measures of reproduction*						Skogsdikning *Draining*			Div mindre företag[2] *Small enterprises*	Vägbyggnad *Road-building*			Återväxtåtgärder *Measures of reproduction*			Div mindre företag[2] *Small enterprises*	Samverkansområden *Co-operation areas*	Skogsvårdsområden *Silviculture areas*	
	Icke jordbruksmark *Reforestation*			Sämre jordbruksmark *Afforestation*																
	Areal *Area*	Beräknad bruttokostnad *Estimated gross cost*	Statsbidrag *Govt. grants*	Areal *Area*	Beräknad bruttokostnad *Estimated gross cost*	Statsbidrag *Govt. grants*	Båtnadsareal *Area*	Beräknad bruttokostnad *Estimated gross cost*	Statsbidrag *Govt. grants*	Statsbidrag *Govt. grants*	Väglängd *Road length*	Beräknad bruttokostnad *Estimated gross cost*	Statsbidrag[5] *Govt. grants*	Areal *Area*	Beräknad bruttokostnad *Estimated gross cost*	Bidrag *Grants*	Bidrag *Grants*	Statsbidrag, samtliga åtgärder[3] *Govt. grants for all forestry measures*		
	ha	1 000 kr		ha	1 000 kr		ha	1 000 kr		1 000 kr	km	1 000 kr		ha	1 000 kr					
Nb	5 701,0	1 292,7	650,0	18,0	7,7	3,8	546,0	76,8	19,2	17,0	54,9	2 166,0	1 163,5	—	—	—	—	456,2	563,6	2 873,3
Vb	865,0	357,0	174,0	73,0	50,0	25,0	93,0	21,0	5,0	57,0	96,0	2 892,2	1 293,2	—	—	—	—	932,0	537,0	3 023,2
Jtl	356,0	201,3	97,1	42,0	27,8	13,9	294,0	58,2	14,6	13,9	43,7	1 653,4	826,3	—	—	—	—	126,8	—	1 092,6
Vnr	—	—	—	60,0	44,0	22,0	19,0	8,0	2,0	6,0	49,0	1 467,6	514,7	5,0	3,0	1,0	—	285,0	—	830,7
Gvl	23,0	20,0	10,0	599,0	440,6	220,3	297,0	97,9	24,5	17,3	91,8	2 192,2	924,3	—	—	—	—	—	—	1 196,4
Kpb	56,0	37,5	18,0	256,0	194,6	97,3	219,0	48,0	12,0	29,3	188,3	4 288,0	1 930,1	—	—	—	—	—	—	2 086,7
Vrm	29,6	23,3	11,7	750,0	560,5	280,2	235,0	68,4	17,1	105,0	113,1	3 480,0	1 653,9	762,0	93,0	20,0	—	—	—	2 087,9
Ör	—	—	—	568,0	399,0	200,0	78,0	20,0	5,0	8,5	32,5	469,8	187,4	—	—	—	—	—	—	400,9
Vstm	—	—	—	276,4	202,0	98,5	100,6	54,9	13,7	5,6	30,6	673,5	229,7	—	—	—	—	—	—	347,5
Ups	—	—	—	364,4	285,9	142,9	34,0	19,4	4,8	8,8	11,2	245,6	98,2	—	—	—	—	—	—	254,7
Sth	—	—	—	252,9	229,4	113,1	22,2	15,0	3,7	2,5	11,4	277,4	110,2	—	—	—	—	—	—	229,5
Sdm	—	—	—	568,5	509,3	250,0	55,6	40,0	10,0	5,4	13,0	272,4	88,2	—	—	—	—	—	—	353,6
Og	—	—	—	729,0	592,7	300,0	5,1	2,4	0,6	29,1	13,0	249,4	99,8	—	—	—	—	—	—	429,5
Skb	150,8	123,0	60,0	808,9	600,0	300,0	65,0	48,0	12,0	60,0	8,6	225,0	51,0	—	—	—	—	—	—	483,0
Åbg	232,5	234,9	110,2	522,7	482,6	241,3	108,5	60,0	15,0	56,5	37,9	1 221,8	466,8	—	—	—	—	—	—	889,8
Jkp	2,0	1,0	0,5	592,0	466,0	233,0	294,0	139,0	35,0	33,0	54,4	772,2	315,1	—	—	—	—	—	—	616,6
Krb	11,0	11,0	5,0	481,0	441,0	221,0	69,0	36,0	11,0	55,0	21,1	362,5	147,9	—	—	—	—	—	—	439,9
Klm	78,0	69,5	29,9	842,0	712,6	355,8	63,3	43,6	10,9	113,6	13,3	263,9	105,5	—	—	—	—	—	—	615,7
Gtl	93,0	77,0	37,0	25,0	22,0	11,0	47,5	14,6	3,6	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81,6
Gbg	11,8	9,9	4,9	122,9	103,0	51,5	—	—	—	37,5	8,7	241,0	96,1	—	—	—	—	—	—	190,0
Hl	109,3	82,0	40,9	319,3	251,8	125,9	70,0	60,0	15,0	—	11,3	205,1	141,9	—	—	—	—	—	—	323,7
Bl	28,0	21,0	10,0	502,0	414,0	214,0	16,0	18,0	4,0	43,0	3,5	54,8	27,4	—	—	—	—	—	—	298,4
Krs	148,8	169,6	85,8	913,4	1 023,9	515,4	95,4	54,3	13,6	48,6	6,1	116,6	47,8	—	—	—	—	—	—	711,2
Mlm	46,0	56,0	28,0	295,0	348,0	174,0	59,0	38,0	9,0	10,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	221,0
Riket *Entire country*	7 941,8	2 786,7	1 373,0	9 981,4	8 408,4	4 209,9	2 886,2	1 041,5	261,3	792,6[4]	913,4	23 790,4	10 519,0	767,0	96,0	21,0	—	1 800,0	1 100,6	20 077,4
1964/65	6 609,1	2 742,9	1 321,9	9 794,3	8 009,2	4 006,6	2 401,8	936,6	234,0	815,1	1 012,4	24 836,5	11 012,5	78,0	45,8	18,9	0,5	1 288,2	861,1	19 558,8

[1] Prisutjämningsmedel för återuppbyggnad av skogsbeståndet (SFS 374/1949)
[2] Hit hänföres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de ej kräver särskild planering (s k förenklat förfarande)
[3] Hit hänförs bidrag till skogsvårdsåtgärder och vägbyggnader
[4] Varav skogsodling på sämre jordbruksmark beräknas omfatta ca 3 000 ha
[5] Exkl tilläggsbidrag

Tabell 62. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1951—1966. Hela riket

Investments and maintenance costs in forestry in 1951—1966. Entire country

1	2	3	4	5	6
Åtgärdskategori *Silvicultural measure*	Årsmedeltal *Yearly average* 1951/55	Årsmedeltal *Yearly average* 1956/60	Årsmedeltal *Yearly average* 1961/65	1965	1966
Hyggesrensning *Removal of waste from cut areas*					
areal i 1 000 ha	154	205	205	205	233
kostnad i 1 000 kr	9 816	14 786	15 770	15 872	19 126
kr/ha i medeltal *average, Sw. cr./ha*	64	72	77	77	82
Markberedning (inkl. hyggesbränning) *Scarification (incl. broadcast burning)*					
areal i 1 000 ha	53	72	75	73	98
kostnad i 1 000 kr	5 612	8 527	9 066	9 093	10 551
kr/ha i medeltal *average, Sw. cr./ha*	107	118	121	125	107
Skogsodling (sådd och plantering) *Planting and sowing*					
areal i 1 000 ha	58	103	125	138	150
kostnad i 1 000 kr	19 437	38 879	53 111	58 570	72 399
kr/ha i medeltal *average, Sw. cr./ha*	333	377	425	424	483
Röjning i plant-, ung- och stavaskog (underhållskostnad) *Thinning in seedlings and young stands*					
areal i 1 000 ha	135	223	224	222	218
kostnad i 1 000 kr	12 725	23 736	26 343	27 800	26 200
kr/ha i medeltal *average, Sw. cr./ha*	94	106	117	125	120
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan *Total*					
areal i 1 000 ha	400	603	629	638	699
kostnad i 1 000 kr	47 590	85 928	104 291	111 335	128 272
kr/ha i medeltal *average, Sw. cr./ha*	119	143	166	174	183
Skogsdiken *Draining ditches*					
nydikning i km *completed in km*	2 082	3 005	3 462	3 587	3 293
kostnad i 1 000 kr	3 400	5 036	5 134	4 700	4 900
kr/meter i medeltal *average, Sw. cr./ha*	1,63	1,67	1,48	1,31	1,49
underhåll i 1 000 kr *maintenance in 1 000 Sw.cr.*	2 346	3 667	4 321	3 600	4 100
Skogsbilvägar *Forest roads*					
nybyggnad i km *completed in km*	2 294	2 863	3 700	3 930	3 805
kostnad i 1 000 kr	35 863	50 378	64 036	68 000	80 600
kr/meter i medeltal *average, Sw. cr./m*	15,63	17,60	17,31	17,30	21,18
underhåll i 1 000 kr *maintenance in 1 000 Sw. cr*	18 681	29 531	41 797	42 400	45 600
Samtliga investerings- och underhållskostnader enligt ovan *Sum total of investments and maintenance costs*					
i milj. kr	107,8	174,5	219,5	230,0	263,5
i kr/ha total skogsmark (räknad som 22,9 milj. ha)	4,70	7,62	9,59	10,04	11,51

Tabell 63. Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1955—1966

Estimated volume of annual fellings in Sweden 1955—1966

	Drivningsår *Felling season*					
	Medeltal *average* 1955/56 —1959/60	Medeltal *average* 1960/61 —1964/65	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66
A. Avverkning, milj. m³ sk *Felling*	48,6	55,5	51,7	58,6	60,2	58,8
B. Bruttovärde, milj. kr *Gross value*	2 165,8	2 625,2	2 233,3	2 707,2	3 090,4	3 033,3
C. Rånettovärde, milj. kr *Stumpage value*	1 168,5	1 274,8	958,4	1 234,7	1 470,4	1 396,0
D. [1]) Kostnader, milj. kr, för *Costs for*						
a) återväxtåtgärder (hyggesrensn. markberedn. skogsodl.) *regeneration (removal of waste, scarification, planting and sowing)*	62,2	77,9	75,9	83,5	83,5	102,1
b) underhåll av vägar och diken samt röjning *maintenance of roads and ditches, cleaning*	56,9	72,5	74,0	70,8	73,8	75,9
c) nyinvestering i vägar och diken *investments (roads and ditches)*	55,4	69,2	62,0	72,4	72,7	85,5
Summa kostnader D *Total costs D*	174,5	219,6	211,9	226,7	230,0	263,5
E. Återstående värde (C minus D), milj. kr *Remaining value*	994,0	1 055,1	746,5	1 008,0	1 240,4	1 132,5
	Kr/m³ sk.					
B. Bruttovärde *Gross value*	44,56	47,30	43,20	46,20	51,34	51,59
C. Rånettovärde *Stumpage value*	24,04	22,97	18,54	21,07	25,35	23,74
D. Kostnader[1] *Costs*	3,59	3,96	4,10	3,87	3,82	4,48
E. Återstående värde *Remaining value*	20,45	19,01	14,44	17,20	21,53	19,26
% av bruttovärdet % *of gross value*	46	40	33	37	42	38

[1] Avser det kalenderår, då drivningsåret slutar.

Tabell 64. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och procent av landarealen, i vissa länder 1965

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1965

1	2	3	4	5	6
Land *Country*	Landareal[1] milj ha *Land area in mill. ha*	Invånare milj *No. of inhabitants in mill.*	Skogsmarksareal[2] *Forest area*		
			Totalt milj ha *in mill. ha*	i % av landarealen *in % of total landarea*	ha per invånare *area per caput, ha*
Argentina	277,7	22,0	70,0	25,2	3,2
Australien	768,7	[3]11,1	207,3	27,0	18,7
Belgien och Luxemburg	3,4	9,7	0,7	20,6	0,1
Brasilien	851,2	[4]78,8	352,1	41,4	4,5
Burma	67,8	24,2	45,3	66,8	1,9
Canada	997,6	19,3	443,1	44,4	23,0
Colombia	113,8	17,5	69,4	61,0	4,0
Finland	33,7	4,6	21,7	64,4	4,7
Frankrike	54,7	48,4	11,6	21,2	0,2
Italien	30,1	51,1	6,0	19,9	0,1
Japan	37,0	96,9	25,1	67,8	0,2
Jugoslavien	25,6	19,3	8,7	34,0	0,5
Kina[5]	956,1	690,0	96,4	10,1	0,1
Kongo, Demokratiska republiken	234,5	15,3	129,1	55,1	8,4
Norge[6]	32,4	3,7	9,0	27,8	2,4
Peru	128,5	[4]11,3	87,0	67,7	7,7
Polen	31,3	31,2	7,7	24,6	0,2
Portugal[7]	9,2	9,1	3,1	33,7	0,3
Sovjetunionen[8]	2 240,2	227,7	910,0	40,6	5,0
Spanien[9]	50,5	31,3	26,7	52,9	0,9
Storbritannien	24,4	54,2	1,8	7,4	0,03
Sudan	250,6	13,2	56,2	22,4	4,3
Sverige	45,0	7,8	22,8	50,7	2,9
Tanzania	94,0	10,3	34,0	36,2	3,3
Turkiet	78,1	30,7	10,6	13,6	0,3
USA[10]	936,3	192,1	307,1	32,8	1,6
Västtyskland[11]	24,9	58,3	7,2	28,9	0,1
Östtyskland[12]	10,8	17,1	3,0	27,8	0,2
Österrike	8,4	7,2	3,4	40,5	0,5
Totalt *Total*	[13] 13 577,3	3 220,0	4 126,0	30,4	1,3

[1] Inkl insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*
[2] Total skogsmarksareal enl världsskogsinventeringen 1963. — *Total forest land according to »World Forest Inventory 1963».*
[3] Exkl urinvånare. — *Excl. aboriginals.*
[4] Exkl indianerna i djungeln. — *Excl. indians in the jungle.*
[5] Exkl Formosa och Pescadorerna. — *Excl. Formosa and the Pescadores.*
[6] Exkl Svalbard och Jan Mayen.
[7] Inkl Azorerna och Madeira. — *Incl. the Azores and Madeira.*
[8] Inkl de asiatiska delarna. — *Incl. Asien part.*
[9] Inkl Balearerna och Kanarieöarna. — *Incl. the Balearic and the Canary Islands.*
[10] Inkl Alaska och Hawaii, exkl Panamakanalzonen och Puerto Rico. — *Incl. Alaska and Hawaii, excl. the Panama Canal zone and Puerto Rico.*
[11] Inkl Väst-Berlin. — *Incl. West-Berlin.*
[12] Inkl Öst-Berlin. — *Incl. East-Berlin.*
[13] All landareal inkl insjöar och vattendrag men exkl obebodda polarområden och obebodda öar. — *Land area incl. lakes and water courses but excl. uninhabited polar areas and uninhabited islands.*

Tabell 65. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1964 och 1965

Removals in certain countries with an extensive logging in 1964 and 1965

Måttenhet: milj m³f ub
Unit of measurement: million m³ solid volume under bark

1	2	3	4	5	6	7
Land *Country*	1964			1965		
	Barrträd *Coniferous*	Lövträd *Broad-leaved*	Summa *Total*	Barrträd *Coniferous*	Lövträd *Broad-leaved*	Summa *Total*
Argentina	0,3	10,5	10,8	0,3	10,7	11,0
Australien[1]	[3]1,9	[3]14,3	[3]16,2	2,0	14,3	16,3
Brasilien	22,1	122,0	144,1	. .	. .	. .
Canada	[6]89,5	[6]7,7	[6]97,2	. .	. .	. .
Columbia	. .	[6]25,3	[6]25,3	. .	. .	. .
Finland[2]	[3]32,9	[3]12,4	[3]45,3	31,3	12,5	43,8
Frankrike	[3]14,4	[3]30,6	[3]44,9	. .	. .	. .
Indien[4]	1,4	14,8	16,2	. .	. .	. .
Indonesien	[10]0,1	[10]84,8	[10]84,9	. .	. .	. .
Italien	1,5	16,3	17,8	1,3	13,9	15,2
Japan	35,7	26,0	61,7	35,0	24,3	59,2
Jugoslavien	4,4	13,6	17,9	4,4	14,1	18,5
Nigeria[5]	—	31,5	31,5	—	31,7	31,7
Norge[1, 6]	7,3	0,5	7,8	7,6	0,6	8,2
Polen[7]	14,3	2,8	17,1	14,6	2,6	17,2
Sovjetunionen	315,7	69,6	385,3	. .	. .	. .
Spanien	5,3	9,5	14,8	5,8	9,6	15,4
Sudan[1]	0,0	20,4	20,4	0,0	22,8	22,8
Sverige	41,6	6,4	48,0	44,3	6,7	51,0
Tanzania	0,0	11,4	11,4	0,0	11,5	11,6
Tjeckoslovakien	10,0	2,8	12,7	10,2	2,7	12,9
Uganda[1]	0,0	10,7	10,7	0,0	10,8	10,8
USA	[3]221,7	[3]89,6	311,4	228,0	90,5	318,5
Västtyskland[2, 7]	[3]17,1	[3]9,3	[3]26,4	17,3	9,1	26,3
Östtyskland[6]	5,1	1,2	6,3	5,0	1,2	6,2
Österrike	9,3	1,5	10,8	9,2	1,5	10,6
Totalt *Total*	[3]968,4	[3]986,9	[3]1 955,3	977,4	991,5	1 968,9

[1] Redovisningsåret avslutas 30/6. — *Year ending 30 June.*
[2] Avser uppgifter om förbrukning. — *Removals more accurately described as utilization.*
[3] Reviderade data. — *Revised figures.*
[4] Redovisningsåret avslutas 31/3 1962. — *Year ending 31 March 1962.*
[5] Redovisningsåret avslutas 31/3. — *Year ending 31 March.*
[6] Exkl husbehovsvirke. — *Excl. rural consumption.*
[7] Redovisningsåret avslutas 30/9. — *Year ending 30 September.*
[8] År 1962. — *Year 1962.*
[9] År 1961. — *Year 1961.*
[10] År 1963. — *Year 1963.*

Tabell 66. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1965

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1965

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land *Country*	Sågvirke inkl lådämnen *Sawnwood incl. boxboards*		Slipers *Sleepers*	Plywood	Spånplattor *Particle board*	Massa *Pulp*				Annan fibermassa *Other fibre pulp*
						Trämassa *Wood pulp*				
	barr *coniferous*	löv *broadleaved*				Mekanisk *Mechanical*	Kemisk *Chemical*	Halvkemisk *Semi-chemical*	Summa *Total*	
	1 000 m³f			1 000 m³	1 000 ton					
Australien[1]	771	2 547	354	98	59	237	226	20	482	..
Belgien	325	300	40	70	65	104	115	—	219	6
Brasilien	[3]2 801	[3]2 730	[3]424	[3]210	[3]5	200	363	50	613	130
Canada	22 526	1 149	..	1 890	112	6 090	6 613	169	12 872	..
Chile	532	487	156	8	8	106	[2]89	..	194	—
Filippinerna[1]	43	1 254	—	264	—	—	—	—	—	35
Finland	6 704	103	68	545	139	1 697	3 675	202	5 574	—
Frankrike	[5]5 254	[3]2 710	[5]522	477	362	450	902	100	1 452	183
Italien	693	1 252	100	300	240	371	169	129	669	38
Japan	26 279	6 645	369	2 627	198	973	3 331	856	5 160	4
Jugoslavien	1 494	1 155	..	155	104	85	293	—	378	—
Malacka	..	[3][4]1 323	..	..	..	—	—	—	—	0
Nederländerna	88	259	2	52	38	158	—	—	158	415
Norge	1 700	14	26	..	85	932	834	73	1 839	—
Nya Zeeland[5]	1 690	78	19	25	6	221	190	6	418	—
Portugal	1 300	120	100	12	36	6	183	—	189	8
Rumänien	2 915	2 090	..	236	124	..	..	..	..	..
Schweiz	925	104	26	26	105	150	117	—	267	—
Sovjetunionen	[4]94 350	[4]16 650	[4]..	1 711	514	..	..	..	..	..
Spanien	1 266	652	149	125	70	90	202	9	301	107
Storbritannien	250	666	7	44	150	245	[2]40	..	285	145
Sverige	9 810	220	100	..	103	1 340	5 360	150	6 850	—
USA	[4]70 868	[4]14 464	[4]..	12 340	890	4 892	22 690	2 617	30 199	520
Västtyskland	7 025	1 866	233	670	1 075	660	730	—	1 390	42
Östtyskland	[4]1 471	[4]370	[4]..	33	204	250	396	5	651	45
Österrike	[4]4 302	[4]282	[4]50	24	113	186	553	3	742	—
Totalt *Total*	290 251	79 672	..	23 960	5 258	21 633	[2]56 473	..	78 106	4 546
1964[6]	268 449	78 847	..	22 328	4 210	20 947	[2]54 478	..	75 425	4 430

[1] Redovisningsåret avslutas 30/6. — *Year ending 30 June.*
[2] Inkl halvkemisk massa. — *Incl. semi-chemical wood pulp.*
[3] År 1964. — *Year 1964.*
[4] Slipers ingår i sågvirket. — *Sleepers production is included in sawnwood.*
[5] Redovisningsåret avslutas 31/3. — *Year ending 31 March.*
[6] Reviderade data. — *Revised figures.*

Tabell 67. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1965

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1965

Måttenhet: 1 000 m³f ub
Unit of measurement: 1 000 m³ solid volume under bark

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land *Country*	Export					Import				
	Såg- och fanértimmer *Timber*		Massaved *Pulpwood*	Props *Pitprops*	Summa *Total*	Såg- och fanértimmer *Timber*		Massaved *Pulpwood*	Props *Pitprops*	Summa *Total*
	barr *coniferous*	löv *broadleaved*				barr *coniferous*	löv *broadleaved*			
Australien[1]	—	14	—	—	14	5	243	—	—	248
Belgien, Luxemburg	147	88	7	113	355	54	344	524	5	927
Brasilien	—	53	—	—	53	—	2	—	—	2
Canada	213	79	3 284	11	3 587	1 496	249	255	—	2 000
Filippinerna[1]	—	6 698	—	—	6 698	..	..	..	..	..
Finland	31	40	528	60	659	629	9	1 684	—	2 322
Frankrike	204	662	720	148	1 734	2	1 278	942	9	2 231
Ghana	—	560	—	—	560	—	—	—	—	—
Italien	6	3	—	—	9	542	1 216	1 354	14	3 126
Japan	18	1	—	0	19	5 947	9 427	551	2	15 927
Jugoslavien	0	0	350	9	359	—	6	18	—	24
Kongo (Kinshasa)	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nederländerna	9	16	10	100	135	69	354	358	46	827
Nigeria	—	866	—	—	866	..	2	..	—	2
N Borneo (Sabah)	—	3 818	—	—	3 818	—	17	—	—	17
Norge	49	—	139	9	197	125	10	2 009	—	2 144
Portugal	2	—	70	56	128	47	56	23	—	126
Schweiz	89	47	9	—	145	72	232	76	—	380
Sovjetunionen	4 589	..	4 184	1 495	10 268	—	—	—	—	—
Storbritannien	—	—	—	—	—	9	451	374	668	1 502
Sverige	296	13	1 695	17	2 021	36	48	305	—	389
Turkiet	3	10	—	—	13	—	1	76	37	114
USA	5 035	369	156	—	5 560	61	247	1 578	—	1 886
Västtyskland	80	88	54	15	237	530	1 845	1 156	415	3 946
Östtyskland	..	—	..	80	80	1	85	936	..	1 022
Österrike	[2]100	38	5	65	208	20	337	672	—	1 029
Totalt *Total*	11 664	21 058	13 778	2 315	48 815	11 034	20 363	13 250	1 878	46 525
1964[3]	9 886	19 373	13 199	2 406	44 864	10 052	18 922	12 523	1 983	43 480

[1] Redovisningsåret avslutas 30/6. — *Year ending 30 June.*
[2] Inkl 82 300 m³ bilat timmer. — *Incl. 82 300 m³ hewn timber.*
[3] Reviderade data. — *Revised figures.*

Tabell 68. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1965

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1965

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land *Country*	Sågvirke, inkl. lådämnen *Sawnwood incl. boxboards*				Slipers *Sleepers*		Plywood		Massa *Pulp*	
	Barrträd *Coniferous*		Lövträd *Broadleaved*							
	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
	1 000 m³f								1 000 ton	
Australien[1]	1	591	42	239	23	—	0	21	—	237
Belgien o Luxemb.	69	829	31	143	8	3	30	37	35	222
Brasilien	1 153	—	65	—	2	—	6	—	46	18
Canada	15 457	381	447	296	27	3	292	78	3 495	85
Chile	78	0	24	—	—	—	0	..	18	5
Danmark	15	1 183	87	72	8	5	5	32	32	116
Egypten	—	460	—	[2]..	—	36	—	36	—	48
Filippinerna[1]	—	..	79	..	—	..	143	..	—	[6]7
Finland	4 064	11	59	14	—	2	458	0	2 118	4
Frankrike	330	1 406	339	158	176	21	65	29	114	812
Italien	11	2 448	14	407	—	66	38	6	10	929
Japan	105	822	345	141	7	5	382	1	7	504
Jugoslavien	271	52	466	1	32	—	28	0	37	44
Malacka	..	..	461	2	..	..	..	4	—	—
Nederländerna	13	2 655	14	191	1	73	10	72	3	540
Norge	121	159	0	53	—	2	2	9	866	44
Rumänien	1 417	0	645	—	—	—	112	—	41	19
Schweiz	3	296	12	73	0	14	0	30	7	134
Sovjetunionen	7 896	..	—	271	188	—	190	53	265	[5]124
Storbritannien	[3]..	8 984	4	946	—	165	2	859	—	2 974
Sverige	5 282	143	12	99	4	2	7	46	3 342	4
USA	1 969	11 347	295	781	40	7	22	892	1 320	2 830
Västtyskland	166	3 945	104	247	16	36	51	68	62	1 080
Östtyskland	74	1 417	—	71	..	[4]..	..	8	..	131
Österrike	2 814	8	61	34	16	1	4	1	146	42
Totalt *Total*	43 862	42 741	5 612	5 476	737	749	2 645	2 552	12 549	12 336
1964	44 657	43 544	5 177	5 120	931	883	2 411	2 398	12 464	12 331

[1] Redovisningsåret avslutas 30/6. — *Year ending 30 June.*
[2] Ingår i virke av barrträ. — *Included in coniferous sawnwood.*
[3] Ingår i virke av lövträ. — *Included in broadleaved sawnwood.*
[4] Ingår i sågvirket. — *Included in sawnwood.*
[5] År 1964. — *Year 1964.*
[6] Reviderade data. — *Revised figures.*

Tabell 69. Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1957 och 1965. Län

Values of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in Sweden in 1957 and 1965. Counties

Län *County*	Skogsmark *Forest ground*				Växande skog *Growing forest*				Summa skogsbruksvärde *Total*			
	Värde, milj kr *Value, million Sw. cr.*		Värdestegring *Increment of value*		Värde, milj kr *Value, million Sw. cr.*		Värdestegring *Increment of value*		Värde, milj kr *Value, million Sw. cr.*		Värdestegring *Increment of value*	
	1957	1965	milj kr *million Sw.cr.*	%	1957	1965	milj kr *million Sw.cr.*	%	1957	1965	milj kr *million Sw.cr.*	%
Nb	12	18	6	50	473	375	— 98	—21	485	393	—92	—19
Vb	18	33	15	83	538	570	32	6	555	603	48	9
Jtl	12	17	5	42	416	433	17	4	428	450	22	5
Vnr	21	33	12	57	470	516	46	10	491	549	58	12
Gvl	34	51	17	50	729	631	— 98	—13	763	682	—81	—11
Kpb	40	67	27	68	811	823	12	1	851	890	39	5
Vrm	99	166	67	68	826	817	— 9	— 1	925	983	58	6
Ör	40	59	19	48	361	330	— 31	— 9	401	389	—12	— 3
Vstm	29	47	18	62	237	249	12	5	266	296	30	11
Ups	23	37	14	61	204	202	— 2	— 1	227	239	12	5
Sth	24	37	13	54	176	174	— 2	— 1	200	211	11	6
Sdm	34	49	15	44	267	232	— 35	—13	301	281	—20	— 7
Ög	71	116	45	63	483	519	36	7	554	635	81	15
Skb	50	80	30	60	289	309	20	7	339	389	50	15
Äbg	87	137	50	57	512	562	50	10	599	699	100	17
Jkp	104	150	46	44	554	593	39	7	658	743	85	13
Krb	95	148	53	56	458	511	53	12	553	659	106	19
Klm	111	158	47	42	602	618	16	3	714	776	62	9
Gtl	3	4	1	33	45	38	— 7	—16	48	42	— 6	—12
Gbg	18	27	9	50	78	78	0	0	97	105	8	8
Hl	42	60	18	43	116	132	16	14	158	192	34	22
Bl	39	61	22	56	114	138	24	21	153	199	46	30
Krs	57	89	32	56	156	186	30	19	213	275	62	29
Mlm	18	26	8	44	46	48	2	4	64	74	10	16
Norrland	97	151	54	56	2 626	2 526	—100	— 4	2 723	2 677	—46	— 2
Svealand	290	462	172	59	2 881	2 828	— 53	— 2	3 171	3 290	119	4
Götaland	697	156	359	52	3 452	3 732	280	8	4 149	4 788	639	15
Riket *Entire country*	1 084	669	585	54	8 959	9 085	126	1	10 043	10 754	711	7

Tabell 70. Jämförelse mellan 1938, 1952, 1957 och 1965[1] års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar på landsbygden[1]. Län

Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1952, 1957 and 1965 regarding values of forest ground and growing forest. Counties

Län *County*	Skogsbruksvärde per hektar *Total value of forest ground and growing forest per hectare*						
	Kronor *Sw. cr.*				index (1938 = 100)		
	1938	1952	1957	1965	1952	1957	1965
Nb	23,2	42,6	136,7	106,2	184	589	458
Vb	44,7	84,2	174,9	195,3	188	391	437
Jtl	53,5	89,3	166,0	176,5	167	310	330
Vnr	75,7	142,0	271,5	318,4	188	359	421
Gvl	116,7	264,9	549,7	519,6	227	471	445
Kpb	83,2	217,4	427,4	450,4	261	514	541
Vrm	150,9	378,0	754,8	798,6	250	500	529
Ör	154,9	440,4	835,1	887,3	284	539	573
Vstm	163,7	474,4	756,7	842,1	273	462	514
Ups	149,4	465,3	796,7	820,3	311	533	549
Sth	146,5	396,7	641,8	692,8	271	438	473
Sdm	187,5	573,7	941,3	899,4	306	502	480
Ög	175,6	558,3	1 035,9	1 190,2	318	590	678
Skb	204,9	580,0	1 023,7	1 147,8	283	500	560
Äbg	155,7	463,7	948,1	1 092,9	298	609	702
Jkp	176,4	542,8	1 114,9	1 231,1	308	632	698
Krb	154,8	491,4	976,1	1 131,9	317	631	731
Klm	169,6	555,2	1 040,3	1 119,9	327	613	660
Gtl	124,0	231,7	341,1	305,9	187	275	247
Gbg	132,8	352,8	617,9	685,5	266	465	516
Hl	146,2	375,8	777,1	932,9	257	532	638
Bl	165,6	439,0	832,7	1 079,5	265	503	652
Krs	203,6	454,1	825,4	1 030,1	223	405	506
Mlm	321,6	604,1	950,5	1 072,8	188	296	334
Hela riket *Entire country*	92,7	236,0	460,4	500,3	255	497	540

[1] Obs 1965 års värden avser jordbruksfastigheter såväl på landsbygd som i stad.

Note 1965 values refer to agricultural real estates in the whole country (towns included).